ઈત્તિબાએ સુન્નત

اِتّباعِ سُنّت

અઝ ઈફાદાત

હઝરત અલ્હાજ શકીલ અહમદ સાહબ ચિશ્તી દામત બરકાતુહુમ

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

રેલ્વે સ્ટેશનની સામે, મેઈન બજાર,

મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

જો નબીકા નહીં વો ખુદાકા નહીં

ઇત્તિબાએ સુન્નત

اتباعِ سنت

યાદ રખ્ખો, યાદ રખ્ખે જાઓગે

❖ અઝ ઈફાદાત ❖
હઝરત અલ્હાજ શકીલ અહમદ સાહબ દામત બરકાતુહુમ

❖ મજાઝે બૈઅત ❖
આરિફ બિલ્લાહ હઝરતે અકદસ શાહ મુફતી મુહમ્મદ હનીફ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ

❖ પસંદ ફરમૂદા ❖
હઝરત મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ રાશિદ સાહબ આ'ઝમી દામત બરકાતુહુમ
ઉસ્તાઝે હદીસ વ ફિકહ દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ

હઝરત મુફતી આદમ ભીલવની (પાલનપુરી)

❖ જામેઅ ❖ : અહબાબે હઝરતવાલા
❖ મુરત્તિબ ❖ : મુહમ્મદ સુહેલ કાસમી

❖ લિપ્યાંતર ❖
(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

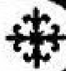
પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના
રેલ્વે સ્ટેશનની સામે, મેઈન બજાર,
મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦
ફોન નં.: (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

અમારી બીજી કોઈ પણ જગ્યાએ શાખા નથી

ઈત્તિબાએ સુન્નત

ફેહરિસ્ત

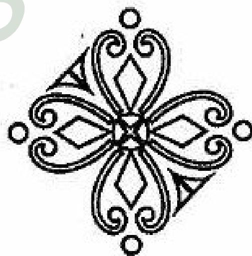
મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

અર્ઝે મુરત્તિબ

ઈસ્લામ એક કામિલ ઔર મુકમ્મલ દસ્તૂરે ઝિંદગી હૈ ઔર જનાબ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝાતે આલી ઔર આપકી સીરતે મુબારકા ઈસ દસ્તૂરે ઝિંદગીકી અમલી તફસીર હૈ. ઈબાદાત હોં યા મઆમલાત, અખ્લાકિયાત હોં યા મુઆશરત, ઝિંદગીકે તમામ શોઅબોંમેં આપને અપને અકવાલ ઔર અફઆલસે, અપને અખ્લાક વ કિરદારસે ઔર અપની આદાત વ તબાએઅસે ઈસ નિઝામે હયાતકે એક એક જુઝકી મુકમ્મલ વઝાહત ઔર તશરીહ કી હૈ ઔર અપને મુત્તબેઈનકો ઈસ દસ્તૂરકે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારનેકે લિયે એક ઐસા સાફ ઔર બેગુબાર રાસ્તા બતા ગયે હૈં કે જિસ પર ચલનેમેં ઉનહેં કોઈ દિક્કત ઔર પરેશાની ન હો, ઔર જિસ પર ચલકર વો આસાનીસે અપને પ્યારે રબકી રઝા ઔર ખૂશ્નૂદી હાસિલ કર સકેં.

કુરઆને મજીદકી બહોતસી આયાત ઔર હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી બહોતસી અહાદીસે મુબારકા ઈસ બાત પર ગવાહ હૈં કે આપકી તા'લીમાતકી પૈરવી ઔર આપકી સુન્નતોંકા ઈત્તિબાઅ હી ઈન્સાનકે ઝાહિર ઔર બાતિનકી ઈસ્લાહકા અકસીર નુસ્ખા ઔર દોનોં જહાંમેં કામિયાબીકા ઝામિન હૈ. યેહી વજહ હૈ કે ન સિર્ફ ઈબાદાતમેં આપકી ઈતાઅત ઔર ઈત્તિબાઅકા મુતાલબા કિયા ગયા, બલ્કે ઝિંદગીકે દૂસરે શોઅબોં, અખ્લાકિયાત, મઆમલાત ઔર મુઆશરત હત્તાકે આદાત વ તબાએઅમેં ભી આપકી ઈતાઅત ઔર ઈત્તિબાઅકી તાકીદ કી ગઈ. ગોયા હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો ઉનકી ઉમ્મતકે દરમિયાન એક આઈડિયલકી હૈસિયતસે મબઊસ કિયા ગયા ઔર ઉનહેં યે હુકમ દિયા ગયા કે વો ઈસ નમૂનેકે મુતાબિક ખૂદ ભી ઝિંદગી ગુઝારેં ઔર દૂસરોંકી ઝિંદગિયોંકો ભી ઈસ નમૂનેકે મુતાબિક બનાનેકી ફિક્ર ઔર કોશિશ કરેં. યેહી વજહ

હૈ કે હર દૌરમેં ઉલમા ઔર મશાઈખને હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે શમાઈલ ઔર ખસાઈલ (આદતોં) કો ઔર આપકી સુન્નતોં ઔર દુઆઓંકો નિહાયત એહતિમામકે સાથ જમા ફરમાયા ઔર મુખ્તલિફ ઝબાનોંમેં લિખકર ઉનહેં આમ કિયા ઔર અપને સાથ સાથ આમ મુસલમાનોંકી ઝિંદગિયોંકો ઉસી કાલબ (સાંચે) મેં ઢાલનેકી ઔર ઉનહીંકે રંગમેં રંગનેકી પૂરી પૂરી કોશિશ કી. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉનકી ઈન ખિદમાતે જલીલાકો શર્ફે કુબૂલિયત અતા ફરમાકર ઉનકે લિયે ઝખીરએ આખિરત બનાએં.

આપકે હાથોંમેં મૌજૂદ યે કિતાબ ભી ઈસી સિલસિલતુ ઝ્ઝહબકી એક કડી હૈ જિસમેં બાકાઈદા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે શમાઈલ ઔર ખસાઈલ ઔર આપકી સુનન ઔર દુઆઓંકા બયાન તો નહીં હૈ, ફિર ભી ઉન શમાઈલ ઔર ખસાઈલ, સુનન ઔર દુઆઓંકો અપની અમલી ઝિંદગીકા હિસ્સા બનાનેકે સિલસિલેસે એક બહોત હી મુઅસ્સિર તેહરીક વ તરગીબ જરૂર હૈ.

સુન્નત ક્યા હૈ? ઉસ પર અમલકે દીની વ દુન્યવી મનાફેઅ ક્યા હૈં? હઝરાતે સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે દૌરસે લેકર આજ તક ઉમ્મતકે બરગુઝીદા બંદોંને ઉસે કિસ દરજા અહમિયતકા હામિલ સમઝા ઔર ઉસે કિસ તરહ અપની ઝિંદગીકા જુઝવે લાયન્ફક (વો હિસ્સા જો અલાહિદા ન હો સકે) બનાયા? નીઝ ઉસ પર ઉનહેં ક્યા ઈન્આમાત વ બશારતેં મિલીં? ઉન તમામ સવાલોંકે જવાબાતકો ઉનકે અકવાલ ઔર વાકિઆતકે હવાલેસે નિહાયત પુર અસર અંદાઝમેં બયાન કિયા ગયા હૈ. ઈન સબકે અલાવા એક ખાસ બાત યે કે અગર કોઈ શખ્સ સુન્નતકી અહમિયત ઔર ઈફાદિયતકો સુનને યા પઢનેકે બાદ અપની ઝિંદગીકો સુન્નતકે સાંચેમેં ઢાલના ચાહે તો ઉસે કરના ક્યા હોગા? ઈસ બાતકો ભી નિહાયત આસાન ઔર આમ ફહમ અંદાઝમેં બયાન કિયા ગયા હૈ.

યે કિતાબ ઈસ મૌઝૂઅ પર કોઈ બાકાઈદા તસ્નીફ નહીં હૈ, બલ્કે હઝરતે વાલા દામત બરકાતુહુમકે બેંગ્લોરકે સફરકે દૌરાન હોનેવાલે મુખ્તલિફ બયાનાતકે અહમ ઈકતિબાસાત હૈં જિનહેં મૌઝૂઅકી અહમિયતકે પેશે નઝર આપસે મુહબ્બત

કરનેવાલે બાઝ અહબાબને લિખ લિયા થા. યે ઈકતિબાસાત બિખરે મોતિયોંકી શકલમેં મેરે પાસ પહોંચે થે જિનહેં બિફઝલિહી તઆલા ઉસને હઝરતે વાલાકે ઈશારે પર જો કે મેરે લિયે હુકમકા દરજા રખતા હૈ, ઈસ ઉમ્મીદકે સાથ એક ખાસ તરતીબકે સાથ પિરો દિયા હૈ કે ઈસ અઝીમુશ્શાન કામમેં કુછ મેરા ભી હિસ્સા હો જાએ ઔર ઈસકી બરકતસે મુઝે ભી અપની ઝિંદગીકો સુન્નતકે સાંચેમેં ઢાલનેકી તૌફીક હો જાએ ઔર યે ખિદમત મેરે લિયે નજાતકા ઝરીઆ બન જાએ. આપ ઈન મઅરૂઝાતકો પઢેં ઔર અમલકી નિય્યતસે પઢેં, મુઝે ઉમ્મીદ હી નહીં, બલ્કે યકીન હૈ કે અગર મેરી બદ આ'માલિયોંકી નહૂસતેં દરમિયાનમેં હાઈલ ન હુઈ તો આપ ઈસ દર્દે દિલકો જો મઅરૂઝાતકી શકલમેં પેશે ખિદમત હૈ, જરૂર મહેસૂસ કરેંગે.

યે આજિઝ ખુદા તઆલાકી બેનિયાઝ બારગાહમેં હાથ જોડકર ઈલ્તિજા કરતા હૈ કે વો ઈસ ટૂટી ફૂટી ખિદમતકો શર્ફે કુબૂલિયત અતા ફરમાકર ઈસે મેરે ગુનાહોંકી બખ્શિશકા, અપની રઝાકે હુસૂલકા ઔર રોઝે કિયામત હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી શફાઅત નસીબ હોનેકા બહાના બના દેં કે મેરે નઝદીક ઈસ કોશિશકા અસલે હાસિલ યેહી હૈ. ઐસા ન હો કે કામ તો મકબૂલ હો જાએ ઔર મૈં ગુનાહોંકી ગલાઝતમેં લતપત હોનેકે સબબ ઉનકી પાક બારગાહમેં કુબૂલિયત ન પા સકૂં. અલ્લાહુમ્મહ્ ફઝ્ની મિન્હુ.

મુહમ્મદ સુહેલ ઉફિય અન્હુ
૧૪/રબીઉલ અવ્વલ સન હિજરી ૧૪૩૩
૭/ફરવરી સન ઈસ્વી ૨૦૧૨

પહેલી તકરીઝ

તારીખમેં કુદરતકે ઐસે શવાહિદ મૌજૂદ હૈં કે કાદિર વ કહ્હાર જલ્લ જલાલુહૂને બેરૂહ ઔર બેજાન ચીઝોંકે વાસ્તે ઔર ઝરીએ કુદરતકે ઐસે શાહકાર ઔર નમૂને ઈજાદ ફરમાએ હૈં કે ઉરફાએ ઝી રૂહ દંગ રેહ ગયે, મસલન ખુશ્ક ઔર બોસીદા લકડી હોનેકે બાવુજૂદ ઉસ્તુને હન્નાનાકા ફિરાકે હબીબે રબ્બુલ આલમીન પર આહો બુકા ઔર વો ભી ઐસા કે બડે બડે ઉરફા અસ્હાબસે ન બન પડે, ઔર બહોત હી મામૂલી ઔર ઝઈફ તર પરિંદકે વાસ્તે અબ્રહા જૈસે દમ ખમ ઔર સીના તાનનેવાલે હાથિયોં ઔર હાથી સવારોંકે છક્કે છુડા દિયે. ઈસ લિયે આજ ભી હમ ઔર આપ અગર કિસીકો કુછ ન સમઝતે હોં મગર ખુદા તઆલા કાદિર ઔર કહ્હાર ઉસસે ઐસા કામ લે લેં જો હમ જૈસે અના રખનેવાલોંસે ન બન આએ તો કયા અજબ હૈ. પેશે નઝર રિસાલા જો આપકે રૂબરૂ કમ અઝ કમ ઈસ હકીરકે રૂબરૂ ઈસી તરહકે અજાઈબાતમેંસે હૈ ઔર યે પઢનેકો દિલ ચાહતા હૈ કે,

નિગારે મન કે ન મકતબ રસીદ વ દર્સ ન કર્દ
સબક બગમ્ઝા બયામોખ્ત સદ મુદર્રિસ શુદ

ઈસસે મેરી મુરાદ મેરે મહેબૂબ વ મુહિબ દોસ્ત ભાઈ શકીલ અહમદ હૈં ઉનકી જિસ કાવિશે મઅહૂદ પર યે ખામા ફરસાઈ (લિખાઈ) યે સૌદાઈ (દીવાના) કર રહા હૈ આપકે સામને હૈ, પઢે ઔર ખુદ ફૈસલા ફરમાઈયે કે ઈસ નાકારાકી ગુઝારિશાત મહઝ મજનૂનકી બડ હૈં યા કુછ હક ઔર હકીકત ભી. આગે બસ એક જુમ્લા પર અપની હરઝહ સરાઈ (બાત) ખતમ કરતા હૂં કે :

લઝ્ઝતે મય ન શનાસી બખુદા તા ન ચશી

બસ પળહકર હી ફૈસલા કીજિયે વમા અરહ્દત ઈલ્લા ઈઝહારુ મા હુવલ હક્કુ ઈન્દી.

ઔર અખીરમેં દો બારહ કેહતા હૂં કે લઝ્ઝતે મય ન શનાસી બખુદા તા ન ચશી.

બસ ખૂદ પળહકર ફૈસલા કીજિયે.

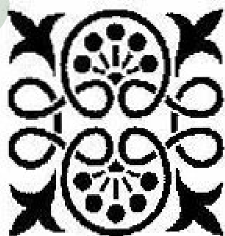
વસ્સલામ

નાકારહ વ આવારહ, કિસ્મતોંકા મારા

મુહમ્મદ હનીફ ગુફિરલહૂ, જૌનપુરી

૧૪/રબીઉલ અવ્વલ સન હિજરી ૧૪૩૩

૭/ફરવરી સન ઈસ્વી ૨૦૧૨

દૂસરી તકરીઝ

નહ્મદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ્ કરીમ. અમ્મા બા'દ :

નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝાતે ગિરામી સારી દુનિયાએ ઈન્સાનિયતકે લિયે બેહતરીન નમૂના હૈ. ઈરશાદે રબ્બાની હૈ "લકદ્ કાન લકુમ્ ફી રસૂલિલ્લાહિ ઉસ્વતુન્ હસનહ" મોહસિનીને ઉમ્મતકે જિતને તબ્કે હૈં, ચાહે વો ફુકહા હોં, મુહદ્દિસીન હોં, મુફસ્સિરીન હોં, અહલે મઆરિફત હોં, સભી કિસી ન કિસી જિહતસે ઉમ્મતકો ઈસી ઉસ્વએ રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુન્સલિક (શામિલ) કરતે હૈં. ખુદાએ કરીમ જઝાએ ખૈર દે મોહતરમ અલહાજ જનાબ શકીલ અહમદ સાહબ મદ ઝિલ્લુહૂલ આલી ખલીફએ ખાસ હઝરતે અકદસ મુફતી મુહમ્મદ હનીફ સાહબ દામત બરકાતુહુમકો કે મૌસૂફ હમા વક્ત અપની મજાલિસ, મલ્ફૂઝાત ઔર બયાનાતકે ઝરીએ ઉમ્મતકો હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સુનન ઔર ઉસ્વએ હસનાસે જોડનેકી સઈ ફરમાતે રેહતે હૈં. ઈસી હસીન સિલસિલેકી એક મુબારક કડી યે કિતાબ "ઈત્તિબાએ સુન્નત" હૈ, જો મૌસૂફકે મુખ્તલિફ બયાનાતકા મજમૂઆ હૈ. ઈસ કિતાબકો પઢકર દિલમેં ઈશ્કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે મુબારક જઝબાત પૈદા હોતે હૈં, જિસકે નતીજેમેં મહેબૂબે ખુદા સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સુન્નતોંકે ઈત્તિબાકી લગન પૈદા હોતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા હઝરત મૌસૂફકે ફુયૂઝ વ બરકાતકો ઈસી તરહ જારી વ સારી રખ્ખે ઔર ઉનકી ઉમ્ર વ સિહ્હતમેં બરકત, નીઝ ઉમ્મતકી તરફસે ઉન્હેં બેહતરીન બદલા નસીબ ફરમાએ, આમીન.

મુહમ્મદ રાશિદ આ'ઝમી
મુદર્રિસ દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ
૮/જુમાદિસ્સાનિયહ સન હિજરી ૧૪૩૩

તીસરી તકરીર

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા સય્યિદિલ્ મુર્સલીન વ અલા આલિહી વ સહ્બિહી અજ્મઈન.

અમ્મા બા'દ :- હર મોમિન બંદેકી દીનદારીકા હકીકી મેઅયાર ઈત્તિબાએ સુન્નત હૈ, ઉસકો દિલમેં જમાને ઔર રાસિખ કરનેકે લિયે જિન મઝામીનકી જરૂરત થી ઉનકો આસાન અંદાઝમેં બ-ઈલ્કાએ ખુદાવંદી "ઈત્તિબાએ સુન્નત" નામી કિતાબમેં જમા કિયા ગયા હૈ, ઈસ કિતાબકો ગૌરસે પઢને ઔર સુનનેસે ઈત્તિબાએ સુન્નતકા શૌક ઔર જઝબા પૈદા હોતા હૈ, ઔર ઈત્તિબાએ સુન્નત પર મિલનેવાલે ખુદાવંદી ઈન્આમાત ઔર અન્વારાત ઔર બરકાતકા હક્કુલ યકીન હાસિલ હોતા હૈ, ઔર સુન્નતેં મા'લૂમ કરનેકા આસાન તરીકા ભી માલૂમ હોતા હૈ, ઔર સુનન ઔર મુસ્તહબ્બાતકી અઝમત દિલમેં ઉતરતી જાતી હૈ, બુઝુર્ગોંકે વાકિઆત ઔર ઉનકે કીમતી અકવાલ સોને પર સુહાગેકા કામ દેતે હૈં.

અહકરને યે કિતાબ "ઈત્તિબાએ સુન્નત" માંગરોલકી ખાનકાહમેં તાલિબીનકો હરફન હરફન સુનાઈ, અહકરકો ઔર સુનનેવાલોંકો ઈસસે બહોત હી ઝિયાદા ફાઈદા હુવા, ઔર હમ લોગ બારબાર દિલસેં હઝરત અલ્હાજ જનાબ શકીલ અહમદ સાહબ મદઝિલ્લુહુલ આલી (ખલીફએ ખાસ હઝરતે અકદસ મુફતી મુહમ્મદ હનીફ સાહબ દામત બરકાતુહુમ) કે લિયે દુઆ કરતે રહે કે અલ્લાહ તઆલા હઝરતકો અપની શાયાને શાન દુનિયા

ઔર આખિરતમેં ઉસકા બદલા અતા ફરમાવે, ઔર હઝરતકો આફિયતકે સાથ લંબી ઉમ્ર અતા ફરમાવે, ઔર હઝરતકી તમામ દીની ખિદમાતકો કુબૂલ ફરમાવે, આમીન, ફક્ત વસ્સલામ.

અહકર (મુફતી) આદમ ભીલવની (પાલનપુરી)

ખાદિમ શોઅબ-એ ઈફતા ઔર હદીસ મદ્રસા જામિઆ નઝીરિયા, કાકોશી.

૨૦, ઝીલકા'દહ સન હિજરી ૧૪૩૩, ઉત્તર ગુજરાત

આપ ઈસ કિતાબકો કૈસે પઢેં?

યાદ રખ્ખેં! મુસલમાનકી નિય્યત બહોત ઝિયાદા અહમિયતકી હામિલ હોતી હૈ, લિહાઝા ઈસ કિતાબકો પઢનેસે પેહલે યે નિય્યત જરૂર કર લેં કે મૈં ઈસ કિતાબકો અલ્લાહ પાકકી રઝા ઔર ઉનકી ખૂશ્નૂદી હાસિલ કરનેકી ગર્ઝસે પઢ રહા હૂં. નીઝ યે કે ઈસ કિતાબમેં દીનકી જો બાત ભી પઢૂંગા ઈન્શા અલ્લાહ ઉસ પર અમલ કરનેકી પૂરી કોશિશ કરૂંગા. જબ આપ ઈસ નિય્યતસે પઢેંગે તો અલ્લાહ તઆલા આપકો અમલકી તૌફીક જરૂર અતા ફરમાએંગે. ઈસ નિય્યતકા એક બહોત બડા ફાઈદા યે હોગા કે જિસ બાત પર અમલ કરના મુશ્કિલ હોગા, આપકી સચ્ચી નિય્યત ઔર પક્કે ઈરાદેકી બરકતસે અલ્લાહ પાક ઉસ પર અમલ કરના આપકે લિયે આસાન ફરમા દેંગે, ઔર જિતના વક્ત ઈસ કિતાબકો પઢને પર લગેગા વો દીન બનતા જાએગા ઔર ઈબાદતમેં શુમાર હોગા.

કુછ ગુઝારિશાત

(૧) કિતાબ પઢનેસે પેહલે યે દુઆ જરૂર કર લેં કે યા અલ્લાહ! આપ ઈસ કિતાબકો મેરી હિદાયતકા ઝરીઆ બના દીજિયે.

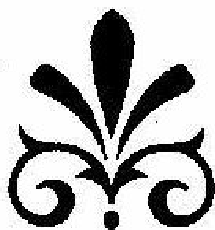
(૨) કિતાબ પઢનેકે લિયે ઐસે વક્તકા ઈન્તિખાબ કરેં જો ઉલઝનોં યા પરેશાનિયોંસે ઘિરા હુવા ન હો, ઈસ લિયે કે કભી ઐસા હોતા હૈ કે ઝહન પર ઉલઝન તો કિસી ઔર વજહસે સવાર હોતી હૈ, લેકિન ચુભન મહેસૂસ હોતી હૈ કિતાબકે મઝમૂનસે.

(૩) કિતાબ પઢનેસે પેહલે તૌબા ઈસ્તિગ્ફાર જરૂર કર લેં તાકે દિલ પર ગુનાહોંકા જો ગુબાર છાયા હુવા હૈ વો છટ જાએ.

(૪) કિતાબકે મુતાલએકે વક્ત એક કલમ હમેશા સાથમેં રખ્ખેં ઔર જિન ઉમૂરમેં ખૂદકો કોતાહ મહેસૂસ કરતે હોં, ઉન પર નિશાન લગા દેં ઔર ઉનહેં બારબાર પઢેં ઔર ઉનકી ઈસ્લાહકે લિયે ખૂબ દુઆએં ભી માંગેં ઔર કોશિશ ભી કરેં.

(૫) ઈસ કિતાબકો ખૂદ ભી પઢેં, ઘરવાલોંકો ભી પઢનેકી તરગીબ દેં, નીઝ ઉસે પઢનેકી અપને દોસ્ત અહબાબકો ભી દઅવત દેં ઔર ઉસમેં જો બાતેં અમલસે મુતઅલ્લિક હોં ઉનહેં અપનાનેકે સાથ સાથ દૂસરોંકો ભી ઉનકી જાનિબ મુતવજ્જેહ કરેં.

(૬) ઈસ કિતાબકો પઢનેકે બાદ અગર આપકો કિતાબકે મશ્મૂલાતસે કોઈ દીની નફા મહેસૂસ હો તો આપ હઝરતે વાલા દામત બરકાતુહુમકે લિયે ઔર ઉન બાતોંકો યકજા કરકે કિતાબી સૂરતમેં આપ તક પહોંચાનેકે મુખ્તલિફ મરાહિલમેં કિસી ભી તરહ શરીક હોનેવાલે મુઆવિનીનકે લિયે ખુસૂસી તૌર પર દુઆઓંકા એહતિમામ કરેં.

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝી નસ્તફા અમ્મા બા'દ!

કાલલ્લાહુ તબારક વ તઆલા :

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ. બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ.

કુલ ઈન્ કુન્તુમ્ તુહિબ્બૂનલ્લાહ ફત્તબિઊની યુહ્બિબ્કુમુલ્લાહુ વ યગ્ફિર્ લકુમ્ ઝુનૂબકુમ. (સૂ. આલે ઈમરાન)

વકાલ : વમા આતાકુમુ ર્રસૂલુ ફખુઝૂહુ વમા નહાકુમ્ અન્હુ ફન્તહૂ. (અલ હશ્ર)

વકાલ રસૂલુલ્લાહિ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ : મન્ અહબ્બ સુન્નતી ફકદ્ અહબ્બની વ મન્ અહબ્બની કાન મઈય ફીલ્ જન્નતિ. (મિશ્કાત)

ઈસી તરહ ફરમાયા : ફમન્ રગિબ અન્ સુન્નતી ફલૈસ મિન્ની. (મિશ્કાત)

હર અકલમંદ શખ્સ નફા ચાહતા હૈ

મોહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! દુનિયામેં હર અકલમંદ ઈન્સાન અપના નફા ચાહતા હૈ, નુકસાન કોઈ નહીં ચાહતા, જો ઈન્સાન ઝરા ભી અકલ વ શુઊર રખતા હૈ વો નફા હીકી તરફ દૌડતા હૈ ઔર નુકસાનસે હત્તલ ઈમ્કાન બચનેકી કોશિશ કરતા હૈ. હર અકલ વાલે આદમીકી યેહી ફિતરત ઔર ઉસકા યેહી મિઝાજ હૈ કે વો કિસી ભી કામકો બેફાઈદા નહીં કરતા, બલ્કે એક ખાસ મકસદ ઔર એક ખાસ ફાઈદેકે પેશે નઝર ઉસે અંજામ દેતા હૈ.

અબ યે નફા જો વો કિસી કામકો કરનેકે બાદ ચાહતા હૈ, આમ તૌરસે લોગોંકે તજુર્બેકી બુન્યાદ પર હોતા હૈ કે ફલાં શખ્સને યે કામ કિયા થા ઔર ઉસે ઉસ કામસે યે નફા હુવા થા લિહાઝા આઓ હમ ભી યે કામ કરેં, તાકે હમેં ભી વો નફા હાસિલ હો. આમ તૌરસે દુનિયાકા દસ્તૂર યેહી હૈ. ઔર અકસર

યેહી હોતા હૈ કે જબ આદમી ઉસ કામકો કરતા હૈ તો ઉસે વો મત્લૂબા નફા હાસિલ હો જાતા હૈ.

ઈન્સાની ફિતરત

લેકિન યે કોઈ કાઈદએ કુલ્લિયહ નહીં હૈ. યાની યે કોઈ જરૂરી નહીં હૈ કે જિસ કામકો કરકે લોગોંને નફા ઉઠાયા હો ઉસ કામકો કરનેકે બાદ યકીની તૌર પર વો નફા હમેં ભી હાસિલ હોગા, બલ્કે કભી કભી ઉસકે બર ખિલાફ (ઉલ્ટા) ભી હોતા હૈ ઔર આદમી ઉસ નફાવાલે કામકો કરનેકે બાવુજૂદ નુકસાન ઉઠાતા હૈ. લેકિન હમારી ફિતરત ઔર તબીઅત કુછ ઐસી હૈ કે જબ હમ લોગોંકો કિસી કામકે ઝરીએ નફા હાસિલ કરતા હુવા દેખતે હૈં તો અગરચે ઉસ કામમેં નુકસાનકા ઈમ્કાન ભી હો ઔર હમારે ઈલ્મ ઔર મુશાહિદેમેં વો નુકસાન કુછ લોગોંકો પહોંચા ભી હો, ઉસકે બાવુજૂદ હમારી તબીઅત ઉસ કામકી તરફ ચલતી હૈ ઔર હમ ઉસ કામકો કરકે અપના મત્લૂબા નફા હાસિલ કરના ચાહતે હૈં.

ઔર અગર હમેં કોઈ નફાવાલા કામ માલૂમ નહીં હોતા તો હમ જાનનેવાલોંકો તલાશ કરતે હૈં, ઉનકે પાસ જાતે હૈં, ઉનસે મશ્વરા કરતે હૈં કે ભઈ! હમ એક નફાવાલા કામ કરના ચાહતે હૈં, લેકિન હમેં યે પતા નહીં કે આજકલ કિસ કામમેં ઔર કિસ લાઈનમેં નફા ઝિયાદા હૈ, કિસ કામમેં તરક્કીકે ઈમ્કાનાત ઝિયાદા હૈં. લિહાઝા આપ બરાએ મહેરબાની ઈસ મઆમલેમેં હમારી કુછ રેહનુમાઈ કરેં. ફિર ઉન જાનનેવાલોંકે બતલાનેકે મુતાબિક હમ ઉસ નફાવાલે કામકી તરફ અપના કદમ બઢાતે હૈં ઔર ઈમ્કાની નફાકી ઉમ્મીદકે સાથ ઉસ કામકો શુરૂ કર દેતે હૈં. કામ શુરૂ કર દેનેકે બાદ અકસર તો ઐસા હી હોતા હૈ કે હમ ભી ઉસ કામકો કરનેકે બાદ નફા હાસિલ કર લે જાતે હૈં, લેકિન કભી કભી ઉસકે બર ખિલાફ (ઉલ્ટા) ભી હો જાતા હૈ ઔર નફાકે કામકો કરનેકે બાવુજૂદ

હમેં નુકસાનકા સામના કરના પડતા હૈ. યે સિર્ફ હમારી નહીં, બલ્કે તકરીબન હર અકલવાલે આદમીકી ફિતરત ઔર તબીઅત ઐસી હી હૈ.

અલગર્ઝ યે એક તમ્હીદી બાત થી કે દુનિયામેં હર અકલવાલા આદમી નફા ચાહતા હૈ ઔર નુકસાનસે બચના ચાહતા હૈ. ફિર યે અર્ઝ કિયા ગયા કે નફાકે હુસૂલકી ખાતિર જો કામ હમ ઈખ્તિયાર કરતે હૈં વો કામ બાવુજૂદ અકસર નફા દેનેકે નુકસાનસે ખાલી નહીં હોતા.

એક સવાલ

અબ સવાલ યે પૈદા હોતા હૈ કે ક્યા દુનિયામેં સારે હી કામ ઐસે હૈં કે ઉનમેં નફા ઔર નુકસાન દોનોંકા એહતિમાલ રેહતા હૈ યા કોઈ કામ ઐસા ભી હૈ જિસકો કરનેકે બાદ આદમીકો સો ફીસદ નફા હી હોતા હૈ, ઉસમેં કિસી તરહકે નુકસાનકા કોઈ ઈમ્કાન નહીં હોતા? જબ હમ ઈસ સવાલકો દુનિયાવાલોંકે સામને રખતે હૈં ઔર ઉનસે ઈસ સવાલકા જવાબ માંગતે હૈં તો ઉનકે પાસ ઉસકા કોઈ મુસ્બત (સચ્ચા) જવાબ નહીં હોતા. વો યેહી કેહતે હૈં કે હમેં દુનિયાકી કિસી ઐસી તિજારત, ઐસી ઝરાઅત (ખેતી) યા દીગર શો'બોંસે મુતઅલ્લિક કિસી ઐસે કામકા કોઈ ઈલ્મ નહીં જિસમેં સો ફીસદ નફા હોતા હો ઔર ઉસમેં નુકસાનકા કોઈ અંદેશા ન હો.

સો ફીસદ નફાવાલા કામ

હાં અલબત્તા જબ હમ અપના યે સવાલ અપને ખાલિક ઔર માલિકસે ઔર ઉનકી જાનિબસે ભેજે ગયે આખરી પૈગંબર જનાબ નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે પૂછતે હૈં તો વો હમારે ઈસ સવાલકા મુસ્બત (સચ્ચા) જવાબ દેતે હૈં ઔર એક ઐસે કામકી તરફ હમારી રેહનુમાઈ કરતે હૈં જિસે કરનેકે બાદ

આદમીકો સો ફીસદ નફા હી હોતા હૈ, નુકસાન કભી નહીં હોતા, બલ્કે ઉસમેં નુકસાનકા ઈમ્કાન હી નહીં હોતા.

અગર હમેં કિસી ઐસે કામકા ઈલ્મ હો જાએ જિસમેં સો ફીસદ નફા હોતા હો, નુકસાન કભી ન હોતા હો તો ક્યા ખયાલ હૈ હમમેંસે હર એક આદમી ઉસ કામકો કરના ચાહેગા યા નહીં? જરૂર કરના ચાહેગા, બલ્કે સબસે પેહલે કરના ચાહેગા ઔર જલ્દસે જલ્દ યે જાનના ચાહેગા કે આખિર વો કામ હૈ કૌનસા? આપ ભી જાનના ચાહતે હૈં? તો ફિર સુનિયે વો કામ ઈત્તિબાએ સુન્નત હે. યે ઈત્તિબાએ સુન્નત એક ઐસા કામ હૈ જિસકો કરનેકે બાદ આદમીકો હમેશા નફા હી હોતા હૈ નુકસાન કભી નહીં હોતા.

અલ્લાહકા મહેબૂબ બના દેનેવાલા અમલ

ફિર યે કે સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ કરકે આદમીકો સિર્ફ સો ફીસદ નફા હી નહીં હોતા, બલ્કે મઝીદ ઈન્આમ યે મિલતા હૈ કે ઉસકે ઝરીએ ઉસે લોગોંકી મહેબૂબિયત નસીબ હોતી હૈ. ઔર સિર્ફ લોગોંકી મહેબૂબિયત નહીં મિલતી, બલ્કે ફરિશ્તોંકી મહેબૂબિયત ભી નસીબ હોતી હૈ. ઔર સિર્ફ ફરિશ્તોંકી મહેબૂબિયત નહીં મિલતી, બલ્કે નબીકી મહેબૂબિયત ભી નસીબ હોતી હૈ. સુન્નત પર અમલકે નતીજેમેં મિલનેવાલે યે સારે ઈન્આમ ઔર એ'ઝાઝ હી ઈસ અમલકી અહમિયત બતલાનેકે લિયે કાફી થે, મઝીદ કિસી ઈન્આમ ઔર એ'ઝાઝકી જરૂરત ન થી. લેકિન સિર્ફ ઈસી પર બસ નહીં કિયા જાતા, બલ્કે ઈન સબકે બાવુજૂદ એક ખુસૂસી ઈન્આમ યે દિયા જાતા હૈ કે મુત્તબેએ સુન્નત શખ્સકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ખૂદ અપના મહેબૂબ બના લેતે હૈં. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત ઔર ઉનકી મહેબૂબિયતકા મિલ જાના કોઈ મા'મૂલી બાત નહીં હૈ, યે એક ઐસા ઈન્આમ ઔર એ'ઝાઝ હૈ કે ઉસકે બાદ અબ કિસી ઈન્આમ ઔર એ'ઝાઝકી જરૂરત બાકી નહીં રેહતી.

યે બાત મૈં અપની તરફસે નહીં કેહ રહા હૂં, બલ્કે કુરઆને મજીદકી બહોતસી આયાત ઔર નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી બહોતસી અહાદીસે મુબારકાસે ઈસ મઝમૂનકી તાઈદ હોતી હૈ. ચુનાંચે કુરઆને મજીદમેં ખૂદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ઈરશાદે ગિરામી હૈ "કુલ્ ઈન્ કુન્તુમ્ તુહિબ્બૂ નલ્લાહ ફત્તબિઊની" જિસકા ખુલાસા ઔર મફહૂમ યે હૈ કે અય મેરે મહેબૂબ! આપ અપની ઉમ્મતસે કેહ દીજિયે કે અગર તુમ અલ્લાહસે મુહબ્બત કરતે હો તો તુમહેં અપને હર અમલમેં મેરે ઉસ્વહ ઔર મેરે તરીકેકી પૈરવી કરની હોગી, મેરી ઈત્તિબાઅ ઔર મેરી પૈરવીકે બગૈર તુમહારા યે દા'વા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી બારગાહમેં હરગિઝ હરગિઝ કાબિલે કુબૂલ ન હોગા, બલ્કે તુમ અપને દા'વેમેં ઝૂઠે સમઝે જાઓગે.

દો અનમોલ ઈન્આમ

ઈન્સાનકી ફિતરતમેં હિર્સ (લાલચ) કા માદા રખ્ખા ગયા હૈ કે વો કિસી ભી કામકો કરનેકે બાદ કુછ નફા ઔર ફાઈદા ચાહતા હૈ. ઔર ચૂંકે યે માદા ઔર જઝબા ખૂદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉસકે અંદર રખ્ખા હૈ, ઈસ લિયે ઉનહોંને ઉસકી રિઆયત ભી કી હૈ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત જાનતે હૈં કે મેરા બંદા હરીસ (લાલચી) હૈ, જબ મૈં ઉસે કિસી કામકા હુકમ કરૂંગા તો વો લાઝિમન મુઝસે પૂછેગા કે પરવરદિગાર! મૈં આપકે હુકમકી બિના પર યે કામ કર તો લૂંગા, લેકિન આપ મુઝે યે બતાએં કે મુઝે ઉસ કામકો કરનેકે બાદ ક્યા મિલેગા? લિહાઝા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને બંદેકી ઈસ હરીસાના તબીઅતકે મદ્દે નઝર ઈસી આયતકે અગલે હિસ્સેમેં ઉસકા જવાબ દિયા હૈ. જિસકા ખુલાસા યે હૈ કે અગર તુમ મેરે મહેબૂબકે તરીકેકી પૈરવી કરોગે ઔર ઉનકી સુન્નતકા ઈત્તિબાઅ કરોગે તો મૈં તુમહેં દો તરહકે ઈન્આમાતસે નવાઝૂંગા. વો દોનોં ઈન્આમ ઐસે હૈં જિનહેં સિર્ફ મૈં દે સકતા

હૂં, મેરે અલાવા ન કોઈ દે સકતા હૈ ઔર ન ઉનહેં દુનિયામેં કિસી કીમત પર ખરીદા જા સકતા હૈ.

પેહલા ઈન્આમ

(૧) સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ પર પેહલા અઝીમુશ્શાન ઈન્આમ તો યે દૂંગા કે મૈં ખૂદ ઉસ બંદેસે મુહબ્બત કરને લગૂંગા ઔર ઉસે અપના મહેબૂબ બના લૂંગા. ઈસ ઈન્આમકી બાબત ઈસ આયતમેં તો ફક્ત ઈતની બાત મિલતી હૈ "યુહ્બિબ્કુમુલ્લાહ" કે જો બંદા અપને હર અમલમેં અલ્લાહકે મહેબૂબ ઔર લાડલે પૈગંબરકી પૈરવી કરતા હૈ ઔર અપની હર નકલો હરકતમેં ઉનકી ઈત્તિબાઅ કરતા હૈ તો ફિર ઉસ બંદેસે અલ્લાહ પાક ભી મુહબ્બત ફરમાતે હૈં ઔર ઉસે અપના મહેબૂબ બના લેતે હૈં, લેકિન ઉસ ઈન્આમકી મઝીદ વઝાહત ઔર ઉસકી મઝીદ તફસીલ અલ્લાહ પાકને અપને પ્યારે રસૂલ જનાબ નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝબાની હમેં યે બતલાઈ હૈ કે જબ મૈં કિસી બંદેસે મુહબ્બત કરતા હૂં ઔર ઉસે અપના મહેબૂબ બના લેતા હૂં તો સિર્ફ અકેલે ઉસસે મુહબ્બત નહીં કરતા, બલ્કે અપને સબસે મુકર્રબ ફરિશ્તે જિબ્રઈલસે કેહતા હૂં કે જિબ્રઈલ! મૈં ફલાં બંદેસે મુહબ્બત કરતા હૂં, તુમ ભી ઉસસે મુહબ્બત કરો. પસ જિબ્રઈલ ભી ઉસ બંદેસે મુહબ્બત કરને લગતે હૈં ઔર તમામ ફરિશ્તોંમેં યે એ'લાન કર દેતે હૈં કે અલ્લાહ પાક અપને ફલાં બંદેસે મુહબ્બત કરતે હૈં ઔર ઉસે અપના મહેબૂબ બના લિયા હૈ લિહાઝા અય ફરિશ્તો! તુમ સબકે સબ ઉસસે મુહબ્બત કરો, પસ તમામ ફરિશ્તે ઉસસે મુહબ્બત કરને લગતે હૈં. ફિર જમીન પર બસનેવાલે ઈન્સાનોંકે દિલોંમેં હત્તાકે જમીન પર રેહનેવાલી દૂસરી મખ્લૂકાતકે દિલોંમેં ભી ઉસ બંદેકી મુહબ્બત ડાલ દી જાતી હૈ. ઈસ તરહ રૂએ જમીન પર બસનેવાલી દૂસરી મખ્લૂકાત ભી ઉસસે મુહબ્બત કરને લગતી હૈં.

ઝિંદા મિસાલ

અબ યે કે મુત્તબેએ સુન્નત શખ્સકો લોગોંકા પ્યાર ઔર ઉનકી મુહબ્બત કૈસે મિલતી હૈ, ઉસકી જીતી જાગતી મિસાલ વો અહલુલ્લાહ હૈં જિનહોંને અપની પૂરી ઝિંદગીકો સુન્નતકે સાંચેમેં ઢાલ લિયા હૈ. ઉન ખૂશ કિસ્મત બંદોંકો જો મકબૂલિયત ઔર મહબૂબિયત હાસિલ હોતી હૈ, ઉસકા કુછ અંદાઝા તો હમ સભીકો હોગા કે માલો મતાઅ પાસમેં નહીં હોતા, અસ્બાબે રાહત મયસ્સર નહીં હોતે, ઉસકે બાવુજૂદ ઉનહેં હકીકી રાહત ભી નસીબ હોતી હૈ ઔર લોગોંકા પ્યાર ભી ઉનહેં હાસિલ હોતા હૈ. લોગ હૈં કે દીવાનાવાર ઉન પર ટૂટ રહે હૈં ઔર ઉનકી ઝિયારત ઔર ખિદમતકો અપને લિયે બાઈસે સઆદત સમઝતે હૈં. ઉન ખાસ્સાને ખુદાકી શાન ઔર ઉનકા હાલ કિસીસે મખ્ફી નહીં હૈ, જિસકા જી ચાહે દેખ લે.

મુહબ્બત ખરીદી નહીં જાતી

ચુનાંચે એક બુઝુર્ગ એક શહેરમેં તશરીફ લાએ. પ્રોગ્રામ કુછ ઐસા થા કે ઉનહેં ઉસ સફરમેં કઈ શહેરોંકા દૌરા કરના થા. ઉનકે સાથ ઉનકા ખાદિમ ભી થા. હઝરત જહાં જાતે વહાં હઝરતકા શાનદાર ઈસ્તિકબાલ હોતા, મુહબ્બત કરનેવાલોંકી ઔર અકીદતમંદોંકી ભીડ જમા હો જાતી, લોગ અપની અપની ગાડિયોંકે સાથ યે તમન્ના લિયે ખડે રેહતે કે હઝરત હમારી ગાડીમેં તશરીફ ફરમા હોં ઔર હમારે ઘર કિયામ ફરમાએં. જબ સફર મુકમ્મલ હુવા ઔર હઝરત વાપસ તશરીફ લે જાને લગે તો અપને ખાદિમસે દરિયાફત ફરમાયા બતાઓ ભાઈ! અગર હમ માલ લેકર આતે તો હમેં ઉસ માલકે ઝરીએ યહાં અચ્છે હોટલ મિલ જાતે, અચ્છી સવારિયાં મિલ જાતીં, ઉમદા ઔર લઝીઝ ખાને મિલ જાતે, લેકિન લોગોંકી મુહબ્બત ઔર ઉનકા પ્યાર જો હમેં ઈસ સફરમેં મિલા, ક્યા વો

હમેં મિલ સકતા થા? હરગિઝ નહીં.

ફિર ફરમાયા કે મિયાં! મુહબ્બત કિસી કીમત પર ખરીદી નહીં જા સકતી. મુહબ્બત તો દિલકા અમલ હૈ ઔર ઉસે અલ્લાહ પાક હી લોગોંકે દિલોંમેં ડાલતે હૈં, લેકિન ડાલતે ઉસી વક્ત હૈં જબ બંદા હર દમ ઉસકે મહેબૂબકા ખયાલ રખતા હૈ ઔર અપને હર અમલકો ઉનકે તરીકેકે મુતાબિક અંજામ દેતા હૈ. જબ બંદા હર વક્તકી સુન્નતોંકા ખયાલ રખતા ઔર ઉન પર અમલ કરતા હૈ તો ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈસ એહતિમામકા સિલા ઔર બદલા ઈસ તૌર પર અતા ફરમાતે હૈં કે લોગોંકે દિલોંમેં ઉસ બંદેકી મુહબ્બત ડાલ દેતે હૈં.

અલગર્ઝ નબીકી ઈત્તિબાઅ ઔર ઉનકી પૈરવીકા પેહલા ઈન્આમ તો યે મિલતા હૈ કે વો બંદા ન સિર્ફ લોગોંકા મહેબૂબ ઔર પસંદીદા બન જાતા હૈ, બલ્કે જમીનકી દૂસરી મખ્લૂકાત ભી ઉસ બંદેસે મુહબ્બત કરને લગતી હૈં, ફરિશ્તે ભી ઉસસે મુહબ્બત કરને લગતે હૈં, નબીકી મુહબ્બત ઔર ઉનકા પ્યાર ભી ઉસે નસીબ હોતા હૈ ઔર ઈન સબસે બળ્હકર યે કે ખૂદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસ બંદેકો અપના મહેબૂબ બના લેતે હૈં.

દોસ્તો! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકા મિલ જાના ઈતની બડી નેઅમત હૈ કે ઉસ નેઅમતકે આગે દુનિયાકી સારી નેઅમતેં હેચ ઔર બેકાર હૈં, ઉસ નેઅમતકે આગે દુનિયાકી કિસી નેઅમતકી કોઈ હકીકત હી નહીં હૈ. યે નેઅમત ઔર દૌલત કિસી ઔર અમલ પર નહીં, બલ્કે સિર્ફ ઔર સિર્ફ ઈત્તિબાએ સુન્નત પર મિલા કરતી હૈ.

દૂસરા ઈન્આમ

(૨) ઈત્તિબાએ સુન્નત પર દૂસરા ઈન્આમ મગ્ફિરતકી શકલમેં મિલતા હૈ. ચુનાંચે ઈરશાદે ખુદાવંદી હૈ "વ યગ્ફિર્ લકુમ્ ઝુનૂબકુમ" કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસ બંદેકે તમામ ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેતે હૈં. યે ગુનાહોંકી બખ્શિશ

ભી એક ઐસા ઈન્આમ હૈ જો સિર્ફ ઔર સિર્ફ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હી દે સકતે હૈં, ઉનકે અલાવા કોઈ યે ઈન્આમ નહીં દે સકતા.

બતાઓ દોસ્તો! ઈત્તિબાએ સુન્નતકે નતીજેમેં મિલનેવાલે યે દોનોં ઈન્આમ ક્યા કોઈ મામૂલી ઈન્આમ હૈં? ઔર ક્યા હમેં ઈન દોનોં ઈન્આમોંકી જરૂરત નહીં હૈ? ક્યા હમ નહીં ચાહતે કે હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે પ્યારે ઔર મહેબૂબ બન જાએં? ક્યા હમેં યે પસંદ નહીં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમારે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેં ઔર હમારી બખ્શિશ ફરમા દેં? જબ હમ ઈન દોનોં ઈન્આમોંસે મુસ્તગ્ની (બેપરવા) નહીં હૈં, બલ્કે હમેં ઉનકી જરૂરત હૈ ઔર સખ્ત જરૂરત હૈ તો ફિર આખિર હમ અપને હર અમલમેં ઈત્તિબાએ સુન્નતકા એહતિમામ ક્યૂં નહીં કર લેતે?

ઈત્તિબાએ સુન્નતકી એક ઈમ્તિયાઝી હૈસિયત

યાદ રખ્ખેં! ભલે આ'માલ બહોતસે ઐસે હૈં જિનકી બજા આવરી પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને બડે બડે અજરો સવાબકે દેનેકા, નીઝ દરજાતકે બુલંદ કરનેકા વા'દા કર રખ્ખા હૈ. મસલન યે કરોગે તો ઈતની નેકિયાં દૂંગા, યે પઢોગે તો ઈતની નેકિયાં દૂંગા, યે અમલ કરોગે તો જન્નતમેં તુમહારે ઈતને દરજે બુલંદ કરૂંગા, લેકિન ઈત્તિબાએ સુન્નત એક ઐસા અમલ હૈ કે ઉસકે અંજામ દેનેવાલેકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત સિર્ફ નેકિયાં નહીં દેતે, સિર્ફ ઉસકે દરજે બુલંદ નહીં કરતે, બલ્કે ઉસકા સિલા, ઉસકા બદલા ઔર ઉસકી જઝાકે તૌર પર યે સારી ચીઝેં દેનેકે સાથ સાથ એક મઝીદ ઈન્આમ યે દેતે હૈં કે ઉસ બંદેસે મુહબ્બત કરને લગતે હૈં. ઈસ હૈસિયતસે દેખેં તો દૂસરી તમામ તાઆત વ ઈબાદાતકે મુકાબલે ઈત્તિબાએ સુન્નત એક ખુસૂસી ઔર ઈમ્તિયાઝી શાન રખનેવાલા અમલ હૈ, ઈસ અમલકી યે એક ઐસી ખુસૂસિયત હૈ જો ઉસે દૂસરી તમામ તાઆત ઔર ઈબાદાતસે મુમ્તાઝ કરતી હૈ.

દોસ્તો! ઝરા સોચેં તો સહી, તસવ્વુર તો કરેં કે આખિર યે કિતની બડી ઔર કૈસી અઝીમુશ્શાન નેઅમત ઔર દૌલત હૈ કે બંદેકો ઈસ દુનિયામેં અપને પ્યારે રબકી મુહબ્બત મિલ જાએ, ઉનકા પ્યાર મિલ જાએ. યે ઉસ બંદે પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા કિતના બડા એહસાન, કિતના બડા ફઝલ ઔર કિતની બડી મહેરબાની હૈ.

હમારી ફિક્રોંકા મેહવર

લેકિન હમેં યે નેઅમત કહાં ચાહિયે. હમેં તો બસ એક ચીઝ ચાહિયે ઔર વો હૈ માલ, ફક્ત માલ. હમ તો બસ ઉસકે ખ્વાહિશમંદ હૈં, રાત ઔર દિન ઉસકે કમાનેકી ધુનમેં લગે રેહતે હૈં ઔર ઉસકે બઢાનેકી ફિક્રમેં ઘુલે જાતે હૈં. હમારી સારી ફિક્રેં ઔર કોશિશોંકા મેહવર બસ માલ હોતા હૈ કે યે કૈસે આએ, કહાંસે આએ, કિસ તરહ હાસિલ હો, કૈસે બઢે. હમ યે સમઝતે હૈં કે જબ હમારે પાસ માલ હોગા તો હમેં રાહત મિલેગી, લોગોંકે દરમિયાન ઈઝ્ઝત મિલેગી, ઝિંદગીમેં ચૈન ઔર સુકૂન નસીબ હોગા. હાલાંકે રાહત વ ઈઝ્ઝત, ચૈન ઔર સુકૂન માલકી બુન્યાદ પર નહીં મિલા કરતા, બલ્કે હમારા તજુર્બા ઔર મુશાહિદા તો કુછ ઈસકે ખિલાફ હી કેહતા હૈ.

કાબિલે રહમ લોગ

દુનિયામેં ઐસે બહોતસે લોગ હૈં જિનકે પાસ માલો મતાઅકી કોઈ કમી નહીં હૈ, ઈતના માલ હૈ કે રખનેકી જગહ નહીં હૈ, વો ખૂદ નહીં જાનતે કે હમારે પાસ કિતના માલ હૈ. ઝાહિરી તૌર પર ઐસી કૌનસી નેઅમત હૈ જો ઉન્હેં હાસિલ નહીં હૈ. આલીશાન બંગલા ઉનકે પાસ, આલીશાન ઓફિસ ઉનકે પાસ, લંબા ચૌડા કારોબાર ઉનકે પાસ, બેશ કીમત સવારિયાં ઉનકે

પાસ, નોકર ચાકર ઉનકે પાસ, બેંક બેલેન્સ (bank balance) ઉનકે પાસ. માલકી ઈસ કદર ફરાવાની ઔર દુન્યવી નકશોંકી ઈતની બોહતાતકે બાવુજૂદ જબ ઉનકી ઝિંદગિયોંમેં ઝાંકકર દેખેં તો ઉનસેં ઈસ કદર દુખી ઔર ગમઝદા પાએંગે કે ઉનહેં દેખકર હમેં ઉન પર તરસ આંએગા કે હાય યે બેચારે કિસ કદર પરેશાન હૈં.

રાહતકે અસ્બાબ તો હૈં મગર રાહત નહીં

કઈ સાલ પેહલેકી બાત હૈ. એક સાહબકે ઘર મેરા આના જાના હોતા થા. ઉસ દૌરાન કઈ મરતબા ઉનકે ઘર ખાના ખાનેકી નૌબત ભી આઈ. આને જાનેકે સબબ કુછ તઅલ્લુકાત ભી બન ગયે થે. ઉનકે દો લડકે થે. અપને ઈલાકેકે બડે માલદાર આદમી થે, કારોબાર બહોત વસીઅ પૈમાને પર ફૈલા હુવા થા. માલકી બોહતાતકા અંદાઝા ઈસ બાતસે લગાએં કે ઘરકે હર ફર્દકે પાસ અપની ગાડી ઔર અપના ડ્રાઈવર થા. શૌહરકે પાસ ડ્રાઈવર સમેત અલગ ગાડી, બીવીકે પાસ ડ્રાઈવર સમેત અલગ ગાડી, દોનોં બેટોંકે પાસ ડ્રાઈવર સમેત અલગ ગાડિયાં, યે ઉનકે ઘરકા ઔર ઉનકી ઝિંદગીકા લાઈફ સ્ટાઈલ થા.

એક રોઝ મુઝે ઉનકી અહલિયા (બીવી) કા ફૌન આયા. કેહને લગીં શકીલ ભાઈ! મૈં આપસે મિલના ચાહતી હૂં. મૈંને પૂછા કોઈ જરૂરી કામ? કેહને લગીં કે હાં એક જરૂરી કામ હૈ. મૈંને કહા ફૌન પર બતા દીજિયે. કેહને લગીં કે નહીં, મુલાકાત પર બતાના હૈ. મૈંને કહા ઠીક હૈ, જબ આપકે શૌહર ઘર પર મૌજૂદ હોં તો મુઝે ફૌન કર દીજિયેગા, મૈં ઈન્શા અલ્લાહ હાઝિર હો જાઉંગા. કેહને લગીં નહીં નહીં, મુઝે ઉનકી મૌજૂદગીમેં નહીં મિલના હૈ, મુઝે દર અસલ આપસે કુછ પર્સનલ (personal) બાત કરની હૈ. મૈંને કહા બહેન! મૈં આપકે શૌહરકી મૌજૂદગી હીમેં આ સકતા હૂં, ઉનકી ગૈર મૌજૂદગીમેં નહીં આ સકતા.

કેહને લગીં શકીલ ભાઈ! આપ પરદેકી બિલકુલ ફિક્ર ન કરેં, મેરે દોનોં બચ્ચે બાલિગ ઔર સમઝદાર હૈં, વો દોનોં ઘર પર મૌજૂદ રહેંગે ઔર મૈં ભી પરદેમેં રહૂંગી. મૈંને કહા તબ તો ઠીક હૈ, ઈન્શા અલ્લાહ કિસી વક્ત ઈત્તિલાઅ કરકે હાઝિર હો જાઉંગા.

ચુનાંચે એક રોઝ મૈં ઉનહેં ઈત્તિલાઅ કરકે ઉનકે ઘર પહોંચા, ઉનકે દોનોં લડકે ઘર પર મૌજૂદ થે. મૈંને કહા બહેન! ખૈરિયત તો હૈ, આખિર ઐસી કૌનસી બાત હૈ જો આપ મુઝે ભાઈ સાહબકી ગૈર મૌજૂદગીમેં બતાના ચાહતી હૈં? કેહને લગીં ક્યા બતાઉં શકીલ ભાઈ! મૈં બહોત પરેશાન હૂં, મેરે બચ્ચે ભી બહોત પરેશાન હૈં, ઈસ વક્ત હમ લોગ બહોત ટેન્શન (tension) મેં હૈં. મૈંને કહા આપ યે તો બતાએં કે બાત ક્યા હૈ? કેહને લગીં કે બાત દર અસલ યે હૈ કે ઈસ વક્ત મેરે ઔર મેરે શૌહરકે દરમિયાન કુછ ઐસે ઈખ્તિલાફાત ચલ રહે હૈં જિનકી વજહસે હમારા પૂરા ઘર જહન્નમ બના હુવા હૈ, ચૈન ઔર સુકૂન તો ગોયા બિલકુલ ખતમ હો ગયા હૈ, રોઝ રોઝકે ઝગડોંસે અબ હમ તંગ આ ચુકે હૈં. લિહાઝા અબ મૈં નહીં ચાહતી કે મેરા શૌહર કભી ઘર આએ, મેરે બચ્ચે ભી યેહી ચાહતે હૈં કે અબ્બા કભી ઘર ન આએં. શકીલ ભાઈ! ક્યા બતાઉં, અબ મૈં અપની ઝિંદગીસે ઈતની તંગ આ ચુકી હૂં કે અપને આપ હીકો ખતમ કર દેના ચાહતી હૂં. કભી સોચતી હૂં કે પંખેસે લટકકર જાન દે દૂં, કભી સોચતી હૂં કે અપની બિલ્ડીંગકી છત પર ચલી જાઉં ઔર વહાંસે છલાંગ લગાકર ખૂદકુશી કર લૂં.

સુના આપને! યે ઉસ ઘરકી બાત બતા રહા હૂં જહાં માલકી કોઈ કમી નહીં હૈ, ઘરમેં ઐશો ઈશરતકે સારે નકશે મૌજૂદ હૈં, મકાન, ઓફિસ, બિઝનેસ, ગાડિયાં, બેંક બેલેન્સ, નોકર ચાકર, આખિર વો કૌનસી નેઅમત હૈ જો ઉસ ઘરવાલોંકો હાસિલ નહીં હૈ. ઔર સુનિયે! યે વો લોગ હૈં જો છુટ્ટિયાં ગુઝારને હિંદુસ્તાનકે તફરીહી મકામાત, પંચગની, મહાબલેશ્વર, ઉટી, શિમ્લા, કશ્મીર વગૈરહ નહીં જાતે થે, બલ્કે ઉન જગહોં પર જાના અપની શાનકે ખિલાફ સમઝતે

થે. છુટ્ટિયાં ગુઝારનેકે લિયે યે લોગ બેરૂની મમાલિક, દુબઈ, લંડન, અમેરીકા, આફ્રિકા, ઓસ્ટ્રેલિયા, ન્યૂઝીલેન્ડ, સ્વીટ્ઝરલેન્ડ વગૈરહકા ઈન્તિખાબ કિયા કરતે થે. ઔર સોચતે યે થે કે ઉન મકામાત પર છુટ્ટિયાં ગુઝારનેસે હમેં જિસ્માની નિશાત ઔર ઝહની સુકૂન હાસિલ હોગા. લેકિન દેખિયે કે સુકૂનકી તલાશમેં સરગરદાં યે હઝરાત ચૈન ઔર સુકૂનકે સારે અસ્બાબ ઔર વસાઈલકે હોતે હુએ ભી કિસ કદર પરેશાન ઔર અપની ઝિંદગીસે કિસ કદર તંગ આ ચુકે હૈં કે અપની ઝિંદગી હીકા ખાતિમા ચાહતે હૈં.

અબ તો ઘબરાકે યે કેહતે હૈં કે મર જાએંગે
મરકે ભી ચૈન ન પાયા તો કિધર જાએંગે

એક બડી ગલત ફેહમી

દોસ્તો! હમ યે સમઝતે હૈં કે અગર હમારે પાસ માલ હોગા તો હમ બડી રાહતોં ભરી ઝિંદગી ગુઝારેંગે, હમેં ઈઝ્ઝતેં નસીબ હોંગી, સોસાયટી ઔર બિરાદરીમેં હમારા એક મકામ હોગા, હમારી ઝિંદગીમેં ઈત્મીનાન હોગા, ચૈન ઔર સુકૂન હોગા, ઘરવાલોંકે દરમિયાન ઉલ્ફત ઔર મુહબ્બત કાઈમ રહેગી, દિલ આપસમેં જુડે રહેંગે, જબકે હકીકતમેં ઐસા નહીં હૈ.

હમારી યે સોચ દર અસલ એક બહોત બડી ગલત ફેહમી હૈ. માલો દૌલત સામાને રાહત જરૂર હૈં. અસ્બાબે સુકૂન જરૂર હૈં, લેકિન ઉનકે હાસિલ કરનેકે બાદ આદમીકો હકીકી રાહત ઔર હકીકી સુકૂન નસીબ હો જાએ, યે કોઈ જરૂરી નહીં હૈ. બલ્કે અગર યે અસ્બાબ બેદીનીકે સાથ ઈખ્ઠા કિયે ગયે હોંગે, શરીઅતકે કવાનીનસે ઈન્હિરાફ કરકે ઔર સુન્નતોંસે એ'રાઝ કરતે હુએ ઉનહેં હાસિલ કિયા ગયા હોગા તબ તો યે સામાન ઔર અસ્બાબ, રાહત તો ક્યા પહોંચાતે ઉલ્ટે ઝેહમત ઔર પરેશાનીકા સબબ બનેંગે, ઈત્મીનાન ઔર સુકૂનકી બરબાદીકા સબબ બનેંગે, ઝિલ્લતોંકા તૌક ગલેમેં પહેનાએંગે.

આદમી તમામ તર ઝાહિરી નેઅમતોંકે હોતે ઘર બૈઠે બિઠાએ ઝલીલ ઔર ખ્વાર હો જાએગા, કિસીકો મુંહ દિખાનેકે લાઈક તક નહીં રહેગા.

ચૈન ઔર સુકૂનકા રાઝ

પતા ચલા કે રાહત, ઈઝ્ઝત, ચૈન, સુકૂન વગૈરહ યે સારી નેઅમતેં ઐસી હૈં જો માલો દૌલતકી બુન્યાદ પર નહીં મિલા કરતીં. ઈન તમામ નેઅમતોંકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપને રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી ઔર આપકી સુન્નતોંકી ઈત્તિબાઅકે પીછે છુપા રખ્ખા હૈ. જો શખ્સ જિસ કદર આપકા મુતીઅ ઔર ફરમાંબરદાર ઔર આપકી સુન્નતોંકા ઈત્તિબાઅ કરનેવાલા હોગા ઉસી કદર ઉસકે દિલમેં ઈત્મીનાન હોગા, ઝિંદગીમેં ચૈન ઔર સુકૂન હોગા, બઝાહિર રાહતકે અસ્બાબ ઉસકે પાસ ન હોંગે, લેકિન હકીકી રાહત ઉસે જરૂર હાસિલ હોગી.

અલગર્ઝ કેહનેકા મન્શા યે હૈ કે સુન્નતકી ઈત્તિબાઅસે સિર્ફ આખિરતકે મનાફેઅ હાસિલ નહીં હોતે, બલ્કે ઉસકે ઝરીએ બહોતસે દુન્યવી મનાફેઅ ભી નસીબ હોતે હૈં.

ઈન્તિહાઈ આસાન કામ

અબ વો અમલ જો બહોતસે દુન્યવી ઔર ઉખ્રવી સમરાત ઔર મનાફેઅકે હાસિલ કરનેકા ઝરીઆ હો, વો કિસ કદર મોહતમ બિશ્શાન ઔર અઝીમુશ્શાન અમલ હોગા? લેકિન અફસોસ સદ અફસોસ કે યે અમલ જિસ કદર અઝીમુશ્શાન હૈ ઈસી કદર હમ લોગ ઉસકી તરફસે ગફલતકા શિકાર હૈં. બહોત કમ લોગ હૈં જો સુન્નતોંકા એહતિમામ કરનેવાલે હૈં. હાલાંકે સુન્નતોંકા એહતિમામ કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં હૈ, બલ્કે અગર યે કહા જાએ તો બજા

હોગા કે સુન્નતોંકા એહતિમામ સિર્ફ આસાન હી નહીં, બલ્કે ઈન્તિહાઈ આસાન કામ હૈ.

મૈં અકસર કહા કરતા હૂં કે ઈત્તિબાએ સુન્નતસે ઝિયાદા આસાન કામ શાયદ દુનિયામેં કોઈ ઔર હૈ હી નહીં. ઈસ લિયે કે ઈત્તિબાએ સુન્નતકો વુજૂદમેં લાનેકે લિયે કોઈ અલાહિદા અમલ કરના હી નહીં હોતા, બલ્કે રોઝમર્રાકે વો તમામ કામ જો હમ સુબહસે લેકર શામ તક અંજામ દિયા કરતે હૈં, ઉનમેં નબીકા તરીકા માલૂમ કરકે બસ ઉનહેં નબીકે તરીકેકે મુતાબિક અંજામ દેના હોતા હૈ.

એક પ્યારી બાત

ઈસી બાતકો હઝરતજી મૌલાના ઈન્આમુલ હસન સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ, બડે પ્યારે અંદાઝસે ફરમાયા કરતે થે. ફરમાતે થે કે "મૈં યે નહીં કેહતા કે આપ હઝરાત સારી સુન્નતોં પર અમલ કરેં, બલ્કે સિર્ફ યે કેહતા હૂં કે જો કરેં સુન્નતકે મુતાબિક કરેં."

દેખિયે! હઝરતને કૈસી પ્યારી બાત ઈરશાદ ફરમાઈ કે જુમ્લા તો એક કહા લેકિન ઉસ એક જુમ્લેમેં પૂરી તકરીર કર દી ઔર વાઝેહ કર દિયા કે હમેં સારી સુન્નતોં પર અમલ નહીં કરના હૈ, બલ્કે જો કુછ કર રહે હૈં બસ ઉસે સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દેના હૈ.

મુફતકા અજ્ર

દેખિયે! હમ લોગ બૈતુલખલા જાનેકે લિયે ચપ્પલ પહેનતે હૈં, અગર પેહલે દાએં પૈરમેં પેહનેં તબ ભી પહેન લેંગે ઔર અગર પેહલે બાએં પૈરમેં પેહનેં તબ ભી પહેન લેંગે. ઈસી તરહ બૈતુલખલામેં દાખિલ હોતે વક્ત અગર

દાયાં કદમ પેહલે દાખિલ કરેં તબ ભી અંદર દાખિલ હો જાએંગે ઔર અગર પેહલે બાયાં કદમ દાખિલ કરેં તબ ભી અંદર દાખિલ હો જાએંગે. ઈસી તરહ કપડા પહેનતે વક્ત અગર હમ પેહલે દાઈ આસ્તીનમેં હાથ ડાલેં તબ ભી કપડા પહેન લેંગે ઔર અગર પેહલે બાઈં આસ્તીનમેં હાથ ડાલેં તબ ભી કપડા પહેન લેંગે. ઈસી તરહ ઘરસે નિકલતે વક્ત અગર દાયાં કદમ પેહલે બાહિર નિકાલેં તબ ભી બાહિર નિકલ જાએંગે ઔર અગર બાએં કદમસે બાહિર નિકલેં તબ ભી બાહિર નિકલ જાએંગે. ઈસી તરહ ઘરમેં દાખિલ હોતે વક્ત અગર દાયાં કદમ પેહલે અંદર રખ્ખેં તબ ભી ઘરમેં દાખિલ હો જાએંગે ઔર અગર પેહલે બાયાં કદમ અંદર રખ્ખેં તબ ભી અંદર દાખિલ હો જાએંગે.

લેકિન અગર હમ ઈન આ'માલમેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા તરીકા માલૂમ કર લેં કે :

જબ હમારે નબી જૂતા યા ચપ્પલ પહેનતે તો પેહલે કિસ પૈરમેં પહેના કરતે થે?

બૈતુલખલામેં દાખિલ હોતે તો પેહલે કૌનસા કદમ અંદર રખ્ખા કરતે થે?

જબ બૈતુલખલાસે બાહિર નિકલતે તો પેહલે કૌનસા કદમ બાહિર નિકાલા કરતે થે?

કપડા પહેનતે તો પેહલે કિસ આસ્તીનમેં હાથ ડાલા કરતે થે?

જબ કપડા નિકાલતે તો પેહલે કિસ આસ્તીનસે હાથ નિકાલા કરતે થે?

જબ ઘરમેં તશરીફ લાતે તો પેહલે કૌનસા કદમ અંદર રખ્ખા કરતે થે?

જબ ઘરસે બાહિર નિકલતે તો પેહલે કૌનસા કદમ બાહિર નિકાલા કરતે થે?

ઔર માલૂમ કરનેકે બાદ ઉસ તરીકેકે મુતાબિક અમલ કર લેં તો અમલ તો વુજૂદમેં આ હી જાવેગા, સાથ હી હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે તરીકેકી ઈત્તિબાઅકે સબબ વો અમલ હમારે લિયે અજરો સવાબકા સબબ ભી બનેગા.

દેખિયે! ક્યા ઈસ અજરો સવાબકો પાનેકે લિયે હમેં અલગસે કોઈ કામ કરના પડા? નહીં, બલ્કે વોહી કામ જો હમ કર રહે થે ઔર રોઝાના કિયા કરતે થે, બસ ઉસે નબીકે તરીકેકે મુતાબિક કર લિયા તો હમારી જરૂરત ભી પૂરી હો ગઈ, સાથ હી મુફ્તકા અજર ભી મિલ ગયા.

ઈસી બાતકો આરિફ બિલ્લાહ હઝરતે અકદસ ડાક્ટર અબ્દુલ હય સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ, યૂં ઈરશાદ ફરમાતે થે કે "તુમ એક કામકો અપની તરફસે ઔર અપની મરઝીકે મુતાબિક અંજામ દો ઔર ઉસી કામકો તુમ ઈત્તિબાએ સુન્નતકી નિય્યતસે હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે બતાએ હુએ તરીકેકે મુતાબિક અંજામ દો તો દોનોં કામોંમેં જમીન ઔર આસમાનકા ફર્ક હોગા ઔર ઉસ ફર્કકો તુમ ખુદ મહેસૂસ ભી કરોગે. ઈસ લિયે કે જો કામ તુમ અપની મરઝીસે કરોગે તો વો કામ હો તો જાવેગા, લેકિન વો તુમહારા અપના કામ હોગા જિસમેં તુમહેં કોઈ અજર નહીં મિલેગા. ઔર અગર ઉસી કામકો તુમ સુન્નતકી ઈત્તિબાઅકી નિય્યતસે હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે તરીકેકે મુતાબિક અંજામ દો તો કામ તો ઉસ વક્ત ભી હોગા, લેકિન ઉસ વક્ત તુમહેં સુન્નતકી અદાયગીકા સવાબ મિલેગા, સાથ હી ઉસ અમલકી બરકત ઔર ઉસકા નૂર ભી ઉસમેં શામિલ હો જાએગા."

હમારા હાલ

દોસ્તો! દુનિયાકે બહોતસે કામ જો બઝાહિર બહોત મુશ્કિલ હોતે હૈં ઔર જિનહેં અંજામ દેનેમેં બહોતસી દિક્કતેં ઔર રૂકાવટેં ભી પેશ આતી હૈં, ઉસકે બાવુજૂદ હમ ઉન કામોંકો બડી ફિક્ર ઔર એહતિમામકે સાથ બજા લાતે હૈં. લેકિન સુન્નત પર અમલ એક ઐસા કામ હૈ જો બઝાહિર મુશ્કિલ ભી નહીં, બલ્કે ઈન્તિહાઈ આસાન હૈ ઔર ઉસકો અંજામ દેનેમેં કિસી તરહકી કોઈ રૂકાવટ

ભી પેશ નહીં આતી, ઉસકે બાવુજૂદ હમારા હાલ યે હૈ કે હમ સુન્નતોંકે એહતિમામસે ગાફિલ રેહતે હૈં.

એક મિસાલ

સુન્નત પર અમલ કરના કિતના આસાન હૈ ઔર ઉસ પર અમલ કરનેમેં કિસી તરહકી કોઈ રૂકાવટ ભી પેશ નહીં આતી, ઈસ બાતકો મૈં એક મિસાલસે વાઝેહ કરૂં, તાકે બાત પૂરી તરહ સમઝમેં આએ.

દેખિયે! નીંદસે બેદાર હોકર આંખોંકો મલના, તીન બાર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કેહના, એક બાર કલિમએ તય્યિબહ પઢના, સોકર ઉઠનેકે બાદકી દુઆ પઢના, યે સબ વો આ'માલ હૈં જો નીંદસે બેદાર હોનેકે બાદ હમારે નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ અંજામ દિયા કરતે થે, યાની નીંદસે બેદાર હોકર ઈન આ'માલકા બજા લાના મસ્નૂન હૈ. અબ આપ મુઝે બતાએં કે ઈન આ'માલમેં કૌનસા અમલ ઐસા હૈ જો મુશ્કિલ હૈ ઔર જિસકી અદાયગીમેં હમેં કિસી તરહકી કોઈ રૂકાવટ ઔર પરેશાની લાહિક હોતી હૈ? અગર હમ નીંદસે બેદાર હોનેકે બાદ સુન્નતકી નિય્યતસે આંખોંકો મલના ચાહેં, તીન મરતબા અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કેહના ચાહેં, કલિમએ તય્યિબહ પઢના ચાહેં, સોકર ઉઠનેકે બાદકી દુઆ પઢના ચાહેં તો હમેં ઈન આ'માલકે બજા લાનેમેં કોઈ દિક્કત ઔર પરેશાની પેશ આતી હૈ? નહીં. ઔર ક્યા હમેં ઉસ વક્ત ઈન આ'માલકે બજા લાનેસે કોઈ રોકતા હૈ? કોઈ નહીં રોકતા. અચ્છા અગર કોઈ રોકના ચાહે તો ક્યા વો રોક સકતા હૈ? નહીં રોક સકતા. કોઈ તન્ઝીમ યા કોઈ બાતિલ જમાઅત રોકના ચાહે, હમારે ઘરવાલે હમેં રોકના ચાહેં, હમારે પડોસી હમેં રોકના ચાહેં, હમારી બિરાદરી ઔર હમારા ખાનદાન હમેં રોકના ચાહે યા કોઈ ઝાહિર દુશ્મન ઐસા હો જો હમેં ઉસસે રોકના ચાહે તો ક્યા વો હમેં ઉસસે રોક સકતા હૈ? હરગિઝ નહીં રોક સકતા. ફિર

આખિર ક્યા વજહ હૈ કે જિસ અમલકી અદાયગીમેં કોઈ દિક્કત નહીં, કોઈ પરેશાની નહીં, કોઈ રૂકાવટ નહીં, ઉસકો અંજામ દેનેમેં હમારા કોઈ વક્ત ભી ખર્ચ નહીં હોતા, ઉસકે બાવુજૂદ હમ વો અમલ અંજામ નહીં દે પાતે, તો ક્યા યે સોચનેકી બાત નહીં હૈ? આખિર ઉસકી વજહ ક્યા હૈ? વજહ સિર્ફ યે હૈ કે ઈત્તિબાએ સુન્નતકી જિતની અહમિયત હમારે દિલોંમેં હોની ચાહિયે થી ઉતની અહમિયત નહીં રહી, ઔર જબ કિસી કામકી અહમિયત આદમીકે દિલમેં નહીં હોતી તો ફિર ઉસ કામકી તરફ ઉમૂમન ઉસકી તબીઅત કમ હી ચલતી હૈ.

અમલ એક, ઈન્આમાત બહોત

આપ હઝરાત મુઝે બતાએં કે ક્યા સારી દુનિયાકે લોગ મિલકર કિસીકો એક નેકી દેના ચાહેં તો દે સકતે હૈં? હરગિઝ નહીં દે સકતે. ઈસી તરહ અગર સારી દુનિયા દેકર ઔર સિર્ફ દુનિયા હી નહીં, બલ્કે સાતોં આસમાન ઔર સાતોં ઝમીન દેકર સિર્ફ એક નેકી ખરીદના હો તો ક્યા એક નેકી ખરીદી જા સકતી હૈ? હરગિઝ નહીં.

બતાઈયે! જો નેકી ઈતની કીમતી હો કે સારી દુનિયાકે લોગ મિલકર દેના ચાહેં તો ન દે સકેં, ઔર સાતોં આસમાન ઔર સાતોં ઝમીન દેકર ભી ઉસે ખરીદા ન જા સકતા હો તો ફિર સોચેં કે આખિર સુન્નત કિસ કદર અઝીમુશ્શાન ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે નઝદીક કિસ કદર પસંદીદા અમલ હોગા કે ઉસ પર અમલકે સબબ સિર્ફ એક નેકી નહીં મિલતી, બલ્કે બહોતસી નેકિયાં મિલતી હૈં. ઔર સિર્ફ નેકિયાં નહીં મિલતીં, બલ્કે નેકિયોંકે સાથ સાથ ખાલિક ઔર મખ્લૂકકી મુહબ્બત ઔર મહબૂબિયત, તઅલ્લુક મઅલ્લાહકી નેઅમત, કુરબત ઈલલ્લાહકી દૌલત, હિફાઝત, અનવારો બરકાત વગૈરહ બહોતસી નેઅમત હૈં જો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત સુન્નત પર અમલકે સબબ બંદેકો અતા ફરમાતે હૈં.

લેકિન અફસોસ કે હમને સુન્નતકી અહમિયતકો સમઝા નહીં, અગર હમ ઉસકી અહમિયતસે વાકિફ હોતે તો દાનિસ્તા તૌર પર (જાન બૂઝકર) કિસી ભી સુન્નત પર અમલકા મૌકા હાથસે જાને ન દેતે.

દોસ્તો! ઝરા ગૌર કરેં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો અપને મહેબૂબસે કિતના પ્યાર હૈ કે હમ જા રહે હૈં ઈસ્તિન્જાખાના, ઔર વો ભી અપની જરૂરત પૂરી કરનેકે લિયે, લેકિન ચૂંકે જાનેમેં ઔર બાહિર નિકલનેમેં હમને ઉનકે મહેબૂબકા ખયાલ રખ્ખા ઔર ઉનકી ઈત્તિબાઅ કી તો વો હમેં ઉસ અમલકા ભી સિલા દેતે હૈં ઔર ઈસ તરહ દેતે હૈં કે વો સારા વક્ત જો ઈસ્તિન્જાખાનેમેં સર્ફ હોતા હૈ, ઝાએઅ નહીં જાતા, બલ્કે વો ભી હમારે હકમેં અજરો સવાબકા સબબ બનતા હૈ.

હિફાઝતકા ગૈબી ઈન્તિઝામ

ઈસી તરહ હમ રોઝાના સોતે હૈં. યે નીંદ હમારી જિસ્માની તન્દુરૂસ્તીકી ખાતિર કિસ કદર જરૂરી હૈ ઉસસે હમ સભી વાકિફ હૈં. અગર નીંદ ન મિલે તો ફિર હમેં કિસ કદર બેચૈની હોતી હૈ ઔર ઉસકે મુઝિર (નુકસાનદેહ) અસરાત કિન કિન સૂરતોંમેં હમારે જિસ્મ પર પડતે હૈં, ઉસકી વઝાહતકી જરૂરત નહીં હૈ. લેકિન અગર હમને સોનેસે પેહલે વો આ'માલ કર લિયે જો ઉસ વકત મસ્નૂન હૈં ઔર જિનહેં હમારે આકા સોનેસે પેહલે અંજામ દિયા કરતે થે તો ઉસકે બાવુજૂદ કે હમ સો રહે હૈં, અપની જરૂરત પૂરી કર રહે હૈં, ગફલતકે આલમમેં હૈં, લેકિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉન મસ્નૂન આ'માલકે સબબ હમારી હિફાઝતકા ગૈબી ઈન્તિઝામ ઈસ તરહ કરતે હૈં કે એક ફરિશ્તેકો હમારી હિફાઝતકી ડ્યૂટી પર મુકર્રર કરતે હૈં જો રાત ભર હમારી હિફાઝત કરતા હૈ ઔર સિર્ફ હિફાઝતકા ઈન્તિઝામ નહીં હોતા, બલ્કે ઈન મસ્નૂન આ'માલ પર અમલ કરનેકે સબબ વો સોના હમારે હકમેં ઈબાદત

શુમાર કિયા જાતા હૈ.

દોસ્તો! યે હૈં મસ્નૂન આ'માલકી અહમિયત ઔર ઉનકી બરકાત જિસે હમ લોગ "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર નઝર અંદાઝ કર દિયા કરતે હૈં, લેકિન યે આ'માલ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી બારગાહમેં બહોત બડી કીમત દિલાતે હૈં. હમ સો રહે હોતે હૈં, અપની જરૂરત પૂરી કર રહે હોતે હૈં, ગફલતકે આલમમેં હોતે હૈં, હમેં અપને આસપાસકી કુછ ખબર નહીં હોતી, ઐસી ગફલતકે આલમમેં હોનેકે બાવુજૂદ હમારા પરવરદિગાર ઉસ વક્ત હમારે સાથ અતાઓંકા ક્યા મઆમલા કર રહા હોતા હૈ, હમેં ઉસકા કુછ પતા નહીં હોતા.

સુન્નતેં સીખનેકી તરતીબ

દોસ્તો! હમેં સુન્નત પર અમલ કરનેકી ખાતિર બહોત કુછ કરના નહીં હૈ. બસ સિર્ફ યે કરના હૈ કે અપને વો તમામ આ'માલ જો હમ સુબહસે લેકર શામ તક અંજામ દિયા કરતે હૈં, ઉન કામોંકી ફેહરિસ્ત બનાનેકે બાદ યે દેખેં કે ઉનમેં કિતને આ'માલકી સુન્નતેં હમ જાનતે હૈં ઔર કિતને આ'માલકી સુન્નતેં હમ નહીં જાનતે. જિન આ'માલકી સુન્નતેં હમ જાનતે હૈં ઉનહેં તો મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક હી અંજામ દેં, ઔર જિન આ'માલકી સુન્નતેં હમેં માલૂમ ન હોં ઉનહેં ઉસી વક્ત કાગઝ પર લિખ લેં ઔર ઉનકા મસ્નૂન તરીકા કિતાબોંમેં તલાશ કરેં યા ફિર ઉલમાએ કિરામસે માલૂમ કર લેં. ઔર જબ ઈલ્મ હો જાએ તો ઉસી તરીકેકે મુતાબિક અમલ શુરૂ કર દેં.

એક ધોકા

ઈસ કામકે લિયે કાગઝ કલમ હમેશા પાસમેં રખ્ખેં ઔર જબ કભી

કોઈ ઐસા અમલ સામને આએ જિસકા મસ્નૂન તરીકા હમેં માલૂમ ન હો યા ઉસ અમલસે મુતઅલ્લિક દુઆકા ઈલ્મ ન હો તો ઉસે બગૈર દેર કિયે ફૌરન લિખ લેં ઔર ફિર જલ્દસે જલ્દ ઉસકી તેહકીક કરેં. નફસ ઔર શયતાન ઉસ વક્ત યે સમઝાએંગે કે હાં હાં ઠીક હૈ, ઉસે યાદ રખ્ખો, ઉસ અમલકી સુન્નત માલૂમ કરના હૈ, બસ ઘર પહોંચતે હી ઉસે કિતાબમેં દેખ લેના યા મૌલાના સાહબકે પાસ જાકર માલૂમ કર લેના.

ખૂબ અચ્છી તરહ સમઝ લેં કે યે ખયાલ નફસ ઔર શયતાનકી તરફસે ડાલા જાતા હૈ જિસે માન લેના ઔર લિખનેકો મુઅખ્ખર કર દેના દર હકીકત ઉનકે ધોકેમેં મુબ્તલા હો જાના હૈ. અગર ઉસ અમલકો ઉસી વક્ત ન લિખ્ખા ગયા ઔર બાદ પર ટાલ દિયા ગયા તો બહોત મુમકિન હૈ કે વો બાત ઝહનસે નિકલ જાએ ઔર ફિર કભી ઉસકી તેહકીકકી નૌબત હી ન આએ. ઈસ લિયે આપ તેહકીક ચાહે બાદમેં કરેં લેકિન ઉસી વક્ત લિખ લેં. જબ લિખ લિયા જાએગા તો ઈન્શા અલ્લાહ પૂછનેકી નૌબત ભી આ જાએગી. અપને દૂસરે જરૂરી કામોંકી તરહ ઉસે ભી અપના એક જરૂરી કામ સમઝેં. જબ ફિક્ર હો જાએગી ઔર ઉસ તરતીબસે પૂછનેકા સિલસિલા શુરૂ હો જાએગા તો કુછ હી અરસેકે બાદ આપ દેખેંગે કે રોઝમર્રાકે સારે આ'માલ સુન્નતકે મુતાબિક હોતે ચલે જા રહે હૈં. અલ્લાહ પાક હમ સબકો ઈસ તરતીબ પર અમલ કરનેકી તૌફીક નસીબ ફરમાએં.

મેરા મા'મૂલ

દેખિયે! યે કાગઝ મેરી જેબમેં રખ્ખા હુવા હૈ. (આપને એક કાગઝ અપની જેબસે નિકાલકર હાઝિરીનકો દિખલાયા) મૈં ભી ઈસી તરહ લિખતા જાતા હૂં. યે મેરા આજકા નહીં, બલ્કે બરસોં પુરાના મા'મૂલ હૈ. મૈં ઈસ કામકે લિયે એક અલગ કાગઝ હમેશા અપની જેબમેં રખ્ખા કરતા હૂં જિસ પર મૈં

અપને પૂછનેકી બાતેં દર્જ કરતા જાતા હૂં જિનમેં મસાઈલ ભી હોતે હૈં ઔર સુન્નતેં ભી હોતી હૈં. ઉન બાતોંકા ઉનવાન હી હૈ "પૂછનેકી બાતેં."

જહાં કોઈ ઐસા કામ સામને આયા જિસકા શરઈ મસ્અલા માલૂમ ન હો તો ફૌરન ઉસે કાગઝ પર લિખ લેતા હૂં કે યે મસ્અલા માલૂમ કરના. ઈસી તરહ જિસ કિસી અમલકી સુન્નત માલૂમ નહીં હોતી તો ઉસે ભી લિખ લેતા હૂં કે ઉસ અમલકી સુન્નત માલૂમ કરની હૈ. અગર મૈં બહોત એહતિયાતસે ભી બતલાઉં તો મસાઈલ પૂછતે ઔર સુન્નતેં માલૂમ કરતે હુએ શાયદ મુઝે છત્તીસ (૩૬) સાલકા અરસા ગુઝર ગયા હોગા, ઉસ વક્તસે લેકર આજ તક લિખનેકા ઔર પૂછનેકા સિલસિલા મુસ્તકિલ જારી હૈ. લિખતા જાતા હૂં પૂછતા જાતા હૂં, લિખતા જાતા હૂં પૂછતા જાતા હૂં. ઈતને લંબે અરસે તક પૂછનેકે બાવુજૂદ યે હાલ હૈ કે દેખિયે ઈસ કાગઝ પર અબ ભી બહોતસી બાતેં જો મસાઈલ ઔર સુન્નતોંસે મુતઅલ્લિક હૈં, લિખ્ખી હુઈ હૈં જિનહેં અભી માલૂમ કરના હૈ. ઈતને લંબે ઝમાને તક પૂછનેકે બાવુજૂદ યે એહસાસ હોતા હૈ કે અબ ભી બહોત કુછ પૂછના બાકી હૈ. મુઝે તો સમઝમેં નહીં આતા કે એક મુસલમાન મસાઈલ જાને બગૈર ઔર સુન્નતેં સીખે બગૈર ઝિંદગી કૈસે ગુઝારતા હૈ.

મસાઈલ માલૂમ કરને ઔર સુન્નતેં સીખનેકી યે એક બહોત હી આસાન તરતીબ હૈ જો મૈંને તૌફીકે ઈલાહીસે આપ હઝરાતકે સામને બયાન કી હૈ. મસાઈલકી રોશનીમેં ઔર સુન્નતકે સાંચેમેં ઢલકર ઝિંદગી ગુઝારનેકે લિયે હમેં બસ ઈતના કરના હૈ ઔર કુછ નહીં કરના. અબ બતલાઈયે! ક્યા યે ભી કોઈ મુશ્કિલ કામ હૈ? ક્યા હમ ઐસા નહીં કર સકતે? ભલા જો અમલ ઈતના આસાન હો કે ઉસકે કરનેમેં ન કોઈ રૂકાવટ પેશ આતી હો ઔર ન હી ઉસકે કરનેમેં હમારા કોઈ વક્ત ખર્ચ હોતા હો તો ફિર આખિર ઉસ અમલકે કરનેમેં હમેં ક્યા દિક્કત ઔર પરેશાની હૈ?

અલ્લાહ પાક યાદ દિલાતે હૈં

દોસ્તો! જબ હમસે ઈતના આસાન કામ ભી ન હો સકેગા તો ફિર હમ ખૂદ સોચેં કે દૂસરે દીની અહકામ વ અવામિર જિનકી બજા આવરીમેં એક તરહકી મશક્કત ભી હૈ, હમ ઉન કામોંકો કૈસે અંજામ દે પાએંગે? સુન્નતોંકા એહતિમામ કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં હૈ જૈસાકે મૈંને પેહલે અર્ઝ કિયા, બસ ઝરાસી ફિક્ર ઔર તવજ્જોહકી જરૂરત હૈ. ઔર જિસે યે ફિક્ર લાહિક હો જાતી હૈ ઔર વો સુન્નતોંકે એહતિમામ પર દવામ (પાબંદી) હાસિલ કર લેતા હૈ તો ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ખૂદ ઉસકી રેહબરી ફરમાતે હૈં, ઉસે ખૂદ યાદ દિલાતે હૈં કે દેખ મેરે બંદે! ઈસ વક્તકી યે સુન્નત હૈ અમલ કર લે, ઈસ વક્ત મેરે નબીકા યે તરીકા હૈ અમલ કર લે. યે હો હી નહીં સકતા કે આદમીકો સુન્નતોં પર અમલકી ફિક્ર લાહિક હો ઔર ફિર અલ્લાહ પાક ઉસે ગાફિલ રેહને દે.

દેખિયે! હઝરત સુફ્યાન સૌરી (રહ.) કા એક વાકિઆ જો બહોત મશહૂર ઔર મા'રૂફ હૈ ઔર બહોતસી કિતાબોંમેં લિખ્ખા હુવા હૈ કે આપ એક મરતબા મસ્જિદમેં દાખિલ હો રહે થે. દાખિલ હોતે ભૂલસે દાએં કદમકે બજાએ બાયાં કદમ પેહલે અંદર રખને લગે તો ફૌરન ગૈબસે આવાઝ આઈ. અલ્લાહ પાકને પ્યારસે "સૌર" કેહતે હુએ મુતનબ્બેહ કિયા કે ઓ બેલ! ક્યા કર રહા હૈ? દેખતા નહીં કહાં દાખિલ હો રહા હૈ? યે મૈં અપની ઝબાનમેં કેહ રહા હૂં. ફૌરન મુતનબ્બેહ હુએ, બાયાં કદમ પીછે કિયા ઔર દાએં કદમસે મસ્જિદમેં દાખિલ હુએ.

દેખા આપને! કૈસે રેહબરી કી ગઈ. જબ બંદા હર વક્તકી સુન્નતોંકા એહતિમામ કરતા હૈ તો ફિર ઉસી તરહ ઉસકી રેહબરી કી જાતી હૈ, ફિર અલ્લાહ પાક ઉસે ગાફિલ રેહને નહીં દેતે. ખૂદ યાદ દિલાતે હૈં કે

મેરે બંદે! જબ તૂ હર વક્ત મેરે નબીકો યાદ રખતા હૈ, કભી નહીં ભૂલતા તો ફિર ભલા મૈં તુઝે આજ કૈસે ભૂલ જાને દૂં? મૈં તુઝે ભૂલને નહીં દૂંગા, ખૂદ યાદ દિલાઉંગા.

એક અજીબ નુકતા

યે વાકિઆ મૈંને બારહા કિતાબોંમેં પઢ્હા, બયાનાતમેં સુના ઔર ખૂદ અપને બયાનોંમેં કઈ મરતબા નકલ ભી કિયા, લેકિન ઈસ વાકિએસે મુતઅલ્લિક એક બડા અજીબ નુકતા અભી અલ્લાહ પાકને દિલમેં ડાલા. વો યે કે દેખિયે! હઝરતકા નામ તો સુફયાન થા, લેકિન ઉસ ભૂલ પર મુતનબ્બેહ કરતે હુએ ઉનહેં સૌર કહા ગયા ઔર ફિર યેહી સૌરકા લફઝ ઉનકે નામકે સાથ હમેશાકે લિયે વાબસ્તા હો ગયા. અબ જો ભી આપકા નામ લેતા હૈ, કહીં લિખતા હૈ, કહીં નકલ કરતા હૈ વો સુફયાન સૌરી હી કેહતા હૈ ઔર આપ ઈસી નામકે સાથ જાને જાતે હૈં.

યહાં સવાલ યે પૈદા હોતા હૈ કે હઝરત સુફયાન સૌરી (રહ.) સે ઉસ વક્ત જો ખિલાફે સુન્નત અમલકા સુદૂર હુવા થા વો ભૂલસે હુવા થા, આપને જાન બૂઝકર ઐસા નહીં કિયા થા. ઔર ચૂંકે વો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે મહેબૂબ ઔર ચહીતે થે, ઈસ લિયે ઉનાહેં ઉનકી ઈસ ભૂલ પર ફૌરન મુતનબ્બેહ ભી કર દિયા ગયા, લેકિન આખિર ક્યા વજહ થી કે ઉનકી ઈસ ભૂલકો દુનિયાવાલોંકે સામને હમેશાકે લિયે મહેફૂઝ કર દિયા ગયા. હાલાંકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત તો બડે બડે જુર્મોં ઔર બડે બડે કુસૂરોંકો છુપાનેવાલે ઔર મઆફ ફરમાનેવાલે હૈં, ફિર આખિર ઈસ અમલ પર જો કે ભૂલસે હુવા થા ઐસી તંબીહ કી ગઈ કે રેહતી દુનિયા તક લોગ યાદ રખ્ખેં. આખિર ક્યું?

ઈસકા જવાબ યે હૈ કે ઈસ તંબીહકો મશહૂર કરકે ઔર ઉસે હમેશાકે

લિયે બાકી રખકર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમેં યે બતલાના ચાહતે હૈં કે દેખો! સુન્નતકે છોડનેકો મૈંને શરઅન મઅસિયત (ગુનાહ) કરાર નહીં દિયા હૈ! લેકિન ચૂંકે સુફયાન મેરે મહેબૂબ હૈં ઔર સુન્નતોંકે એહતિમામકે ઝરીએ મેરે સબસે ઝિયાદા મહેબૂબ ઔર ચહીતેકો હર દમ યાદ રખતે હૈં. ઉસ લિયે મૈં યે હરગિઝ ગવારા નહીં કર સકતા કે મેરે મહેબૂબકી સુન્નતોંકા એહતિમામ કરનેવાલા કિસી મૌકા પર સુન્નતકે છોડનેકા મુરતકિબ હો ઔર મેરે સબસે ઝિયાદા મહેબૂબ ઔર ચહીતેકો ભૂલ જાયેં. અગર ઉસને ઐસા કિયા ચાહે ભૂલસે કિયા હો, લેકિન ઉસકા યે અમલ મેરે નઝદીક ઈતના બડા જુર્મ હૈ કે મૈં ફકત ઉસ પર તંબીહ નહીં કરૂંગા, બલ્કે ઉસ તંબીહકો હમેશાકે લિયે મહેફૂઝ કર દૂંગા, તાકે નામ લેતે વક્ત હર આદમી ઉનહેં યાદ દિલાએ કે સુફયાન! યાદ રખ્ખો, તુમ એક મરતબા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો ભૂલે થે ઔર વો ખૂદ ભી લોગોંકી ઝબાની જબ અપના નામ સુનેં તો ઉનહેં ભી યે ખયાલ રહે કે મૈં એક મરતબા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો ભૂલા થા.

ફિર ભી યે એક ઐસી તંબીહ હૈ જિસકા એ'લાન તો સારી દુનિયામેં હોગા, લેકિન ઉસકે બાવુજૂદ ઉનકા નામ લેકર લોગોંકો મઝા આએગા ઔર ઉનકા તઝકિરા કરકે ઉનસે મુહબ્બત બઢેગી. ઈસ લિયે કે મૈંને યે તંબીહ નારાઝ હોકર નહીં કી હૈ, બલ્કે પ્યારસે કી હૈ ઔર પ્યારકા ઈઝહાર અપનોં હીકે સાથ કિયા જાતા હૈ. લિહાઝા ગૌર કરેં કે હઝરત સુફયાન સૌરી (રહ.) અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે કિતને અપને રહે હોંગે કે ઉનહેં કી જાનેવાલી તંબીહકો હમેશાકે લિયે બરકરાર રખ્ખા ગયા. યેહી વજહ હૈ કે "સૌરી" કેહનેકે બાવુજૂદ કિસીકો નફરત નહીં હોતી, કિસીકો ઉન પર ગુસ્સા નહીં આતા, બલ્કે ઉનકી મુહબ્બત ઔર ભી બઢ જાતી હૈ. યાની યે એક ઐસી તંબીહ હૈ કે ભૂલ ભી બતલાઈ જા રહી હૈ, ઉસ પર તંબીહ ભી કી જા રહી હૈ, ઉસ તંબીહકા એલાન ભી હો રહા હૈ, સાથ હી યે ભી બતાયા જા રહે હૈ કે હમ ઐસી છોટી

છોટી ભૂલ પર હર એકકી ગિરિફ્ત (પકડ) તો નહીં કરતે, લેકિન સુફયાનને ઈત્તિબાએ સુન્નતકા ઈસ દરજા એહતિમામ કિયા હૈ ઔર ઈસ એહતિમામકે સબબ હમારા ઈતના કુર્બ હાસિલ કર લિયા હૈ ઔર હમારે ઐસે મહેબૂબ બન ચુકે હૈં કે અબ હમેં ઉનકા નુકસાન ગવારા નહીં હૈ. લિહાઝા મૈં ઉસ ભૂલ પર ન સિર્ફ ઉનહેં તંબીહ કરૂં, બલ્કે ઉસ તંબીહકો દુનિયા ભરમેં મશ્હૂર ભી કરૂંગા. ફિર ભી ઉસ તંબીહકો મશ્હૂર કર દેનેકે બાવુજૂદ યે ઈન્તિઝામ કરૂંગા કે જબ કભી કોઈ ઉનકા નામ લેગા તો ન ઉનહેં હકીર સમઝેગા ન ઝલીલ સમઝેગા, બલ્કે અઝમત ઔર મુહબ્બતકે સાથ ઉનકા નામ લેગા. યાની તંબીહકો મશ્હૂર કરનેકી ઔર બાકી રખનેકી ઝાહિરી સૂરત તો સઝાકી હોગી, લેકિન દર હકીકત યે સઝા બતૌર ઈન્આમકે હોગી.

દેખિયે! યે કૈસા અજીબ નુકતા હૈ જો અલ્લાહ પાકને અભી અભી ઝહનમેં ડાલા. હાલાંકે યે વાકિઆ બરસોંસે મેરે ઈલ્મમેં હૈ, લેકિન ઈસ વાકિએસે મુતઅલ્લિક યે નુકતા કભી ભી ઝહનમેં નહીં આયા, આજ ઈસે અલ્લાહ પાકને ઝહનમેં ડાલા. ઔર મિયાં વોહી ડાલતે હૈં, ઈસમેં બયાન કરનેવાલેકા કોઈ કમાલ નહીં હોતા.

યાદ રખનેવાલે યાદ રખ્ખે જાતે હૈં

ઐસા નહીં હૈ કે એહતિમામ કરનેવાલોંકે સાથ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી રેહબરી ઔર યાદ દહાનીકા મુઆમલા સિર્ફ ગુઝિશ્તા ઝમાનેકે સાથ, યા યે કે પિછલે ઝમાનેકે બરગુઝીદા બંદોંકે સાથ મખ્સૂસ થા, અબ યે સિલસિલા બંદ હો ચુકા. નહીં નહીં, ઐસા નહીં હૈ, બલ્કે સુન્નતોંકા એહતિમામ કરનેવાલે બંદોંકી રેહબરી આજ ભી કી જાતી હૈ. અગર કભી કિસી વજહસે વો ગાફિલ હો જાતે હૈં તો અલ્લાહ પાક ઉનહેં ગાફિલ રેહને નહીં દેતે, બલ્કે ઉસ વક્તકી સુન્નત ખૂદ ઉનહેં યાદ દિલાતે હૈં.

ચુનાંચે એક સાહબ જિનહેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈત્તિબાએ સુન્નતકી તૌફીકસે નવાઝા હૈ ઔર વો બિહમ્દિલ્લાહ નિહાયત એહતિમામકે સાથ સુન્નતોં પર અમલ કરતે હૈં. ઉનહોંને ખૂદ મુઝે બતલાયા કે અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ, મૈં અપની દાનિસ્ત (યાદ) મેં કભી કિસી સુન્નતકો તર્ક નહીં કરતા, જિસ વક્તકી જો સુન્નત મેરે ઈલ્મમેં હોતી હૈ પૂરે એહતિમામકે સાથ ઉસ પર અમલ કરનેકી કોશિશ કરતા હૂં, લેકિન એક મરતબા બડા અજીબ વાકિઆ પેશ આયા. હુવા યૂં કે મૈં રાતમેં સોનેકે લિયે અપને બિસ્તાર પર પહોંચા. અપને ઈલ્મકે મુતાબિક સોનેસે પેહલેકે સારે મસ્નૂન આ'માલ મૈંને અંજામ દે લિયે. અબ જબ લેટા ઔર સોના ચાહા તો નીંદ ગાઈબ, નીંદકા કહીં નામો નિશાન હી નહીં. મૈં બડા પરેશાન હુવા કે આખિર માજરા ક્યા હૈ, નીંદ ક્યૂં નહીં આ રહી હૈ? જબકે મુઝે નીંદ બહોત જલ્દી આતી હૈ. ઈતની જલ્દી કે સર તકિયે પર રખતે હી ગેહરી નીંદ સો જાતા હૂં. લેકિન ઉસ રાત મૈં લેટા કરવટેં બદલ રહા થા, ઉસકે બાવુજૂદ નીંદકા કહીં નામો નિશાન ન થા. કેહને લગે, જબ કાફી દેર હો ગઈ ઔર મુઝે કુછ સમઝમેં ન આયા તો મૈંને અલ્લાહ પાક હીસે પૂછા કે યા અલ્લાહ! મુઝે તો કુછ સમઝમેં નહીં આ રહા કે મુઝે નીંદ ક્યૂં નહીં આ રહી હૈ, લેકિન પરવરદિગાર! આપ તો સબ જાનતે હૈં, આપકો હર ચીઝકા ઈલ્મ હૈ, આપ હી બતા દીજિયે કે મુઝે નીંદ ક્યૂં નહીં આ રહી હૈ.

ક્યા કભી હમ અલ્લાહસે બાત કરતે હૈં?

દેખિયે! અલ્લાહ પાકસે પૂછ રહે હૈં, અપની પરેશાનીકી વજહ માલૂમ કર રહે હૈં. ક્યા કભી હમ ભી અલ્લાહ પાકસે કોઈ બાત પૂછતે હૈં? કિસી ઉલ્ઝન ઔર પરેશાનીકે વક્ત કભી હમ ભી ઉનકી તરફ મુતવજ્જેહ હોતે હૈં? નહીં મિયાં! હમ કહાં પૂછતે હૈં, હમેં ઉસકી ફુરસત હી કહાં હૈ કે હમ અલ્લાહ

પાકકી તરફ મુતવજ્જેહ હોં, ઉનસે બાત કરેં. હમ સમઝતે હૈં કે હમ તો જમીન પર હૈં ઔર અલ્લાહ પાક અર્શ પર હૈં. વો કહાં હમ કહાં, ભલા ઉનસે ભી કહીં બાત હો સકતી હૈ? ઉનસે ભી કુછ પૂછા જા સકતા હૈ?

દોસ્તો! આજકલ મોબાઈલકે વુજૂદને સમઝમેં ન આનેવાલી બહોતસી ચીઝોંકો સમઝા દિયા હૈ. વો બાતેં જો કલ તક હમારી સમઝસે બાલાતર થીં આજ મોબાઈલકે ઝરીએ બહોત આસાનીકે સાથ સમઝમેં આ રહી હૈં. ઉસકે ઝરીએ મુંબઈમેં બૈઠા શખ્સ બેંગ્લોરમેં બૈઠે આદમીસે બાત કર લેતા હૈ, બેંગ્લોરમેં બૈઠા શખ્સ દેહલીમેં બૈઠે આદમીસે બાત કર લેતા હૈ, દેહલીમેં બૈઠા શખ્સ હૈદરાબાદમેં બૈઠે આદમીસે બાત કર લેતા હૈ. ગર્ઝ યે કે ઈસ મોબાઈલકે ઝરીએ આદમી અપને ઘરમેં રેહતે હુએ હજારોં મીલ દૂર બૈઠે અપને પહેચાન વાલેસે આસાનીસે બાત કર લેતા હૈ. આખિર દોનોંકે દરમિયાન ઈતની દૂરી ઔર ઈતને ફાસલેકે બાવુજૂદ રાબ્તા હો રહા હૈ યા નહીં? બાતચીત હો રહી હૈ યા નહીં? આખિર ક્યૂં! ઈસી લિયે તો કે દોનોં એક દૂસરેકો જાનતે પહેચાનતે હૈં ઔર દોનોંકે દરમિયાન એક રાબ્તા કાઈમ હૈ.

હર વક્ત હૈં બાતેં મગર આવાઝ નહીં હૈ

દોસ્તો! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સાથ ભી રાબ્તા કાઈમ કિયા જા સકતા હૈ, તઅલ્લુક બનાયા જા સકતા હૈ ઔર બનાનેવાલે આજ ભી બના રહે હૈં. યે જો હર વક્તકી સુન્નતેં હૈં, ઉનહીં સુન્નતોંકા એહતિમામ કરના અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સાથ રાબ્તા બનાતા હૈ, ઉનકે સાથ તઅલ્લુક બનાતા હૈ. સુન્નતોંકે એહતિમામકે સબબ અલ્લાહ પાકસે શનાસાઈ હોતી હૈ, જાન પહેચાન હોતી હૈ, આપસમેં રાબ્તા કાઈમ હોતા હૈ ઔર ફિર રફતા રફતા અલ્લાહ પાકકે સાથ એક ઐસા ખાસ તઅલ્લુક બન જાતા હૈ કે ફિર બંદા હર આન અલ્લાહ પાકકો ખૂદસે બહોત કરીબ પાતા હૈ ઔર જબ ચાહતા

હૈ ઉનસે બાત કર લેતા હૈ.

ખુદાકી કસમ, જિસ દિન હમારી અલ્લાહ પાકસે શનાસાઈ હો જાએગી, જાન પહેચાન હો જાએગી, ઉનકે સાથ રાબ્તા ઔર તઅલ્લુક બન જાએગા, ઉસ દિન હમેં ભી યે મહેસૂસ હોગા કે અલ્લાહ પાક હમારે સાથ હૈં, બિલકુલ હમારે પાસ હૈં. ફિર ઉસ મહોબ્બત ઔર કુરબતકે સબબ હર દમ ઉનસે બાતેં હોંગી, રાઝો નિયાઝ હોગા, આપસમેં સવાલ ઔર જવાબ હોંગે. ઔર ઉસ ગુફતગૂ, ઉસ રાઝો નિયાઝકો ઔર ઉસ સવાલ ઔર જવાબકો હમારે ઔર અલ્લાહ પાકકે અલાવા કોઈ નહીં જાન સકેગા. કભી હમ સવાલ કરેંગે તો વો જવાબ દેંગે, કભી હમ ગમઝદા ઔર પરેશાન હોંગે તો વો તસલ્લી દેંગે ઔર ઉસ તસલ્લીસે હમ જી હી જીમેં ખુશ હોંગે. કિસીકો ઉસ ગુફતગૂકી, ઉસ રાઝો નિયાઝકી, ઉસ તસલ્લી ઔર દિલદારીકી ખબર ભી ન હોને પાવેગી. ઉસી ગુફતગૂકા ઔર ઉસી રાઝો નિયાઝકા તઝકિરા હઝરત ખ્વાજા અઝીઝુલ હસન મજઝૂબ (રહ.) ને ઈસ અંદાઝસે કિયા હૈ કે :

તુમસા કોઈ હમ દમ કોઈ દમસાઝ નહીં હૈ
હર વક્ત હૈં બાતેં મગર આવાઝ નહીં હૈ
હમ તુમ હી બસ આગાહ હૈં ઈસ રબ્તે ખફીસે
મા'લૂમ કિસી ઔર કો યે રાઝ નહીં હૈ

દોસ્તો! રાઝો નિયાઝકી બાતેં અપને કિસી કરીબી ઔર ચહીતે હીસે કી જાતી હૈં. જો અપના નહીં હોતા ઉસસે કોઈ રાઝો નિયાઝકી બાતેં નહીં કરતા. અગર હમ ચાહતે હૈં કે હમ અલ્લાહ પાકકે મહેબૂબ ઔર ચહીતે બન જાએં, હમેં ઉનકે સાથ કુરબત ઔર અપનાઈયતકા તઅલ્લુક હાસિલ હો જાએ ઔર હમ ભી ઉનકે સાથ ઈસ તરહ રાઝો નિયાઝકી બાતેં કિયા કરેં તો યે સબ કુછ સિર્ફ ઔર સિર્ફ સુન્નતોંકે એહતિમામકી બદૌલત હી મુમકિન હૈ. ઉસકે બગૈર ઉનકે સાથ તઅલ્લુક બન હી નહીં સકતા, ઉનકી મુહબ્બત મિલ હી નહીં સકતી. ઉન તક પહોંચનેકા ઔર હર દમ ઉનકે રાબ્તેમેં રેહનેકા ઝરીઆ સિર્ફ

ઔર સિર્ફ સુન્નતોંકા એહતિમામ હૈ, ઉસકે બગૈર ઉન તક રસાઈ ઔર ઉનકે સાથ રાબ્તા બહોત મુશ્કિલ હૈ.

અલ્લાહ પાકસે રાબ્તેકા નંબર

દેખિયે! અગર હમ કિસીસે ટેલીફોનકે ઝરીએ રાબ્તા કરના ચાહેં તો હમેં ઉનકા સહીહ નંબર ડાયલ કરના હોગા. જબ સહીહ ઔર દુરૂસ્ત નંબર ડાયલ કિયા જાએગા તો ઉનકે સાથ રાબ્તા કાઈમ હો જાએગા, ઔર અગર નંબર હી ગલત ડાયલ કિયા જાએ તો ફિર ચાહે હમ લાખ કોશિશેં કર લેં, લેકિન રાબ્તા નહીં હો સકતા. ઠીક ઈસી તરહ અગર હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સાથ રાબ્તા કાઈમ કરના ચાહતે હૈં તો હમેં ઉનકે સાથ રાબ્તા કાઈમ કરનેકે લિયે સહીહ નંબર ડાયલ કરના હોગા. જબ હમ સહીહ નંબર ડાયલ કરેંગે તો ફિર આસાનીસે ઉનકે સાથ રાબ્તા કાઈમ હો જાએગા. લેકિન અગર હમને નંબર હી ગલત ડાયલ કિયા તો ફિર તો રાબ્તા નહીં હો સકતા. ચાહે હમ રાત ભર ઈબાદત કરેં, દિન ભર રોઝા રખ્ખેં, ખૂબ મુજાહિદે કરેં, ખૂબ રિયાઝતેં કરેં, લેકિન રાબ્તા કાઈમ નહીં હો સકતા.

અબ સવાલ યે પૈદા હોતા હૈ કે આખિર રાબ્તાકા સહીહ નંબર ક્યા હૈ? તો ઉસકા જવાબ ખૂદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને દિયા હૈ ઔર અપને સાથ રાબ્તા કાઈમ કરનેકા નંબર ખૂદ બતલાયા હૈ કે મેરે મહેબૂબકી સુન્નતોંકા એહતિમામ કરના મેરે સાથ રાબ્તા કાઈમ કરનેકા સહીહ નંબર હૈ. અગર તુમહારી ઝિંદગીમેં સુન્નતોંકા એહતિમામ હૈ તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે તુમને મેરે સાથ રાબ્તા કાઈમ કરનેકે લિયે સહીહ નંબર ડાયલ કિયા હૈ. ઔર અગર તુમહારી ઝિંદગીમેં સુન્નતોંકા એહતિમામ નહીં હૈ તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે રાબ્તેકે લિયે ડાયલ કિયા ગયા નંબર દુરૂસ્ત નહીં હૈ. જબ નંબર હી દુરૂસ્ત ન હોગા તો ફિર ભલા મુઝસે રાબ્તા ક્યૂં કર હો સકેગા?

હમેં અલ્લાહકી કુરબતકા એહસાસ ક્યૂં નહીં?

ઉનહેં દેખિયે, એક યે ભી તો હૈં જો અલ્લાહ પાકસે બાત કર રહે હૈં ઔર ઉનસે અપની પરેશાનીકા હલ પૂછ રહે હૈં. યે બાતચીત ઈસી લિયે તો હો રહી હૈ કે વો અલ્લાહ પાકકો પહેચાન રહે હૈં, ઉનહેં અપનેસે બહોત કરીબ પા રહે હૈં, ઉનકે સાથ રાબ્તેમેં હૈં. ઈસ લિયે કે આદમી ઉસીસે બાતચીત કરતા હૈ જો ઉસસે કરીબ હોતા હૈ યા વો જિસકે સાથ રાબ્તેમેં હોતા હૈ. ઉસી કુરબત ઔર રાબ્તેકી બિના પર બાતચીત હોતી હૈ, પૂછના ઔર બતાના હોતા હૈ. મૈં ભી જો આપસે ગુફ્તગૂ કર રહા હૂં ઔર આપ મેરી ગુફ્તગૂ સુન રહે હૈં, યે ઈસી લિયે તો કે હમ એક દૂસરેસે કરીબ હૈં, એક દૂસરેકો દેખ રહે હૈં, ઈસ કુરબત ઔર દેખનેકે સબબ હમારે દરમિયાન એક રાબ્તા કાઈમ હૈ.

દોસ્તો! જિતને હમ એક દૂસરેસે કરીબ હૈં, ઉસસે કહીં ઝિયાદા અલ્લાહ પાક હમસે કરીબ હૈં. ખૂદ ફરમાતે હૈં **વ નહ્નુ અક્રબુ ઈલૈહિ મિન્ હબ્લિલ્ વરીદ** કે મૈં તુમહારી શેહ રગસે ભી ઝિયાદા કરીબ હૂં. જબ મખ્લૂકકી ઈજાદ કરદા એક ચીઝકે ઝરીએ હજારોં મીલ દૂર હોનેકે બાવુજૂદ રાબ્તા હો જાતા હૈ તો ક્યા ખાલિકે કાઈનાતકે બનાએ ગયે ઈસ દિલકે ઝરીએ ઉનસે રાબ્તા કરના, જબકે વો હમારી શેહ રગસે ભી ઝિયાદા કરીબ હૈં મુમકિન નહીં હૈ?

દોસ્તો અલ્લાહ પાક તો હમસે ઈતને કરીબ હૈં. લેકિન હમ ઉનકી ઈતની કુરબતકે બાવુજૂદ ઉનસે ઈતને હી ગાફિલ હૈં. યે ગફલત ઈસી લિયે હૈ કે હમ સુન્નતોંકે એહતિમામસે ગાફિલ હૈં. યે જો હર વક્તકી મસ્નૂન આ'માલ ઔર મસ્નૂન દુઆએં હૈં, વો ગફલતોંસે નિકાલને હીકે લિયે દિયે ગયે થે કે હમ ઉનકે ઝરીએ ગફલતોંસે નિકલેં ઔર ખુદાકે રાબ્તેમેં રહેં.

લેકિન હમને સુન્નતોંકે એહતિમામ હીસે ગફલત બરતી, જિસકી વજહસે હમારે દિલ પર ગફલતકા ઐસા પરદા પડા કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત જૈસી પ્યારી ઔર મહેરબાન ઝાતકા એહસાસ ઈતની કુરબતકે બાવુજૂદ હમેં નહીં હોતા.

ગફલતકો દૂર કરનેવાલા અમલ

દેખિયે! આદમી હર વક્ત કિસી ન કિસી અમલમેં મશ્ગૂલ હોતા હૈ. પસ જો આદમી જિસ અમલમેં મશ્ગૂલ હૈ, અગર ઉસને અપના વો અમલ સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દિયા હૈ તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે વો ઉસ વક્ત ગાફિલ નહીં હૈ. ઔર અગર ઉસને વો અમલ સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ નહીં દિયા હૈ તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે વો ઉસ વક્ત ગાફિલ હૈ.

ઈસે મિસાલસે યૂં સમઝેં કે એક આદમી અભી નીંદસે બેદાર હુવા ઔર બેદાર હોતે હી ઉસને વો તમામ આ'માલ જો ઉસ વક્ત મસ્નૂન હૈં અંજામ દે લિયે તો ઉસકા મતલબ યે હુવા કે ઉસકી સુબહ ગફલતકે સાથ નહીં હુઈ હૈ. ઔર અગર બેદાર હોનેકે બાદ ઉસને વો આ'માલે મસ્નૂના ભુલા દિયે તો ઉસકા સાફ મતલબ યે હૈ કે ઉસને સુબહ ઈસ હાલમેં કી હૈ કે વો અલ્લાહ પાક ઔર ઉનકે પ્યારે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી યાદસે બિલકુલ ગાફિલ હૈ. પસ જિસ શખ્સકી ચોબીસ ઘંટેકી ઝિંદગીમેં સુન્નતોંકા એહતિમામ હો તો યૂં સમઝેં કે ઉસ શખ્સકી ચોબીસ ઘંટેકી ઝિંદગીસે ગફલત દૂર હો ગઈ હૈ. ઔર જિસકી ઝિંદગીસે જિસ કદર ગફલત દૂર હોગી ઉસી કદર વો ઝિંદગીકે તમામ શો'બોંમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે અહકામાતકા ખયાલ રખનેવાલા ઔર અચ્છે તરીકે પર ઉનકી બજા આવરી કરનેવાલા હોગા.

ફિક્ર ભી હો ઔર મશ્ક ભી

અબ અગર કોઈ કહે કે યે તો બહોત મુશ્કિલ કામ હૈ કે આદમીકો હર વક્તકી સુન્નતોંકા ખયાલ રહે, હર અમલમેં નબીકે તરીકેકા ધ્યાન રહે. તો ઈસ તઅલ્લુકસે ભી સુન લીજિયે કે યે કામ ફીલ હકીકત કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં હૈ. હમેં ઈસ લિયે મુશ્કિલ નઝર આ રહા હૈ કે હમને ઉસકા એહતિમામ નહીં કિયા હૈ, ઉસકી મશ્ક નહીં કી હૈ. જો લોગ સુન્નતોંકા એહતિમામ કરતે હૈં ઉનકે લિયે હર વક્તકી સુન્નતોંકા ખયાલ રખના મુશ્કિલ નહીં રેહતા. અગર હમ ભી થોડી કોશિશ કરેં ઔર સુન્નતોંકે એહતિમામકી ફિક્ર અપને ઉપર ગાલિબ કર લેં તો હમેં ભી હર વક્તકી સુન્નતોંકા ખયાલ રેહને લગેગા ઔર કુછ હી દિનોંમેં ઐસી મશ્ક હો જાએગી કે ફિર ઈન્શા અલ્લાહ રોઝ મર્રાકે સારે આ'માલ સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ પાને લગેંગે.

આકા યાદ ક્યૂં ન આએંગે

દોસ્તો! હર વક્તકી સુન્નતોંકા ખયાલ રખના મુશ્કિલ નહીં હૈ, બલ્કે યે એક ઐસી બાત હૈ જિસકા હમારી અમલી ઝિંદગીસે ભી તઅલ્લુક હૈ. અગર હમ ગૌર કરેં તો હમ ખૂદ યે મહેસૂસ કરેંગે કે એક ઐસા અમલ જો કિસી ખાસ વાકિએસે તઅલ્લુક રખતા હો યા ફિર હમેં કિસીને બતાયા હો તો ઉસ અમલકે અંજામ દેતે વક્ત હમેં ઉસ વાકિએકા યા ઉસ શખ્સકા ખયાલ જરૂર આતા હૈ.

કઈ સાલ પેહલેકી બાત હૈ કે મેરા એક જગહ જાના હુવા, વહાં એક સાહબસે મેરી મુલાકાત હુઈ. મુલાકાત પર મૈંને ઉનહેં કુછ અમલી બાતેં ભી બતાઈ થીં. ફિર દરમિયાનમેં કઈ સાલ ઐસે ગુઝરે કે મેરા ઉસ જગહ ન જાના હુવા ઔર ન ઉન સાહબસે મુલાકાતકી કોઈ સબીલ બન સકી. અભી કુછ અરસા

પેહલે જબ મૈં વહાં ગયા તો વો સાહબ ફિર મિલે, મુલાકાત પર સલામ કલામ હુઈ. કેહને લગે શકીલ ભાઈ! અગરચે બહોત અરસેકે બાદ હમારી મુલાકાત હો રહી હૈ, લેકિન આપ મુઝે રોઝાના યાદ આતે હૈં. મૈંને કહા વો કૈસે? કેહને લગે કે ગુઝિશ્તા મુલાકાત પર આપને મુઝે કુછ મસ્નૂન આ'માલ બતલાએ થે, અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ મૈં ઉસ વક્તસે ઉન તમામ આ'માલ પર પાબંદીકે સાથ અમલ કરતા હૂં. આપને બતાયા થા કે જબ સીડી પર યા કિસી ઊંચી જગહ પર ચળ્હના હો તો પેહલે દાયાં કદમ બળ્હાએં ઔર અલ્લાહુ અકબર કહેં. ઔર જબ નીચેકી તરફ આના હો તો પેહલે બાયાં કદમ બળ્હાએં ઔર સુબ્હાનલ્લાહ કહેં, યે સુન્નત હૈ. મૈં જબ કભી સીડી પર ચળ્હતે હુએ દાયાં કદમ બળ્હાતા હૂં ઔર અલ્લાહુ અકબર કેહતા હૂં યા ઉતરતે વક્ત બાયાં કદમ બળ્હાતા હૂં ઔર સુબ્હાનલ્લાહ કેહતા હૂં તો મુઝે ફૌરન આપકી યાદ આતી હૈ કે આપને મુઝે યે અમલ બતલાયા થા.

મિયાં! જબ સુન્નત બતાનેવાલે શખ્સકી યાદ આ સકતી હૈ તો ફિર જિસ ઝાતકી યે સુન્નત હૈ ઔર જિસકા યે તરીકા હૈ, અમલકે વક્ત ઉસ ઝાતકી યાદ ક્યૂં નહીં આ સકતી? જરૂર આ સકતી હૈ, બસ ઝરાસી મશ્કકી જરૂરત હૈ. ઔર જબ મશ્ક હો જાતી હૈ તો ફિર સુન્નત પર અમલ કરતે હુએ આકાકી ઝાત ઝહનમેં મુસ્તહઝર રેહતી હૈ ઔર ઈસ કદર લુત્ફ આતા હૈ કે મૈં બયાન નહીં કર સકતા.

સુન્નત પર અમલ નબીકી યાદકે સાથ હો

દોસ્તો! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને આ'માલે મસ્નૂના પર હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી યાદકે સાથ અમલ કરનેમેં એક અલગ હી લઝ્ઝત રખ્ખી હૈ ઔર યે લઝ્ઝત અલ્લાહ પાકને બહોતસે લોગોંકો અતા ભી ફરમાઈ હૈ. અલ્લાહ પાક અપને ફઝલો કરમસે હમેં ભી યે નેઅમત અતા

ફરમાએં. ઈસી લિયે મૈં અકસર કહા કરતા હૂં કે સિર્ફ સુન્નતકે મુતાબિક અમલ ન કરેં, બલ્કે હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી યાદકે સાથ સુન્નત પર અમલ કરેં. અમલકે વક્ત હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ યાદ આએં, આકા યાદ આએં. કરકે દેખેં દોસ્તો! ઉસકા મઝા ઔર સુરૂર કુછ ઔર હી હોગા, બલ્કે મૈં તો કસમ ખાકર કેહ સકતા હૂં કે સુન્નત પર અમલ કરનેમેં વો કૈફ ઔર સુરૂર હૈ કે જો એક મરતબા ઉસસે આશના હો જાએગા ફિર વો દુનિયાકી સારી લઝ્ઝતોં ઔર મસ્તિયોંકો ભૂલ જાએગા, ફિર ઉસે દુનિયાકી તમામ ચીઝોંકે મુકાબલે સુન્નતકી ઈત્તિબાઅમેં વો કૈફ ઔર સુરૂર મિલેગા કે બસ વોહી જાનેગા.

મૈં યે બાત ઈસ લિયે અર્ઝ કર રહા હૂં કે તજ્રુબાં ઔર મુશાહિદા યે બતલાતા હૈ કે જબ આદમીકો બફઝલે ખુદાવંદી કુછ આ'માલે મસ્નૂના પર અમલકી તૌફીક હો જાતી હૈ તો ફિર કુછ દિનોંકે બાદ રફતા રફતા ઉસે ઉન આ'માલકી ઐસી આદત પડ જાતી હૈ કે ફિર વો બેખયાલીમેં ભી ઉન આ'માલકો મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક હી અંજામ દેને લગતા હૈ. અમલકે વક્ત નબીકી યાદ નહીં હોતી કે મૈં યે અમલ ક્યૂં કર રહા હૂં, કિસકી ઈત્તિબાઅમેં કર રહા હૂં. સુન્નતકી ઈત્તિબાઅકા ખયાલ રફતા રફતા દિલસે નિકલતા જાતા હૈ. લિહાઝા યે ખયાલ ઔર ધ્યાન જરૂર રહે કે અમલ તો સુન્નતકે મુતાબિક હો, લેકિન હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી યાદકે સાથ હો, ઉનહેં ભૂલકર ન હો. અમલકે વક્ત આકા યાદ આએ કે મૈં યે અમલ ઈસ તરીકે પર ઈસ લિયે કર રહા હૂં કે મેરે આકાને ઈસ અમલકો ઈસી તરહ અંજામ દિયા હૈ. જબ કભી નીંદસે બેદાર હોં તો ઉસ વક્ત દોનોં હથેલિયોંસે આંખોંકો મલેં ઔર સોચેં કે મેરે આકા બેદાર હોતે વક્ત ઐસા કિયા કરતે થે. આંખોંકો મલતે વક્ત તીન બાર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કહેં ઔર સોચેં કે મેરે આકા ઈસ વક્ત તીન બાર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કહા કરતે થે. ફિર એક બાર કલિમએ તય્યિબા પઢેં ઔર સોચેં કે આકા ઈસ વક્ત એક બાર કલિમએ તય્યિબહ પઢા કરતે થે. ફિર

સૌકર ઉઠનેકે બાદકી દુઆ પઢેં ઔર સોચેં કે બેદાર હોનેકે બાદ આકા યે દુઆ પઢ્હા કરતે થે. ઈસ તરહ કરતે રહેં ઔર સોચતે રહેં, અમલ હોતા જા રહા હો ઔર તસવ્વુરમેં આકા ઘૂમતે જા રહે હોં.

દોસ્તો! હમ ઈનહેં ન સોચેં તો ફિર કિસે સોચેં? ઉનહેં યાદ ન રખ્ખેં તો ફિર કિસે યાદ રખ્ખેં? હમારા ઉનકે સિવા હૈ હી કૌન? લેકિન અફસોસ કે હમ અવ્વલ તો આ'માલે મસ્નૂનાકા એહતિમામ નહીં કરતે, ઔર અગર બતૌફીકે ઈલાહી કુછ કર ભી લેતે હૈં તો આકાકો ભૂલકર કરતે હૈં, ઉનકી યાદકે બગૈર કરતે હૈં, ઈલ્લા માશા અલ્લાહ.

ઐસા અમલ કે દુશ્મન નેકી યાદ દિલાએ

દોસ્તો! સુન્નતોંકા એહતિમામ કરકે દેખેં ઔર હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી યાદકે સાથ કરકે દેખેં. ઈન્શા અલ્લાહ કુછ દિનોંકે બાદ ઐસી મશ્ક હો જાએગી કે ફિર સુન્નતકે ખિલાફ કરના યાદ નહીં રહેગા.

ચુનાંચે એક સાહબકા બયાન હૈ કે મેરી વાલિદાને મુઝે બચપનમેં કપડા પહેનને ઔર ઉતારનેકા મસ્નૂન તરીકા બતાયા થા ઔર ઉસી વક્તસે મુઝે મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક કપડા પહેનને ઔર ઉતારનેકી મશ્ક કરાઈ થી, મૈં અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ ઉસી વક્તસે મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક કપડા પહેનતા ઔર ઉતારતા હૂં. મુઝે યે યાદ હી નહીં પડતા કે મૈંને કભી મસ્નૂન તરીકેકે ખિલાફ કપડા પહેના યા ઉતારા હો. ઐસા કભી નહીં હુવા કે કુરતા પહેનતે વક્ત પેહલે બાઈં આસ્તીનમેં હાથ ડાલા હો યા ઉતારતે વક્ત પેહલે દાઈં આસ્તીનીસે હાથ નિકાલા હો.

હાં અલબત્તા કુરતા પહેનતે વક્ત કભી કભી બિસ્મિલ્લાહ કેહના ભૂલ જાતા હૂં, લેકિન યે અલ્લાહ પાક હીકા એહસાન હૈ કે જબ કભી ભૂલતા

હૂં તો વો ફૌરન મુતનબ્બેહ કરતે હૈં. ફિર ઉનહીંકી દી હુઈ તૌફીકસે યે કરતા હૂં કે પેહલે મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક કુરતા ઉતારતા હૂં, ઉતારતે વકતકી દુઆ પળ્હતા હૂં, બિસ્મિલ્લાહકે ભૂલને પર તૌબા ઈસ્તિગ્ફાર કરતા હૂં, ફિર બિસ્મિલ્લાહ કેહકર દો બારહ મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક પહેનતા હૂં ઔર ફિર કપડા પહેનનેકી દુઆ ભી પળ્હતા હૂં.

ફિર કેહને લગે શકીલ ભાઈ! નફસ ઔર શયતાનને મુઝે એક મસ્નૂન અમલ ભુલાયા થા, લેકિન મૈં ઉસી વક્ત અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી દી હુઈ તૌફીકસે ચાર અમલ સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દેતા હૂં. જબ મૈં ઈસ તરહ ઉનકે ભુલાને પર ઉસ અમલકો ઉસી વક્ત સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દેતા હૂં ઔર એક નહીં કઈ અમલ સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દેતા હૂં તો ફિર નફસ ઔર શયતાન આઈન્દા ભુલાનેકી જુરઅત નહીં કરતે, બલ્કે અઝ ખૂદ મુઝે યાદ દિલાતે હૈં કે દેખો યે સુન્નત હૈ, દેખો યે સુન્નત હૈ. ઉનકી ઈસ બાતકા તો મુઝે ભી ખૂબ તજુર્બા હૈ કે જબ નફસ ઔર શયતાનને મિલકર મુઝે કિસી અમલકા મસ્નૂન તરીકા ભુલા દિયા તો મૈંને ઉસી વક્ત અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી દી હુઈ તૌફીકસે ઉસ અમલકો ભી સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દિયા, સાથ હી ઉસસે મુતઅલ્લિકા દૂસરે આ'માલ ભી સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દિયે. ઈસકા ફાઈદા યે હુવા કે આઈન્દા જબ ભી ઉસ અમલકા મૌકા આયા તો ઉન ગુરૂ ઘંટાલોંને ખૂદ યાદ દિલાયા કે દેખો યે સુન્નત હૈ, ખયાલ રખ્ખો યે સુન્નત હૈ. દેખિયે! જબ ઉનહોંને સુન્નત પર અમલકી મશ્ક કી ઔર ખૂબ એહતિમામકે સાથ અમલ કિયા તો કેહ રહે હૈં કે મુઝે ખિલાફે સુન્નત કપડા પહેનના યાદ હી નહીં હૈ.

દોસ્તો! અગર હમ ભી ફિક્ર કરેં ઔર થોડી મશ્ક કર લેં તો હમેં ભી હર અમલમેં મસ્નૂન તરીકેકા એહતિમામ નસીબ હો સકતા હૈ, યે કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં હૈ. જબ બંદા કિસી કામકે કરનેકી ફિક્ર કરતા હૈ ઔર ઉસ ફિક્રકો અપને ઉપર ગાલિબ કર લેતા હૈ ઔર ઉસ કામકો પૂરા કરનેકી મુસલસલ

કોશિશ કરતા રેહતા હૈ તો ફિર અલ્લાહ પાક ઉસકી કોશિશોંકો ઝાએઅ જાને નહીં દેતે, ઉસે ઉસકે મકસૂદ તક જરૂર પહોંચાતે હૈં.

એક અહમ બાત

જિસ તરહ હમેં નમાઝ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી યાદકે લિયે દી ગઈ થી, ઈસી તરહ આ'માલે મસ્નૂના હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી યાદકે લિયે દિયે ગયે થે. લેકિન હમારા હાલ યે હૈ કે હમેં નમાઝમેં ન અલ્લાહકી યાદ આતી હૈ ઔર ન હી આ'માલે મસ્નૂનાકે વક્ત હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ યાદ આતે હૈં, હાલાંકે યે દોનોં આ'માલ યાદકે લિયે દિયે ગયે થે.

યાદ રખ્ખેં! મસ્નૂન દુઆઓંકા એહતિમામ કરના ગોયા ઉસ વક્ત અલ્લાહ પાકકો યાદ રખના હૈ, ઔર ઉનસે ગફલત બરતના ગોયા ઉસ વક્ત અલ્લાહ પાકકો ભૂલ જાના હૈ. ઈસી તરહ આ'માલે મસ્નૂનાકા એહતિમામ કરના ગોયા ઉસ વક્ત હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખના હૈ, ઔર ઉનસે ગફલત બરતના ગોયા ઉસ વક્ત હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો ભૂલ જાના હૈ.

કબ્રકે સવાલાતકી તૈયારી

નીઝ અગર ગૌરસે દેખેં તો મસ્નૂન દુઆઓં ઔર મસ્નૂન આ'માલકા એહતિમામ કરના દર અસલ કબ્રકે સવાલોંકે જવાબાતકી તૈયારી કરના હૈ, વો ઈસ તરહ કે કબ્રમેં હર શખ્સસે તીન સવાલ કિયે જાએંગે.

(૧) પેહલા સવાલ **"મર્રબ્બુક"** તુમહારા રબ કૌન હૈ?

(૨) દૂસરા સવાલ **"મા દીનુક"** કે તુમહારા દીન ક્યા હૈ?

(૩) તીસરા સવાલ ઈસ સૂરતમેં હોગા કે હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ચેહરએ મુબારક દિખલાકર પૂછા જાએગા "મા કુન્ત તકૂલુ ફી હાઝર્રજૂલ" કે ઈન્હેં પહેચાનતે હો યે કૌન હૈં?

પસ જો શખ્સ મસ્નૂન દુઆઓં કા એહત્તિમામ કરતા હૈ વો દર અસલ કબ્રકે પેહલે સવાલકે જવાબકી તૈયારી કર રહા હૈ ઔર ઉન દુઆઓંકે ઝરીએ હર વક્ત અપને રબકો યાદ રખ રહા હૈ. ઔર જિસને દુનિયામેં હર વક્ત અપને રબકો યાદ રખ્ખા હોગા વો ભલા કબ્રમેં જાકર ઉન્હેં ક્યૂંકર ભૂલ જાએગા. વો વહાં ભી ઉનહેં યાદ રખ્ખેગા ઔર ફૌરન જવાબ દેગા કે મેરા રબ અલ્લાહ હૈ જિસસે મૈં હર દમ સવાલ કિયા કરતા થા, જો મેરી હર જરૂરતકો પૂરા કિયા કરતા થા ઔર જિસે મૈં હર મુશ્કિલમેં પુકારા કરતા થા.

ઈસી તરહ જો શખ્સ મસ્નૂન આ'માલકા એહત્તિમામ કરતા હૈ વો દર અસલ કબ્રકે તીસરે સવાલકે જવાબકી તૈયારી કર રહા હૈ. ઈસ તૌર પર કે ઉન મસ્નૂન આ'માલકે ઝરીએ વો હર વક્ત હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખતા હૈ. પસ જિસને દુનિયામેં રેહતે હુએ અપને તમામ આ'માલમેં આપકી ઈત્તિબાઅ કી ઔર ઉસ ઈત્તિબાઅકે ઝરીએ હર દમ આપકો યાદ રખ્ખા, વો કબ્રમેં ભી આપકો યાદ રખ્ખેગા, આપકો પહેચાનેગા. ઔર સિર્ફ યાદ હી નહીં રખ્ખેગા, બલ્કે આપકે દીદારકા મુન્તઝિર હોગા કે કબ મૈં અપને મહેબૂબકા રૂખે અનવર (ચેહરએ મુબારક) દેખૂં ઔર ઉનકી ઝિયારત કરૂં.

ઈસ લિયે કે દુનિયામેં તો ઝિયારત ન કર સકા, વહાં તો દીદારકે લિયે આંખેં તરસ ગઈ થીં. દિલ બહોત તડપતા ઔર બહોત મચલતા થા કે કાશ! એક બાર હી સહી, લેકિન હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત હો જાતી, લેકિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મસ્લિહત કે વહાં ઝિયારત ન હો સકી. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે કેહતા ઔર માંગતા ઈસ લિયે નહીં થા કે કિસ મુંહસે માંગૂ? સારી ઝિંદગી તો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ

વ સલ્લમકી બગાવતમેં ગુઝરી હૈ, ઉનકી નાફરમાનીમેં ગુઝરી હૈ, ફિર ભલા મૈં ઉનહેં મુંહ દિખાનેકે કાબિલ કહાં? ઈસ લિયે કભી ઉસકી દરખ્વાસ્ત ન કી. બસ યેહી સોચકર અપને દિલકો તસલ્લી દેતા ઔર બેહલા લેતા કે દુનિયામેં ઝિયારત ન હોનેકા ગમ ન કર, કબ્રમેં ઝિયારત હો હી જાએગી. મૈં તો કબસે ઉસ દિનકા ઔર ઉસ ઘડીકા ઈન્તિઝાર કર રહા થા, મુદ્દતોં ઈન્તિઝારકે બાદ આજ મૌકા મિલા હૈ, લિહાઝા આજ જી ભર અપને મહેબૂબકા દીદાર કરૂંગા.

બસ જૂં હી આકાકા ચેહરએ અનવર ઉસે દિખલાયા જાએગા વો મચલ ઉઠેગા, ફુર્તે મુહબ્બતસે ઉસકા ચેહરા ખિલ જાએગા ઔર વો બડે ઈત્મીનાનકે સાથ મુસ્કુરાતે હુએ જવાબ દેગા કે ઉનકે બારેમેં મુઝસે કયા પૂછતે હો, મૈંને ઉનહેં દુનિયામેં ભુલાયા હી કબ થા જો આજ ભૂલ જાઉંગા? મૈં તો હર વક્ત ઉનહેં યાદ રખતા થા ઔર ઉનહેં તસવ્વુરમેં રખતે હુએ અપના હર કામ ઉનહીંકે તરીકેકે મુતાબિક અંજામ દિયા કરતા થા. યે મેરે નબી હૈં, મેરે આકા જનાબે મુહમ્મદુ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ હૈં ઔર મૈં ઉનકા અદના ઉમ્મતી ઔર અદના ગુલામ હૂં.

એક મુત્તબેએ રસૂલકા હાલ

હાં દોસ્તો! યાદ રખનેવાલોંકે સાથ ઐસા હી મઆમલા હોતા હૈ. ચુનાંચે અભી હાલ હીમેં એક બુઝુર્ગકા ઈન્તિકાલ હુવા જો બડે અલ્લાહ વાલે થે. સાદાત (સૈયદ) મેંસે થે, બડે આલિમ થે ઔર બડે ખૂશ મિઝાજ થે. ગુજરાતકે એક મદ્રસેમેં હદીસકી બડી કિતાબેં પઢાયા કરતે થે. સારી ઝિંદગી કાલલ્લાહ ઔર કાલ રસૂલમેં (હદીસ પઢાનેમેં) ગુઝાર દી થી. ઈતને બડે આલિમ ઔર ઈતને બડે અલ્લાહ વાલે હોનેકે બાવુજૂદ અપને આપકો બહોત છુપાયા થા. લોગોંમેં ઘુલે મિલે રેહતે ઔર ઉનસે ખૂબ દિલલગી કિયા કરતે થે. જબ ઉનકા

ઈન્તિકાલ હુવા તો કુછ દિનોંકે બાદ ઉનકે એક શાગિર્દને ઉનહેં ખ્વાબમેં દેખા. ઔર દેખા કયા મિયાં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતને દિખલાયા કે દેખો! મુઝે ઔર મેરે મહેબૂબકો યાદ રખનેવાલે કબ્રમેં ભી કિસ શાનસે ઔર કિતને ઈત્મીનાનકે સાથ રેહતે હૈં.

અલગર્ઝ ઉનકે શાગિર્દને ખ્વાબમેં કબ્રકા મંઝર દેખા કે હઝરત કબ્રમેં લેટે હુએ હૈં. મુન્કિર નકીર આએ ઔર અપને મા'મૂલકે મુતાબિક સવાલાત કરને લગે. જબ ચેહરએ અનવર દિખલાકર સવાલ કિયા ગયા કે ઉનહેં પહેચાનતે હો વે કૌન હૈં? તો હઝરતને બડે ઈત્મીનાનસે, બલ્કે ઈસ નાઝકે સાથ જવાબ દિયા કે મુઝસે કયા પૂછતે હો, નાના જાન હીસે પૂછ લો કે મૈં કૌન હૂં.

ઝરા સોચેં દોસ્તો! કે ઝિંદગીમેં ઉનહોંને હુઝૂરકો કૈસા યાદ રખ્ખા હોગા, આકાકે સાથ કૈસા તઅલ્લુક બનાયા હોગા, ઔર ઈત્તિબાએ સુન્નતકા કિસ દરજ્જા એહતિમામ કિયા હોગા કે ઈતને નાઝસે જવાબ દે રહે હૈં. ઈતના નાઝ ભરા જવાબ વોહી શખ્સ દે સકતા હૈ જિસને ઈત્તિબાએ કામિલકે ઝરીએ આપકે સાથ એક ખાસ તઅલ્લુક ઔર એક ખાસ રિશ્તા બના લિયા હો, ઐસા જવાબ હર એકકે બસકી બાત નહીં હૈ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત અપને ઉન મહેબૂબ ઔર મકબૂલ બંદોંકે સદકે ઔર તુફેલમેં હમ સિયાહકારોંકો ભી આપકા ઐસા તઅલ્લુક, ઐસી ઈત્તિબાઅ ઔર ઐસી યાદ નસીબ ફરમાએં કે જિસકી બુન્યાદ પર ન સિર્ફ કબ્રમેં હમ આપકો પહેચાન લેં, બલ્કે રોઝે મેહશર જબ હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા સામના હો તો આપ ભી હમેં પહેચાન લેં, હમેં દેખકર ખૂશ હો જાએં, મુહબ્બતસે ગલે લગા લેં ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતકી બારગાહમેં હમારી સિફારિશ કર દેં કે યા અલ્લાહ! યે મેરા ઉમ્મતી હૈ જિસસે મૈં મુહબ્બત કરતા હૂં. ઈસ લિયે કે ઉસને દુનિયામેં મુઝે હમેશા યાદ રખ્ખા, કભી નહીં ભૂલા, મેરે ગમકો અપના ગમ ઔર મેરે દર્દકો અપના દર્દ સમઝા ઔર ઉસી ગમ ઔર દર્દકે સાથ અપની સારી ઝિંદગી ગુઝાર દી. યા અલ્લાહ! આજ મૈં ઉસસે રાઝી હૂં, પસ આપ ભી ઉસસે રાઝી હો

जाईये, उसे प्यारकी निगाहसे देख लीजिये ऑर अपनी आगोशे रहमतमें जगह दे दीजिये. ऑर फिर अल्लाह रब्बुल ईज़्ज़त हज़रत नबीऐ करीम सल्लल्लाहु अलैहि व सल्लमकी ईस मुहब्बत भरी दरख्वास्तको हमारे हकमें कुबूल फरमा लें.

अलगर्ज़ मस्नून दुआओं ऑर मस्नून आ'मालका ऐहतिमाम दर असल कब्रके सवालातके जवाबातकी तैयारी है जिससे आज हम लोग हद दरजा गाफिल हैं. अल्लाह पाक हमारे ईस कुसूरको मआफ फरमाऐं ऑर हमें हुज़ूरे अकरम सल्लल्लाहु अलैहि व सल्लमकी ऍसी ईत्तिबाअ जो अल्लाह रब्बुल ईज़्ज़तकी मतलूब ऑर महेबूब हो, नसीब फरमाऐं.

हमारा ज़ाब्ता

दोस्तो! दुनियामें हमारा ज़ाब्ता ये है के याद रखनेवालोंको हम याद रखते हैं ऑर भुलानेवालोंको हम भी भुला दिया करते हैं. पस जब हमारा दस्तूर ऑर ज़ाब्ता ये है तो हम अपने उस ज़ाब्तेके मुताबिक सोच लें के जो शख्स मस्नून दुआओं ऑर मस्नून आ'मालके ज़रीऐ जिस कदर अल्लाह पाक ऑर उनके प्यारे रसूल सल्लल्लाहु अलैहि व सल्लमको दुनियामें याद रख्खेगा वो उतना ही दुनियामें भी याद रख्खा जाऐगा ऑर कियामतके रोज़ भी याद रख्खा जाऐगा. ऑर जो शख्स दुनियामें उन आ'मालसे जितनी गफलत बरतेगा ऑर उनहें भुलाऐ रख्खेगा वो न सिर्फ दुनियामें भुलाया जाऐगा, बल्के कियामतके रोज़ भी वो उतना ही भुला दिया जाऐगा. ऑर जिसे कियामतके रोज़ अल्लाह पाक ऑर उसके प्यारे रसूल सल्लल्लाहु अलैहि व सल्लम भुला दें, उससे मुंह फेर लें ऑर उसे दूर कर दें तो फिर बताऐं के उस रोज़ उसका पुरसाने हाल कौन होगा?

ये मुंह फेरा जाना मुमकिन है ऑर यकीनन कुछ लोग ऍसे होंगे

જિનસે કિયામતકે રોઝ અલ્લાહ પાક મુંહ ફેર લેંગે. અગર યે મુમકિન ન હોતા તો જનાબ નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ યે દુઆ ન માંગતે ઔર અપની ઉમ્મતકો યે દુઆ ન સિખાતે "અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુબિક મિન્ અન્ તસુદ અન્ની વજ્હક યૌમલ્ કિયામહ" કે યા અલ્લાહ! મૈં ઈસ બાતસે આપકી પનાહ માંગતા હૂં કે કિયામતકે રોઝ આપ મુઝસે અપના ચેહરા ફેર લેં. લિહાઝા અગર હમ ચાહતે હૈં કે કિયામતકે રોઝ અલ્લાહ પાક હમેં યાદ રખ્ખેં, હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ હમેં યાદ રખ્ખેં, હમસે મુંહ ન ફેરેં તો હમેં મસ્નૂન દુઆઓં ઔર મસ્નૂન આ'માલકા બહોત એહતિમામ કરના ચાહિયે કે ઉસકે બગૈર ઉસ બુરે અંજામસે નહીં બચા જા સકતા.

આમદમ બરસરે મતલબ (અસલ બાત)

ખૈર, બાત પર બાત નિકલતી ગઈ ઔર ગુફતગૂ લંબી હો ગઈ. ફિર ભી ખુદાકે ફઝલસે દરમિયાનમેં કામકી બાતેં હુઈ હૈં. વરના તો મૈં ઉન સાહબકા વાકિઆ નકલ કર રહા થા. વો કેહતે હૈં કે મૈં જૂં હી અલ્લાહ પાકકી જાનિબ મુતવજ્જેહ હુવા ઔર મૈંને ઉનસે પૂછા તો ફૌરન અલ્લાહ પાકને મેરે દિલમેં બાત ડાલી કે મેરે બંદે! આજ તૂ મિસ્વાક કરના ભૂલ ગયા હૈ, જબ તૂ રોઝાના સોનેસે પેહલે મિસ્વાકકે ઝરીએ મેરે નબીકો યાદ રખતા હૈ તો ફિર ભલા મૈં તુઝે આજ કૈસે ભૂલ જાને દૂં? મૈં તુઝે મિસ્વાક કિયે બગૈર સોને દેના નહીં ચાહતા થા, ઈસી લિયે મૈંને તેરી નીંદકો રોક લિયા થા. ઉઠ, નબીકી યાદકે સાથ મિસ્વાક કર, ફિર સો જા. કેહતે હૈં કે મૈં બિસ્તરસે ઉઠા, મિસ્વાક કી ઔર દો બારહ લેટ ગયા. અબ જો લેટા તો મા'મૂલકે મુતાબિક ફૌરન નીંદ આ ગઈ.

દેખા આપને! પૂછને પર અલ્લાહ પાકકી જાનિબસે રેહબરી હુઈ યા

નહીં? ઉનકી જાનિબસે જવાબ આયા યા નહીં? ઔર મિયાં! પૂછને પર ઉનકી જાનિબસે જવાબ આયા હી કરતા હૈ, કોઈ પૂછકર તો દેખે, કોઈ ઉનહેં દિલસે યાદ તો કરે, કોઈ ઉનસે બાત તો કરે, વો હર એકકી સુનતે હૈં ઔર હર એકકે સવાલકા જવાબ દેતે હૈં. યે જો દિલમેં બાત ડાલી જાતી હૈ ઔર કભી કિસી બાતકા ઈલ્હામ હોતા હૈ, યેહી દર હકીકત ઉનકા જવાબ હોતા હૈ, વો ઈસી તરહ અપને બંદોંકી રેહબરી કિયા કરતે હૈં.

દોસ્તો! કભી હમ ભી તો ઉનસે બાત કરકે દેખેં, ઉનસે કુછ પૂછકર દેખેં, ખુદાકી કસમ વો જરૂર જવાબ દેંગે, અગર જવાબ ન દેં તો મુઝસે કહિયેગા. સુન્નતકા એહતિમામ કરનેવાલોંકી આજ ભી રેહબરી કી જા રહી હૈ, ઉનહેં આજ ભી ભૂલને નહીં દિયા જાતા. કાશ! હમ ભી સુન્નતોંકા એહતિમામ કરનેવાલે ઔર ઉન સુન્નતોંકે ઝરીએ હર દમ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખનેવાલે બન જાતે તો હમેં ભી ઐસે હી મુતવજજેહ કિયા જાતા ઔર હમારી ભી ઐસી હી રેહબરી કી જાતી.

કરામાતકા ઝુહૂર મકબૂલિયતકી દલીલ નહીં હૈ

લેકિન હમ લોગ ન સુન્નતોંકા એહતિમામ કરતે હૈં ઔર ન એહતિમામ કરનેવાલોંકો કુછ અહમિયત દેતે હૈં, બલ્કે કશ્ફ ઔર કરામાત વાલોંકો ઢૂંઢતે હૈં ઔર ઉનહીંકે મોઅતકિદ હુએ જાતે હૈં. કેહતે હૈં ફલાં સાહબ બડે સાહિબે કશ્ફ હૈં, ફલાં સાહબસે બડી કરામતોંકા ઝુહૂર હોતા હૈ.

યાદ રખ્ખેં! કશ્ફ ઔર કરામાતકા ઝુહૂર મકબૂલિયતકી દલીલ નહીં હૈ, ખર્કે આદત (આદતકે ખિલાફ) ચીઝોંકા ઝુહૂર તો કભી કભી કિસી ગૈર મોમિનકે (કાફિરકે) ઝરીએ ભી હો જાતા હૈ ઔર હુવા ભી હૈ, તો ક્યા ઈસ સૂરતમેં યે કહા જાવેગા કે વો શખ્સ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી બારગાહમેં મકબૂલ હૈ? હરગિઝ નહીં, લેકિન આજકલ લોગ ઈસીકો સબ કુછ સમઝે બૈઠે હૈં ઔર ઐસા નહીં હૈ કે આજકલ

સમઝ રહે હૈં, બલ્કે હર દૌરમેં કુછ નાદાન ઐસે રહે હૈં.

ચુનાંચે હઝરત જુનેદ બગદાદી (રહ.) કા વાકિઆ મૈંને એક કિતાબમેં દેખા કે એક શખ્સ તકરીબન દસ બરસ તક હઝરતકી ખિદમતમેં રહા. દસ બરસ કોઈ મામૂલી મુદત નહીં હોતી, એક લંબા ઝમાના હોતા હૈ. ઈતના લંબા ઝમાના હઝરતકી ખિદમતમેં ગુઝારનેકે બાદ એક રોઝ કેહને લગા કે હઝરત! મૈં જાના ચાહતા હૂં. ફરમાયા ક્યૂં જાના ચાહતે હો, ક્યા બાત પેશ આ ગઈ? કેહને લગા કે હઝરત! બાત દર અસલ યે હૈ કે મૈંને આપકા બડા નામ સુના થા કે આપ બડે બુંઝુર્ગ હૈં, બડે અલ્લાહ વાલે હૈં, ઈલાકે ભરમેં આપકી શોહરત ઔર આપકા ચરચા થા. મૈંને સોચા કે જબ હઝરત ઈતને બડે બુઝુર્ગ ઔર ઈતને બડે અલ્લાહવાલે હૈં તો ઉનસે કશ્ફ ઔર કરામાતકા ઝાહિર હોના જરૂર હોતા હોગા, ઔર અગર મૈં ઉનકી સોહબતમેં રહૂંગા તો મુઝે ઉનકી બહોતસી કરામતોંકો કરીબસે દેખનેકા મૌકા મિલેગા, બસ યે સોચકર મૈં આપકી ખિદમતમેં પડા રહા, લેકિન ઈતના લંબા ઝમાના આપકી ખિદમતમેં ગુઝારનેકે બાવુજૂદ મૈંને આપકી કોઈ કરામત નહીં દેખી, ઈસ લિયે અબ વાપસ જાના ચાહતા હૂં. ફરમાયા ઠીક હૈ, અગર તુમ જાના હી ચાહતે હો તો જરૂર ચલે જાઓ, મૈં તુમ્હેં હરગિઝ નહીં રોકૂંગા. લેકિન એક બાત બતાતે જાઓ કે તુમને દસ સાલકા લંબા અરસા મેરે સાથ ગુઝારા, ઉસ દૌરાન ક્યા કભી મેરા કોઈ અમલ ખિલાફે સુન્નત ભી દેખા હૈ? કેહને લગા નહીં, ખિલાફે સુન્નત અમલ તો કોઈ નહીં દેખા. ફરમાયા મિયાં! જુનેદકી ઈસસે બડી કરામત ઔર ક્યા હોગી કે દસ સાલકે અરસેમેં ઉસસે કિસી ખિલાફે સુન્નત અમલકા સુદૂર નહીં હુવા.

દેખિયે! ઐસે લોગ ભી હોતે હૈં જો સિર્ફ કશ્ફ ઔર કરામાતકે મુન્તઝિર રેહતે હૈં. ઔર જિસકી ઝિંદગીમેં ઉન ખવારિકે આદાતકા ઝુહૂર નહીં દેખતે, ઉસકી ઝિંદગી ચાહે ઈત્તિબાએ સુન્નતસે કિતની હી આરાસ્તા ક્યૂં ન હો ઉસે બિલકુલ ખાતિરમેં નહીં લાતે, જબકે ઈત્તિબાએ સુન્નતકે મુકાબલેમેં ઉન માદ્દી

કશ્ફ ઔર કરામાતકી કોઈ હૈસિયત નહીં હૈ.

ઈસી લિયે આરિફ બિલ્લાહ હઝરતે અકદસ ડાક્ટર અબ્દુલ હય આરિફી સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ, ફરમાયા કરતે થે કે "માદ્દી કશ્ફ ઔર કરામાતસે બેહતર રૂહાની કશ્ફ ઔર કરામાત હૈં, ઔર યે રૂહાની કશ્ફ ઔર કરામાત ઈત્તિબાએ સુન્નતકે ઝરીએ હાસિલ હોતે હૈં." ઈત્તિબાએ સુન્નત એક ઐસા અમલ હૈ કે ઉસકે ઝરીએ ઈન્સાન રૂહાની તૌર પર સાહિબે કરામાત હો જાતા હૈ. હક તઆલા શાનુહૂને આ'માલે મસ્નૂનામેં ઈતની કશિશ ઔર જાઝબિય્યત રખ્ખી હૈ કે ઉનકા એહતિમામ કરનેવાલા ખુદા ઔર બંદોંકે નઝદીક મકબૂલ બન જાયા કરતા હૈ.

અસલ કમાલ ઈત્તિબાએ સુન્નત હૈ

દોસ્તો! એક મોમિનકા અસલ કમાલ ઈત્તિબાએ સુન્નત હૈ, ઉસકી ખુદાકે નઝદીક મહેબૂબિયત ઔર મકબૂલિયતકી દલીલ હી યે હૈ કે ઉસકા હર કામ ઔર હર અમલ સુન્નતકે મુતાબિક હો. હાં ભૂલ ચૂક ઈન્સાનકે સાથ લગી રેહતી હૈ, અગર કભી ભૂલસે કોઈ અમલ ખિલાફે સુન્નત હો ભી ગયા તો શરઅન ન ઉસ પર સરઝનિશ (મલામત) હોતી હૈ ઔર ન ઉસ પર કિસી કિસમકા કોઈ મુવાખઝા (પકડ) હોતા હૈ ઔર ન હી ઉસ ભૂલ ચૂકસે ઉસકી મહેબૂબિયત ઔર મકબૂલિયત પર કોઈ હર્ફ (નુકસ) આતા હૈ, બલ્કે મિન જાનિબિલ્લાહ ઉસે મુતવજ્જેહ કિયા જાતા હૈ ઔર ઉસકી રેહબરી કી જાતી હૈ જૈસાકે મૈંને પેહલે અર્ઝ કિયા.

મહેબૂબિયતકી બકા કા ગૈબી ઈન્તિઝામ

નીઝ અગર ગૌરસે દેખેં તો યે ભૂલચૂક મુત્તબેએ સુન્નત બંદેકે હકમેં

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી એક બહોત બડી મહેરબાની તો હૈ હી, સાથ હી ઉસ બંદેકી મહેબૂબિયત ઔર મકબૂલિયતકી બકા કા એક ગૈબી ઈન્તિઝામ ભી હૈ. વો ઈસ તૌર પર કે જબ ઉસ બંદેસે ઈસ તરહકી ભૂલચૂક સરઝદ હોતી હૈ તો ઉસ ભૂલચૂકકે સબબ ઉસે નાઝ નહીં હોતા, યે ખયાલ નહીં હોતાકે મૈં બહોત કુછ કરતા હૂં, મૈં બડા મુત્તબેએ સુન્નત હૂં, હર વક્તકી સુન્નતોંકા મુઝે બડા ખયાલ રેહતા હૈ વગૈરહ વગૈરહ. અગર યે ભૂલચૂક ન હો તો ફિર આદમીકે નાઝમેં મુબ્તલા હોનેકા અંદેશા રેહતા હૈ જો કે હલાકત ઔર બરબાદીકા પેશે ખીમા હૈ. પસ ઉસ ભૂલચૂકકા એક ફાઈદા તો યેહી હૈ કે બંદા નાઝમેં મુબ્તલા હોનેસે મહેફૂઝ રેહતા હૈ.

દૂસરા ફાઈદા યે હૈ કે જબ વો ઈસ તર્કે સુન્નત પર પછતાતા હૈ કે હાય યે મુઝસે ક્યા હો ગયા, મૈં ઉસ વક્તકી સુન્નતકો કૈસે ભૂલ ગયા, તો ઉસકે ઉસ પછતાવેકે બાદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા પ્યાર ઉસ પર ઔર બઢ જાતા હૈ કે મેરે બંદેકો દેખો તો સહી, મેરે મહેબૂબકે તરીકેકી ખિલાફવર્ઝી પર કૈસા પછતા રહા હૈ, હાલાંકે ઉસને જાન બૂઝકર ઐસા નહીં કિયા હૈ, બલ્કે ભૂલકર ઉસસે ઐસા હો ગયા હૈ, ઉસકે બાવુજૂદ યે ઈસ કદર નાદિમ ઔર શરમિંદા હો રહા હૈ. બંદેકી ઈસ નદામત ઔર શરમિંદગી પર, ઉસકે પછતાવે પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નઝરે રહમત ઔર નઝરે મુહબ્બત ઉસકી તરફ ઔર મુતવજ્જેહ હો જાતી હૈ, પ્યાર ઔર બઢ જાતા હૈ. ઈત્તિબાએ સુન્નત પર ઉસે જો કુછ મિલતા ઉસ નઝરે રહમત ઔર નઝરે મુહબ્બતકી બિના પર ઉસસે કહીં ઝિયાદા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસે અતા ફરમાતે હૈં. પસ ઈત્તિબાએ સુન્નતકા મકસદ થા કે બંદા ઈલ્તિફાતે બારી ઔર ઈનાયાતે રબ્બાનીકા મૌરિદ બન જાએ, વો મકસદ ઈસ સૂરતમેં ભી હાસિલ હો જાતા હૈ બલ્કે ઉસકે સાથ કુછ ઔર ઈઝાફા ભી કર દિયા જાતા હૈ. યે એક અલગ ઔર મુસ્તકિલ નફા હૈ જો ભૂલસે તર્કે સુન્નતકે બાદ પછતાને પર ઉસે હાસિલ હોતા હૈ.

ઈસકે અલાવા ઈત્તિબાએ સુન્નતકે એહતિમામકા એક ફાઈદા યે ભી હૈ કે નફસ ઔર શયતાન જો ઈન્સાનકે સબસે બડે દુશ્મન હૈં, ઉનકે ધોકોંસે ઔર ઉનકે મકો ફરેબમેં ગિરિફતાર હોનેસે ઈસ મુત્તબેએ સુન્નત બંદેકી હિફાઝત કી જાતી હૈ.

નફસ ઔર શયતાનકે પૈદા કરનેકી હિકમત

દોસ્તો! હમ સબ જાનતે હૈં કે નફસ ઔર શયતાન હમારે દુશ્મન હૈં ઔર ઉન દોનોં દુશ્મનોંકો ભી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હીને પૈદા કિયા હૈ. અબ યે બાત કે જબ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને બંદોં પર મહેરબાન હૈં તો ફિર ઉનહોંને અપને બંદોંકે લિયે દુશ્મન ક્યૂં બનાએ? યે એક અલગ ઔર એક મુસ્તકિલ સવાલ હૈ જિસકા તફસીલી જવાબ તો મૈં ફિર કિસી વક્ત દૂંગા, અલબત્તા ઈસ વક્ત મુખ્તસરન ઈતના કેહતા ચલૂં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈમાનવાલોંકે દોસ્ત હૈં, ખૂદ ઈરશાદ ફરમાયા હૈ અલ્લાહુ વલિય્યુલ્લઝીન આમનૂ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈમાનવાલોંકે દોસ્ત હૈં ઔર ઈસી દોસ્તીકા સુબૂત યે દિયા હૈ કે કદમ કદમ પર હમારી જરૂરતકે સારે અસ્બાબ ઔર વસાઈલ હમેં મોહય્યા ફરમા દિયે ઔર હમારી હર મુમકિન જરૂરત ઔર રાહતકા પૂરા ખયાલ રખ્ખા.

દુશ્મનકે પૈદા કરનેમેં હિકમત યે હૈ કે અલ્લાહ પાક તો હમારે હૈં ઔર ઉનહોંને અપને દોસ્ત હોનેકા સુબૂત ભી ફરાહમ કર દિયા હૈ, લેકિન હમ ઉનકે હૈં યા નહીં યે તો દુશ્મનસે મુકાબલેકે વક્ત હી પતા ચલેગા. અગર હમ દુશ્મનકી બાત નહીં માનતે, બલ્કે ઉનકી મુખાલિફત કરતે હૈં, ઉનસે મુકાબલા કરતે હૈં તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે હમ ભી અલ્લાહકે હૈં ઔર ઉનસે મુહબ્બત કરતે હૈં. ઉસકે બર ખિલાફ અગર હમ દુશ્મનકી માનતે હૈં ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે મુકાબલેમેં ઉનકી ઈતાઅત કરતે હૈં તો ફિર ચાહે

સારી દુનિયા મિલકર હમેં અલ્લાહ વાલા કેહતી રહે, લેકિન અલ્લાહ પાક કેહતે હૈં કે તુમ મેરે નહીં હો.

માં સે ઝિયાદા મુહબ્બત કરનેવાલી ઝાત

દોસ્તો! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈમાનવાલોંકે દો દુશ્મન જરૂર બનાએ હૈં, લેકિન ઉનહેં મુકમ્મલ તૌર પર ઉનકે દુશ્મનોંકે હવાલે નહીં કિયા હૈ, બલ્કે ઉનસે હિફાઝતકા સામાન ઔર હથિયાર ભી ઉનહેં અતા ફરમાયા હૈ. વો સામાન ઔર હથિયાર યેહી આ'માલે મસ્નૂના હૈં જિન પર અમલ કરકે વો ઉનકે હમલોંકે ખિલાફ પૂરી કુવ્વતકે સાથ અપના દિફાઅ (બચાવ) કર સકતે હૈં.

દેખિયે! માં કી મુહબ્બત એક મિસાલી મુહબ્બત હોતી હૈ, લોગ દુનિયામેં ઉસ મુહબ્બતકી મિસાલ દિયા કરતે હૈં. એક માં કો અપને બચ્ચેસે કિતના પ્યાર હોતા હૈ યે બસ વોહી ઔરત જાનતી હૈ જો ખુદ માં હોતી હૈ, માં કે અલાવા કોઈ ઔર ન ઉસ પ્યારકો સમઝ સકતા હૈ ઔર ન હી સમઝા જા સકતા હૈ. ફિર યેહી મુહબ્બત ઔર યેહી પ્યાર ઉસે અપને બચ્ચેકી રાહતકા ખયાલ રખને પર ઔર ઉસે નુકસાન દેહ ચીઝોંસે બચાને પર મજબૂર કરતા હૈ. જિસ જગહસે બચ્ચેકો નુકસાન પહોંચનેકા મા'મૂલીસા અંદેશા ભી હોતા હૈ વો ઉસ જગહસે અપને બચ્ચેકો દૂર રખતી હૈ.

દોસ્તો! કોઈ માં અપને બચ્ચેસે ઈતના પ્યાર નહીં કરતી જિતના પ્યાર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને બંદોંસે કરતે હૈં. રિવાયતોંમેં આતા હૈ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત માં કે મુકાબલેમેં સત્તર (૭૦) ગુના ઝિયાદા અપને બંદેસે મુહબ્બત કરતે હૈં, ઔર બાઝ રિવાયતોંકે મુતાબિક સો (૧૦૦) ગુના ઝિયાદા મુહબ્બત કરતે હૈં. જબ એક માં અપની મુહબ્બતકે સબબ અપને બચ્ચેકા હર તરહ ખયાલ રખતી હૈ ઔર અપની બિસાત (તાકત) ભર ઉસકી

હિફાઝતકા પૂરા ઈન્તિઝામ કરતી હૈ તો ક્યા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત નફસ ઔર શયતાનકે મુકાબલેમેં અપને બંદોંકી હિફાઝતકા ઈન્તિઝામ નહીં કરેંગે? યે મુમકિન હી નહીં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને બંદોંસે મુહબ્બત તો કરેં લેકિન ઉનહેં દુશ્મનોંસે હિફાઝતકા સામાન ઔર તદબીર ન બતાએં, યે બાત ઉનકી શાને રૂબૂબિયત ઔર મુહબ્બતકે બિલકુલ ખિલાફ હૈ. ઉનકી મુહબ્બતકા તકાઝા યે હૈ કે વો અપને બંદોંકી રેહબરી કરેં, ઉનહેં દરપેશ ખતરાતસે આગાહ કરેં ઔર ઉન ખતરાતસે બચનેકી તમામ તર મુમકિના તદબીરેં ઉનહેં બતાએં.

મુત્તબેએ સુન્નત આદમીકી રો'બ વાલી શખ્સિય્યત

ક્યા બતાઉં દોસ્તો! હમને સુન્નતોંકી અહમિયતકો સમઝા હી નહીં. યે સુન્નતેં કિલ્આ હૈં કિલ્આ, એક મુસ્તહકમ (મઝબૂત) કિલ્આ. જબ આદમી સુન્નતોંકા એહતિમામ કરતા હૈ તો ઉસ એહતિમામકે સબબ વો એક ઐસે મુસ્તહકમ કિલ્એમેં મહેફૂઝ હો જાતા હૈ જહાં વો નફસ ઔર શયતાનકી તરફસે પેશ આનેવાલે તમામ તર ખતરાતસે મામૂન ઔર મહેફૂઝ હો જાતા હૈ.

નફસ ઔર શયતાન ચૂંકે હર વક્ત બંદેકે સાથ લગે રેહતે હૈં ઔર હર વક્ત ઉસે નુકસાન પહોંચાનેકી કોઈ ન કોઈ તદબીર કરતે રેહતે હૈં, ઈસ લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપને બંદેકી હિફાઝતકી ખાતિર ઉસે હર વક્તકે મસ્નૂન આ'માલ બતલાએ હૈં. દૂસરે અલ્ફાઝમેં યૂં કહા જા સકતા હૈ કે સુન્નતોંકે એહતિમામકી બદૌલત આદમીકી શખ્સિય્યત રો'બ વાલી બના દી જાતી હૈ ઔર ઉસકે દુશ્મન ઉસસે મરઊબ હોને લગતે હૈં.

યે મૈં અપને ઘરકી બાત નહીં કેહ રહા હૂં, બલ્કે કિતાબોંમેં લિખ્ખા

હુવા હૈ કે જબ આદમી સુન્નતોંકા એહતિમામ કરતા હૈ તો ઉસ એહતિમામકે સબબ જહાં નેક લોગોંકે દિલોંમેં ઉસકી મુહબ્બત ડાલી જાતી હૈ વહીં દૂસરી તરફ ઉસકે દુશ્મનોં પર ઉસકા રો'બ ભી ડાલા જાતા હૈ. પસ જબ મિન જાનિબિલ્લાહ યે બાત તય હો ચુકી કે મુત્તબેએ સુન્નત શખ્સકા રો'બ દુશ્મન પર ડાલા જાએગા તો નફસ ઔર શયતાન ભી તો આદમીકે દુશ્મન હૈં, મુત્તબેએ સુન્નત આદમીકા રો'બ ઉન પર ભી ડાલા જાએગા.

લિહાઝા આ'માલે મસ્નૂનાકો હલ્કા ન સમઝેં, બલ્કે જી જાનસે ઉન પર અમલકી કોશિશ કરેં કે ઈત્તિબાએ સુન્નતકે સબબ જિસ તરહ આદમી નેક લોગોંકે દિલોંમેં જગહ બના લેતા હૈ, ઉસી તરહ ઉસ અમલકી બરકતસે ઉસકે દુશ્મનોં પર ભી ઉસકા રો'બ ડાલા જાતા હૈ. લિહાઝા જબ હમ નીંદસે બેદાર હોં તો ઉસ વક્ત અપની દોનોં હથેલિયોંસે આંખોંકો મલેં, તીન બાર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ કહેં. જબ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા નામ હમારી ઝબાન પર આએગા તો ચાહે હમેં મહેસૂસ હો કે ન હો, લેકિન ઉસ નામકે અસરાત યકીનન પડકર રહેંગે ઔર ઉસકી બરકાત જરૂર ઝાહિર હોંગી.

તજદીદે ઈમાન બારબાર,
તજદીદે નિકાહ કભી કભી

સાથ હી સોનેકે સબબ જો ગફલત હમ પર તારી હુઈ થી વો ભી ઉસ મસ્નૂન અમલ યાની આંખકે મલનેકે સબબ જાતી રહેગી. ઉસકે બાદ કલિમએ તય્યિબહ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુ ર્રસૂલુલ્લાહ પઢેં. અબ યહાં સવાલ પૈદા હોતા હૈ કે આખિર નીંદસે બેદાર હોતે હી યે કલિમહ ક્યૂં કેહલાયા ગયા? ઉસ વક્ત ઈસ કલિમહકે પઢનેકી ક્યા મસ્લિહત હૈ?

દોસ્તો! નબીકા કોઈ તરીકા ઔર ઉનકી કોઈ સુન્નત ફાઈદે ઔર

મસ્લિહતસે ખાલી નહીં હૈ. ઉન ફવાઈદ ઔર મસાલેહ તક હમારી અકલકી રસાઈ હો યા ન હો, લેકિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપને મહેબૂબકે તમામ તરીકોંમેં બેશુમાર ફવાઈદ ઔર મસાલેહ રખ્ખે હૈં. ઉસ વક્ત ઈસ કલિમેકો પઢનેકે બહોતસે ફવાઈદ ઔર મસાલેહ હઝરાતે ઉલમાએ કિરામ જાનતે હોંગે, લેકિન મેરી સમઝમેં જો બાત આતી હૈ વો યે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત યે ચાહતે હૈં કે મેરે બંદેકી સુબહ ઈસ કલિમેકે સાથ હો જિસે પઢકર, આદમી ઈમાનમેં દાખિલ હોતા હૈ. ઈસ લિયે કે પતા નહીં રાતકો સોનેસે પેહલે ઉસને અપની બીવીસે યા ઘરકે કિસી દૂસરે ફર્દસે કોઈ ઐસા કલિમહ કેહ દિયા હો જિસકી બિના પર યે ઈમાનસે ખારિજ હો ગયા હો ઔર ઉસે ઉસકા એહસાસ ભી ન હુવા હો, લિહાઝા સુબહ સવેરે વો મેરી તારીકકે બાદ ઈસ કલિમેકો કેહ લિયા કરે તાકે ઉસકે ઈમાનકી તજદીદ હો જાએ. ઔર ફિર તજદીદે ઈમાનકા હુકમ તો હદીસે પાકમેં ભી દિયા ગયા હૈ, વહાં ભી ઈસ અમલકી તરગીબ વારિદ હુઈ હૈ. ચુનાંચે એક રિવાયતમેં જનાબ નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ખુદ હઝરાતે સહાબએ કિરામ (રદિ.) કો ઈમાનકી તજદીદકા હુકમ દિયા હૈ. ફરમાયા જદ્દિદૂ ઈમાનકુમ કે અપને ઈમાનકી તજદીદ કરતે રહા કરો. ફિર સહાબાએ કિરામ (રદિ.) કે પૂછને પર કે હમ અપને ઈમાનકી તજદીદ કિસ તરહ કરેં? આપને ફરમાયા અક્ષિરૂ મિન્ કૌલિ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કે લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કસરતસે પઢતે રહા કરો.

ઈસ તરહકી રિવાયાતકે પેશે નઝર ફુકહાએ કિરામને યે મસ્અલા લિખ્ખા હૈ કે જિસ તરહ આદમીકો અપને ઈમાનકી તજદીદ કરતે રેહના ચાહિયે, ઈસી તરહ ઉસે કભી કભાર અપને નિકાહકી ભી તજદીદ કર લેના ચાહિયે. ઈસ લિયે કે અગર ખુદા ન ખ્વાસ્તા કિસી કલિમએ કુફ્રકે કેહ દેનેકે સબબ ઉસકા ઈમાન સલ્બ હો ગયા હોગા તો ઈમાન સલ્બ હોતે હી નિકાહ ભી ટૂટ જાએગા, ઐસી સૂરતમેં ખુદ ઉસકી બીવી ભી ઉસ પર હરામ હો જાએગી. ઈસ

લિયે બતૌર એહતિયાત યે તરગીબ દી ગઈ કે ઈમાનકી તજદીદકે સાથ સાથ કભી કભી અપને નિકાહકી તજદીદ ભી કર લિયા કરો તાકે હરામકે ઈરતિકાબસે મહેફૂઝ રહો.

સુન્નતકી ખિલાફવર્ઝીકે સાથ વિલાયત નહીં મિલતી

અલગર્ઝ મૈં યે કેહના ચાહતા હૂં કે ઈત્તિબાએ સુન્નતકે બગૈર આદમી ખુદાકા હો હી નહીં સકતા. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા તઅલ્લુક, ઉનકી કુરબત, ઉનકી મુહબ્બત, ઉનકી મઅરિફત, યે સારી નેઅમતેં ઈત્તિબાએ સુન્નતકે બગૈર હાસિલ નહીં હો સકતીં. યે નેઅમતેં સિર્ફ ઉસીકો મિલતી હૈં જો અપને હર અમલમેં ઉનકે મહેબૂબકી નકલ ઉતારનેવાલા બન જાએ.

ચુનાંચે મૈંને એક કિતાબમેં પઢા કે એક ઈલાકેમેં એક સાહબકી બડી શોહરત થી કે બડે બુઝુર્ગ હૈં, બડે અલ્લાહવાલે હૈં. ઉનકી શોહરત સુનકર એક બુઝુર્ગકો ખયાલ હુવા કે જબ ઈતને બડે અલ્લાહવાલે હૈં તો મુઝે ભી ઉનકી ખિદમતમેં હાઝિર હોના ચાહિયે ઔર ઉનસે મુલાકાત કરની ચાહિયે. ચુનાંચે વો મુલાકાતકે લિયે તશરીફ લે ગયે ઔર વહાં પહોંચકર ઉનસે અકીદતમંદાના મુલાકાત કી. બાતચીતકે દૌરાન ઉન સાહબને કિબ્લેકી સિમ્ત થૂકા. હઝરતને દેખા તો આપકો બડા તઅજ્જુબ હુવા કે ઉનકી બુઝુર્ગી ઔર વિલાયતકી તો ઈસ કદર શોહરત હૈ ઔર ઉન્હેં ઈતના ભી ખયાલ નહીં કે કિબ્લેકી સિમ્ત થૂકના ન ચાહિયે. વાપસ તશરીફ લે આએ ઔર ફરમાયા કે જો કા'બતુલ્લાહકા એહતિરામ ન જાનતા હો ઔર જિસે યે ભી ન પતા હો કે કિબ્લેકી સિમ્ત થૂકના ખિલાફે સુન્નત હૈ વો ભી કહીં બુઝુર્ગ ઔર વલી હો સકતા હૈ? યહાં બુઝુર્ગી નહીં, બુઝુર્ગીકા ધોકા હૈ.

જો નબીકા નહીં વો ખુદાકા નહીં

નફ્સ ઔર શયતાન હર વક્ત ઈન્સાનકો ધોકા દેનેકે દરપે રેહતે હૈં ઔર ધોકા દેનેકે લિયે નિત નયે તરીકે ઈસ્તે'માલ કરતે હૈં. અલ્લાહ પાક ઉનકે તમામ ધોકોંસે હમારી ઔર પૂરી ઉમ્મતકી હિફાઝત ફરમાએં. વો કિસ કિસ તરહ ધોકા દેતે હૈં ઉસકી એક મિસાલ ભી સુનતે ચલેં.

એક મરતબા એક સાહબ જિનસે કુછ ગાઈબાના પહેચાન થી, મુંબઈ આએ ઔર મેરે મહેમાન હુએ. મેરી ઉનસે પૈહલી મુલાકાત થી. બડી મઅરિફત ભરી બાતેં કર રહે થે, બાતચીતકે દૌરાન ઈશ્કે ખુદાવંદી ઔર ઈશ્કે રસૂલ પર બરજસ્તા અશ્આર ભી સુનાતે જાતે થે. મુઝસે કેહને લગે શકીલ ભાઈ! ક્યા બતાઉં, અબ તો દુનિયામેં જી હી નહીં લગતા, લોગોંસે મુલાકાત ભી તબીઅત પર બહોત શાક (ભારી) ગુઝરતી હૈ, હર દમ બસ ઉનહીંકે ખયાલોંમેં ગુમ રેહતા હૂં ઔર ઉનહીંસે બાતેં કરતા રેહતા હૂં. મુઝે ભી ઉનકી બાતોં પર ઔર ઉનકી હાલત પર બડા રશ્ક આયા. મૈંને કહા ભાઈ! આપકો આપકા યે હાલ બહોત મુબારક હો, દુઆ કરેં કે હમેં ભી વો હાલ જો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો પસંદ હો નસીબ હો જાએ. વો ચૂંકે મેરે મહેમાન થે, કુછ રોઝ કિયામકે ઈરાદેસે આએ થે, ઈસ લિયે અકસર ઔકાત ઉનકે સાથ રેહનેકા ઈત્તિફાક હુવા.

લેકિન દોસ્તો! ક્યા કહૂં ઔર કૈસે કહૂં, મુઝે યે દેખકર બડા હી અફસોસ હુવા કે ઝબાન પર તો ઈશ્કે ખુદા ઔર ઈશ્કે રસૂલકી બાતેં હૈં, લેકિન ઝિંદગીમેં સુન્નતોંકા કોઈ એહતિમામ નહીં હૈ. મૈંને દૌરાને કિયામ ઉનકે જિતને આ'માલ દેખે ઉનમેં અકસર સુન્નતકે ખિલાફ થે. દેખતા રહા ઔર દેખ દેખકર અફસોસ હોતા રહા ઔર ઉનકી ઈસ સાદા લૌહી (નાદાની) પર, બલ્કે ઉસ ધોકે પર જો ઉનહેં લગા થા, બડા હી દુઃખ હુવા, લેકિન કેહતા કૈસે કે વો મેરે મહેમાન થે. અલબત્તા ઉનકે રૂખ્સત હોનેકે દિન મેરે સબ્રકા બંધન ટૂટ ગયા ઔર મૈંને મુનાસિબ અંદાઝમેં ઉનસે કેહ દિયા કે ભાઈ સાહબ! ગુસ્તાખી મઆફ!

અગર આપ બુરા ન માનેં તો મૈં બડે અદબકે સાથ એક બાત આપકી ખિદમતમેં અર્ઝ કરના ચાહતા હૂં ઔર વો ભી ઈસ લિયે કે આપ મેરી મુહબ્બત ઔર અકીદત લિયે યહાં તશરીફ લાએ હૈં, મેરે સાથ અચ્છા ગુમાન રખતે હૈં ઔર કિસી દરજેમેં આપકો મુઝસે હમદર્દાના તઅલ્લુક ભી હૈ, ઈસ તઅલ્લુકકા તકાઝા યે હૈ કે મૈં ભી આપકી હમદર્દી ચાહું ઔર ઉસ બાતસે આપકો આગાહ કરું જો આપકે હકમેં નુકસાન દેહ હૈ. લિહાઝા એક બાત દયાનતન આપકી ખિદમતમેં અર્ઝ કરના ચાહતા હૂં.

વો યે કે આપકો આપકે ઈસ હાલકી બિના પર ધોકા લગ ગયા હૈ. યે ઈસ્તિગરાકી કૈફિયત, મઅરિફત ભરી બાતેં ઔર ઈશ્કિયા અશ્આરકા બરજસ્તા ઝબાન પર આ જાના, ઈન સબસે આપ ધોકેમેં ન આએં ઔર ન યે ખયાલ કરેં કે મૈં કુછ હો ગયા હૂં ઔર મુઝે તઅલ્લુક મઅલ્લાહકી દૌલત હાસિલ હો ચુકી હૈ. યે સબ અહવાલ ઔર કૈફિયાત નફસ ઔર શયતાનકી પૈદા કરદા હૈં ઔર ઉનકી જાનિબસે દિયા ગયા બહોત બડા ધોકા હૈ જિસમેં આપ મુબ્તલા હો ગયે હૈં. મૈં એક બાર ફિર મઅઝિરતકે સાથ કેહતા હૂં કે જિતને રોઝ આપ મેરે યહાં રહે, મૈંને ગૌરસે આપકે આ'માલકો દેખા ઔર યે દેખકર મુઝે બડા અફસોસ હુવા કે આપકી ઝિંદગીમેં ન મસ્નૂન આ'માલકા એહતિમામ હૈ ઔર ન હી મસ્નૂન દુઆઓંકા. ઔર જિસકી ઝિંદગી મસ્નૂન આ'માલ ઔર મસ્નૂન દુઆઓંકે એહતિમામસે ખાલી હો, વો ઝાબ્તેકી રવસે ખુદા તક નહીં પહોંચ સકતા. મિયાં! યે ધોકા હૈ ધોકા, જો નબીકા ન હુવા વો ખુદાકા હો હી નહીં સકતા. આપ જલ્દસે જલ્દ ઈસ ધોકેસે નિકલેં ઔર અપને રોઝ મર્રાકે તમામ આ'માલકો સુન્નતોંસે આરાસ્તા ઔર મુઝય્યન કરનેકી કોશિશ કરેં.

ઈસી બાતકો આરિફ બિલ્લાહ હઝરત હકીમ અખતર સાહબ દામત બરકાતુહુમને ઈસ અંદાઝસે ફરમાયા હૈ કે :

નકશે કદમ નબીકે હૈં જન્નતકે રાસ્તે
અલ્લાહસે મિલાતે હૈં સુન્નતકે રાસ્તે

યાદ રખ્ખો! જબ તક ઝિંદગી સુન્નતકે સાંચેમેં ન ઢલ જાએ ઔર સુન્નત તબીઅતે સાનિયા ન બન જાએ ઉસ વક્ત તક તઅલ્લુક મઅલ્લાહકી દૌલતકા હુસૂલ મહઝ ખયાલે ખામ ઔર સરાસર ધોકા હૈ જો નફસ ઔર શયતાનકી તરફસે દિયા ગયા હૈ.

ચૂંકે વો ભલે ઔર સમઝદાર આદમી થે ઈસ લિયે ઉનકો ઈસ બાતકા એહસાસ હુવા કે બાત તો વાકઈ બિલકુલ ઠીક હૈ. ચુનાંચે રૂખ્સત હોનેસે પેહલે ઉનહોંને મસ્નૂન દુઆએ, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સુન્નતેં, ઉસ્વએ રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઔર ઈસ તરહકી કુછ ઔર કિતાબેં હાસિલ કી ઔર વતન પહોંચકર ઉનકો પઢા ઔર સીખા. ઔર ફિર મુઝે ફોન પર ઈત્તિલાઅ દી કે હઝરત! મૈંને અબ તક ઈન કિતાબોંસે ઈતની દુઆએં ઔર ઈતની સુન્નતેં સીખ લી હૈં ઔર અલહમ્દુ લિલ્લાહ ઉન પર પાબંદીકે સાથ અમલ ભી કર રહા હૂં. યે સુનકર મેરા બડા જી ખુશ હુવા.

હમ ઝરા અપને હાલ પર ગૌર કરેં

યે તો ઉન સાહબકી બાત હુઈ, લેકિન યહાં ઠહેરકર હમ ઝરા અપને હાલ પર ભી ગૌર કરેં ઔર દેખેં કે કહીં હમારા હાલ ભી ઉનહીકી તરહ તો નહીં કે હમ ભી ઈશ્કે ખુદા ઔર ઈશ્કે રસૂલકી બાતેં તો ખૂબ કરતે હૈં, મૌકા મિલને પર સુન્નતકી અહમિયત પર બડી લચ્છેદાર તકરીર ભી કર લેતે હૈં, સુન્નતકે ફવાઈદ ગિનાતે નહીં થકતે ઔર લોગોંમેં ચલ ફિરકર કેહતે હૈં કે હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે તરીકે હીમેં કામિયાબી હૈ, લેકિન યે બાતેં સિર્ફ ઝબાનકી હદ તક મહેદૂદ રેહતી હૈં, અમલસે ઉસકા કોઈ તઅલ્લુક નહીં હોતા.

ખૂબ અચ્છી તરહ સમઝ લેં! કે એક હૈ દીનકા ઈલ્મ ઔર એક હૈ દીન પર અમલ, ફક્ત ઈલ્મકી બુન્યાદ પર ઔર દીનકી મહેનત કરનેકી બુન્યાદ

પર કોઈ દીનદાર નહીં હો જાતા, દીનકા ઈલ્મ હોના ઔર હૈ, દીનદાર હોના ઔર હૈ. ઈસી તરહ દીનકી મહેનત કરના ઔર હૈ ઔર દીનદાર હોના ઔર હૈ. કિસીકી તકરીર યા તેહરીરકો દેખકર ઉસે દીનદાર નહીં કહા જા સકતા જબ તકકે અમલી ઝિંદગી સુન્નત ઔર શરીઅતકે મુતાબિક ન હો.

દીનદારીકા મેઅયાર

એક ઐસી ઓડિયો કેસેટ યા સી. ડી. જિસમેં દીની બયાનાત મહેફૂઝ હોં ઔર બયાનાત ભી કિસી અલ્લાહવાલેકે હોં, ઉન બયાનાતકો સુનકર કોઈ યે નહીં કેહતા કે માશા અલ્લાહ યે કેસેટ યા યે સી. ડી. બડી દીનદાર હૈ. ઈસી તરહ કિસી દીની કિતાબકો દેખકર યા ઉસે પઢકર કોઈ યે નહીં કેહતા કે માશા અલ્લાહ યે કિતાબ બડી દીનદાર હૈ. પતા ચલા કે દીની બાતોંકો યાદ કર લેના, ઉનહેં બયાન કર દેના, ઉનહેં લિખકર મહેફૂઝ કર લેના દીનદારીકા મેઅયાર નહીં હૈ.

દીનદારીકા અસલ મેઅયાર તો યે હૈ કે આદમી અપની યાદ કી હુઈ બાતોં પર, અપની બયાન કી હુઈ બાતોં પર ઔર અપની લિખ્ખી હુઈ બાતોં પર અમલ ભી કરતા હો, લેકિન આજ હમારા મિઝાજ યે હો ચલા હૈ કે હમ દીની બાતોંકે જાન લેનેકો, ઉનહેં યાદ કર લેનેકો, ઉનહેં બયાન કર દેનેકો યા ઉનહેં લિખ દેનેકો દીનદારીકા મેઅયાર સમઝ બૈઠે હૈં, ચાહે વો બાતેં હમારી અમલી ઝિંદગીસે કિતની હી દૂર ક્યૂં ન હોં.

રૂહાની મૌતકા સબબ

દેખિયે! નિગાહ નીચી રખકર ચલના સુન્નત હૈ. જબ બંદા નિગાહ નીચી રખકર ચલતા હૈ તો વો ઝાહિરી ગંદગીસે ભી મહેફૂઝ રેહતા હૈ ઔર બાતિની

ગંદગીસે ભી મહેફૂઝ રેહતા હૈ. જિસ તરહ ઝાહિરી ગંદગી લગ જાનેકી સૂરતમેં આદમીકા જિસ્મ યા કપડા ગંદા ઔર નાપાક હો જાતા હૈ, ઈસી તરહ જબ આદમી બાતિની ગંદગીમેં મુલવ્વસ હોતા હૈ તો ઉસકે સબબ ઉસકા દિલ ગંદા ઔર ખરાબ હો જાતા હૈ. બદ નઝરી ભી એક બાતિની ગંદગી હૈ ઔર યે ઉમૂમન નિગાહ ઉઠાકર ચલનેકે સબબ લગતી હૈ. જબ બંદા નિગાહ ઉઠાકર ચલતા હૈ ઔર બદ નઝરી કર બૈઠતા હૈ તો ઉસ બદ નઝરીકી વજહસે ઉસકા દિલ ગંદા હો જાતા હૈ.

હદીસે પાકકા મફહૂમ હૈ કે નિગાહ ઈબ્લીસકે તીરોંમેંસે એક તીર હૈ. ઔર ફકત તીર હી નહીં, બલ્કે એક ઐસા તીર હૈ જો ઝહરમેં બુઝા હુવા હૈ. હમ સભી જાનતે હૈં કે ઝહરમેં બુઝા હુવા તીર કિસ કદર મોહલિક ઔર ખતરનાક હોતા હૈ. તીરકો ઝહરમેં ઈસી લિયે બુઝાયા જાતા હૈ કે અગર યે દુશ્મનકો ઝરાસા ભી લગ જાએ તો ઉસકે લિયે જાન લેવા સાબિત હો. ઈસી તરહ યે નિગાહ ભી ઈબ્લીસકા એક તીર હૈ જો પૂરી તરહ ઝહરમેં બુઝા હુવા હૈ. હાલતે જંગમેં ઈસ્તે'માલ કિયે જાનેવાલે તીરકા નિશાના તો પૂરા જિસ્મ હોતા હૈ, ચાહે વો તીર જિસ્મકે કિસી હિસ્સેમેં લગે ઔર દુશ્મનકો નુકસાન પહોંચે, લેકિન બદ નઝરી ઈબ્લીસકા એક ઐસા તીર હૈ જિસસે વો સીધે દિલકો નિશાના બનાતા હૈ ઔર ઉસ પર વાર કરતા હૈ. હમ ઔર આપ સમઝ સકતે હૈં કે જિસ ઝહરમેં બુઝે હુએ તીરકા નિશાના દિલ હો ઔર વો તીર અપને નિશાને પર લગ ભી જાએ તો ક્યા ફિર વો આદમી ઝિંદા બચ સકતા હૈ? બિલકુલ નહીં. યે નિગાહકા તીર જબ આદમીકે દિલ પર લગતા હૈ તો વો જિસ્માની તૌર પર તો મુરદા નહીં હોતા, ચલતા ફિરતા હી દિખાઈ દેતા હૈ, લેકિન ઉસ ઝખ્મેકે સબબ ઉસકે દિલકી મૌત વાકેઅ હો જાતી હૈ.

હમેં તાઅતકી લઝ્ઝત ક્યૂં નહીં મિલતી?

દોસ્તો! જબ હમ નિગાહકા ગલત ઈસ્તે'માલ કરતે હૈં તો ઈબ્લીસકા

યે તીર સીધા હમારે દિલ પર લગતા હૈ ઔર હમારે દિલકો મુરદા કર દેતા હૈ. હમેં ખુદાકે ઘર આતે જાતે એક અરસા ગુઝર ગયા, લેકિન આજ તક હમારા ઉનકે સાથ કોઈ રબ્ત ઔર તઅલ્લુક નહીં બના, નમાઝ પઢતે હુએ બરસોં ગુઝર ગયે, લેકિન આજ તક હમેં નમાઝકી લઝ્ઝત નહીં મિલી, રૂકૂઅકા કૈફ નહીં મિલા, સિજદેમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી કુરબતકા એહસાસ નહીં હુવા, કુરઆને મજીદકી તિલાવત કરતે હૈં, લેકિન કભી ઉસ પાક કલામકી હલાવત નહીં મિલી, ક્યા યે બાત કાબિલે ગૌર નહીં હૈ? ક્યા કભી હમને સોચા કે આખિર ઉસકી વજહ ક્યા હૈ? ઉસકી વજહ યેહી હૈ કે નિગાહકે ગલત ઈસ્તે'માલકે સબબ હમારા દિલ મુરદા હો ચુકા હૈ, અબ ઉસે ન તાઅતકી લઝ્ઝત મિલતી હૈ ઔર ન હી ખુદાકી કુરબતકા એહસાસ હોતા હૈ. ઔર હો ભી કૈસે? કહીં મુરદા ઔર બેજાન ભી કિસી ચીઝકો મહેસૂસ કિયા કરતા હૈ?

દોસ્તો! અગર હમ દો ચાર મરતબા કિસીકે ઘર ચલે જાતે હૈં તો હમારા ઉનકે સાથ એક તઅલ્લુક બન જાતા હૈ ઔર હમેં ઉનકે સાથ અપનાઈયતકા એહસાસ હોને લગતા હૈ, ફિર જૂં જૂં યે આમદો રફ્ત બઢતી જાતી હૈ આપસી તઅલ્લુકાત ઔર ભી ઝિયાદા મઝબૂત ઔર મુસ્તહકમ હોતે જાતે હૈં, ફિર એક વક્ત આતા હૈ કે હમ કેહને લગતે હૈં કે હમારે ઉનકે સાથ ઘરેલૂ તઅલ્લુકાત હૈં. અગર યે તઅલ્લુકાત ઈલાકેકે કિસી શેઠ ઔર દૌલતમંદ આદમીકે સાથ હો જાએં યા હુકૂમતકે કિસી ઓહદેદારકે સાથ હો જાએં ઔર બકસરત ઉનકે ઘર આમદો રફ્ત હોને લગે તો ઉસ તઅલ્લુકકે સબબ હમ અપને અંદર એક કુવ્વત ભી મહેસૂસ કરતે હૈં કે ફલાં શેઠકે સાથ હમારા તઅલ્લુક હૈ, ફલાં ઓહદેદારકે સાથ હમારા તઅલ્લુક હૈ.

દોસ્તો! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે મુકાબલેમેં કિસી શેઠકી, કિસી ઓહદેદારકી, કિસી વઝીર ઔર મુશીરકી ઔર કિસી મિનિસ્ટરકી કોઈ હૈસિયત નહીં હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે ઝિયાદા પાવર ઔર કુદરતવાલા કોઈ નહીં

હૈ, ઉનસે ઝિયાદા અઝમત ઔર જલાલતવાલા કોઈ નહીં હૈ, સારી કાઈનાત ઉનકે કબ્ઝએ કુદરતમેં હૈ, વો જબ ચાહેં કાઈનાતકે નિઝામકો ઝેરો ઝબર (તબાહ) કર દેં, ઉનહેં કોઈ રોકનેવાલા નહીં હૈ, વો જિસે ચાહેં ઈઝ્ઝત દેં ઔર જિસે ચાહેં ઝલીલ કર દેં, કોઈ ઉનહેં પૂછનેવાલા નહીં હૈ. ઐસી ઝબરદસ્ત તાકત ઔર કુદરતવાલી ઝાતકે ઘર હમ રોઝાના આતે જાતે હૈં ઔર યે આમદો રફત એક અરસેસે જારી હૈ. ક્યા કભી હમને સોચા કે ઈતને દિનોંકી આમદો રફતકે નતીજેમેં હમારા ઉનકે સાથ કુછ તઅલ્લુક બના યા નહીં, ઔર ઉસ તઅલ્લુકકી બિના પર હમેં અપને અંદર કોઈ કુવ્વત મહેસૂસ હુઈ યા નહીં?

મિયાં! ઉનકે સાથ હમારા તઅલ્લુક તો ક્યા બનતા, આજ તક હમારી ઉનસે શનાસાઈ (પહેચાન) ભી નહીં હો પાઈ, હમ રોઝાના મસ્જિદ જાતે હૈં, લેકિન જૈસે જાતે હૈં વૈસે હી ચલે આતે હૈં. મસ્જિદસે નિકલતે હુએ હમેં કભી યે એહસાસ નહીં હોતા કે હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે દરબારસે હોકર આ રહે હૈં જો સારે જહાનોંકા ખાલિક ઔર માલિક હૈ ઔર પૂરી કાઈનાતકા અકેલા બાદશાહ હૈ. એક દૌલતમંદકે ઘર હોકર આએં તો ઉસકે સાથ તઅલ્લુકકા હમેં એહસાસ હોતા હૈ, એક ઓહદેદારકે ઘર હોકર આએં તો ઉસકે સાથ તઅલ્લુકકા હમેં એહસાસ હોતા હૈ, કિસી વઝીર ઔર મિનિસ્ટરકે ઘર હોકર આએં તો ઉસકે સાથ તઅલ્લુકકા હમેં એહસાસ હોતા હૈ, ઔર રબ્બુલ આલમીનકે દરબારસે હોકર લૌટતે હૈં તો ઉનકે સાથ તઅલ્લુકકા હમેં ન કોઈ એહસાસ હોતા હૈ ઔર ન હી ઉસ તઅલ્લુકકી બિના પર હમ અપને અંદર કોઈ કુવ્વત મહેસૂસ કરતે હૈં.

બતાએં દોસ્તો! ક્યા યે બાત કાબિલે ગૌર નહીં હૈ? બેદિલીકે સાથ ઉનકે ઘર જાના, બેદિલીકે સાથ વહાં રેહના ઔર ફિર બેદિલી હીકે સાથ વાપસ ચલે આના, યે હમારા બરસોંકા મા'મૂલ બન ચુકા હૈ. ઉનકે સાથ તઅલ્લુકકા એહસાસ હોના તો બહોત દૂરકી બાત હૈ, સચ તો યે હૈ કે હમારા ઉનકે ઘરમેં દિલ હી નહીં લગતા.

હમેં એહસાસ કહાં?

ઔર દિલ લગે ભી કૈસે, જબ દિલ લેકર વહાં ગયે હી નહીં થે તો યે દિલ લગતા કૈસે, બલ્કે હકીકત યે હૈ કે ઈસ દિલકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપને ઘરમેં લાનેકી ઈજાઝત હી નહીં દી, ઈસ લિયે કે બદનઝરીકે સબબ યે દિલ મુરદા હો ચુકા થા. જબ હમ અપને ઘરમેં કિસી મુરદેકો નહીં રખતે ચાહે વો મુરદા હમારા કિતના હી અઝીઝ ક્યૂં ન હો, તો ભલા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને ઘરમેં કિસી મુરદેકો લાનેકી ઈજાઝત ક્યૂંકર દેંગે? જબ હમને બદ નઝરીકે સબબ ઈસ દિલકો મુરદા કર દિયા તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હમેં ઉસકી સઝા યે દી કે ઈસ દિલકો અપને ઘરકી હાઝરીસે રોક દિયા, ઉસે અંદર લાનેકી ઈજાઝત નહીં દી, કેહ દિયા કે જબ તૂ કિસી મુરદેકો અપને ઘરમેં રખના પસંદ નહીં કરતા તો ભલા મૈં ક્યૂંકર તેરે મુરદા દિલકો અપને ઘરમેં બુલાના પસંદ કરૂંગા, નમાઝકે લિયે જિસ્મકો લેકર આ જા ઔર દિલકો બાહિર હી રેહને દે.

ઔર સુન! તેરે જિસ્મકો બુલા રહા હૂં યે ભી તુઝ પર બહોત બડા એહસાન કર રહા હૂં, ઈસ લિયે કે મૈંને જિસ્મકી પાકીકે જો કવાનીન બનાએ થે ઉનકા પાસ ઔર લિહાઝ રખકર તૂને અપને જિસ્મકો પાક કર લિયા હૈ, લિહાઝા જિસ્મકો તૂ અંદર લે આ, લેકિન દિલકો બાહિર હી રેહને દે. અગર યે બાત ન હોતી તો ઉસ બદ નઝરીકે સબબ મૈં તુઝે જિસ્મકી હાઝરીસે ભી રોક દેતા. ઈસ લિયે કે મૈં બહોત ગય્યૂર હૂં, મુઝસે ઝિયાદા ગૈરતવાલા કોઈ નહીં હૈ, જિસ તરહ મુઝે ઈબાદતમેં કિસીકી શિરકત ગવારા નહીં હૈ ઈસી તરહ મુહબ્બતમેં ભી કિસીકી શિરકત ગવારા નહીં હૈ. મુઝે યે હરગિઝ પસંદ નહીં કે મેરા નામ લેનેવાલા મુઝે છોડકર કિસી ઔર કી તરફ મુહબ્બતકી નિગાહ ડાલે.

દોસ્તો! દિલકે મુરદા હો જાનેકે સબબ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉસે મસ્જિદકી હાઝરીસે રોક દિયા. ઈસી લિયે હમારા દિલ મસ્જિદમેં ઔર

નમાઝમેં નહીં લગતા, કિતના હી ઉસે ખીંચો ઔર અંદર લાને કી કોશિશ કરો, લેકિન યે આતા હી નહીં. બદ નઝરી કી યે બહોત બડી સઝા હૈ જો હમેં દી ગઈ હૈ, લેકિન હમેં એહસાસ કહાં હૈ?

વો દિલ જિસમેં જલ્વા તુમ્હારા નહીં હૈ
વો દિલ સબકા હો પર તુમ્હારા નહીં હૈ

દિલોંકો ધોનેવાલા લિક્વીડ (liquid)

અગર જિસ્મ યા કપડા ગંદા હો જાએ તો ઉસે પાનીસે ધોયા જા સકતા હૈ, લેકિન અગર દિલ ગંદા હો જાએ તો ઉસે ઉસ પાની ઔર સાબુનસે નહીં ધુલા જા સકતા. આજ તક દુનિયામેં કોઈ ઐસા સાબુન, ઐસા પાવડર ઔર ઐસા લિક્વીડ (liquid) ઈજાદ નહીં હુવા જો દિલકી ઈસ ગંદગીકો ધો સકે. દિલ પાક ઔર સાફ હોતા હૈ આંખોંસે બેહનેવાલે અશ્કે નદામતસે. જબ બંદા સચ્ચી પક્કી તૌબા કર લેતા હૈ ઔર આઈન્દા બાતિની ગંદગીમેં મુલવ્વસ ન હોને કા પુખ્તા ઈરાદા કર લેતા હૈ તબ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસકે દિલકી ગંદગીકો દૂર ફરમાતે હૈં.

દેખિયે! અમલકે એ'તિબારસે યે કિતની આસાન ઔર કિતની છોટી સુન્નત હૈ કે આદમીકો સિર્ફ નિગાહ નીચી રખકર ચલના હૈ ઔર કુછ નહીં કરના. લેકિન ઉસકા નતીજા ઔર ઉસકા ફાઈદા કિતના બડા હૈ કે ઈસ અમલકી બિના પર આદમીકે દિલકી હયાત બાકી રેહતી હૈ, ઉસકા દિલ મુરદા હોનેસે મેહફૂઝ રેહતા હૈ.

મૈંને ઈસ સુન્નતકો જો છોટા કહા હૈ વો સિર્ફ ઈસ બાતકો સમઝાનેકે લિયે કે યે અમલ બઝાહિર દેખનેમેં કિતના છોટા હૈ ઔર અમલકે એ'તિબારસે કિસ કદર આસાન હૈ કે ઉસ પર અમલ કરનેમેં કિસી તરહકી કોઈ મશક્કત નહીં હૈ. વરના ખુદાકી કસમ કોઈ સુન્નત છોટી હૈ હી નહીં. મિયાં! જિસ

અમલ પર ઉનકી નિસ્બત લગ જાએ વો અમલ ભી કહીં છોટા હો સકતા હૈ? હરગિઝ નહીં હો સકતા. અલગર્ઝ જિસ્મ ઔર દિલ દોનોંકી હિફાઝત, નિગાહકી હિફાઝતકી બુન્યાદ પર હોતી હૈ ઔર નિગાહકી હિફાઝત નીચી રખકર ચલને હીમેં હોતી હૈ.

બાતિનકી તબાહીકી વજહ

બહરહાલ, મૈં યે અર્ઝ કર રહા થા કે નિગાહ નીચી રખકર ચલના સુન્નત હૈ ઔર યે સુન્નત હમારે ઈલ્મમેં ભી હૈ ઔર ન સિર્ફ યે કે ઈલ્મમેં હૈ, બલ્કે હમ લોગોંમેં ઈસકા ખૂબ બયાન ભી કરતે હૈં ઔર ઉસકે બહોતસે ફવાઈદ ભી ગિનાતે હૈં. બયાન કરતે હુએ ઔર લોગોંકો ઉસકે ફવાઈદ સમઝાતે હુએ હમારી ઝિંદગી ગુઝર ગઈ, લેકિન અગર અમલ દેખેં તો ખૂદ હમારા અમલ ઉસકે બર ખિલાફ હૈ. હમ દુનિયાકો તો દીન સમઝા રહે હૈં, લેકિન ખૂદ હમારા હાલ યે હૈ કે આજ તક હમેં ગરદન ઝુકાકર ચલના નહીં આયા. હમારે બાતિનકી તબાહી ઔર દિલકે ઉજડ જાનેકી વજહ યેહી હમારા અમલી નિફાક ઔર કૌલ વ અમલકે દરમિયાન યેહી તઝાદ હૈ કે હમારી બાતેં ખૂબ અચ્છી હોતી હૈં, બયાન ખૂબ અચ્છા હોતા હૈ, તાલીફ વ તસ્નીફ બહોત ઉમદા હોતી હૈં, લેકિન અમલ તો વો સરાસર સુન્નતકે ખિલાફ હોતા હૈ.

કામિયાબી રબ ચાહી ઈત્તિબાઅમેં હૈ

અગર હમ ગૌરસે અપની ઝિંદગીકા જાઈઝા લેં તો યકીનન હમ જૈસે મુત્તબેએ સુન્નત લોગોંકો અપના યે હાલ નઝર આએગા કે હમ અકસર મવાકેઅ પર સુન્નતસે ઈન્હિરાફ (નાફરમાની) કરતે હુએ ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી અતા કરદા યે ઝિંદગી જો દર હકીકત એક ઈમ્તિહાન ઔર

આઝમાઈશ હૈ, ઉસકી હકીકતકો જાને બગૈર ઉસે બસ અપની મરઝીસે જિયે જા રહે હૈં. હમારા હાલ યે હૈ કે જિન આ'માલે નબવી પર અમલ કરના હમારી તબીઅતકો ભાતા હૈ ઔર જિન પર અમલ કરનેસે હમારા મુઆશરેકે સાથ કોઈ ટકરાવ નહીં હોતા, હમ ઉન પર તો અમલ કર લેતે હૈં. લેકિન જિન આ'માલે નબવી પર અમલ કરના હમારી તબીઅતકો નહીં ભાતા યા ભાતા તો હૈ, લેકિન ઉન પર અમલ કરતે હુએ હમારા મુઆશરેકે સાથ ટકરાવ હોતા હૈ તો ઉસ વક્ત હમ ઉનહેં છોડ દેતે હૈં.

મિયાં! આકાકી ઐસી ઈત્તિબાઅ કે જી ચાહા તો અમલ કર લિયા, જી ન ચાહા તો અમલ છોડ દિયા, મુઆશરેકે સાથ ટકરાવ ન હુવા તો અમલ કર લિયા ઔર ટકરાવ હુવા તો અમલ છોડ દિયા, ઐસી ઈત્તિબાઅ તો દર હકીકત મન ચાહી ઈત્તિબાઅ હૈ રબ ચાહી ઈત્તિબાઅ નહીં હૈ. ઔર કિયામતકે રોઝ કામિયાબી રબ ચાહી ઈત્તિબાઅ પર મિલેગી, મન ચાહી ઈત્તિબાઅ પર નહીં મિલેગી. ઈસી લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને કુરઆને મજીદમેં સાફ સાફ એલાન ફરમા દિયા હૈ કે **"વમા આતાકુમુ રંસૂલુ ફખુઝૂહુ વમા નહાકુમમુમ્ અન્હુ ફન્તહૂ"** કે મેરે મહેબૂબ તુમહેં જો દેં સબ લે લો, ઔર જિન કામોંસે મના કરેં ઉનસે બાઝ આ જાઓ, લેકિન હમ હૈં કે સિર્ફ અપની પસંદકી બાતોંકો લેતે હૈં ઔર જો પસંદ નહીં હોતીં ઉનહેં છોડ દેતે હૈં.

મન ચાહી ઈત્તિબાઅ નફસકા ધોકા હૈ

ખૂબ અચ્છી તરહ સમઝ લેં! કે મન ચાહી ઈત્તિબાઅ પર મુત્મઈન રેહના નફસકા બહોત બડા ધોકા હૈ કે વો હમારી પસંદ ઔર ચાહતકે ચંદ આ'માલમેં સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ દિખલાકર હમેં મુત્મઈન કર દેતા હૈ કે માશા અલ્લાહ તુમહેં સુન્નતોંકા બડા ખયાલ રેહતા હૈ, ઔર હમ ભી ઐસે નાદાન હૈં કે ઉસકી ઝૂઠી તસલ્લીકી બિના પર ખૂશ ફેહમીમેં મુબ્તલા હો જાતે હૈં.

યાદ રખ્ખેં! સુન્નત પર અમલકા મુતાલબા દિલકી ચાહત ઔર મુઆશરેકી મુતાબિકતકે સાથ મશરૂત નહીં હૈ. સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ તો હત્તલ ઈમ્કાન હર મઆમલેમેં કરની હૈ. દિલ ચાહે તબ ભી ઔર ન ચાહે તબ ભી, મુઆશરેકો મંઝૂર હો તબ ભી ઔર મંઝૂર ન હો તબ ભી. આજ તો યે હાલ હૈ કે હમારે ઘરકી એક શાદી હમારી દીનદારીકી ઔર હમારી ઈત્તિબાએ સુન્નતકી સારી પોલ ખોલ દેતી હૈ. ઘરમેં શાદીકા મૌકા ક્યા આયા કે સબસે પેહલે તરીકએ નબવીકો એક કિનારે કર દિયા જાતા હૈ, અચ્છે ખાસે દીનદાર ભી શાદી બિયાહકે મૌકા પર રસ્મો રિવાજકી બેડિયોંસે આઝાદ નહીં હો પાતે ઈલ્લા માશા અલ્લાહ. વો ભી ઘરકે બડે બુઝુર્ગોંસે ઉસ મૌકાકે રસ્મો રિવાજ માલૂમ કરતે હૈં કે અબ્બા યે કામ કૈસે કિયા જાતા હૈ, અમ્માં યે કામ કૈસે કિયા જાતા હૈ, યે મઆમલા કૈસે અંજામ દિયા જાતા હૈ, ઈસકે અલાવા હમેં ઔર ક્યા ક્યા કરના હોગા? ફિર અબ્બા ઔર અમ્માંકી હિદાયાતકી રોશનીમેં સારે મઆમલાત અંજામ દિયે જાતે હૈં. ભલા જો કામ ઉલમા ઔર મુફ્તિયાને કિરામસે પૂછકર કરનેકા થા વો રસ્મો રિવાજકે જાનકારોંસે પૂછકર કિયા જા રહા હૈ.

દેખિયે! યે હૈ હમારી દીનદારીકી સતહ, કે રસ્મો રિવાજ તો સારે અંજામ દેંગે ઔર ફિર ભી પક્કે મુત્તબેએ સુન્નત રહેંગે, કૈસા અજીબ ધોકા લગા હૈ. ઔર ઉઝર યે તરાશતે હૈં કે ભાઈ! અબ ક્યા કરેં, અભી તો યે કરના હી પડેગા વરના અબ્બા નારાઝ હો જાએંગે, અભી તો ઈતના કરના હી પડેગા વરના અમ્માં નારાઝ હો જાએંગી, ઔર ફિર આજકલ તો ઈતના કરના હી પડતા હૈ ઉસકે બગૈર કહાં ચલતા હૈ, અગર યે ભી ન કરું તો દોસ્ત અહબાબ ક્યા કહેંગે, રિશ્તેદાર ક્યા કહેંગે, લોગ ક્યા સોચેંગે.

દોસ્તો! યે સબ લિખ્ખા જા રહા હૈ ઔર ઈસે હમ ખુદ લિખવા રહે હૈં ઔર આજકા યેહી લિખાયા ગયા કલ કિયામતકે રોઝ હમેં પઢના હોગા કે જિસ વક્ત મેરે નબીકી ઈત્તિબાઅ તુમ્હેં અચ્છી લગતી થી યા ઉનકી ઈત્તિબાઅકે સબબ તુમ્હારા મુઆશરેકે સાથ ટકરાવ નહીં હોતા થા ઉસ વક્ત તુમ મેરે નબીકો યાદ

રખતે થે. ઔર જિસ વક્ત મેરે નબીકી ઈત્તિબાઅ તુમહેં અચ્છી નહીં લગતી થી યા ઉનકી ઈત્તિબાઅકે સબબ તુમહારા મુઆશરેકે સાથ ટકરાવ હોતા થા ઉસ વક્ત તુમ મેરે નબીકો ભૂલ જાયા કરતે થે. તુમહેં મેરે નબીકે સાથ મુહબ્બત થોડી હી થી, તુમહેં તો અપના મુઆશરા પ્યારા થા, અપને રિશ્તેદાર પ્યારે થે, અપને દોસ્ત અહબાબ પ્યારે થે, અપને બીવી બચ્ચે ઔર અપના ઘરાના પ્યારા થા, તુમને લોગોંકે મુકાબલેમેં મેરા ઔર મેરે નબીકા કોઈ ખયાલ ન કિયા. પસ જિન લોગોંકી રઝામંદી ઔર નારાઝીકા તુમને દુનિયામેં ખયાલ રખ્ખા થા આજ અપને આ'માલકા બદલા ભી ઉનહીંસે લે લો. બતાએ દોસ્તો! ઉસ વક્ત હમારા ક્યા બનેગા ઔર કૌન હમારે કામ આએગા?

ઝૂઠી પારસાઈ

ઔર બાઝે લોગ અપના દામન બચાનેકી ગર્ઝસે કે મેરી દીનદારી પર કોઈ બક્ષ ન લગે, યે કેહતે હૈં કે મૈં ક્યા કરૂં, મૈં તો અપને બચ્ચેકી શાદી સુન્નતકે મુતાબિક હી કરના ચાહતા હૂં લેકિન મેરી બીવી નહીં માનતી, કોઈ કેહતા હૈ કે મેરે અમ્માં અબ્બા નહીં માનતે, કોઈ કેહતા હૈ કે મેરે રિશ્તેદાર નહીં માનતે.

યાદ રખ્ખેં! ઐસા કેહનેવાલે સિર્ફ લોગોંકો ધોકા નહીં દેતે, બલ્કે ખૂદ ભી બહોત બડે ધોકેમેં મુબ્તલા હૈં. સારે રસ્મો રિવાજકા અંજામ દેના ખૂદ ઉનકી અપની ચાહત હોતી હૈ, લેકિન કહેં કૈસે કે દીનદારી પર હર્ફ જો આએગા. ઈસ લિયે કહીં બીવીકા, કહીં દોસ્ત અહબાબકા ઔર કહીં રિશ્તેદારોંકી નારાઝીકા બહાના બનાતે હૈં.

દોસ્તો! ઈન હીલે બહાનોંસે આજ કામ ચલ સકતા હૈ ઔર ઉનકી બિના પર આજ લોગોંકો મુત્મઈન કિયા જા સકતા હૈ, લેકિન કલ કિયામતકી અદાલતમેં યે હીલે બહાને કુછ કામ ન દેંગે, વહાં સબ કુછ ખોલકર રખ દિયા જાએગા. હમ અપની ઈસ ઝૂઠી પારસાઈસે દુનિયાકો તો ધોકા દે સકતે હૈં, ખુદાકો ધોકા નહીં દે સકતે. હમારી ઈસ દાઢી ટોપીસે, હમારે કુરતે પાજામેસે, હમારે બયાનસે, હમારી

તાલીફ વ તસ્નીફસે આજ દુનિયા ધોકા ખા સકતી હૈ ઔર હમેં દીનદાર સમઝ સકતી હૈ, લેકિન કલ કિયામતકે રોઝ ઈન ચીઝોંકી બુન્યાદ પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ધોકા નહીં ખાએંગે, વો ખૂબ જાનતે હૈં કે કૌન કિતના પારસા (દીનદાર) હૈ.

આખિરતકે સાથ દુનિયાકા ભી નુકસાન

યાદ રખ્ખેં! મખ્લૂકકી રિઆયતકી બિના પર ખાલિકકે હુકમકો તોડને ઔર ઉનહેં નારાઝ કરનેસે સિર્ફ આખિરત હીકા નુકસાન નહીં હોતા, દુનિયાકા ભી નુકસાન હોતા હૈ ઔર ઉસ નુકસાનકા બારહા મુશાહિદા હુવા હૈ. વો યે કે જબ કભી લોગોંકો ખૂશ કરનેકી ખાતિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો નારાઝ કિયા ગયા ઔર શરીઅતકે કવાનીનકો તોડા ગયા, કુછ હી અરસેકે બાદ યે દેખા ગયા કે વો સારે લોગ ઉસસે નારાઝ હો ગયે. ઈસકે બરખિલાફ ઈસકા ભી મુશાહિદા હુવા હૈ કે જિસને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી રઝામંદીકા લિહાઝ કિયા ઔર લોગોંકી નારાઝીકી પરવાહ કિયે બગૈર શરીઅતકે કવાનીનકી મુકમ્મલ પાસદારી કી, મિન જાનિબિલ્લાહ યે ઈન્તિઝામ હુવા કે કુછ હી અરસેકે બાદ વો સારે લોગ ઉસસે રાઝી હો ગયે. લિહાઝા મખ્લૂકકી રઝામંદીકી ખાતિર ખાલિકકો નારાઝ કરના આખિરતકા બરબાદ કરના તો હૈ હી, સાથ હી દુનિયાકા ભી નુકસાન મોલ લેના હૈ.

કેહનેકે સાથ કરનેકા એહતિમામ હો

દોસ્તો! કભી તો હમ ગૌર કરેં, તન્હાઈમેં બૈઠકર કભી તો અપની હાલતકા જાઈઝા લેં. આખિર યે દોઝખી ઝિંદગી હમ કબ તક ગુઝારેંગે કે ઝબાન પર તો ઈત્તિબાએ સુન્નતકે ફવાઈદ હોં ઔર આ'માલ અકસર સુન્નતકે ખિલાફ હોં. મેરે કેહનેકા મન્શા હરગિઝ યે નહીં કે અમલકે એહતિમામકે બગૈર ઈત્તિબાએ સુન્નતકે ફવાઈદ ન બયાન કિયે જાએં, મૈં હરગિઝ યે નહીં કેહના ચાહતા, બલ્કે સિર્ફ યે

કેહના ચાહતા હૂં કે હમારી કહી હુઈ બાતેં કબ તક હમારી ઝબાન તક મહેદૂદ રહેંગી? આખિર યે અમલી ઝિંદગીકા હિસ્સા કબ બનેંગી? અગર યે બાતેં ઝબાનકી હદ તક મહેદૂદ રહીં ઔર હમારે કૌલ ઔર અમલમેં ઈસી તરહ તઝાદ રહા તો કહીં ઐસા ન હો કે હમારા હશ્ર ઉન લોગોંકે સાથ હો જિનકી ઝબાનેં કલ કિયામતકે રોઝ આગકી કેંચિયોંસે કાટી જાએંગી. ઈસ લિયે કે હદીસે પાકકી રવસે યે સઝા ઉનહીં લોગોંકો દી જાએગી જો લોગોંસે કેહતે તો થે, લેકિન ખૂદ અપની કહી હુઈ બાતોં પર અમલ નહીં કરતે થે.

ખુલાસા યે કે કેહના સુનના તો જારી રખ્ખા જાએ ઔર અપની નિય્યતસે કહા સુના ભી જાએ, લેકિન અમલકા એહતિમામ સબસે ઝિયાદા હો, ઉસસે ગાફિલ ન હુવા જાએ. જબ અમલકી નિય્યતસે કહા સુના જાએગા, દિલમેં અમલકા સચ્ચા પક્કા જઝબા હોગા તો અમલકે મવાકેઅ પર અલ્લાહ પાક ખૂદ મુતવજ્જેહ કરેંગે કે દેખ મેરે બંદે! તૂ દિન ભર લોગોંસે કેહતા ફિરા હૈ, અબ યે અમલકા મૌકા આયા હૈ, લિહાઝા અમલ કર લે.

એક ઝબરદસ્ત શયતાની ધોકા

લેકિન હોતા યે હૈ કે જૂં હી અલ્લાહ પાક મુતવજ્જેહ કરતે હૈં, સાથ હી એક દૂસરા ખયાલ નફસ ઔર શયતાનકી તરફસે આતા હૈ કે હાં હાં બહોત અચ્છી બાત હૈ, વાકઈ કાબિલે અમલ હૈ, તુમ્હેં જરૂર ઈસ પર અમલ કરના ચાહિયે. લેકિન આજ ફલાં ઉઝર હૈ ફિર કર લેના, આજ બહોત થકે હુએ હો બાદમેં કર લેના, આજ ઝરા ફલાં કામ હૈ, બસ આજ રેહને દો કલસે પાબંદીકે સાથ ઈસ પર અમલ કરના. યે ખયાલ સરાસર નફસ ઔર શયતાનકા ધોકા હોતા હૈ જિસમેં મુબ્તલા હોકર આદમી અમલસે હાથ ધો બૈઠતા હૈ.

દોસ્તો! કલ કભી ન આયા હૈ ઔર ન કભી આએગા, જબ ભી કલ આએગા વો કલકી નહીં આજકી શકલમેં હોગા. લિહાઝા અલ્લાહ પાકકી જાનિબસે

મુતવજ્જેહ કિયે જાનેકે બાદ ઔર દિલમેં અમલકા ખયાલ આ જાનેકે બાદ યે સોચના કે ફિર કર લેંગે, બાદમેં કર લેંગે, કલસે કરેંગે, સમઝ લેના ચાહિયે કે યે સોચ હમારે દુશ્મનકી તરફસે ડાલી ગઈ હૈ.

ઈસ ધોકેસે કૈસે બચેં?

લિહાઝા ઉસ વક્ત ઉનકી બાતોંમેં આને ઔર ઉનકી હાં મેં હાં મિલાનેકે બજાએ કુછ દેર ઠહેરના ચાહિયે ઔર યે સોચના ચાહિયે કે એક તરફ તો અલ્લાહ પાકકી જાનિબસે ડાલા ગયા ખયાલ હૈ જો હમારે સબસે બડે ખૈરખ્વાહ ઔર સબસે બડે હમદર્દ હૈં, ઔર દૂસરી તરફ નફસ ઔર શયતાનકી તરફસે ડાલા ગયા ખયાલ હૈ જો હમારે સબસે બડે બદખ્વાહ ઔર સબસે બડે દુશ્મન હૈં. અગર હમ ઉસ વક્ત અપને ખૈરખ્વાહ ઔર હમદર્દકી બાત માનતે હૈં ઔર યે ભલા કામ કર લે જાતે હૈં તો હમેં ઉસ અમલકે સબબ નેકિયાં મિલેંગી ઔર યે નેકિયાં કલ કિયામતકે રોઝ હમેં જન્નત તક પહોંચાનેકા ઝરીઆ બનેંગી. ઔર અગર હમ દુશ્મનકી બાત માનતે હૈં ઔર યે ભલા કામ નહીં કરતે તો નેકિયોંસે મહેરૂમ રેહ જાએંગે, કહીં ઐસા ન હો કે કલ કિયામતકે રોઝ ઈનહીં નેકિયોંકી કમી હમારે જહન્નમમેં દાખલાકા સબબ બન જાએ. લિહાઝા અય દિલ! અબ તો ખૂદ ફૈસલા કર કે તુઝે કિસકી બાત માનના ચાહિયે, અપને હમદર્દ ઔર ખૈરખ્વાહકી જિસકી માનના તુઝે જન્નત તક પહોંચાએગા, યા અપને દુશ્મન ઔર બદખ્વાહકી જિસકી માનના તુઝે જહન્નમ તક પહોંચાએગા?

અગર હો સકે તો ઉસ વક્ત એક કામ યે ભી કરેં કે જબ વો અમલકો મુઅખ્ખર (બાદમેં) કરવાના ચાહેં તો હમ ઉસ વક્ત અલ્લાહ પાકકો પુકારેં ઔર ઉનસે કહેં કે યા અલ્લાહ! જિસ તરહ આપને મુઝે અપની જાનિબ મુતવજ્જેહ હોનેકી તૌફીક દી હૈ ઈસી તરહ આપ મુઝે નફસ ઔર શયતાનકે પૈદા કરદા ઉન વસાવિસે બચતે હુએ ઈસ અમલકો અંજામ દેનેકી તૌફીક ભી અતા ફરમાઈયે. મુઝે

ઉમ્મીદ હૈ કે ઉસ વક્ત ઈન તદાબીરકા ઈખ્તિયાર કરના હમારે અંદર હિંમત ઔર કુવ્વત પૈદા કરેગા ઔર હમેં અમલ પર ખડા કર દેગા.

એક ઔર ધોકા

ઔર કભી યે કરતે હૈં કે અમલકા ઈસ્તિખ્ફાફ (હલ્કાપન) દિલમેં પૈદા કરતે હૈં ઔર યે સમઝાતે હૈં કે યે અમલ સુન્નત હી તો હૈ, કોઈ ફર્ઝ યા વાજિબ થોડા હી હૈ, અગર ન કિયા તો ક્યા હરજ હૈ. બસ જહાં યે ખયાલ આયા ઔર આદમીને ઈસ ખયાલકી તાઈદ કરતે હુએ અપને હાથ પૈર ઢીલે છોડે તો વો ધોકા ખા જાતા હૈ ઔર અમલસે હાથ ધો બૈઠતા હૈ.

ચુનાંચે એક મરતબા ખૂદ મેરે સાથ યે વાકિઆ પેશ આયા કે મૈં એક મરતબા અપની કિસી જરૂરતસે યુપીકે ઈલાકેમેં ગયા હુવા થા. ઉસ વક્ત સખ્ત સરદીકા ઝમાના થા ઔર મચ્છર ભી ખૂબ થે. જબ રાત હો ગઈ તો મેઝબાનને મેરે લિયે એક બડી મચ્છરદાનીકા ઈન્તિઝામ કિયા. મૈં અપની સારી જરૂરિયાતસે ફારિગ હોનેકે બાદ ઔર અપને ઈલ્મકે મુતાબિક સોનેસે પેહલેકે તમામ આ'માલે મસ્નૂનાસે ફારિગ હોકર સોનેકે લિયે મચ્છરદાનીમેં ચલા ગયા. કુરતા પેહલે હી બાહિર હુક (ખૂંટી) પર ટાંગ ચુકા થા. જબ લેટા તો ખયાલ આયા કે સોનેસે પેહલે મિસ્વાક કરના રેહ ગયા હૈ. અભી યે ખયાલ આયા હી થા કે ફૌરન નફસને એક તકરીર શુરૂ કર દી કે દેખો! તુમ મચ્છરદાનીમેં આ ચુકે હો ઔર મિસ્વાક બાહિર કુરતેમેં રખ્ખી હુઈ હૈ, કમરેમેં મચ્છર બહોત હૈં, અગર મચ્છરદાનીસે બાહિર નિકલોગે તો સારે મચ્છર અંદર ઘુસ આએંગે, લિહાઝા બાહિર ન નિકલો ઔર આજ મિસ્વાક કિયે બગૈર હી સો જાઓ. ઔર વૈસે ભી તુમ રોઝાના મિસ્વાક તો કરતે હી હો, અગર આજ ન કિયા તો ક્યા હરજ હૈ? ઔર ફિર ઈસ વક્ત મિસ્વાક કરના સુન્નત હી તો હૈ, ફર્ઝ યા વાજિબ તો હૈ નહીં, સુન્નત પર અમલકે સિલસિલેમેં જો ગુંજાઈશેં હૈં વો સબ ઉનહીકે મવાકેઅકે લિયે હૈં, લિહાઝા આજ રેહને દો કલ કર લેના.

મેરે ખયાલ પર નફસને એક લંબી ચૌડી તકરીર કર દી, લેકિન જૈસાકે મૈંને પેહલે અર્ઝ કિયા થા કે જબ આદમીકો સુન્નત પર અમલકી ફિક્ર લાહિક હો જાતી હૈ ઔર વો હત્તલ ઈમ્કાન ઉસકા એહતિમામ કરતા હૈ તો ફિર એૈસે મવાકેઅ પર અલ્લાહ પાક ખૂદ ઉસકી રેહબરી ફરમાતે હૈં.

ચુનાંચે જૈસે હી ઉસકી તકરીર ખતમ હુઈ ફૌરન અલ્લાહ પાકને મેરી રેહબરી ફરમાઈ ઔર મુઝે એક બુઝુર્ગકા કૌલ યાદ દિલાયા, વો ફરમાતે થે કે "મશક્કતકે ડરસે નેકિયાં ન છોડ, મશક્કત જાતી રહેગી નેકિયાં બાકી રહેંગી. ઔર લઝ્ઝતકે શૌકમેં ગુનાહ ન કર, લઝ્ઝત જાતી રહેગી ગુનાહ બાકી રહેગા."

દેખિયે! ફૌરન અલ્લાહ પાકકી જાનિબસે રેહબરી કી ગઈ યા નહીં? ફૌરન કી ગઈ. બસ ફિર ક્યા થા, ઈસ કૌલકે યાદ આતે હી બદનમેં બિજલીસી દૌડ ગઈ, સારી સુસ્તી ખતમ હો ગઈ ઔર મુઝે અપને અંદર હિંમત ઔર કુવ્વત મહેસૂસ હુઈ. મૈં ફૌરન ઉઠા, મચ્છરદાનીસે બાહિર નિકલા, કુરતેકે અંદરસે મિસ્વાક નિકાલી ઔર મિસ્વાક કરકે દોબારહ મચ્છરદાનીકે અંદર આયા ઔર અપને સરહાને મિસ્વાક ખડી કર દી. ઈસ લિયે કે સોતે વક્ત મિસ્વાકકા સરહાને ખડા રખના ભી મસ્નૂન હૈ. સોતે વક્ત હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે સરહાને જો ચીઝેં રહા કરતી થીં ઉનમેં એક ચીઝ મિસ્વાક ભી થી જિસે આપ અપને સરહાને ખડી રખતે થે.

મુત્તકિયોંકે સાથ રેહનેકા ફાઈદા

દેખિયે! અલ્લાહ વાલોંકી બાતમેં કિતની તાસીર હોતી હૈ કે સિર્ફ ઉનકા કૌલ યાદ આ જાને પર આદમી અપને અંદર હિંમત ઔર કુવ્વત મહેસૂસ કરતા હૈ. જબ ઉનકા કૌલ યાદ આ જાને પર ઈતની હિંમત ઔર કુવ્વત પૈદા હો જાતી હૈ જબકે કેહનેવાલા સામને મૌજૂદ નહીં હોતા, તો અગર હમ કિસી અલ્લાહ વાલેકી સોહબત ઈખ્તિયાર કરેં, ઈખ્લાસકે સાથ બકસરત ઉનકી ખિદમતમેં આયા જાયા કરેં ઔર

ઉનકે સાથ એક મઝબૂત તઅલ્લુક ઔર ગેહરા રબ્ત બના લેં તો ફિર હમ ખૂદ સોચેં કે ઉસ વક્ત હમારી હિંમત ઔર કુવ્વતકા ક્યા હાલ હોગા ઔર આ'માલ પર જમે રેહના હમારે લિયે કિસ કદર આસાન હોગા.

ઈસી લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને આમ મોમિનીનકો મુત્તકિયોંકે સાથ રેહનેકા હુકમ દિયા હૈ. યે હુકમ ઈસી લિયે દિયા ગયા કે યે હઝરાત અઝ્મ ઔર હિંમતકે પહાડ હોતે હૈં. જબ હમ લોગ ઉનકે પાસ આતે જાતે રહેંગે તો ઉનકે આ'માલ દેખકર, ઉનકે અખ્લાક દેખકર, ઉનકા અઝ્મ ઔર હૌસલા દેખકર હમારે અંદર ભી આ'માલ પર જમે રેહનેકી હિંમત ઔર કુવ્વત પૈદા હોગી. ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે "દિલકો દિલસે રાહ હોતી હૈ" ઈસ દિલકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઐસા બનાયા હી હૈ કે વો બહોત જલ્દ ચીઝોંકા અસર કુબૂલ કરતા હૈ. ગરઝ મૈં યે અર્ઝ કર રહા થા કે નફ્સ ઔર શયતાન કભી તો મુખ્તલિફ ઉઝર દિખલાકર અમલકો મુઅખ્ખર (લેટ) કરવાતે હૈં ઔર કભી અમલકા ઈસ્તિખ્ફાફ (હલ્કાપન) દિલમેં પૈદા કરકે આદમીકો અમલસે રોક દેતે હૈં.

એક ઈશ્કાલ ઔર ઉસકા જવાબ

સુન્નતસે મુતઅલ્લિક યે ખયાલ કે "યે સુન્નત હી તો હૈ, ફર્ઝ યા વાજિબ તો હૈ નહીં" હર એકકે દિલમેં આતા હૈ. લેકિન મુઝે કેહના તો નહીં ચાહિયે ઔર કેહતે હુએ બહોત ડર ભી લગ રહા હૈ કે આમી આદમી જો હોં, અલ્લાહ પાક મેરી ઈસ ગુસ્તાખીકો મુઆફ ફરમાએ. વલ્લાહ મૈં યે બાત તન્કીદ (ઐબગીરી) કે તૌર પર નહીં, બલ્કે હમદર્દીકે તૌર પર કેહ રહા હૂં કે શાયદ કિસીકો યે બાત લગ જાએ ઔર વો અપની ચાલ સહીહ કરે. વો યે કે સુન્નત પર પાબંદીકે સાથ અમલ કરનેકે સિલસિલેમેં ઉલમાકો યે ઈશ્કાલ બહોત હોતા હૈ કે સુન્નત આખિર સુન્નત હૈ, કોઈ વુજૂબકે દરજેકી ચીઝ તો હૈ નહીં કે ઉસ પર અમલકા ઈસ કદર ઈલ્તિઝામ કિયા જાએ. સુન્નત પર અમલકે સિલસિલેમેં શરીઅતને બડી ગુંજાઈશેં રખ્ખી હૈં. અમલ

કર લિયાં તો બહોત અચ્છા, બહોત ખૂબ, વરના કોઈ હરજ કી બાત નહીં.

દોસ્તો! બેશક સુન્નત સુન્નત હી હૈ, ફર્ઝ યા વાજિબકે દરજેકી ચીઝ નહીં હૈ. શરીઅતકી નિગાહમેં ઉસકા દરજા બહરહાલ ફરાઈઝ ઔર વાજિબાતસે કમ હૈ. યેહી વજહ હૈ કે ઉસ પર ફરાઈઝ ઔર વાજિબાતકી તરહ અમલ કરના ન જરૂરી હૈ ઔર ન ઉસ પર ઉસ દરજેકી શિદ્દતકે સાથ અમલકા મુતાલબા હી દુરૂસ્ત હૈ, બલ્કે શરીઅતને મુખ્તલિફ આ'માલકે જો મુખ્તલિફ દરજાત મુકર્રર કર રખ્ખે હૈં ઉન દરજાત ઔર મરાતિબકે એ'તિકાદકે સાથ ઔર ઉનકે દરમિયાન ફર્કે મરાતિબકો મલહૂઝ રખતે હુએ હી ઉન આ'માલ પર અમલ કરના ચાહિયે. મસલન ફર્ઝકો ફર્ઝકે દરજેમેં રખતે હુએ, વાજિબકો વાજિબકે દરજેમેં રખતે હુએ, સુન્નતકો સુન્નતકે દરજેમેં રખતે હુએ, મુસ્તહબકો મુસ્તહબકે દરજેમેં રખતે હુએ ઔર આદાબકો આદાબકે દરજેમેં રખતે હુએ હી ઉન પર અમલ કરના ચાહિયે. ફિર ભી અગર કોઈ શખ્સ અપને તૌર પર કિસી ગૈર વાજિબ અમલ, મસલન સુન્નત યા મુસ્તહબ પર બનિય્યતે કુરબત ઈલલ્લાહ પાંદીકે સાથ અમલ કરતા હો ઔર ઉસ અમલકે ગૈર વાજિબ હોનેકે એ'તિકાદકે સાથ સાથ ઉસકે છોડનેવાલેકો લાઈકે મઝમ્મત (બુરા) ભી ન સમઝતા હો તો ફિર ઐસે શખ્સકો જરૂર ઉસકા એહતિમામ કરના ચાહિયે ઔર ખૂબ ઝૌક ઔર શૌકકે સાથ કરના ચાહિયે.

નીઝ અગર ઉપરવાલી શરાઈતકી રિઆયતકે સાથ કોઈ બાપ અપને બેટેકો, ઉસ્તાઝ અપને શાગિર્દકો, શેખ અપને મુરીદકો સુનન ઔર મુસ્તહબ્બાતકે એહતિમામકી તરગીબ દે કે દેખો બેટા! સુનન ઔર મુસ્તહબ્બાતકા ભી એહતિમામ કિયા કરો. ઈસ લિયે કે એહતિમામ કરનેમેં કુછ જાતા તો હૈ નહીં, કુછ ન કુછ મિલતા હી હૈ, તો ઉસે જરૂર ઉસકી તરગીબ ભી દેના ચાહિયે, તાકે સુનન ઔર મુસ્તહબ્બાતકી રિઆયત ઔર એહતિમામ ઉનકા મિઝાજ બન જાએ. જબ ઉન્હેં સુનન ઔર મુસ્તહબ્બાતકે એહતિમામ પર દવામ (પાબંદી) હાસિલ હો જાએગા તો ફિર ફરાઈઝ ઔર વાજિબાતકે એહતિમામ પર બદરજએ ઔલા દવામ હાસિલ હોગા. જબ શરાઈતે મઝકૂરાકી રિઆયતકે સાથ અવામકો સુનન ઔર મુસ્તહબ્બાતકે

એહતિમામકી તરગીબ દી જા સકતી હૈ ઔર ઉનહેં ઉસકા એહતિમામ કરના ભી ચાહિયે તો ફિર ઉલમા જો કે અવામકે આઈડિયલ ઔર મુક્તદા હૈં ઔર જિનકે અખ્લાક ઔર આ'માલ અવામકે લિયે નમૂના ઔર મિસાલકી હૈસિયત રખતે હૈં, ઉનહેં આખિર સુન્નન ઔર મુસ્તહબ્બાતકા કિસ દરજા એહતિમામ કરના ચાહિયે.

હાં, અલબત્તા જબ કુછ લોગ યા કોઈ જમાઅત કિસી ગૈર વાજિબ અમલકો વાજિબ કરાર દેને લગે ઔર ઉસકે છોડને વાલેકો તા'ના દેને લગે તો ફિર ઉસ વક્ત સુન્નતકા છોડ દેના હી અફઝલ હૈ તાકે આ'માલકે દરમિયાન મરતબેકા ફર્ક વાઝેહ હો સકે, ઈસ વક્ત કા દીન યેહી હૈ ઔર યેહી શરીઅતકા મિઝાજ ભી હૈ, લેકિન અગર યે બાત ન હો તો ફિર સુન્નતકો "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર નઝર અંદાઝ કર દેના ઔર ઉસ પર અમલ ન કરના બહોત બડે નુકસાન ઔર ખસારેકી બાત હૈ.

દેખિયે! જાન બચાના ફર્ઝકા દરજા રખતા હૈ ઔર ઉસ ફર્ઝકી બજા આવરી બકદ્રે જરૂરત ખાના ખાકર ભી હો સકતી હૈ. ફિર યે કે કોઈ ચીઝ ભી ખા લેં તબ ભી યે ફર્ઝ અદા હો સકતા હૈ, લેકિન હમ સોચેં કે ઈસ મઆમલેમેં હમારા મિઝાજ ક્યા હૈ? ક્યા હમ સિર્ફ બકદ્રે જરૂરત ખાને પર ઈકતિફા કરતે હૈં? નહીં બલ્કે અપની ભૂખકે બકદ્ર ખાતે હૈં. ઈસી તરહ ક્યા જો ભી મયસ્સર આ જાએ ઉસે ખા લેતે હૈં? નહીં, બલ્કે અપની પસંદ ઔર ચાહતકા ખયાલ રખતે હૈં. ઈસી તરહ કપડા પહેનનેકા મઆમલા ભી હૈ કે સતરકા છુપાના ફર્ઝ હૈ, અગર હમ નાફસે લેકર ઘુટનોં તક કા હિસ્સા ઢાંપ લેં ઔર કિસી ભી કપડેસે ઢાંપ લેં તબ ભી યે ફર્ઝ અદા હો જાએગા. લેકિન ક્યા હમ ઉસી કદર કપડે પહેનને પર ઈકતિફા કરતે હૈં? નહીં, બલ્કે પૂરે બદનકો ઢાંપના પસંદ કરતે હૈં ઔર કિસી ભી કપડેસે નહીં ઢાંપતે, બલ્કે ઉમદા કિસમકે કપડે પહેનતે હૈં.

ઠીક ઈસી તરહ સુન્નતોંકા મઆમલા ભી હૈ કે ફરાઈઝકી અદાયગીસે નફસે ફરાઈઝ તો અદા હો જાતે હૈં, લેકિન ઉનકી તકમીલ સુન્નતોંકે ઝરીએ હી હોતી હૈ. દૂસરે લફઝોંમેં યૂં કેહ સકતે હૈં કે સુન્નતેં ફરાઈઝકી પૂરી કીમત દિલાતે હૈં

ઔર ઉનમેં રૂહ સુન્નતોંકે એહતિમામકી બદૌલત પડતી હૈ. યે સારી બાતેં મૈંને ઉલમાએ કિરામકી ઝબાની સુની ઔર માલૂમ કર રખ્ખી હૈં, ઈસ લિયે બયાન કર દીં. વરના તો ન મૈં ઈસ તરહકે ઈલ્મી મૌઝૂઅકો છેડતા હૂં ઔર ન હી જાનતા હૂં.

સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી સોચ ઔર હમારી સોચ

ઔર ફિર ઈન સબસે બઢકર બાત તો યે હૈ કે સુન્નતેં કરનેકે લિયે હોતી હૈં, છોડનેકે લિયે નહીં હોતીં. સહાબએ કિરામ (રદિ.) સુન્નત પર ઈસ લિયે અમલ કરતે થે કે યે સુન્નત હૈ સુન્નત, ઈસે કૈસે છોડેં. ઔર હમ સુન્નતકો ઈસ લિયે છોડ દેતે હૈં કે યે સુન્નત હી તો હૈ. દેખિયે! સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી સોચમેં ઔર હમારી સોચમેં કિતના બડા ફર્ક હૈ. વો સુન્નતકો ઈસ લિયે નહીં છોડતે થે કે યે હમારે આકાકી સુન્નત હૈ, હમારે મહેબૂબકા તરીકા હૈ. ભલા હમ અપને મહેબૂબકે તરીકેકો કૈસે છોડ દેં. ઔર હમ સુન્નતકો ઈસ લિયે છોડે રેહતે હૈં કે યે સુન્નત હી તો હૈ, અગર અમલ ન કિયા તબ ભી ક્યા હરજ હૈ, કોઈ ગુનાહકી બાત તો હૈ નહીં.

સુન્નતકો હલ્કા ન સમઝેં

દોસ્તો! હમ સુન્નતકો હલ્કા કેહતે તો નહીં, લેકિન ઉસકા એહતિમામ ન કરના ઔર ઉસસે બે-પરવાઈ બરતના યેહી બતલાતા હૈ કે હમ ઉસે બહોત હલ્કા સમઝતે હૈં. વરના ક્યા વજહ હૈ કે દુનિયાકે બહોતસે મુશ્કિલ તરીન કામ હમ કર લે જાતે હૈં ઔર કામકી તકમીલમેં હારિજ બનનેવાલી તમામ તર રૂકાવટોંકો દૂર કર લે જાતે હૈં, લેકિન નહીં કર પાતે તો સિર્ફ સુન્નત પર અમલ નહીં કર પાતે. ક્યા સુન્નત પર અમલ કરના ઈસ કદર મુશ્કિલ કામ હૈ કે હમસે હો નહીં પાતા, યા ફિર યે કે હમારે દિલમેં સુન્નતકી અઝમત ઈન્તિહાઈ દરજા કમ હો ચુકી હૈ જિસકી

વજહસે હમ ઉસે કરનેકે લાઈક નહીં સમઝતે. ઈસ લિયે કે જબ કિસી કામકી અહમિયત ઔર અઝમત દિલમેં હોતી હૈ તો ફિર આદમી તમામ તર રૂકાવટોંકે બાવુજૂદ ઉસ કામકો કર લે જાતા હૈ, લેકિન જબ કિસી કામકી અઝમત ઔર અહમિયત દિલમેં નહીં હોતી તો ફિર વો કામ ચાહે કિતના હી આસાન તરીન કામ ક્યૂં ન હો, ઉસકે બાવુજૂદ આદમી ઉસ કામકો નહીં કર પાતા. વજહ સિર્ફ યે હોતી હૈ કે દિલમેં ઉસ કામકી અઝમત નહીં હૈ.

મુસ્તહબ્બાતકી રિઆયતકા ફાઈદા

ઔર સિર્ફ સુનન હી ક્યા, આદમીકો તો મુસ્તહબ્બાત ઔર આદાબકી ભી રિઆયત કરના ચાહિયે કે ઉનકી રિઆયત કરનેમેં ભી કુછ ન કુછ મિલતા હી હૈ. આપ સોચેંગે કે અબ તક સુન્નતોંકે એહતિમામકી બાત કેહ રહે થે, અબ મુસ્તહબ્બાતકે એહતિમામકો ભી કેહ રહે હૈં. હાં દોસ્તો! મુસ્તહબ્બાતકે એહતિમામકો ભી કેહ રહા હૂં. ક્યૂંકે જિસ શખ્સકો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુહબ્બત હોગી ઉસે સુનન તો છોડિયે મુસ્તહબ્બાતકા છોડના ભી ગવારા ન હોગા. ઈસ લિયે કે મુસ્તહબ્બાતકી રિઆયત ભી બહોત કુછ દિલાતી હૈ. ક્યા દિલાતી હૈ? અલ્લાહકી ઔર ઉસકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત દિલાતી હૈ. વો કૈસે? વો ઈસ તરહ કે ઉલમાકી ઝબાની સુના હૈ કે મુસ્તહબ "હબ" સે બના હૈ જિસકે મા'ના મુહબ્બતકે હૈં. પસ જિસે અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુહબ્બત હોગી ઔર વો ઉસ મુહબ્બતમેં ઝિયાદતીકા તાલિબ હોગા, વો મુસ્તહબકી ભી રિઆયત કિયા કરેગા.

લિહાઝા માલૂમ હુવા કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઔર ઉનકે મહેબૂબ જનાબ નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બતકો પાને ઔર ઉસે બઢ઼ાનેકા એક આસાન ઝરીઆ મુસ્તહબ્બાતકા એહતિમામ હૈ. ઈસ લિયે કે

મુસ્તહબ્બાતકી રિઆયત હી આદમીકો સુન્નતોંકે એહતિમામ તક પહોંચાતી હૈ ઔર ઉનકા છોડના સુન્નતોંકે છોડને તક પહોંચાતા હૈ.

આ'માલકા આપસમેં રબ્ત

દેખિયે! મા'રૂફાત (નેકિયોં) મેં સબસે કમ દરજા આદાબકા હૈ, ઉસકે ઉપર મુસ્તહબ્બાત હૈં, ફિર ઉસકે ઉપર સુનન હૈં, ફિર ઉસકે ઉપર વાજિબાત હૈં ઔર સબસે ઉપર ફરાઈઝ હૈં. ઈનકે દરમિયાન આપસમેં કુછ ઈસ તરહકા રબ્ત (જોડ) હૈ કે આદાબકી રિઆયત કરના મુસ્તહબ્બાતકે એહતિમામ તક પહોંચાતા હૈ, મુસ્તહબ્બાતકી રિઆયત કરના સુનનકે એહતિમામ તક પહોંચાતા હૈ, સુનનકી રિઆયત કરના વાજિબાતકે એહતિમામ તક પહોંચાતા હૈ ઔર વાજિબાતકી રિઆયત કરના ફરાઈઝકે એહતિમામ તક પહોંચાતા હૈ. ઈસી તરહ ઈસકે બરખિલાફ ભી હૈ કે આદાબકી રિઆયત ન રખના મુસ્તહબ્બાતકે છોડને તક પહોંચાતા હૈ. ઔર મુસ્તહબ્બાતકા છોડના સુનનકે છોડને તક પહોંચાતા હૈ ઔર સુનનકા છોડના વાજિબાતકે છોડને તક પહોંચાતા હૈ ઔર વાજિબાતકા છોડના ફરાઈઝકે છોડને તક પહોંચા દેતા હૈ.

સુન્નતસે બે-પરવાઈ, ખતરેકી ઘંટી

કુછ ઈસી તરહકા મઝમૂન હઝરત શેખુલ હદીસ મૌલાના મુહમ્મદ ઝકરિયા સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂને અપની કિતાબ "અલ એઅ્તિદાલુ ફી મરાતિબિ રિંજાલ" જો કે "ઈસ્લામી સિયાસત" કે નામસે મશ્હૂર ઔર મા'રૂફ હૈ, ઉસમેં એક અરબી ઈબારત નકલ કી હૈ જિસમેં તકરીબન ઈસી મઝમૂનકો બયાન કિયા ગયા હૈ. લિખ્ખા હૈ **"મન્ તહાવન બિલ્ આદાબિ ઊકિબ બિહિર્માનિસ્સુન્નતિ વ મન્ તહાવન બિસ્સુન્નતિ ઊકિબ બિહિર્માનિલ્ ફરાઈઝિ વ મન્ તહાવન બિલ્ ફરાઈઝિ ઊકિબ બિહિર્માનિલ્ મઅ્રિફતિ."** કે જો શખ્સ શરીઅતકે આદાબકો ખફીફ ઔર હલ્કા

સમઝતા હૈ ઉસકો સુન્નતસે મહેરૂમીકા અઝાબ દિયા જાતા હૈ. ઔર જો શખ્સ સુન્નતકો હલ્કા ઔર ખફીફ સમઝતા હૈ ઉસકો ફરાઈઝકી મહેરૂમીકી સઝા દી જાતી હૈ. ઔર જો ફરાઈઝકો હલ્કા સમઝતા હૈ વો મઅરિફતકી મહેરૂમીમેં મુબ્તલા હોતા હૈ. યે બહોત હી સખ્ત અંદેશાનાક બાત હૈ. શરીઅતકે મા'મૂલી આદાબકો ભી ઈસ્તિખ્ફાફ (હલ્કા) ઔર ફુઝૂલ સમઝકર છોડના નહીં ચાહિયે કે ઈસ સિલસિલેકી હર કડી અપનેસે ઉપરકી દૌલતસે મહેરૂમીકા સબબ બનતી હૈ."

લિહાઝા સુન્નતોંકો ન મા'મૂલી સમઝેં ઔર ન હી ઉનહેં "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર નઝર અંદાઝ કરેં. કહીં ઐસા ન હો કે સુન્નતોંસે હમારી યે બેપરવાઈ ધીરે ધીરે હમેં ફરાઈઝકે છોડને તક પહોંચા દે, અલ્લાહુમ્મહ્ ફઝ્ના મિન્હુ.

સુન્નતસે મુંહ ફેરનેકા અંજામ

અભી કુછ અરસા પેહલે મૈંને એક કિતાબમેં એક વાકિઆ પઢ્હા, જિસે પઢ્હકર મૈં બહોત હી ખૌફઝદા હો ગયા હૂં ઔર બાત ભી વાકઈ બહોત ડરનેકી હૈ. યે વાકિઆ ઈમામ ઔઝાઈ (રહ.) કે ઝમાનેકા હૈ જો કે તાબેઈ હૈં ઔર ઈમામ અબૂ હનીફા (રહ.) કે હમ જમાના લોગોંમેં હૈં. યાની જિસ જમાનેમેં યે વાકિઆ પેશ આયા હૈ વો જમાના હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે જમાનેસે બહોત ઝિયાદા કરીબ હૈ. સુનેં, ઝરા તવજ્જોહસે સુનેં ઔર ઈબરત હાસિલ કરેં.

અલ્લામા ઝૈનુદ્દીન ઈબ્ને રજબ (રહ.) ને લિખ્ખા હૈ કે એક મરતબા ઉનકે પાસ એક ઐસા શખ્સ આયા જો કફન ચોર થા. મગર અબ વો ઈસ કબીહ (બુરી) હરકતસે બાઝ આ ચુકા થા ઔર તૌબા કરકે નેકીકી ઝિંદગી ગુઝાર રહા થા. અલ્લામા ઝૈનુદ્દીન (રહ.) ને ઉસસે પૂછા કે તુમ મુસલમાનોંકે કફન ચુરાતે રહે હો ઔર તુમને મરનેકે બાદ ઉનકી હાલત દેખી હૈ. યે બતાઓ કે જબ તુમને ઉનકે ચેહરે ખોલે તો ઉનકા રૂખ કિસ તરફ થા? ઉસને જવાબ દિયા કે અકસર ચેહરે કિબ્લેકે રૂખસે ફિરે હુએ થે. હઝરત ઝૈનુદ્દીન (રહ.) કો બડા તઅજ્જુબ હુવા. ક્યૂંકે દફન કરતે હુએ

તો મુસલમાનોંકા ચેહરા કિબ્લા રૂખ કિયા જાતા હૈ. ઉનહોંને ઈમામ ઔઝાઈ (રહ.) સે ઈસ બારેમેં પૂછા તો ઈમામ ઔઝાઈ (રહ.) ને પેહલે તો તીન બાર ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન પઢા, ફિર ફરમાયા કે યે વો લોગ હોંગે જો અપની ઝિંદગીમેં સુન્નતોંસે મુંહ ફેરનેવાલે થે.

સુના આપને! સુન્નતકો સુન્નત સમઝકર નઝર અંદાઝ કર દેના કિતને બડે ખતરાકી બાત હૈ કે ઈમાન હીસે હાથ ધો બૈઠનેકા અંદેશા હૈ. અલ્લાહ પાક હમ સબકી ઔર પૂરી ઉમ્મતે મુસ્લિમાકી હિફાઝત ફરમાએં ઔર જિસ કદર અઝમત ઔર મુહબ્બતકે સાથ સુન્નતોં પર અમલ કરના ઉનહેં પસંદ હો હમ સબકો ઈતની અઝમત ઔર મુહબ્બતકે સાથ સુન્નતોં પર અમલકી તૌફીક નસીબ ફરમાએં.

સુન્નતોં પર અમલકે મવાકેઅ તલાશ કીજિયે

ઔર જૈસે સુન્નતોં પર અમલકી તૌફીક હો જાતી હૈ વો સિર્ફ સુન્નતોં પર અમલ નહીં કરતા, બલ્કે સુન્નતોં પર અમલકે મવાકેઅ તલાશ કરતા રેહતા હૈ ઔર જહાં મૌકા મિલતા હૈ વો શૌકસે ઉસ પર અમલ કરતા હૈ.

ચુનાંચે એક આદમી જિનહેં મૈં જાનતા હું, ઉનકા મા'મૂલ હૈ કે જબ બાઝારમેં કોઈ નયા ફલ આતા હૈ તો વો મુખ્તલિફ નિય્યતોંકે સાથ ઉસે ખરીદકર ઘર લાતે હૈં.

(૧) અવ્વલ બાલ-બચ્ચોંકે હુકૂકકી અદાયગીકી નિય્યતસે

(૨) દૂસરે ઈસ નિય્યતસે કે હદીસે પાકમેં મોસમકે નયે ફલકે ઈસ્તે'માલકી તરગીબ વારિદ હુઈ હૈ ઔર ઉસકે મુખ્તલિફ ફાઈદે બતલાએ ગયે હૈં.

(૩) તીસરે ઈસ નિય્યતસે કે જબ હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં મોસમકા નયા ફલ આતા તો આપ ઉસે બોસા દેતે, આંખોંસે લગાતે, ફિર યે દુઆ પઢતે. અલ્લાહુમ્મ કમા અત્અમ્તના અવ્વલહૂ ફઅત્ઈમ્ના આખિરહૂ. (અય અલ્લાહ! જિસ તરહ આપને હમેં ઈસકા શુરૂ ખિલાયા, આપ હમેં ઈસકા આખિર ભી ખિલાઈયે) ઔર ફિર કિસી બચ્ચેકો

દે દેતે. વો કેહતે હૈં કે મૈં મોસમકા નયા ફલ ઈસી લિયે ખરીદકર લાતા હૂં તાકે ઈન સુન્નતોં પર અમલ કર સકૂં.

દોસ્તો! મોસમકા નયા ફલ હમ ભી ખરીદતે હૈં ઔર અપને ઘર લે જાતે હૈં, લેકિન ક્યા કભી હમને ભી ઈન નિય્યતોંકે સાથ ફલ ખરીદા હૈ? ક્યા નયા ફલ ખરીદતે વક્ત હમારે દિલકે કિસી ગોશેમેં ઈન સુન્નતોં પર અમલકા જઝબા હોતા હૈ? મિયાં! જઝબા તો ક્યા હોતા હમેં તો ઈસકા ઈલ્મ હી નહીં હૈ કે ઈસ મૌકાકે ભી કુછ મસ્નૂન આ'માલ હૈં જિનહેં હમારે આકા ઉસ વક્ત અંજામ દિયા કરતે થે, ઈલ્લા માશા અલ્લાહ. હમારી ગફલતકા યે આલમ હૈ કે જો સુન્નતેં હમ જાનતે હૈં હમસે ઉનહીં સુન્નતોં પર અમલ નહીં હો પાતા, ફિર ભલા ઉન સુન્નતોં પર અમલકા મૌકા ક્યૂંકર મયસ્સર આએ જો હમારે ઈલ્મ હીમેં નહીં હૈં. ન તો માલૂમ સુન્નતોં પર અમલકા જઝબા હૈ ઔર ન હી દૂસરી સુન્નતોંકે જાનનેકી ફિક્ર ઔર જુસ્તજૂ હૈ, જહાં હૈં ઔર જિસ હાલત પર હૈં બસ ઉસી પર મુત્મઈન હૈં. અલ્લાહ પાક હમારે હાલ પર રહમ ફરમાએં ઔર હમારી ઉન તમામ ખતાઓં ઔર કુસૂરોંકો મઆફ ફરમાએ જિનકી નહૂસતોંકે સબબ હમારે દિલોંમેં સુન્નતોંકી અહમિયત ઔર અઝમત કમસે કમતર હોતી ચલી જા રહી હૈ ઔર જિસકી સઝા હમેં ઈસ સૂરતમેં દી જા રહી હૈ કે હમેં પ્યારે આકાકી ઈન પ્યારી અદાઓંકી ઈત્તિબાઅ હીસે મહેરૂમ કર દિયા ગયા હૈ.

દોસ્તો! કુછ તો સમઝેં, સુન્નતોંકી ઈત્તિબાઅસે મહેરૂમી દર હકીકત બહોત બડી સઝા હૈ જો હમેં મિલ રહી હૈ, લેકિન અફસોસ સદ અફસોસ! કે હમારી ગફલત ઈસ દરજેકો પહોંચ ચુકી હૈ કે અબ હમેં ઉસ સઝાકા એહસાસ ભી નહીં હોતા.

વાએ નાકામી મતાએ કારવાં જાતા રહા
કારવાંકે દિલસે એહસાસે ઝિયાં જાતા રહા

ઈત્તિબાએ સુન્નતકી બરકતેં

અલ્લાહકે બહોતસે નેક બંદે અબ ભી દુનિયામેં ઐસે હૈં જો હર વક્ત

આકાકો યાદ રખતે હૈં, બલ્કે યાદ કરને ઔર યાદ રખનેકે મવાકેઅ તલાશ કરતે રેહતે હૈં કે કોઈ તો મૌકા મિલે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખનેકા. ઔર જબ કોઈ મૌકા મયસ્સર આ જાતા હૈ તો ફિર અમલસે નહીં ચૂકતે. ઝરા સોચેં કે જો આદમી અલ્લાહકે પ્યારેકી પ્યારી અદાઓંકા ઈસ તરહ ખયાલ રખતા હોગા તો ઈસ ઈત્તિબાઅકી બરકતસે ઉસકે દિલમેં, ઉસકે ઘરમેં ઔર ઉસકે ઘરકી ચીઝોંમેં કિસ કદર અનવાર ઔર બરકાત હોતે હોંગે.

ચુનાંચે એક સાહબ જિનકે મુતઅલ્લિક મૈં જાનતા હૂં કે વો હત્તલ ઈમ્કાન સુન્નતોંકા એહતિમામ કરતે હૈં ઔર સિર્ફ એહતિમામ હી નહીં કરતે, બલ્કે સુન્નતોંકે જાનને ઔર સીખનેકી ફિક્ર ઔર જુસ્તજૂમેં (તલાશમેં) લગે રેહતે હૈં, કિસી અમલકો જાન બૂઝકર સુન્નતકે ખિલાફ અંજામ નહીં દેતે.

એક મરતબા ઉનકે ઘર નકશબંદી સિલસિલેકે એક બુઝુર્ગ તશરીફ લાએ, દીનદાર લોગોંમેંસે થે. હઝરતકા કિયામ તો કહીં ઔર થા, લેકિન યહાં વો ઉન સાહબકી દઅવત પર તશરીફ લાએ થે. કુછ દેરકે બાદ હઝરતને ઉનસે ફરમાયા કે ભાઈ! મૈં તુમહારે ઘરમેં બડી નૂરાનિયત મહેસૂસ કર રહા હૂં, આખિર ઉસકી વજહ ક્યા હૈ? વો સાહબ ખામોશ રહે, કોઈ જવાબ ન દિયા. જબ ખાનેકા વક્ત હો ગયા તો દસ્તરખ્વાન લગા દિયા ગયા, હઝરતને ખાના ખાયા ઔર કુછ દેરકે બાદ તશરીફ લે ગયે.

તીન રોઝકે બાદ હઝરતને અઝ ખૂદ ઉનહેં ફોન કિયા ઔર ફરમાયા કે ભાઈ સાહબ! ઉસ રોઝ મેરી આપસે પેહલી મુલાકાત હુઈ થી ઔર આપને મુઝે ખાના ખિલાયા થા. યે જાનતે હુએ ભી કે હમારે દરમિયાન કોઈ ખાસ તઅલ્લુક નહીં હૈ, ફિર ભી મૈં આપસે બિલા તકલ્લુફ યે દરખ્વાસ્ત કરના ચાહતા હૂં કે ક્યા આપ મુઝે એક મરતબા ઔર ખાના ખિલાએંગે? વો સાહબ બડે ખૂશ હુએ. કેહને લગે કે હઝરત! ઈસમેં પૂછનેકી ક્યા બાત હૈ, આપ જરૂર તશરીફ લાએં, યે તો મેરે લિયે સઆદતકી બાત હોગી કે મુઝે દો બારહ આપકી ખિદમતકા મૌકા મિલે. હઝરતને ફરમાયા ભાઈ! ખાના ખાના મકસદ નહીં હૈ, ખાના તો મૈં ઝિંદગી ભર

ખાતા રહા હૂં ઔર ખાકર હી બુઢ્ઢા હુવા હૂં, બલ્કે બાત કુછ ઔર હૈ. પૂછા ક્યા બાત હૈ? ફરમાયા બાત દર અસલ યે હૈ કે આપકે યહાં ખાના ખાનેકે બાદસે લેકર અબ તક મૈં અપને દિલી કૈફિયતમેં બહોત તગય્યુર (બદલાવ) પા રહા હૂં ઔર દિલમેં બડી નૂરાનિયત મહેસૂસ કર રહા હૂં, ઈસકે અલાવહ ઉસ દૌરાન મુઝે હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત ભી નસીબ હો ચુકી હૈ. ઈસ લિયે જી ચાહતા હૈ કે એક મરતબા આપકે ઘરકા બાબરકત ખાના ઔર ખા લૂં. દેખિયે! ઈત્તિબાએ સુન્નતકે અનવાર ઔર બરકાત દિખલાએ ગયે યા નહીં?

દિલ રોશન કબ હોતા હૈ?

યાદ રખ્ખેં! જિસ તરહ હર ગુનાહમેં એક ઝુલ્મત હોતી હૈ ઈસી તરહ હર સુન્નતમેં એક નૂર હોતા હૈ. ઝુલ્મત, તારીકી ઔર અંધેરેકો કેહતે હૈં જબકે નૂર, રોશની ઔર ઉજાલેકો કહા જાતા હૈ. ઔર યે બાત હમ સભી જાનતે હૈં કે કિસી ચીઝકો દેખનેકે લિયે રોશની ઔર ઉજાલેકા હોના જરૂરી હોતા હૈ, તારીકી ઔર અંધેરેમેં કોઈ ચીઝ ચાહે નફાકી હો યા નુકસાનકી, દિખાઈ નહીં દેતી.

જબ આદમી સુબહસે લેકર શામ તકકે અપને તમામ આ'માલકો સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દેતા હૈ તો હર સુન્નતકે અલગ અલગ અનવાર ઉસકે દિલમેં જમા હોતે જાતે હૈં જિનકી વજહસે ઉસકા દિલ બહોત રોશન ઔર નૂરાની હો જાતા હૈ. દિલકી ઉસી રોશની ઔર નૂરાનિયતકે સબબ ઉસે ભલે ઔર બુરે કામોંકે દરમિયાન તમીઝ હોતી હૈ કે યે ભલા કામ હૈ ઈસે કરના ચાહિયે, ઔર યે બુરા કામ હૈ ઈસે છોડ દેના ચાહિયે. જબ યે અનવાર બઢતે બઢતે એક મખ્સૂસ સતહ તક પહોંચ જાતે હૈં તો ફિર ઉસ શખ્સકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મઅરિફત ઔર પહેચાન નસીબ હોતી હૈ. ઔર જિસ કદર યે મઅરિફત ઔર પહેચાન બઢતી જાતી હૈ ઉસી કદર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી અઝમત ઔર કિબ્રિયાઈ, કુદરત ઔર જલાલત ભી ઉસ પર આશકારા (ઝાહિર) હોતી જાતી હૈ. ફિર વો ઉસ અઝમત ઔર કિબ્રિયાઈ,

કુદરત ઔર જલાલતકે પેશે નઝર ઉનકી નાફરમાની કરતે હુએ ઘબરાતા હૈ. નીઝ અનવારકે ઉસ સતહ તક પહોંચનેકે બાદ ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ભલે આ'માલકે ફાઈદે ઔર ઉનકી હિકમતેં ઔર બુરે આ'માલકી મઝર્રતેં ઔર ઉનકે નુકસાનાત ભી ઉસ પર ખોલતે જાતે હૈં. ફિર ઉસે ભલે આ'માલ પર અલ્લાહ પાકકી જાનિબસે હોનેવાલી અતાઓંકા ભી એહસાસ હોતા હૈ ઔર બુરે આ'માલ પર દી જાનેવાલી સઝાઓંકા ભી ઈદરાક ઔર મુશાહિદા હોતા હૈ.

હમસે ગુનાહોંકા સુદૂર ક્યૂં હોતા હૈ?

દોસ્તો! યે બાત હમ સબ જાનતે હૈં કે હમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નાફરમાની નહીં કરના ચાહિયે. હમ યે ભી જાનતે હૈં કે મઅસિયત (ગુનાહ) ઔર નાફરમાનીકે સબબ દુનિયા ઔર આખિરતકે બહોતસે નુકસાનાત હમેં પહોંચતે હૈં, લેકિન ક્યા કભી હમને સોચા કે યે સબ જાનતે હુએ ભી હમ અલ્લાહ પાકકી નાફરમાની ક્યૂં કર બૈઠતે હૈં? ઔર ઉન નાફરમાનિયોંકે સબબ પહોંચનેવાલે નુકસાનકા હમેં ઈદરાક (મુશાહિદા) ક્યૂં નહીં હોતા? ઉસકી વજહ યેહી હૈ કે હમારે દિલમેં વો નૂર ઔર રોશની નહીં હૈ જિસસે ગુનાહકી ઝુલ્મતેં સમઝમેં આતી હૈં, ઉસકે નુકસાનાત સમઝમેં આતે હૈં. ઉસ નૂર ઔર રોશનીકે ન હોનેકી બિના પર હમ ગુનાહ કર બૈઠતે હૈં ઔર યે સમઝ નહીં પાતે કે ઉસ મઅસિયત ઔર નાફરમાનીકે સબબ હમારા કિસ કદર નુકસાન હો ગયા હૈ.

ગુનાહસે સુન્નતોંકા નૂર બુઝ જાતા હૈ

લિહાઝા જરૂરી હૈ કે હમ જહાં સુન્નતોંકી ઈત્તિબાઅ (પૈરવી) કા એહતિમામ કરેં વહીં ઉસ ઈત્તિબાઅકે સબબ મિલનેવાલી નેકિયાં ઔર ઉન નેકિયોંકે અનવારકી હિફાઝત ભી કરેં જો હમારે દિલમેં જમા હો રહે હૈં, ઉનહેં કિસી ગુનાહકે

ઈરતિકાબસે ઝાએઅ ન કરેં. ઈસ લિયે કે જિસ તરહ નેકિયોંકે અનવાર દિલમેં જમા હોતે હૈં ઉસી તરહ ગુનાહ ઔર મઅસિયતકે સબબ વો અનવાર સલ્બ (ખતમ) ભી હો જાતે હૈં. હમારે પાસ યે અનવાર ઈસી લિયે જમા નહીં રેહ પાતે કે હમ અપની માલૂમાતકી હદ તક કુછ સુન્નતોંકા એહતિમામ તો કર લેતે હૈં, લેકિન ઉન સુન્નતોંકે અનવારકો મહેફૂઝ રખનેકી ફિક્ર નહીં કરતે. કભી આંખોંકે ગલત ઈસ્તે'માલસે, કભી કાનોંકે ગલત ઈસ્તેમાલસે, કભી ઝબાનકે ગલત ઈસ્તેમાલસે ઔર કભી દિલકે ગલત ઈસ્તેમાલસે ઉન અનવારકો ઝાએઅ (બરબાદ) કર દેતે હૈં.

ક્યા બતાઉં દોસ્તો! હમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મઅરિફત ઈસી લિયે નહીં મિલતી કે હમ ઉન અનવારકો બાકી ઔર મહેફૂઝ રખકર ઉસ મખ્સૂસ સતહ તક નહીં પહોંચા પાતે જહાં પહોંચકર આદમીકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી પહેચાન નસીબ હોતી હૈ. યે કિતની બડી હિમાકતકી બાત હૈ કે આદમી દિન ભર મુખ્તલિફ આ'માલકો અંજામ દેકર ઢેર સારી નેકિયાં હાસિલ કરે, લેકિન રાત હોતે હોતે અપની સારી નેકિયાં લુટા દે ઔર જબ ઘર લૌટે તો બિલકુલ ખાલી હાથ ઔર કંગાલ હો, યે તર્ઝે અમલ તો ઈન્તિહાઈ અહમકાના (બેવકૂફીકા) હૈ. અકલમંદ ઔર સમઝદાર આદમી હરગિઝ ઐસા નહીં કરતા, બલ્કે વો અપની કુવ્વત ઔર તવાનાઈકો જિસ કદર નેકિયોંકે હાસિલ કરને પર સર્ફ કરતા હૈ ઉસસે કહીં ઝિયાદા વો અપની ઉન નેકિયોંકો બચાને ઔર મહેફૂઝ રખનેકી ફિક્ર કિયા કરતા હૈ. ઔર જો ફિક્ર કરતા હૈ વો નેકિયાં બચા ભી લે જાતા હૈ. કિસ તરહ બચાતા હૈ, ઝરા યે ભી સુન લીજિયે.

ઉનહી સાહબકા એક મા'મૂલ જો મૈં ખુદ ભી જાનતા હૂં કે વો સિર્ફ સુન્નતોંકા એહતિમામ નહીં કરતે, બલ્કે ઉન તમામ રાસ્તોંસે હત્તલ ઈમ્કાન બચનેકા એહતિમામ કરતે હૈં જિન રાસ્તોંસે નેકિયાં ઔર ઉનકે અનવાર ઝાએઅ હો જાયા કરતે હૈં. ચુનાંચે એક રોઝ મુઝસે કેહને લગે કે શકીલ ભાઈ! મેરી બીવી અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ બહોત કમ બોલનેવાલી હૈ, ફુઝૂલ બાતોંસે હત્તલ ઈમ્કાન પરહેઝ કરતી હૈ, હમને આપસમેં તય કર રખ્ખા હૈ કે હમ ન કિસીકી ગીબત કરેંગે ન કિસીકી ગીબત સુનેંગે, બલ્કે મૈંને અપની બીવીસે કેહ રખ્ખા હૈ કે હમ કિસીકા ગાઈબાના તઝકિરા હી ન

કરેંગે, બસ તુમ મેરી બાત કરો ઔર મૈં તુમહારી બાત કરૂં, ઈસકે અલાવા કિસી તીસરેકા તઝકિરા હમારે દરમિયાન નહીં હોગા. ઔર અગર કિસીકા તઝકિરા ખૈરકે સાથ શુરૂ ભી હોગા તો હમ જલ્દસે જલ્દ ઉસે બંદ કરેંગે. કેહને લગે કે જબ ઘરમેં કિસીકા તઝકિરા હી નહીં હોતા તો ફિર બીવીકે પાસ બહોતસા વકત બચા રેહતા હૈ જિસમેં વો કઈ કઈ હજાર દુરૂદ પળ્હ લેતી હૈ, ખાના પકાતી રેહતી હૈ ઔર દુરૂદ પળ્હતી જાતી હૈ. સુના આપને! કરનેવાલે અપની નેકિયોંકો ઔર ઉનકે અનવાર ઔર બરકાતકો મહેફૂઝ રખનેકા કિસ કદર એહતિમામ કરતે હૈં. યે સબ ઉસીકી બરકત થી જો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હઝરત પર મુન્કશિફ ફરમાઈ થી.

દોસ્તો! ક્યા હમ ઐસા એહતિમામ નહીં કર સકતે? ક્યા હમારા ઘર ઐસા ઘર નહીં બન સકતા? ક્યા હમ નહીં ચાહતે કે હમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મઅરિફત ઔર પહેચાન નસીબ હો? ક્યા હમ નહીં ચાહતે કે હમારે ઘરમેં ઔર હમારે ઘરકી ચીઝોંમેં નેકિયોંકે અનવાર દિખાઈ દેં? ઉસમેં આખિર મશક્કત હી ક્યા હૈ? જબ હમ સુન્નતોંકા એહતિમામ કરને લગેંગે ઔર ઉન સુન્નતોંકે અનવાર ઔર બરકાતકો ખતમ હોનેસે બચાએંગે તો ફિર ઈન્શા અલ્લાહ હમારા ઘર ભી ઐસા ઘર બન જાએગા, બસ થોડી ફિક્ર ઔર કોશિશકી જરૂરત હૈ. જબ હમ ઉસકી ફિક્ર ઔર કોશિશ કરેંગે તો ફિર ખુદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમારી મદદ ફરમાએંગે ઔર ઈન સારી બાતોંકા હાસિલ કરના હમારે લિયે કુછ મુશ્કિલ ન હોગા.

અપની નમાઝોંકો ભી સુન્નતોંસે મુઝય્યન કરેં

મૈં યે બાત પેહલે અર્ઝ કર ચુકા હૂં કે ઈત્તિબાએ સુન્નત એક આસાન તરીન અમલ હૈ જિસમેં અલગસે કોઈ કામ કરના નહીં હોતા, બલ્કે અપને રોઝાનાકે કામોંમેં નબીકા તરીકા માલૂમ કરકે ઉનહેં આપકે તરીકે કે મુતાબિક અંજામ દેના હોતા હૈ. ફિર યે ભી અર્ઝ કિયા ગયા થા કે સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ બહોતસે દુન્યવી ઔર આખિરતકે મનાફેઅ ઔર સમરાતકે હાસિલ કરનેકા ઝરીઆ હોતી હૈ. ઉનહીં

મનાફેઅ ઔર સમરાતમેંસે એક યે ભી હૈ કે મુત્તબેએ સુન્નત આદમીકો નમાઝકી હકીકત ઔર ઉસકી લઝ્ઝત નસીબ હો જાતી હૈ.

દોસ્તો! એક હૈ નમાઝકા પઢના, ઔર એક હૈ નમાઝકી હકીકત ઔર લઝ્ઝતકા પાયા જાના. યે નમાઝ હમેં ઈસ લિયે દી ગઈ થી કે ઉસકે ઝરીએ હમ અપની જરૂરિયાત ઔર મુતાલિબાતકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે મનવા સકેં. હમેં નમાઝ પઢતે હુએ બરસોં ગુઝર ગયે, લેકિન અફસોસ કે ઉસ નમાઝકો પઢકર હમ અપની જરૂરિયાત ઔર મુતાલિબાત તો ક્યા મનવાતે આજ તક હમેં નમાઝસે નમાઝ હી ન મિલ સકી, બરસોંકે નમાઝી હૈં, લેકિન નમાઝકી હકીકત ઔર ઉસકી લઝ્ઝતસે નાઆશના (નાવાકિફ) હૈં.

જબ આદમી સુન્નતોંકા એહતિમામ કરતા હૈ ઔર ઉસ પર દવામ (પાબંદી) હાસિલ કર લેતા હૈ તો ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈત્તિબાએ સુન્નતકી બરકતસે ઉસે અચ્છી નમાઝકી તૌફીક અતા ફરમાતે હૈં ઔર નમાઝકી હકીકત ઉસ પર મુન્કશિફ ફરમાતે હૈં. ફિર ઉસે નમાઝમેં ઈસ કદર લઝ્ઝત મિલતી હૈ કે નમાઝસે ઉસકા જી હી નહીં ભરતા, પઢતા જાતા હૈ લઝ્ઝત બઢતી જાતી હૈ, પઢતા જાતા હૈ શૌક બઢતા જાતા હૈ.

ચુનાંચે એક મરતબા રમઝાનુલ મુબારકકે મહીનેમેં એક નવજવાન આલિમ મેરે પાસ આએ ઔર કેહને લગે કે હઝરત! આજકલ મગરિબ ઔર ઈશાકે દરમિયાન ઝિયાદા ફાસલા નહીં રેહતા. મૈંને કહા નહીં ભાઈ, કમ તો નહીં હોતા, તકરીબન ડેઢ ઘંટેકા ફાસલા હોતા હૈ. કેહને લગે કે હઝરત! ડેઢ ઘંટા બહોત કમ માલૂમ હોતા હૈ. મૈંને કહા ક્યૂં, ક્યા બાત હૈ? કેહને લગે કે મગરિબકી નમાઝસે ફારિગ હોકર જબ અવ્વાબીન પઢને ખડા હોતા હૂં તો અભી જી ભી નહીં ભરતા કે ઈશાકી અઝાન હો જાતી હૈ, ઈસ કદર મઝા આતા હૈ કે વક્તકા પતા હી નહીં ચલતા. ફિર કેહને લગે કે હઝરત! સિજદેકી લઝ્ઝત તો મૈં બયાન હી નહીં કર સકતા, જી ચાહતા હૈ કે બસ સિજદેમેં પડા રહૂં, દિલ નહીં માનતા કે સિજદેસે સર ઉઠાઉં, લેકિન ક્યા કરૂં કે બાહેં દુખને લગતી હૈં, મજબૂરન સિજદેસે સર ઉઠાના પડતા હૈ.

ઈસી તરહ એક રોઝ મુંબઈ શહેરમેં રેહનેવાલા એક નવજવાન લડકા મેરે પાસ આયા ઔર અપને હાલાત બતાતે હુએ કેહને લગા કે હઝરત! અબ નમાઝમેં ઈતના મઝા આતા હૈ કે મૈં દો રકા'ત નફલ બીસ મિનિટમેં પળ્હ પાતા હૂં, ઉસસે કમ વક્તમેં દો રકાતેં પૂરી હી નહીં હોતીં. યે કિસી દેહાતમેં રેહનેવાલે નવજવાનકી બાત નહીં સુના રહા હૂં, બલ્કે મુંબઈ જૈસે શહેરમેં રેહનેવાલે એક કારોબારી નવજવાનકા હાલ બતા રહા હૂં.

ઝરા સોચેં દોસ્તો! કે જો નમાઝ હમ પળ્હતે હૈં યેહી નમાઝ તો યે ભી પળ્હ રહે હૈં, ફિર આખિર ઉનહેં નમાઝમેં ઈસ કદર લઝ્ઝત ક્યૂં મિલ રહી હૈ ઔર હમેં ક્યૂં નહીં મિલતી? જબકે હમ ભી પંજ વક્તા નામાઝી હૈં ઔર બરસોંસે નમાઝ પળ્હ રહે હૈં. વજહ યેહી હૈ કે ઉન લોગોંને ન સિર્ફ અપને દૂસરે આ'માલકો સુન્નતોંસે મુઝય્યન કિયા હૈ, બલ્કે અપની નમાઝકો ભી સુન્નતોંસે આરાસ્તા કર લિયા હૈ, ઈસી લિયે ઉનહેં નમાઝકી લઝ્ઝત ઔર સિજદોંકા કૈફ નસીબ હો રહા હૈ.

એક કાબિલે રશ્ક બંદા

ઈસી તરહ એક સાહબ જિનકી ઉમ્ર તકરીબન પૈંતાલીસ (૪૫) સાલકે આસપાસ હૈ. ચૂંકે મુઝસે તઅલ્લુક રખતે હૈં ઈસ લિયે મુઝે અપને હાલાત બતાતે રેહતે હૈં. એક રોઝ કેહને લગે કે હઝરત! અબ નમાઝ ઈતની અચ્છી લગને લગી હૈ કે બસ હર વક્ત નમાઝ હી પળ્હનેકા જી ચાહતા હૈ. પચાસ રકા'ત નફલ રોઝાના પળ્હતા હૂં ઉસકે બાવુજૂદ જી નહીં ભરતા, જી ચાહતા હૈ કે ઔર પળ્હૂં, લેકિન ક્યા કરૂં, કારોબારી મશ્ગૂલીકે સાથ સાથ દૂસરે જરૂરી મશાગિલ ભી રેહતે હૈં જિનકી બિના પર મઝીદ નમાઝેં નહીં પળ્હ પાતા.

અગર આપ ઉનકી નમાઝ દેખેં તો વાકઈ આપકો બડા રશ્ક હોગા, પૂરી નમાઝ ઐન સુન્નતકે મુતાબિક હોતી હૈ. ઔર સિર્ફ નમાઝ હી સુન્નતકે મુતાબિક નહીં હોતી, બલ્કે ચોબીસ ઘંટેકે સારે આ'માલ સુન્નતકે મુતાબિક હોતે હૈં. સુન્નતકી

ઈત્તિબાઅ ઔર એહતિમામકી ઐસી ફિક્ર મૈંને બહોત કમ લોગોંમેં દેખી હૈ. બલ્કે સચ કહૂં તો મુઝે અપની ઝિંદગીમેં બસ યેહી એક શખ્સ ઐસા મિલા હૈ જિસકે અંદર મૈં સુન્નતોંકા ઈસ કદર એહતિમામ પાતા હૂં. અબ તો યે હાલ હૈ કે ઈત્તિબાએ સુન્નત ઉનકી તબીઅતે સાનિયા બન ચુકી હૈ, ઉસકે બગૈર ઉનહેં અચ્છા હી નહીં લગતા. ઈત્તિબાએ સુન્નતકે ઐસે હરીસ (લાલચી) હૈં કે હર દમ સુન્નતોંકે માલૂમ કરનેકી ફિક્ર ઔર જુસ્તજૂમેં લગે રેહતે હૈં.

મૈં યે બાત ઉનકે બારેમેં કિસી અચ્છે ગુમાનકી બુન્યાદ પર નહીં કેહ રહા હૂં ઔર ન હી સુની સુનાઈ બાત નકલ કર રહા હૂં, બલ્કે મૈંને ખૂદ ઉનકે સાથ સફર કિયા હૈ. તકરીબન બીસ સાલ પેહલે મેરા ચાર મહીનેકી જમાઅતમેં સાઉથ આફ્રિકા જાના હુવા, ઉસ સફરમેં વો હમારે સાથ થે. બીસ સાલ પેહલે ઉનકી ઉમ્ર હી ક્યા થી, બિલ્કુલ નૌજવાનીકા આલમ થા, લેકિન ઉસી વક્તસે ઉનકે અંદર ઈત્તિબાએ સુન્નતકા ઐસા જઝબા થા કે હમેં દેખકર હૈરત હોતી થી ઔર ઉસકી બરકતસે વો ઐસી અચ્છી નમાઝ પઢ્હા કરતે થે કે હમેં ઉન પર બડા રશ્ક આતા થા. દો અલગ અલગ આદમિયોંકો ખ્વાબમેં આપ અલૈહિસ્સલાતુ વસ્સલામકી ઝિયારત હુઈ, આપને ઉનકા નામ લેકર ફરમાયા કે ઉનકી નમાઝ દેખો, કૈસી અચ્છી નમાઝ પઢ્હતે હૈં; ઉનકે જૈસી નમાઝ પઢ્હા કરો.

દેખિયે! ઉનકી નમાઝ કિતની અચ્છી ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી બારગાહમેં કિતની મકબૂલ હોગી કે ખૂદ આપ અલૈહિસ્સલાતુ વસ્સલામ ઉસે અચ્છી નમાઝ ફરમા રહે હૈં ઔર ઉનકી જૈસી નમાઝ પઢ્હનેકી તરગીબ દે રહે હૈં. હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો કિસી અમલકા પસંદ આ જાના ઈસ બાતકી અલામત હૈ કે વો અમલ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નિગાહમેં ભી મકબૂલ ઔર પસંદીદહ હૈ. ઈસ લિયે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને વોહી ચીઝેં અપને મહેબૂબકી પસંદીદહ બનાઈં જો ખૂદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો મહેબૂબ ઔર પસંદીદહ થીં.

ઈત્તિબાએ સુન્નતકે એહતિમામ હીકી બરકત હૈ કે ઉમ્ર તો ઉનકી

પૈંતાલીસકે આસપાસ હૈ, લેકિન ઈસ ઉમ્રમેં પચાસસે ઝાઈદ મરતબા ઉનહેં આપ અલૈહિસ્સલાતુ વસ્સલામકી ઝિયારત નસીબ હો ચુકી હૈ. ઔર સિર્ફ યેહી નહીં, બલ્કે એહતિમામે સુન્નતકી બરકતસે ઉનહેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝાતે બાબરકાતસે ઐસી મુહબ્બત ઔર ઐસા ઈશ્ક હો ચુકા હૈ કે કસરતસે દુરૂદે પાક પળહતે રેહતે હૈં. અભી ગુઝિશ્તાસે પૈવસ્તા ઉમરહકે સફરમેં વો હમારે સાથ થે, એક જગહ ઉનકી તસ્બીહ ખો ગઈ, બહોત તલાશ કિયા, લેકિન ન મિલી જિસકે સબબ વો બહોત અફસુરદા (ગમગીન) થે. મૈંને અફસુર્દગીકી વજહ પૂછી તો કેહને લગે કે હઝરત! તસ્બીહકે ખોનેકા ગમ નહીં હૈ, બાત દર અસલ યે હૈ કે મૈંને ઉસ તસ્બીહ પર બીસ લાખ દુરૂદ પળહે થે, ઈસ લિયે વો તસ્બીહ મેરે નઝદીક ઈન્તિહાઈ અહમિયતકી હામિલ થી.

દેખિયે! હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે સાથ કૈસા ઈશ્ક ઔર કૈસી મુહબ્બત હૈ કે સિર્ફ એક તસ્બીહ પર બીસ લાખ દુરૂદ પળહા હૈ, ઈસકે અલાવા જો પળહા હોગા વો ન જાને કિતના હોગા. મિયાં! મુહબ્બત ઈત્તિબાઅ પર મજબૂર કરતી હૈ ઔર જબ ઈત્તિબાઅ પર દવામ (પાબંદી) હાસિલ હો જાતા હૈ તો ફિર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત દિલમેં રાસિખ હોતી ચલી જાતી હૈ ઔર ફિર યે બતલાનેકી જરૂરત નહીં કે જિસકે દિલમેં આપકી મુહબ્બત જમ ચુકી હોગી ઉસે કિસ કદર દુરૂદે પાકકે એહતિમામકી તૌફીક હોગી.

દોસ્તો! આકા કી ઝિયારતકા કિસકા જી નહીં ચાહતા, કૌન મુસલમાન ઐસા હૈ જો યે નહીં ચાહતા કે મુઝે એક મરતબા હી સહી, લેકિન આપકી ઝિયારત નસીબ હો જાએ, લેકિન ક્યા હર એકકો યે સઆદત નસીબ હોતી હૈ? કિસીકો ઉમ્ર ભરમેં એક મરતબા ભી આપકી ઝિયારત નસીબ નહીં હોતી, ઔર જિસે દો એક મરતબા હો જાતી હૈ તો વો ખુશીસે ફૂલે નહીં સમાતા, અપની કિસ્મત પર નાઝ કરતા ફિરતા હૈ. ઔર એક યે હૈં જિનહેં પચાસસે ઝાઈદ મરતબા આપકી ઝિયારત નસીબ હો ચુકી હૈ ઔર સિર્ફ ઝિયારત નહીં હોતી દોસ્તો, બલ્કે બશારતોંકે સાથ ઝિયારત હોતી હૈ. ઝરા સોચેં કે યે કિસ કદર સઆદતકી બાત હૈ.

યે એક ઐસે શખ્સકા હાલ હૈ જો ન હાફિઝ હૈ ન આલિમ, બલ્કે દઅવત ઔર તબ્લીગકા એક સીધા સાદા સાથી હૈ, લેકિન સમઝદાર સાથી. એક ઐસા સાથી જો અપની ઈસ્લાહકી સચ્ચી ફિક્રકે સાથ દઅવતકે કામમેં લગા હુવા હૈ, ઉલમાસે મસાઈલ પૂછતે હુએ, હર અમલકી સુન્નત માલૂમ કરકે ઉસકે મુતાબિક અમલ કરતે હુએ ઔર અપને બાતિનકી ઈસ્લાહ ઔર તઝકિયા કરાતે હુએ ઝિંદગી ગુઝાર રહા હૈ ઔર સો ફીસદ દીનકો અપની અમલી ઝિંદગીમેં દાખિલ કરનેકી ફિક્રમેં લગા હુવા હૈ.

યે ઉનકી દો એક બાતેં થીં જો મૈંને આપકે સામને બયાન કર દીં, વરના તો ઈત્તિબાએ સુન્નતકે એહતિમામકી બરકતસે જો ઈન્આમાત ઔર બશારતેં ઉનહેં મિલીં ઔર અબ ભી મિલ રહી હૈં વો ઉસસે બહોત ઝાઈદ હૈં, જિનમેં બહોતસી બાતોંસે મૈં વાકિફ ભી હૂં, લેકિન જાન બૂઝકર નકલ નહીં કરતા, કહીં ઐસા ન હો કે ઝાહિરી હાલત દેખનેવાલોંકો ઉનકી સદાકત હીમેં શક હોને લગે.

આકા અપને ઘર બુલાતે હૈં

દોસ્તો! આજ ભી દુનિયામેં ઐસે લોગ હૈં જો ઈસી દુનિયામેં જીતે હૈં, હમારે ઔર આપકે દરમિયાન હી રેહતે હૈં, લેકિન ઈસ દુનિયામેં રેહતે હુએ વો એક અલગ હી દુનિયાકા મઝા પા રહે હૈં. મૈં એક બુઝુર્ગકો જાનતા હૂં જો બડે અલ્લાહવાલે હૈં, ઉનકી ઝિંદગીમેં ઈત્તિબાએ સુન્નતકા ઈસ કદર એહતિમામ હૈ કે ઉનકા કોઈ અમલ ખિલાફે સુન્નત નહીં દેખતા. જબ વો હર દમ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખતે હૈં તો ભલા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઉનહેં કૈસે ભુલા દેંગે. આકા ભી ઉનહેં યાદ રખતે હૈં, ઉનહેં આકાકી તરફસે સલામ આતા હૈ, મદીના બુલાએ જાતે હૈં.

દોસ્તો! ઝરા તસવ્વુર કરેં કે કૌન દઅવત દે રહા હૈ? કૌન બુલા રહા હૈ? હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ દઅવત દે રહે હૈં, વો બુલા રહે હૈં. કહાં બુલા રહે હૈં? અપને દરબારમેં મદીના બુલા રહે હૈં કે આઓ મેરે મદીનેમેં

આઓ. ઝરા સોચેં તો સહી કે આકા કા બુલાના, પ્યારસે બુલાના કિતને બડે શર્ફ ઔર કિતને બડે એ'ઝાઝકી બાત હૈ.

તઅલ્લુક બનાનેસે બનતા હૈ

અગર હમમેંસે કિસીકો ચીફ મિનિસ્ટર સાહબ બુલાએં, અપને ઘર આનેકી દઅવત દેં તો વો કિતના ખુશ હોગા. કોઈ પૂછે ન પૂછે સબસે કેહતા ફિરેગા કે મુઝે ચીફ મિનિસ્ટર સાહબને અપને ઘર બુલાયા હૈ. ઔર જાકર આનેકે બાદ બડે ફખ્રકે અંદાઝમેં લોગોંકો જત્લાએગા કે મૈં ચીફ મિનિસ્ટર સાહબકે ઘર હોકર આયા હું, મેરે ઉનકે સાથ ઘરેલૂ તઅલ્લુકાત હૈં.

દોસ્તો! અવ્વલ તો હર એકકા ચીફ મિનિસ્ટરકે સાથ તઅલ્લુક નહીં હોતા ઔર જિસકા હોતા ભી હૈ તો વો તઅલ્લુક યૂંહી નહીં બન જાતા, ઉસ તઅલ્લુકકો બનાને ઔર ફિર ઉસે નિભાનેકે લિયે બહોત કુછ કરના પડતા હૈ. કભી ઉનકે ઘર મિઠાઈકા ડિબ્બા પહોંચા દિયા, કિસી રોઝ ઘરમેં બહોત અચ્છી બિરિયાની બની તો વો પહોંચા દી, કભી ઈદુલ અઝ્હાકે મૌકા પર ગોશ્ત પહોંચા દિયા, ઉનકે ઘર કિસી બચ્ચેકી પૈદાઈશ હુઈ યા ઔર કોઈ ખૂશીકા મૌકા હુવા તો સોનેકા ઝેવર પહોંચા દિયા.

ગર્ઝ યે કે પેહલે તો બડી કોશિશોંકે બાદ ઉનકે સાથ તઅલ્લુક બનાયા, ફિર ઉસ તઅલ્લુકકો બાકી રખને ઔર મઝીદ મઝબૂત કરનેકે લિયે ઉનકે ઘર હદિયે ઔર તોહફે ભેજતે રહે. હદિયે ઔર તોહફે ભેજનેકા યે સિલસિલા ક્યૂં જારી રખ્ખા ગયા? ઈસી લિયે તો કે ચીફ મિનિસ્ટર સાહબકે સાથ હમારે તઅલ્લુકાત મઝબૂત હોં, વો હમેં અપના સમઝને લગેં ઔર જરૂરતકે વક્ત હમારે કામ આ સકેં.

દુન્યવી તઅલ્લુકાતકા મહેદૂદ નફા

દોસ્તો! અગર હમને કોશિશોંકે બાદ ચીફ મિનિસ્ટર સાહબકે સાથ

તઅલ્લુક બના ભી લિયા ઔર વો તઅલ્લુક મઝબૂત ભી હો ગયા તબ ભી યે કોઈ જરૂરી નહીં હૈ કે ચીફ મિનિસ્ટર સાહબ જરૂરતકે મૌકા પર હમારે કામ આ હી જાએં. ઈસ લિયે કે જબ હમેં જરૂરત પડી ઔર હમને ઉનસે રાબ્તા કરના ચાહા તો પતા ચલા કે સાહબકા ફોન બંદ હૈ. યા ફોન તો આં મિલા, લેકિન ઉનકે પી.એ. (PA) ને ફોન ઉઠાયા ઔર કહા કે "સાહબ" ઈસ વક્ત મિટિંગમેં મસરૂફ હૈં, આપ કિસી ઔર વક્ત ફોન કીજિયે.

દેખિયે! ચીફ મિનિસ્ટર સાહબકે સાથ તઅલ્લુક હૈ ઔર વો તઅલ્લુક મઝબૂત ભી હૈ ઔર હમ ઉસ તઅલુકકો નિભાનેકી હર મુમકિન તદબીર ભી કરતે રેહતે હૈં, ઉસકે બાવુજૂદ જબ હમેં ઉનકી જરૂરત પડી ઔર હમને ઉનસે રાબ્તા કિયા તો ઈખ્તિયાર ઔર પાવરકે હોતે હુએ ભી વો હમારે કામ ન આ સકે. બતાઈયે! ચીફ મિનિસ્ટરકે સાથ બનાયા ગયા તઅલ્લુક હમારે કિસ કામ આયા?

ઔર બિલફર્ઝ ઉનકે સાથ ગેહરા તઅલ્લુક હો ભી ગયા ઔર જરૂરતકે વક્ત વો હમારે કામ આને ભી લગે તો આપ મુઝે બતાઈયે કે આખિર ઉસ તઅલ્લુકસે હમ કિતને દિનોં તક નફા ઉઠા સકેંગે? જિતને દિનોં તક ચીફ મિનિસ્ટર સાહબકી કુરસી સલામત હૈ ઉતને દિનોં તક યે નફા ઉઠાયા જા સકતા હૈ, ઉસકે બાદ ફિર ખતમ. ઈસ લિયે કે આજકલકી સિયાસતસે હમ સભી વાકિફ હૈં, આજ કુરસી પર નઝર આનેવાલા કલ નીચે નઝર આતા હૈ, કલ બૈઠનેવાલા પરસૂં નીચે નઝર આતા હૈ, જબ તક ઓહદા બાકી હૈ, કુરસી સલામત હૈ, ઉસ વક્ત તક પાવર બાકી હૈ, ઉસ વક્ત તક લોગ બડી ઈઝ્ઝત કરતે હૈં, બડી આઓ ભગત હોતી હૈ, લેકિન જહાં ઓહદા ખતમ હુવા કે સારા પાવર ખતમ હો જાતા હૈ, ઉસકે બાદ કોઈ પૂછનેકો તૈયાર નહીં હોતા.

એક ઓહદેદારકે સાથ તઅલ્લુક બનાનેકો જો કે બડી મુશ્કિલોંસે બનતા હૈ ઔર બન જાનેકે બાવુજૂદ ઉસસે ઉઠાયા જાનેવાલા નફા મૌહૂમ (ફર્ઝી) હોતા હૈ. ઔર અગર નફા હોતા ભી હૈ તો વો એક મહેદૂદ મુદતકે લિયે હોતા હૈ, ઉસે બનાને ઔર નિભાનેકે લિયે તો હમ બહોત કુછ કરતે હૈં, લેકિન અલ્લાહ રબ્બુલ

ઈઝ્ઝતકી ઝાતે આલીકે સાથ તઅલ્લુક બનાનેકી હમ કોઈ ફિક્ર નહીં કરતે જિનકે સાથ બહોત આસાનીકે સાથ તઅલ્લુક બન જાતા હૈ ઔર ફિર બડી આસાનીકે સાથ ઉસે નિભાયા ભી જા સકતા હૈ, ઔર ઉસ તઅલ્લુકકી બિના પર મિલનેવાલા નફા ભી ઐસા હૈ જો સિર્ફ દુનિયા તક મહેદૂદ નહીં રેહતા, બલ્કે દુનિયાકે અલાવા આખિરતમેં ભી મિલતા હૈ.

યાદ રખ્ખેં! ઉનકે સાથ તઅલ્લુક સિર્ફ ઔર સિર્ફ ઈત્તિબાએ સુન્નતકી બુન્યાદ પર બનતા હૈ. ફિર જૂં જૂં બંદા ઈત્તિબાએ સુન્નત પર દવામ (પાબંદી) હાસિલ કરતા જાતા હૈ યે તઅલ્લુક મઝીદ મઝબૂત ઔર મુસ્તહકમ હોતા જાતા હૈ. ઔર તઅલ્લુક ભી કૈસા? મહેબૂબિયતકા તઅલ્લુક, કુરબતકા તઅલ્લુક, વિલાયત ઔર દોસ્તીકા તઅલ્લુક.

હમ ભી અલ્લાહકે વલી બનનેકા ઈરાદા કરેં

દોસ્તો! નુબુવ્વતકા દરવાઝા બંદ હો ચુકા, અબ અગર કોઈ નબી બનના ચાહે તો નહીં બન સકતા. ઈસી તરહ અગર કોઈ સહાબી બનના ચાહે તો લાખ મુજાહિદોં ઔર રિયાઝતોંકે બાવુજૂદ ઉસે સહાબિયતકા મરતબા નહીં મિલ સકતા. લેકિન અગર કોઈ વલી બનના ચાહે, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા દોસ્ત બનના ચાહે તો વો આજ ભી ઉનકા દોસ્ત ઔર વલી બન સકતા હૈ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને વિલાયતકા દરવાઝા બંદ નહીં કિયા હૈ, બલ્કે વલી ઔર દોસ્ત બનનેકા બહોત હી આસાન નુસ્ખા બંદોંકો બતાયા હૈ, ઉસ નુસ્ખે પર અમલ કરકે આજ ભી બહોતસે લોગ ઉનકે વલી બન રહે હૈં ઔર વિલાયતકે સબબ મિલનેવાલે મઝે લૂટ રહે હૈં.

દોસ્તો! જબ લોગ અલ્લાહકે વલી બન સકતે હૈં ઔર આજ ભી બહોતસે બન રહે હૈં તો ક્યા હમ ઉનકે વલી ઔર દોસ્ત નહીં બન સકતે? ક્યા વિલાયતકે સબબ મિલનેવાલે મઝે હમ નહીં લૂટ સકતે? નહીં નહીં, ઐસા નહીં હૈ. હમ ભી અલ્લાહકે વલી ઔર દોસ્ત બન સકતે હૈં, વલી બનના કોઈ ઐસા કામ નહીં હૈ જો

મુશ્કિલ ઔર કઠિન હો, બલ્કે બહોત હી આસાન કામ હૈ ઔર વો આસાન કામ ઈત્તિબાએ સુન્નત હૈ. હમેં બસ યેહી એક કામ કરના હૈ ઔર કુછ નહીં કરના, જો કુછ મિલેગા બસ ઈસી રાસ્તેસે મિલેગા, અલ્લાહ તક પહોંચનેકા ઔર ઉનકી બારગાહમેં મકબૂલિયત ઔર મહેબૂબિયત પાનેકા કોઈ દૂસરા રાસ્તા ઈસકે અલાવા હૈ હી નહીં.

ચંદ કીમતી અકવાલ

યે મૈં અપને ઘરકી બાત નહીં કેહ રહા હૂં, બલ્કે બુઝુર્ગોંકે અકવાલ ઔર ઉનકે મકતૂબાત ઈસ મફહૂમકી બાતોંસે ભરે પડે હૈં. નમૂનેકે તૌર પર ચંદ ઈરશાદાત પેશ કરતા હૂં, મુલાહિઝા ફરમાએં.

(૧) હઝરત ઈબ્ને અતા (રહ.) ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે "જિસ કદર રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઈત્તિબાઅ કરોગે ઉસી કદર ભલાઈકી તરફ ચલોગે, ઔર ઉનકી ઈત્તિબાઅસે જિસ કદર દૂરી હોગી ઉતની હી હલાકત હોગી."

(૨) આપ હીકા એક ઈરશાદ હૈ કે "આજ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે નઝદીક કુબૂલિયતકે દરવાઝે બંદ હૈં, બજુઝ ઈત્તિબાએ રસૂલકે કોઈ નજાત નહીં પા સકતા."

(૩) હઝરત ખ્વાજા મા'સૂમ (રહ.) ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે "હુસૂલે નજાત ઔર વુસૂલે બરકાત નબી અલૈહિસ્સલાતુ વસ્સલામકી ઈતાઅતકે સાથ વાબસ્તા હૈ. ઔલિયાએ કિરામને વિલાયત, મુહબ્બત, મઅરિફત ઔર કુર્બે ઈલાહીસે જો કુછ ભી હિસ્સા પાયા હૈ વો હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે તુફૈલસે પાયા હૈ. રાહે વુસૂલ નબી અલૈહિસ્સલામકી ઈત્તિબાઅ હી પર મૌકૂફ ઔર મુન્હસિર હૈ."

(૪) હઝરત ખ્વાજા મા'સૂમ (રહ.) હી કા એક મકતૂબ હૈ જિસમેં આપ તેહરીર ફરમાતે હૈં કે "જો શખ્સ ઈત્તિબાએ સુન્નત, શરીઅત પર અમલ ઔર બિદઅતસે બચનેમેં જિતની ઝિયાદા કોશિશ કરનેવાલા હોગા ઉતના હી ઝિયાદા

ઉસે નૂરે બાતિન હાસિલ હોગા ઔર ઉસી કદર હક તઆલાકી રાહ ઉસ પર ઝાહિર હોગી. બિલાશુબહ ઈત્તિબાએ સુન્નત હી નજાત દેનેવાલી હૈ.

(૫) હઝરત રિફાઈ (રહ.) કા ઈરશાદ હૈ કે "દુરવેશ ઉસી વક્ત તક તરીકત પર હૈ જબ તક વો સુન્નત પર જમા હુવા હૈ. જિસ વક્ત વો સુન્નતસે હટેગા તરીકતસે અલગ હો જાએગા."

(૬) હઝરત મૌલાના મેહમૂદુલ હસન ગંગોહી નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ, એક આયતે કરીમાકી તફસીર કરતે હુએ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે "અલ્લાહ તઆલાને અપને રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો નમૂના બનાકર ભેજા હૈ ઔર યૂં ફરમાયા હૈ કે અમલકે લિયે ઉનકી ઝિંદગીકો નમૂના બનાઓ. હમેં વોહી ઝિંદગી મતલૂબ હૈ જો ઝિંદગી હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી હૈ. હમારી મરઝી હૈ કે સારે લોગ ઉનહીકે નક્શે કદમ પર ચલેં ઔર ઉનહીકે તરીકેકો અપનાએ. પસ જિસ કદર લોગ ઉનકે તરીકે પર ચલેંગે ઉસી કદર વો હમારે મહેબૂબ બનતે ચલે જાએંગે."

યે બુઝુર્ગોંકે ચંદ અકવાલ થે જો "મુશ્તે નમૂના અઝ ખિરવારે" કે તૌર પર (યાની ઢેરમેંસે મુઠ્ઠીભર) મૈંને આપ હઝરાતકે સામને નકલ કિયે હૈં. વરના તો સુન્નતકી અહમિયતસે મુતઅલ્લિક હઝરાતે અકાબિરકે ઢેર સારે ઈરશાદાત મુખ્તલિફ કિતાબોંમેં મુન્તશિર હૈં. ઔર સિર્ફ ઈરશાદાત હી નહીં, બલ્કે મુસ્તકિલ મઝામીન, મુસ્તકિલ રિસાલે ઔર મુસ્તકિલ તસાનીફ (કિતાબેં) હૈં જો સુન્નતકી અહમિયત ઔર ઉસકી ઈફાદિયત પર લિખ્ખી ગઈ હૈં.

અકાબિરકે ઈન ઈરશાદાતકી નકલ કર દેનેકે બાદ અબ મૈં નહીં સમઝતા કે સુન્નતકી અહમિયત ઔર ઉસકી ઈફાદિયત મઝીદ બયાન કરનેકી જરૂરત બાકી રેહ ગઈ હોગી. ફિર ભી અપની ગુફતગૂકી મુનાસિબતસે ઈસ વક્ત હઝરત મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) કા એક ઈરશાદ જો બડા હી અજીબ હૈ, બલ્કે યૂં કેહ લીજિયે કે ઈસ પૂરી ગુફતગૂકા લુબ્બે લુબાબ (ખુલાસા) હૈ, યહાં નકલ કરના મુનાસિબ સમઝતા હૂં. મેરે ખયાલમેં યે એક ઐસા કૌલ હૈ કે અગર ઉસે દિલકે કાનોંસે સુના જાએ તો

શાયદ સુન્નતકી અહમિયત સમઝનેકે લિયે કાફી ઔર શાફી હૈ. ઈસ લિયે કે જિસ શખ્સકા યે કૌલ હૈ વો કોઈ મા'મૂલી આદમી નહીં, બલ્કે એક ઐસા શખ્સ હૈ જિસે સિર્ફ એક સદી કા નહીં, બલ્કે પૂરે હજારેકા મુજદ્દિદ તસ્લીમ કિયા ગયા હૈ. ઔર સલફસે લેકર ખલફ તક સારે ઉલમા ઔર અકાબિર જિનકે ઈલ્મી ઔર રૂહાની મકામકે આગે સર ઝુકાતે હૈં ઔર જિનકે સાથ ફક્ત નિસ્બત હો જાનેકો અપને હકમેં બહોત બડી સઆદત સમઝતે હૈં. હઝરતકા યે ઈરશાદ સુનેં ઔર દિલકે કાનોંસે સુનેં.

હઝરત ફરમાતે હૈં કે "અલ્લાહ તઆલાને મુઝે ઈલ્મે ઝાહિરીસે સરફરાઝ ફરમાયા. મૈંને તફસીર પઢી, હદીસ પઢી, ફિક્હ પઢા, યે તમામ ઉલૂમે ઝાહિરા અલ્લાહ તઆલાને મુઝે અતા ફરમાએ ઔર ઉન પર મુઝે કમાલ બખ્શા. ફિર મુઝે સૂફિયાએ કિરામકા ખયાલ હુવા કે દેખેં સૂફિયાએ કિરામ ક્યા કેહતે હૈં.

ચુનાંચે મૈં ઉનકી તરફ મુતવજ્જેહ હુવા ઔર ઉનકે ઉલૂમ હાસિલ કિયે. સૂફિયાએ કિરામકે ચાર સિલસિલે જો સહરવરદિયા, કાદરિયા, ચિશ્તિયા ઔર નક્શબંદિયાકે નામસે પહેચાને જાતે હૈં, મુઝે ઉનકે બારેમેં જુસ્તજૂ પૈદા હુઈ કે કૌનસા સિલસિલા ક્યા તરીકા તા'લીમ કરતા હૈ? ફિર મૈંને ચારોં સિલસિલોંમેં જિતને આ'માલ, અઝકાર, અશ્ગાલ ઔર મુરાકબાત હોતે હૈં વો સબ અંજામ દિયે. ઉસકે બાદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને મુઝે ઐસા મકામ બખ્શા કે ખુદ સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને મુઝે અપને દસ્તે મુબારકસે ખિલ્અત પહેનાયા. ફિર અલ્લાહ તઆલાને મુઝે ઈતના ઊંચા મકામ અતા ફરમાયા કે મૈં અસલકો પહોંચા. ફિર અસલસે ઝલ કો પહોંચા. હત્તાકે મૈં ઐસે મકામ પર પહોંચા કે અગર ઈસ ઝબાનસે ઝાહિર કરૂં તો ઉલમાએ ઝાહિર મુઝ પર કુફ્રકા ફતવા લગા દેંગે ઔર ઉલમાએ બાતિન મુઝ પર ઝિંદીકિયતકા ફતવા લગા દેંગે. લેકિન મૈં ક્યા કરૂં કે અલ્લાહ તઆલાને મુઝકો અપને ફઝલસે યે સારે મકામાત અતા ફરમાએ. યે સારે મકામાત હાસિલ કરનેકે બાદ અબ મૈં એક દુઆ કરતા હૂં ઔર જો શખ્સ ઉસ દુઆ પર આમીન કહેગા ઈન્શા અલ્લાહ ઉસકી ભી મગફિરત હો

જાએગી. વો દુઆ યે હૈ કે,

યા અલ્લાહ! મુઝે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઈત્તિબાઅકી તૌફીક અતા ફરમા. (આમીન)

યા અલ્લાહ! મુઝે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સુન્નત પર ઝિંદા રખ. (આમીન)

યા અલ્લાહ! મુઝે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સુન્નત પર મૌત અતા ફરમા. (આમીન)

દેખિયે! ઈતને સારે મકામાત તય કરનેકે બાવુજૂદ ક્યા દુઆ માંગ રહે હૈં? ક્યા તમન્ના કર રહે હૈં? ઈત્તિબાએ સુન્નતકી તૌફીક માંગ રહે હૈં, ઈત્તિબાએ સુન્નતકી તમન્ના કર રહે હૈં. ઉસી સુન્નતકી ઈત્તિબાઅકી તૌફીક માંગ રહે હૈં જિસે હમ લોગ યાદ આ જાનેકે બાવુજૂદ "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર નઝર અંદાઝ કર દેતે હૈં.

ઈસ લિયે કે વો જાનતે હૈં કે હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મહેબૂબિયત ઔર ઉનકી બારગાહમેં મકબૂલિયત બસ ઈત્તિબાએ સુન્નતકે રાસ્તેસે મિલેગી. મહેબૂબિયત ઔર મકબૂલિયતકો પાનેકા કોઈ દૂસરા રાસ્તા ઈસકે અલાવા હૈ હી નહીં.

મૈં વો દર્દ કહાંસે લાઉં

મેરે દોસ્તો! આપ અગરચે મેરી બાત ન સુનેં મુઝે કોઈ પરવાહ નહીં, મેરી બાત ન માનેં મુઝે કોઈ ગમ નહીં, લેકિન ઉન હઝરાતકી બાત તો માન લેં, ઉનકી બાત સુનકર તો અમલકા ઈરાદા કર લેં, અબ તો અપની ઝિંદગિયોંકો સુન્નતોંસે આરાસ્તા કરનેકી ફિક્ર કરેં. અગર ઉન મકબૂલ બંદગાને ખુદાકે ઈરશાદાત સુનનેકે બાવુજૂદ હમને સુન્નતકી અહમિયતકો ન સમઝા ઔર હમારે દિલમેં સુન્નત પર અમલકા જઝબા ઔર દાઈયા પૈદા ન હુવા ઔર હમને અપને અંદર ઉસકી સચ્ચી

ફિક્ર પૈદા ન કી તો શાયદ હમસે બડા બદ નસીબ ઔર મેહરૂમ કોઈ નહીં હોગા.

દોસ્તો! મૈં કૈસે કહું, કૈસે સમઝાઉં. કાશ! મુઝે સમઝાનેકા ઢંગ આતા, કાશ! મેરે પાસ વો દર્દ હોતા કે જિસ દર્દકે સાથ નિકલી હુઈ બાત અસર કિયે બગૈર નહીં રેહતી. ઔર ફિર આપ હઝરાતકો ક્યા સમઝાઉં, પેહલે તો શકીલ ખુદ સમઝે ઔર ઉસે ઈત્તિબાએ સુન્નતકી તૌફીક હો જાએ ઔર ઝિંદગીકે જિતને સાલ ઉસને સુન્નતકી ઈત્તિબાઅકે બગૈર ગુઝાર દિયે, ઉસ પર સચ્ચે દિલસે નાદિમ ઔર શરમિંદા હો ઔર સચ્ચે દિલસે તૌબા ઈસ્તિગ્ફાર કરે કે આકાકો ભૂલકર ઝિંદગી ગુઝારનેકી વજહસે ઉસને અપના કિતના બડા નુકસાન કર લિયા. ખૈર, અબ જો હુવા સો હુવા, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત મેરે ઉસ કુસૂરકો મઆફ ફરમાએ ઔર આઈન્દા મુઝે ઉસકી તૌફીક દે કે મૈં આકાકો યાદ રખ્ખા કરૂં, અબ ઉનહેં ભૂલકર ઝિંદગી ન ગુઝારૂં.

કાશ! હમ સુન્નતોંકી હકીકત સમઝ પાતે

દોસ્તો! હમને સુન્નતોંકી હકીકતકો જાના નહીં, યે સુન્નતેં દર હકીકત બંદો પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી બહોત બડી મેહેરબાનિયાં હૈં. ઔર સિર્ફ મેહેરબાનિયાં હી નહીં, બલ્કે બંદોંસે ઉનકે પ્યારકી અલામત ઔર ઉસકા મઝહર હૈં. આપ કહેંગે વો કૈસે? તો સુનિયે ઔર ઝરા તવજ્જોહસે સુનિયે.

અગર યે સુન્નતેં ન હોતીં ઔર નેકિયોંકે હાસિલ કરનેકો સિર્ફ ફરાઈઝ ઔર વાજિબાતકી હદ તક મેહદૂદ કર દિયા જાતા તો ફિર બંદોંકો નેકિયોંકે હાસિલ કરનેકે લિયે બડા ઈન્તિઝાર કરના પડતા. રોઝેકે લિયે સાલ ભર ઈન્તિઝાર કરેં, હજકે લિયે સાલ ભર ઈન્તિઝાર કરેં, ઝકાતકે લિયે સાલ ભર ઈન્તિઝાર કરેં, કુરબાનીકે લિયે સાલ ભર ઈન્તિઝાર કરેં વગૈરહ વગૈરહ. બસ એક નમાઝ રેહ જાતી, વો ભી દિન ભરમેં સિર્ફ પાંચ મરતબા. ફજરકા વક્ત ગયા તો અબ નેકિયાં હાસિલ કરનેકે લિયે ઝોહરકી નમાઝકા ઈન્તિઝાર કરેં, ઝોહરમેં નેકિયાં હાસિલ કર

લીં તો અબ અસરકી નમાઝકા ઈન્તિઝાર કરેં, અસરમેં નેકિયાં હાસિલ કર લીં તો અબ મગરિબકી નમાઝકા ઈન્તિઝાર કરેં, ફિર ઈશાકી નમાઝકા ઈન્તિઝાર કરેં.

ગર્ઝ યે કે નેકિયાં હાસિલ કરનેકે લિયે હમેં બડા ઈન્તિઝાર કરના પડતા ઔર ઈન્તિઝારકે બાદ અગર વક્ત મિલતા ભી તો બહોત મેહદૂદસા વક્ત મયસ્સર આતા. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતને યે ગવારા ન કિયા કે મેરે બંદોંકો માલ કમાનેકે લિયે તો બહોતસા વક્ત મિલે, લેકિન નેકિયાં હાસિલ કરનેકે લિયે બસ થોડે આ'માલ ઔર મેહદૂદસા વક્ત મિલે, અગર ઐસા હોતા તો ફિર હમારે લિયે બડી મુશ્કિલ હોતી. આખિર ઈસ સુરતમેં હમ નેકિયોંકી ઝખીરા અંદોઝી કૈસે કર સકતે થે?

લેકિન ચૂંકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને બંદોં પર નિહાયત મહેરબાન હૈં, ઉનસે બેઈન્તિહા પ્યાર ઔર મુહબ્બત કરતે હૈં ઔર ફિર બંદોંકે મિઝાજસે વાકિફ ભી હૈં કે વો કમાઈકી હિર્સકે સાથ સાથ ઉસકે લિયે ઝિયાદાસે ઝિયાદા વક્તકે તાલિબ ભી હોતે હૈં, ઈસ લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉનકે લિયે નેકિયોંકે હાસિલ કરનેકા એક ઐસા નિઝામ બનાયા જિસકે ઝરીએ ઉનહેં નેકિયાં હાસિલ કરનેકે લિયે ઈન્તિઝાર ન કરના પડે, બલ્કે નેકિયાં હાસિલ કરનેકા રાસ્તા ઉનકે લિયે હર વક્ત ખુલા રહે.

નેકિયાં હાસિલ કરનેકા ખુલા બાઝાર

દોસ્તો! યે સુન્નતેં નેકિયાં હાસિલ કરનેકા એક ઐસા બાઝાર હૈ જો હર વક્ત ખુલા રેહતા હૈ, કભી બંદ નહીં હોતા. સુન્નતોંકે ઝરીએ જિતની ચાહે નેકિયાં હાસિલ કર લેં કોઈ રોક ટોક નહીં. ન કિસી ચુરા ચુકેકા અંદેશા ઔર ન હી કિસી ડાકૂકે ડાકા ડાલનેકા ખૌફ. માલ અગર ઝિયાદા કમા લિયા જાએ તો દિલમેં ખટકા લગા રેહતા હૈ કે કહીં ચોર ન આ જાએ, કહીં ડાકૂ ડાકા ન ડાલ દેં. ઔર અગર ચોરોં ઔર ડાકૂઓંસે માલ મેહફૂઝ ભી રેહ ગયા તો ઈન્કમ ટેક્સ (income tax) વાલોંકી ગિરિફ્તસે બચનેકી ફિક્ર ખાઈ જાતી હૈ.

લેકિન નેકિયોંકે સાથ યે મઆમલા નહીં હૈ. અગર કિસીને ઢેર સારી નેકિયાં હાસિલ કર લીં ઔર મુસલસલ હાસિલ કિયે જા રહા હૈ તબ ભી કોઈ ફિકકી બાત નહીં હૈ. યે એક ઐસી કરન્સી હૈ જો બઝાહિર નઝર નહીં આતી ઔર બહોત ઝિયાદા મિક઼દારમેં હોનેકે બાવુજૂદ પૂરી તરહ મહેફૂઝ હોતી હૈ. ઈસ કરન્સીકા ન ઈન્કમ ટેક્સવાલોંકો હિસાબ દેના હૈ ઔર ન હી કોઈ ઝાહિરી દુશ્મન ઐસા હૈ જો ઉસે લૂટ સકતા હૈ, બલ્કે જબ તક બંદા ગુનાહોંકે ઝરીએ અઝ ખૂદ ઉન નેકિયોંકો ઝાએઅ ઔર બરબાદ ન કર દે ઉસ વક્ત તક યે સારીકી સારી નેકિયાં મહેફૂઝ રેહતી હૈં.

અબ યે બાત કે યે બાઝાર હર વક્ત ખુલા રેહતા હૈ, ઔર ઉસમેં જિતની ચાહે નેકિયાં કમા લેં, કોઈ રોક ટોક નહીં હૈ. વો કિસ તરહ? તો ઈસે ભી સુનતે ચલેં. દેખિયે! હમ લોગ હર વક્ત કિસી ન કિસી અમલમેં મશ્ગૂલ હોતે હૈં. કભી ખા રહે હૈં, કભી પી રહે હૈં, કભી વુઝૂ કર રહે હૈં, કભી ગુસલ કર રહે હૈં, કભી કપડા પહેન રહે હૈં, કભી ઘરસે નિકલ રહે હૈં, કભી મસ્જિદમેં દાખિલ હો રહે હૈં, કભી મસ્જિદસે નિકલ રહે હૈં, કભી કોઈ ચીઝ બેચ રહે હૈં, કભી કોઈ ચીઝ ખરીદ રહે હૈં વગૈરહ વગૈરહ. અગર નેકિયાં હાસિલ કરનેકે ઝરાએઅકો ઈબાદાતકી કબીલસે અંજામ દે જાનેવાલે ચંદ આ'માલ મસલન નમાઝ, રોઝા, હજ, ઝકાત, કુરબાની વગૈરહમેં મુન્હસિર કર દિયા જાતા તો ફિર હમારે યે આમ મા'મૂલાત જો મૈંને અભી ઝિક્ર કિયે, વો સબકે સબ નેકિયોંસે ખાલી રેહ જાતે, હમેં ઈન મા'મૂલાતમેં નેકિયાં હાસિલ કરનેકા કોઈ મૌકા મયસ્સર ન આતા.

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત ઔર ઉનકી શાને રહીમીને યે પસંદ ન કિયા કે ઉનકે બંદોંકો નેકિયાં હાસિલ કરનેકે લિયે મહેદૂદ મવાકેઅ દિયે જાએં, જબકે નેકિયાં ઈતની કીમતી ઔર ઉનકે હકમેં ઈસ કદર નાફેઅ ઔર કાર આમદ હૈં કે ઉનકે ઝરીએ ન સિર્ફ ઉનકી દુન્યવી ઝિંદગી સંવરેગી, બલ્કે ઉનકી કબ્ર, ઉનકા હશ્ર, ઉનકી આખિરતકે સારે મરાહિલ ઔર ઉનકી જન્નત સભી કુછ સંવર જાએગી. તો જબ યે નેકિયાં ઉનકે હકમેં ઈતની નાફેઅ ઔર કાર આમદ હૈં તો ફિર ક્યૂં ન મૈં

ઉનકે લિયે નેકિયોંકે હાસિલ કરનેકે ઝિયાદાસે ઝિયાદા મવાકેઅ ફરાહમ કરૂં ઔર કુછ ઐસા નઝમ કરૂં કે યે અપને તમામ મા'મૂલાતમેં ભી નેકિયાં હાસિલ કર સકેં. પસ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપને બંદોંસે મુહબ્બતકી ખાતિર ઉનહેં સુન્નતોંકે ઝરીએ નેકિયોંકે હાસિલ કરનેકા એક ઐસા નિઝામ અતા ફરમાયા કે વો અપને આમ મા'મૂલાતમેં ભી નેકિયાં હાસિલ કર સકેં. ઈસી ગર્ઝસે ઉનહેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે ઉસ્વહ ઔર ઉનકે તરીકેકી પૈરવીકા હુકમ દિયા ગયા કે અપની ઝિંદગીકે તમામ શો'બોંમેં ઔર અપને રોઝાનાકે તમામ આ'માલમેં મેરે મહેબૂબકે તરીકેકી ઈત્તિબાઅ કિયા કરો. ખાઓ તો મેરે મહેબૂબકે તરીકેકે મુતાબિક, પીઓ તો મેરે મહેબૂબકે તરીકેકે મુતાબિક, કપડા પહેનો તો મેરે મહેબૂબકે તરીકેકે મુતાબિક, ઉતારો તો મેરે મહેબૂબકે તરીકેકે મુતાબિક, ગુસલ કરો તો મેરે મહેબૂબકે તરીકેકે મુતાબિક, લેન-દેન કરો તો મેરે મહેબૂબકે તરીકેકે મુતાબિક. જબ તુમ અપને હર અમલમેં ઉનકી ઈત્તિબાઅ કરોગે તો તુમહારી ઝિંદગીકા કોઈ પલ ઔર કોઈ લમ્હા નેકીસે ખાલી ન રહેગા.

સુન્નતોંકે ઝરીએ લેતા જા

મિયાં! ખાના પીના, પહેનના ઉતારના, વુઝૂ કરના, ગુસલ કરના, ઘરમેં આના, ઘરસે નિકલના, મસ્જિદમેં આના, મસ્જિદસે નિકલના, બેચના, ખરીદના વગૈરહ, યે સારે આ'માલ તો વો હૈ જિનહેં હમ બેદારીકે આલમમેં અંજામ દેતે હૈં. કુરબાન જાઈયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત પર કે ઉનહોંને યે ભી ગવારા ન કિયા કે મેરે બંદે સિર્ફ જાગનેકી હાલતમેં નેકી હાસિલ કર સકેં ઔર ઉનકે સોનેકી હાલત નેકીસે ખાલી રહે. હાલાંકે માલ કમાનેકે લિયે જરૂરી હૈ કે બંદા જાગ રહા હો, ઉસકી દુકાન ખુલી હુઈ હો, ઓફિસ ખુલી હુઈ હો, કારોબાર ચલ રહા હો તભી માલ કમાયા જા સકતા હૈ, લેકિન નેકી હાસિલ કરનેકે સિલસિલેસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈસ ઝાબ્તેકો જરૂરી કરાર નહીં દિયા, બલ્કે ઐસા ઈન્તિઝામ કિયા

કે બંદે સોનેકી હાલતમેં ભી નેકિયાં હાસિલ કર સકે.

અલ્લાહ પાક! ક્યા હમ સોનેકી હાલતમેં ભી નેકિયાં હાસિલ કર સકતે હૈં?

હાં મેરે બંદો! તુમ સોનેકી હાલતમેં ભી નેકિયાં હાસિલ કર સકતે હો.

અલ્લાહ પાક! વો કૈસે?

મેરે બંદો! બસ તુમ્હેં યે કરના હૈ કે સોનસે પેહલે મેરા મહેબૂબ જિન આ'માલકો કિયા કરતા થા તુમ ભી સોનેસે પેહલે મેરે મહેબૂબકી ઈત્તિબાઅકી નિય્યતસે ઉન આ'માલકો કર લિયા કરો ઔર ફિર યે નિય્યત કરકે સો જાઓ કે હમ ઈસ લિયે સોતે હૈં કે યે હમારે પરવરદિગારકા હુકમ હૈ, હમારે નફસકા હક હૈ ઔર હમારે આકા જનાબ મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સુન્નત હૈ. જબ તુમ મેરે મહેબૂબકે આ'માલકી ઈત્તિબાઅ કરકે ઈન નિય્યતોંકે સાથ સોઓગે તો મૈં તુમ્હારા સોના ભી ઈબાદતમેં શુમાર કરૂંગા ઔર તુમ્હેં ઉસ પર ભી અજરો સવાબ અતા કરૂંગા.

ઔર ઈસ ઈત્તિબાઅકા સિલા સિર્ફ યે નહીં દૂંગા કે અજ્રસે નવાઝૂંગા, બલ્કે મઝીદ ફઝલ યે કરૂંગા કે અગર સોનેકી હાલતમેં તુમ્હારા ઈન્તિકાલ હો ગયા તો તુમ્હેં શહાદતકા દરજા ભી નસીબ કરૂંગા.

દોસ્તો! યે હૈ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા પ્યાર, ઉનકી મુહબ્બત, ઉનકા ફઝલ ઔર ઉનકી મહેરબાની. અલ્લાહકે બંદો! અલ્લાહકી તરફ બઢો તો સહી, ઉનસે માંગો તો સહી, ઉનકે ખઝાનેમેં કોઈ કમી નહીં હૈ, વો ઐસે લામહેદૂદ ખઝાનોંકે માલિક હૈં કે હમ લેતે લેતે થક જાએંગે, લેકિન વો દેતે દેતે નહીં થકેંગે.

તૂ વો દાતા હૈ કે દેનેકે લિયે
દર તેરી રહમતકે હર દમ હૈં ખુલે

બેગર્ઝ મુહબ્બત કરનેવાલે

બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! આ'માલે મસ્નૂના અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા પ્યાર

તો હૈં હી, સાથ હી હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે અપની ઉમ્મતકે સાથ હમદર્દાના તઅલ્લુક ઔર આપકી બેગર્ઝ ઔર બેલોસ (ખાલિસ) મુહબ્બતકી અલામત ભી હૈં. દુનિયામેં કોઈ કિસીકે સાથ બેગર્ઝ મુહબ્બત નહીં કરતા. દોસ્તકી મુહબ્બત ગર્ઝ પર મબ્ની હોતી હૈ, પડોસીકી મુહબ્બત ગર્ઝ પર મબ્ની હોતી હૈ, રિશ્તેદારકી મુહબ્બત ગર્ઝ પર મબ્ની હોતી હૈ, ભાઈ બહેનકી મુહબ્બત ગર્ઝ પર મબ્ની હોતી હૈ, મિયાં બીવીકી મુહબ્બત ગર્ઝ પર મબ્ની હોતી હૈ, હત્તાકે માં-બાપ ભી અપની ઔલાદસે બગૈર કિસી ગર્ઝકે મુહબ્બત નહીં કરતે, ઉનકી મુહબ્બત ભી કિસી ગર્ઝ પર મબ્ની હોતી હૈ.

અગર કિસીકી મુહબ્બત ઐસી હૈ જો અગરાઝ ઔર મફાદાતસે પાક હૈ તો વો સિર્ફ ઔર સિર્ફ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઔર ઉનકે મહેબૂબ જનાબ નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત હૈ, બસ યેહી દો ઝાત ઐસી હૈં જો હમસે કિસી ગર્ઝકી બુન્યાદ પર મુહબ્બત નહીં રખતી. ઉનકી મુહબ્બતમેં ઉનકી અપની ગર્ઝ ઔર અપને મફાદકા કોઈ ઉન્સુર (હિસ્સા) નહીં હોતા, વો સિર્ફ ઔર સિર્ફ હમારે નફાકી ખાતિર હમસે મુહબ્બત કરતે હૈં.

ઉમ્મતકે સાથ બેગર્ઝ મુહબ્બતકી ચંદ ઝલકિયાં

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને બંદોંસે કિતના પ્યાર કરતે હૈં, ઈસકા કુછ તઝકિરા તો મૈંને અભી આપ હઝરાતકે સામને કિયા. અબ હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે અપની ઉમ્મતકે સાથ ઉલ્ફત ઔર મુહબ્બતકે ચંદ નમૂને ભી સુનતે ચલેં કે આકાને હમારે સાથ કિતની મુહબ્બત ફરમાઈ, હમારી રાહતકા કિતના ખયાલ રખ્ખા, હમેં નુકસાનસે બચાનેકી કૈસી કૈસી તદબીરેં બતલાઈ ઔર હમારે નફાકી ખાતિર ન જાને કિતની ઐસી બાતેં હમેં બતલાઈ જો બઝાહિર દેખનેમેં બહોત છોટી મા'લૂમ હોતી હૈં, લેકિન નતીજેકે એ'તિબારસે બહોત હી નાફેઅ ઔર કાર આમદ હૈં. ઝિંદગીકા કોઈ ગોશા, કોઈ મઆમલા ઔર કોઈ હાલ

ઐસા નહીં છોડા જિસકે મુતઅલ્લિક આપને અપની ઉમ્મતકી રેહબરી ન ફરમાઈ હો. આપકી હમદર્દી ઔર રેહબરીકે ચંદ નમૂને મુલાહિઝા કરતે ચલેં.

(૧) હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ રાતમેં સોનેસે પેહલે કપડે તબ્દીલ કર લિયા કરતે થે, યે આપકા આમ મા'મૂલ થા. લેકિન કભી કભી ઈસકે બર ખિલાફ ઉસી કપડેમેં ભી સો જાયા કરતે થે, રિવાયાતમેં ઈસકા સુબૂત ભી મિલતા હૈ.

અબ કેહનેકો તો યે એક આમસી બાત હૈ, લેકિન અગર ગૌર કરેં તો આપકા અપને મા'મૂલકે બરખિલાફ અમલ કરના, દર હકીકત અપની ઉમ્મતકે સાથ મુહબ્બત ઔર શફકતકી બિના પર થા. ઈસ લિયે કે ઉમ્મતમેં હર તરહકે લોગ હોંગે. કુછ ઐસે હોંગે જિનકે પાસ કઈ જોડે હોંગે, વો તો આપકે આમ મા'મૂલકી ઈત્તિબાઅ કરકે નેકિયાં હાસિલ કર લેંગે, લેકિન કુછ ઐસે ભી હોંગે જિનકે પાસ ફક્ત દો જોડે હોંગે, એકકો પેહનેંગે ઔર દૂસરા ધુલનેકે લિયે રખ્ખા હોગા. ઐસી હાલતમેં આપકે યે ઉમ્મતી કિસ તરહ કપડા તબ્દીલ કર સકેંગે? ક્યા ઉન્હેં ઈસ સુન્નત પર અમલકા મૌકા નહીં મિલેગા? ઔર ક્યા વો ઈસ અમલમેં આપકી ઈત્તિબાઅસે મહેરૂમ રેહનેકી બિના પર નેકિયોંસે મહેરૂમ રેહ જાએંગે?

આપ સોચતે હોંગે કે ક્યા ઐસે ભી લોગ હૈં જિનકે પાસ સિર્ફ દો જોડે હોતે હૈં? હાં દોસ્તો! ઐસે ભી લોગ હૈં. જબ ઢૂંઢેંગે ઔર મા'લૂમ કરેંગે તો ઐસે બહોતસે લોગ મિલેંગે, લેકિન હમેં ઐસે લોગોંકી તલાશ કી, ઉનસે રબ્ત બઢાનેકી ઔર ઉનકે અહવાલ મા'લૂમ કરનેકી ફુરસત કહાં હૈ? મેરા ઐસે લોગોંસે તઅલ્લુક હૈ ઔર મૈં ઐસે લોગોંકો જાનતા હૂં જિનકે પાસ સિર્ફ દો જોડે કપડે રેહતે હૈં ઔર બા'ઝોંકે પાસ તો સિર્ફ એક જોડા કપડા ઔર એક લુંગી હોતી હૈ. દિનમેં ઉસ જોડેકો પેહને રેહતે હૈં ઔર રાતકે વક્ત લુંગી પહેનકર ઉસ જોડેકો ધોકર સુખા લેતે હૈં, અગલી સુબહ ફિર ઉસીકો પહેન લેતે હૈં.

દોસ્તો! હમેં ઉનકે બારેમેં ઈલ્મ હો યા ન હો ઔર હમેં ઉનકા ખયાલ હો કે ન હો, લેકિન ચૌદહસો બરસ પેહલે આકાને ઐસે લોગોંકે બારેમેં સોચા થા ઔર

કિયામત તક આનેવાલે અપને એક એક ઉમ્મતીકી ફિક્ર કી થી. અગર આપકા ઉમ્મતી ખૂશહાલ હો ઔર ઉસકે પાસ ઝાઈદ કપડે મૌજૂદ હોં તો વો રોઝાના સોનેસે પેહલે અપને કપડે તબ્દીલ કર લે ઔર આપકે આમ મા'મૂલકી ઈત્તિબાઅકી નિય્યત કર લે તો ઉસે ઉસ પર અજ્રો સવાબ મિલેગા, લેકિન આપકા વો ઉમ્મતી જો બેચારા તંગદસ્ત ઔર નાદાર હૈ ઔર ઉસકે પાસ સિર્ફ એક જોડા હૈ તો ક્યા વો ઈસ અમલમેં આપકી ઈત્તિબાઅસે ઔર ઉસ પર મિલનેવાલે અજ્રો સવાબસે મહેરૂમ રેહ જાએ? નહીં નહીં, ઐસા નહીં હૈ. ઉસે ઈસ હાલમેં ભી માયૂસ હોનેકી જરૂરત નહીં હૈ, આપને ઐસે હાલ વાલોંકે લિયે ભી અમલકી રાહ ખુલ રખ્ખી હૈ. અગર ઉસકે પાસ સિર્ફ એક જોડા હૈ તો વો અપને ઉસી કપડેમેં સો જાએ ઔર આપકી ઉસ અદાકી નકલ કર લે જો આપ કભી કભી કિયા કરતે થે તો ઉસે ભી સુન્નતકી અદાયગીકા સવાબ મિલ જાએગા ઔર ઉસકી નેકિયોંકા નુકસાન ન હોગા. બતાઈયે! ક્યા હમ ઈસ સુન્નતકો છોડ દેંગે? અગર છોડેંગે તો ફિર કિસકા નુકસાન હોગા?

(૨) ઈસી તરહ આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા એક મા'મૂલ યે થા કે જબ આપ સોનેકે લિયે અપને બિસ્તર મુબારક પર તશરીફ લાતે તો લેટનેસે પેહલે ઉસે તીન મરતબા ઝાડ લેતે થે. યે સિર્ફ આપકા એક અમલ નહીં થા કે આપ ઐસા કિયા કરતે થે, બલ્કે ઈસ અમલકે ઝરીએ આપને અપની ઉમ્મતકો યે હિદાયત દી હૈ કે જબ તુમ સોનેકે લિયે અપને બિસ્તર પર જાઓ તો ઉસે તીન મરતબા ઝાડ લિયા કરો.

અબ બતાઈયે! બિસ્તર હમારા હૈ, હમારે હી કમરેમેં બિછા હુવા હૈ, હમારે ઘરસે નિકલનેકે બાદ રોઝાના કમરેકી સફાઈ કી જાતી હૈ, બિસ્તર ઝાડા જાતા હૈ, ખિડકિયાં બંદ કર દી જાતી હૈં. ઔર અગર ખિડકિયાં ખુલી ભી રેહ જાએં તો ઉન ખિડકિયોંસે ઐસી કૌનસી તકલીફ દેનેવાલી ચીઝ હમારે કમરેમેં ઔર હમારે બિસ્તર પર આ સકતી હૈ જિસકી વજહસે આપ અલૈહિસ્સલાતુ વસ્સલામ હમેં બિસ્તર ઝાડનેકી હિદાયત દે રહે હૈં? ક્યા કોઈ સાંપ યા બિચ્છૂ કમરેમેં આ જાએગા? નહીં, ઝિયાદાસે ઝિયાદા યેહી તો હોગા કે કોઈ કીડા યા ચૂંટી બિસ્તર પર આ જાએગી, ઔર અગર

હમને બિસ્તર ન ઝાડા તો સોનેકી હાલતમેં વો કીડા યા વો ચ્યૂંટી હમેં કાટ લેગી.

દોસ્તો! આકાકી મુહબ્બત ઔર ઉનકી હમદર્દી દેખિયે કે આપકો યે ભી ગવારા નહીં હૈ કે હમેં કોઈ કીડા યા ચ્યૂંટી કાટ લે. હાલાંકે ઉસ કીડે યા ચ્યૂંટીકા આના યકીની નહીં હૈ, સિર્ફ ઈમ્કાન હૈ. ઉસી ઈમ્કાનકી બિના પર આપ હમેં યે હિદાયત દે રહે હૈં કે સોનેસે પેહલે અપને બિસ્તરકો ઝાડ લિયા કરો, તાકે કોઈ કીડા યા ચ્યૂંટી તુમહેં નુક્સાન ન પહોંચા સકે. બતાઈયે! ક્યા હમ ઈસ સુન્નતકો ભી છોડ દેંગે? અગર છોડ દેંગે તો ફિર કિસે નુકસાન પહોંચેગા?

(૩) ઈસી તરહ આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા એક મા'મૂલ યે થા કે જબ આપ જૂતા પહેનતે તો પહેનનેસે પેહલે ઉસે ઝટક લિયા કરતે થે. ઈસ મા'મૂલમેં ભી યેહી મસ્લિહત કાર ફરમા હૈ કે કહીં ઐસા ન હો કે કોઈ કીડા યા ચ્યૂંટી જૂતેકે અંદર જા ચુકી હો જિસકા હમેં પતા ન હો ઔર પહેનનેકે બાદ વો હમેં કાટ લે. લિહાઝા આપને અપને મા'મૂલકે ઝરીએ યહાં ભી હમારી હિફાઝતકી તદબીર બતલા દી. ક્યા હમ ઈસ અમલકો ભી સુન્નત સમઝકર છોડ દેંગે?

(૪) ઈસી તરહ આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને અપની ઉમ્મતકો યે હિદાયત દી કે ખાનેકે શુરૂમેં બિસ્મિલ્લાહ કેહ લિયા કરો, જબ અલ્લાહકા નામ લેકર ખાઓગે તો ફિર ઉસ ખાનેમેં શયતાન શરીક ન હો સકેગા.

(૫) ઈસી તરહ એક હિદાયત યે દી કે ઘરકા દરવાઝા બિસ્મિલ્લાહ કેહકર બંદ કિયા કરો, જબ બિસ્મિલ્લાહ કેહકર દરવાઝા બંદ કરોગે તો ફિર શયતાન તુમહારે ઘરમેં દાખિલ નહીં હો પાએગા.

(૬) ઈસી તરહ એક હિદાયત યે દી કે જબ કપડા ઉતારકર કહીં ટાંગો તો બિસ્મિલ્લાહ કેહકર ટાંગા કરો, ઉસકા ફાઈદા યે હોગા કે શયતાન તુમહારે કપડોંકો ઈસ્તે'માલ ન કર સકેગા.

દોસ્તો! ઝરા ગૌર કરેં કે આખિર હમેં યે હિદાયાત ક્યૂં દી ગઈં? ઈન હિદાયાતકા મકસદ ક્યા હૈ? યે હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત ઔર આપકી હમદર્દી નહીં તો ઔર ક્યા હૈ કે આપને સિર્ફ ઝાહિરી

નુકસાનદેહ ચીઝોંસે હમારી હિફાઝતકા ઈન્તિઝામ કિયા, બલ્કે નઝર ન આનેવાલે દુશ્મન યાની શયતાનસે ભી હમારી હિફાઝતકા ઈન્તિઝામ ફરમાયા. શયતાન હમેં નઝર નહીં આતા ઔર ન ઉસકી જાનિબસે પહોંચનેવાલા નુકસાન હમેં દિખાઈ દેતા હૈ, ઈસકે બાવુજૂદ આપને હમેં વો તરીકે ઔર વો તદાબીર બતલાઈ જિનહેં ઈખ્તિયાર કરકે હમ હર તરહકે નુકસાનસે મહેફૂઝ રેહ સકતે હૈં. નઝર આનેવાલે નુકસાનસે ભી ઔર નઝર ન આનેવાલે નુકસાનસે ભી. અબ અગર કોઈ કહે કે યે આ'માલ સુન્નત હી તો હૈં, ફર્ઝ યા વાજિબ તો હૈં નહીં કે ઉન પર અમલ કરના જરૂરી હો, તો ફિર આપ બતાએં ઉસે નુકસાન પહોંચેગા યા નહીં પહોંચેગા? અગર કિસીકો યે નુકસાન ગવારા હો તો ફિર વો સુન્નતકો છોડે.

(૭) ઈસી તરહ પાની પીનેસે મુતઅલ્લિક આપકા યે મા'મૂલ થા કે આપ પાની પીનેસે પેહલે ઉસે દેખ લિયા કરતે થે. ઈસ મા'મૂલકે ઝરીએ ભી આપને અપની ઉમ્મતકો યે હિદાયત દી હૈ કે પાની પીનેસે પેહલે ઉસે દેખ લિયા કરો. કહીં ઐસા ન હો કે ઉસ બરતનમેં કુછ ધૂલ મૌજૂદ હો યા મિટ્ટીકે કુછ ઝર્રાત હોં ઔર બગૈર દેખે પીનેકી સૂરતમેં પાનીકે સાથ સાથ વો ઝર્રાત ભી પેટમેં ચલે જાએં, યા પાનીમેં કોઈ કીડા યા ચ્યૂંટી મૌજૂદ હો ઔર બગૈર દેખે પીનેકી સૂરતમેં વો પાનીકે ઝરીએ પેટમેં ચલી જાએ ઔર તકલીફકા સબબ બને.

દોસ્તો! યે સારી હિફાઝતી તદાબીર સિર્ફ અપની ઝાતકી હિફાઝતકે લિયે નહીં થીં, બલ્કે ઉમ્મતકી હિફાઝત ઔર ઉનકી રાહતકી ખાતિર ઈખ્તિયાર કી ગઈ થીં. ક્યા હમ ઈસ અમલકો ભી "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર છોડ દેંગે? અગર હાં, તો ફિર છોડ દીજિયે ઔર ઉસકે નતાઈજ ભુગતનેકે લિયે તૈયાર રહેં.

(૮) ઈસી તરહ પાની પીનેસે મુતઅલ્લિક આપકા એક મા'મૂલ યે ભી થા કે આપ પાની જલ્દી જલ્દી ન પીતે થે, બલ્કે બૈઠકર ઈત્મીનાનકે સાથ તીન સાંસમેં પિયા કરતે થે. ઈસ મા'મૂલકે ઝરીએ ઉમ્મતકો યે હિદાયત દેની મકસૂદ થી કે જબ કભી પાની પીના હો તો એક સાંસમેં ગટગટ કરતે હુએ ન પીઓ. ઈસ તરહ પીનેકી સૂરતમેં ઠસકા લગ સકતા હૈ ઔર મૈં નહીં ચાહતા કે મેરે કિસી ઉમ્મતીકો પાની પીતે

વક્ત ઠસકા લગ જાએ, લિહાઝા આપને પાની પીનેસે મુતઅલ્લિક અપના મા'મૂલ યેહી રખ્ખા કે આપ બૈઠકર ઈત્મીનાનકે સાથ તીન સાંસમેં પાની પિયા કરતે થે ઔર ચાહત યે થી કે જબ મેરા ઉમ્મતી પાની પીતે વક્ત મેરે ઈસ મા'મૂલકી ઈત્તિબાઅ કરેગા તો વો નુકસાનસે તો મહેફૂઝ રહેગા હી, સાથ હી મેરી ઈત્તિબાઅકે સબબ ઉસે ઈસ અમલ પર નેકિયાં ભી મિલેંગી. દેખિયે! યે હૈ સુન્નત ઔર ઉસકી ઈત્તિબાઅકે ફવાઈદ કે નુકસાનસે ભી હિફાઝત હો ઔર મુફ્તકી નેકિયાં ભી મિલે. ક્યા હમ ઈસે ભી "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર છોડ દેંગે? ઔર મિયાં છોડ હી દિયા હૈ, કેહનેકી ક્યા જરૂરત હૈ.

(૯) ઈસી તરહ આપ અલૈહિસ્સલાતુ વસ્સલામકા એક મા'મૂલ યે થા કે આપ પાની પીતે વક્ત કભી બરતનમેં સાંસ નહીં લેતે થે. ઈસ મા'મૂલમેં ભી ઉમ્મતકી હિફાઝત ઔર ઉનકી રાહતકા ખયાલ હી કાર ફરમા હૈ. ઈસ લિયે કે નાકકે ઝરીએ જો હવા અંદરસે બાહિરકી તરફ આતી હૈ ઉસમેં તકલીફદેહ જરાસીમ હોતે હૈં જિનકા બાહિર નિકલના જરૂરી હોતા હૈ. અબ અગર બરતન હીમેં સાંસ લી જાએ તો વો જરાસીમ ઉસ પાનીકે સાથ મિલકર દોબારહ પેટમેં ચલે જાએંગે ઔર નુકસાનકા સબબ બનેંગે. લિહાઝા આપને અપને અમલકે ઝરીએ ઉમ્મતકો યે હિદાયત દી કે પાની તીન સાંસમેં તો પિયો લેકિન સાંસ બરતનકે અંદર ન લો, બલ્કે સાંસ લેતે વક્ત બરતનકો મુંહસે અલાહિદા કર લો. ઈસ મા'મૂલ પર અમલ કરનેમેં ભી હમારા દોહરા નફા હૈ, જિસ્માની હિફાઝત ભી ઔર મુફ્તકા અજ્ર ભી. ક્યા હમ ઈસ અમલકો ભી સુન્નત હોનેકી વજહસે છોડ દેંગે? અગર હાં તો ફિર છોડિયે ઔર જિસ્માની બીમારિયોંકો દઅવત દીજિયે.

(૧૦) ઈસી તરહ આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમને અપની ઉમ્મતકો એક હિદાયત યે દી કે જબ કભી કપડા ફટ જાએ તો ઉસે પેહને હુએ ન સિલો, બલ્કે ઉતારકર સિલો. કહીં ઐસા ન હો કે પેહને હુએ સિલનેમેં સૂઈ તુમહારે બદનમેં ચુભે ઔર તુમહેં તકલીફ હો.

દેખિયે! ઉમ્મતીકે બદનમેં સૂઈ ન ચુભ જાએ ઈસ લિયે આકા કપડા

સિલનેસે મુતઅલ્લિક ભી હિદાયત દે રહે હૈં. ઉનહેં તો હમેશા હમારા ખયાલ રહા ઔર હમેં કિસી મૌકા પર ઉનકા ખયાલ નહીં આતા, અગર કભી આતા ભી હૈ ઔર કિસી મૌકે પર અલ્લાહ પાક કોઈ મસ્નૂન અમલ યાદ દિલાતે ભી હૈં તો હમ ઉસે "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર નઝર અંદાઝ કર જાતે હૈં. આકા કો તો હમસે મુહબ્બત થી ઈસ લિયે આપને હર હર મૌકે પર ઔર હર હર અમલમેં હમારી રેહનુમાઈ કી ઔર હમેં નુકસાનસે બચાનેકી હર મુમકિન તદબીર બતલાઈ, લેકિન હમેં ઉનસે કિતની મુહબ્બત હૈ, યે હમારી ઝબાન નહીં, બલ્કે હમારા અમલ બતલાએગા. બતાઈયે! ક્યા હમ ઈસ અમલકો ભી સુન્નત સમઝકર છોડ દેંગે?

(૧૧) આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમકી હિદાયાતમેં એક હિદાયત યે ભી હૈ કે કિસી ઐસી છત પર ન સોઓ જિસ પર મુન્ડેર (કઠેડો) ન હો. મુમકિન હૈ નીંદકી ગફલતમેં ઉઠો ઔર ગિર જાઓ. બતાએં દોસ્તો! હમારે ગિરનેસે કિસે તકલીફ હોગી? હમેં તો હોગી. લેકિન હમારી તકલીફસે ઉનહેં તકલીફ હોતી હૈ ઔર વો બેચૈન હો જાતે હૈં. લિહાઝા આપને હમેં ઉસ તકલીફસે બચાનેકે લિયે ચૌદહસો બરસ પેહલે યે હિદાયત દી થી કે બગૈર મુન્ડેરવાલી છત પર ન સોના, કહીં ઐસા ન હો કે તુમહેં તકલીફ પહોંચ જાએ. ક્યા અકલમંદ ઈસે ભી "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર છોડ દેંગે?

(૧૨) આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને એક હિદાયત યે ભી દી કે જબ રાતકો સોને લગો તો સોનેસે પેહલે અપને ઘરકા ચિરાગ બુઝા દિયા કરો. ઝરા સોચેં! કે હમેં યે હિદાયત ક્યૂં દી ગઈ? ઈસકા મકસદ ક્યા થા? ઈસકા મકસદ સિર્ફ ઔર સિર્ફ હમારી હિફાઝત ઔર હમેં નુકસાનસે બચાના થા. ઈસ લિયે કે અગર ચિરાગ ન બુઝાયા ગયા ઔર ઈસી હાલતમેં હમ સો ગયે તો ઈસ બાતકા ઈમ્કાન હૈ કે ચિરાગકી લવ કિસી કપડેમેં યા બિસ્તરમેં લગે ઔર કિસી બડી તબાહીકા ઝરીઆ બન જાએ. જિસ ઝાતકો યે ગવારા ન થા કે ઉસકે કિસી ઉમ્મતીકો ચ્યૂંટી કાટ લે, વો મહેરબાન ઝાત ભલા યે કબ ગવારા કર સકતી થી કે ઉસકે કિસી ઉમ્મતીકે ઘરમેં આગ લગ જાએ. ક્યા અબ ભી હમેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી હમદર્દિયાં

સમઝમેં નહીં આએંગી? ક્યા હમ અબ ભી ઉનકે આ'માલકો "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર છોડતે રહેંગે?

(૧૩) આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી હિદાયાતમેં એક હિદાયત યે ભી હૈ કે સોનેસે પેહલે અપને બરતનોંકો ઢાંક દો, ઔર અગર બરતન ખાલી હોં તો ઉનહેં પલટ કર રખ દો. આપ જાનતે હૈં કે યે હિદાયત ક્યૂં દી ગઈ? યે હિદાયત ઈસ લિયે દી ગઈ કે સાલ ભરમેં એક રાત ઐસી આતી હૈ જિસમેં એક ઐસી હવા ચલતી હૈ કે અગર વો હવા કિસી ખુલે બરતનમેં દાખિલ હો જાએ ઔર વો બરતન બગૈર ધુલે ઈસ્તે'માલ કિયા જાએ તો એક ઐસી બીમારી લાહિક હોતી હૈ જો લાઈલાજ હોતી હૈ. બતાઈયે! ક્યા હમ ઈસ અમલકો ભી "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર છોડનેકી જુરઅત કરેંગે? અગર જવાબ "હાં" મેં હૈ તો ફિર છોડેં ઔર લાઈલાજ બીમાર બનનેકે લિયે તૈયાર રહેં.

દોસ્તો! ઝરા ગૌર કરેં કે યે હવા રોઝાના નહીં ચલતી, બલ્કે સાલ ભરમેં સિર્ફ એક મરતબા ચલતી હૈ, આપકા ઉમ્મતી સાલમેં સિર્ફ એક મરતબા નુકસાન ઉઠાએ યે ભી આપકો ગવારા નહીં હૈ. જિસ નબીકો ઉમ્મતીકા સાલ ભરમેં એક મરતબા નુકસાન ઉઠાના ગવારા નહીં હૈ, ઉસ નબીકો યે કબ ગવારા હો સકતા હૈ કે ઉનકા ઉમ્મતી રોઝાના નુકસાન ઉઠાએ. હમારી ઔર હમારે ઘરોંકી તો ઉનહેં ઈતની ફિક્ર હૈ, ક્યા કભી હમને સોચા કે હમને ઉનકી ઈન ફિક્રોંકા કિતના ખયાલ રખ્ખા?

આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત ઔર ઉમ્મત પર આપકી શફકતકી યે ચંદ ઝલકિયાં ઔર ચંદ મઝાહિર થે જો મૈંને નમૂનેકે તૌર પર આપ હઝરાતકે સામને બયાન કિયે. વરના તો આપકી પૂરી ઝિંદગી ઔર ઝિંદગીકા હર હર દિન ઉમ્મતકી ફિક્રમેં ગુઝરતા ઔર આપ બસ ઉસી ગમમેં ઘુલે જાતે કે મેરે ઉમ્મતી કિસ તરહ નુકસાનસે બચેં ઔર ઉનહેં કિસ તરહ દુનિયા ઔર આખિરતમેં રાહત ઔર સુકૂન નસીબ હો.

દોસ્તો! જિતના ઉનહોંને હમારા ખયાલ રખ્ખા ઉતના ખયાલ તો માં-બાપ ભી અપની ઔલાદકા નહીં રખતે. ઔર હમારે નફા ઔર નુકસાનકે બારેમેં

જિતની ફિક્ર ઉનહોંને કી હૈ ઉતની ફિક્ર તો માં-બાપ ભી નહીં કરતે. હમારે લિયે જિતના વો રોએ હૈં ઉતના તો કિસીકે માં-બાપ ભી ઉસકે લિયે ન રોએ હોંગે, લેકિન હમ ઐસે નાલાઈક, નિકમ્મે ઔર એહસાન ફરામોશ હૈં કે જિસ કદર ઉનહોંને હમેં યાદ રખ્ખા, ઉસી કદર હમને ઉનહેં ભુલા દિયા હૈ.

નબીકી મુહબ્બતમેં ઊંટોંકા અમલ

દોસ્તો! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપને મહેબૂબકો સારે જહાનોંકે લિયે રહમત બનાકર ભેજા થા ઔર વરફઅ્ના લક ઝિક્રક કે ઝરીએ આપકી અઝમત વ રફઅતકા સારે જહાંમેં એલાન કર દિયા થા. યેહી વજહ થી કે આપકે મકામ ઔર મરતબેકો સિર્ફ ઈન્સાન ઔર જિન્નાત હી નહીં, બલ્કે દૂસરી મખ્લૂકાત ભી જાનતી થીં ઔર આપકી મુહબ્બતમેં જાન તક દેનેકો તૈયાર રેહતી થીં.

ચુનાંચે મૈંને એક આલિમકે બયાનમેં સુના કે હજ્જતુલ વિદાઅકે મૌકે પર હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ત્રેસઠ ઊંટોંકી કુરબાની કી થી; ઈતને ઊંટ તો આપને ખૂદ અપને હાથોંસે ઝબહ કિયે થે. ઈસકે અલાવા ઔર ભી ઊંટ થે જિનહેં હઝરત અલી (રદિ.) કે સુપુર્દ ફરમા દિયા થા કે વો ઝબહ કરેં. સારે ઊંટ કુરબાન ગાહમેં મૌજૂદ થે. તરતીબ યે થી કે ઊંટોંકે રેવડમેંસે પાંચ પાંચ ઊંટ ઝબહ કરનેકે લિયે લાએ જાતે. મૌલાનાને ફરમાયા થા કે જબ પેહલા ઊંટ ઝબહ કરનેકે લિયે લાયા જાતા તો બકિય્યા ચારોં ઊંટ ભી દૌડ પડતે કે પેહલે મુઝે આપકે હાથોં ઝબહ હોનેકી સઆદત મિલે.

દોસ્તો! ઊંટ એક બેઝુબાન જાનવર હોકર આપકી અઝમતકો સમઝેં ઔર આપકી મુહબ્બતમેં જાન દેનેકે લિયે મુસાબિકત (પહેલ) કરેં. ઔર હમ આપકે ઉમ્મતી હોકર, આપસે ઈશ્ક ઔર મુહબ્બતકે મુદઈ હોકર જઝબાતકી કુરબાની દેનેકો ભી તૈયાર ન હોં તો ફિર હમ ખૂદ સોચેં કે યે કિતની બડી બેગૈરતી ઔર કિતની બેશરમીકી બાત હૈ.

એક ગૈર મુસ્લિમ યોગા માસ્ટરકા એ'તિરાફ

મૈંને અપની જવાનીકે દિનોંમેં કુછ મુદ્દત તક યોગા (એક ખાસ કિસમકી જિસ્માની વરઝિશ) કી ટ્રેનિંગ લી હૈ. એક ગૈર મુસ્લિમ શખ્સ જિનકી ઉમર તકરીબન સત્તર (૭૦) સાલ રહી હોગી, મુઝે યોગા સિખાને મેરે ઘર આયા કરતે થે. વો મુઝે યોગા સિખાતે ઔર મૈં ઉનહેં બાતોં હી બાતોંમેં રોઝમર્રાકે જરૂરી આ'માલ, મસલન ખાને પીને, સોને જાગનેકી સુન્નતેં બતાતા જાતા. તકરીબન રોઝકા યેહી મા'મૂલ થા. ચૂંકે વો યોગાકે માસ્ટર થે ઔર લોગોંકો ઉસકી ટ્રેનિંગ દેનેકે લિયે ઉનહોંને બાકાઈદા એક ઈન્સ્ટિટ્યૂટ (institute) ભી ખોલ રખ્ખા થા ઈસ લિયે ઉનહેં બહોત જલ્દ મસ્નૂન તરીકોં પર અમલકે જિસ્માની ફાઈદે સમઝમેં આને લગે.

એક રોઝ મુઝસે કેહને લગે કે શકીલ! તુમ મેરે ગુરૂ હો યા મૈં તુમહારા ગુરૂ હૂં? મૈંને કહા ક્યૂં સર, ક્યા બાત હૈ? કેહને લગે કે જો બાતેં તુમ મુઝે રોઝાના બતાતે રેહતે હો કે હમ ખાના ખાનેકે લિયે ઐસે બૈઠતે હૈં, પાની ઈસ તરહ પીતે હૈં, સોતે ઈસ તરહ હૈં, ઉઠતે ઈસ તરહ હૈં, ગુસલ ઈસ તરહ કરતે હૈં, જરૂરતસે ફારિગ હોનેકે લિયે ઈસ તરહ બૈઠતે હૈં વગૈરહ વગૈરહ. તો મૈં ઈન સારી બાતોંકો સિર્ફ સરસરી તૌર પર નહીં સુનતા, બલ્કે ઘર જાકર બહોત સંજીદગીકે સાથ ઉન પર ગૌર કરતા હૂં. ક્યૂંકે મૈં એક યોગા માસ્ટર હૂં, જિસ્માની તન્દુરૂસ્તીકી હિફાઝત ઔર બકાકે સિલસિલેસે જો તરીકે ઔર તદાબીર મેરી અપની ફીલ્ડસે તઅલ્લુક રખતી હૈં, ઉનકા મુઝે અચ્છી તરહ ઈલ્મ હૈ. તુમહારે બતાએ ગયે તરીકોં પર જબ મૈંને ગૌર કિયા તો ઉન તમામ તરીકોંકો તન્દુરૂસ્તીકે ઉસૂલોંકે ઐન મુતાબિક હી નહીં, બલ્કે નિહાયત મુફીદ ઔર કાર આમદ પાયા, ઈસ લિયે મૈંને ઉન તમામ તરીકોંકો અપના લિયા હૈ ઔર ઉન પર પાબંદીકે સાથ અમલ ભી કરતા હૂં. મેરી બહૂને જબ મુઝે ઉન તરીકોં પર અમલ કરતે દેખા તો એક રોઝ મુઝસે

કેહને લગી કે ડેડી! આજકલ આપકો હુવા ક્યા હૈ કે આપકે તમામ કામોંકો એક ખાસ ઢંગસે અંજામ દે રહે હૈં, ઈસસે પેહલે તો આપ કભી ઐસા નહીં કરતે થે. મૈંને કહા કે બેટા! મુઝે એક મુસલમાન મિલા હૈ. કેહને લગી કે ડેડી! મુસલમાન તો આપકો રોઝાના મિલતે હૈં ઔર બહોતસે મિલતે હૈં. મૈંને કહા નહીં બેટા! યે કુછ અલગ તરહકા મુસલમાન હૈ, યે એક પ્રોફેટ (Prophet) કે બતાએ ગયે તરીકેકે મુતાબિક ખુદ ભી અમલ કરતા હૈ ઔર મુઝે ભી રોઝાના ઉનકે એક એક દો દો તરીકે બતાતા રેહતા હૈ ઔર અબ તક બહોતસે તરીકે બતા ચુકા હૈ. જબ મૈંને ઉન તરીકોં પર ગૌર કિયા તો વો સારે તરીકે ઈન્સાની તન્દુરૂસ્તીકે હિફાઝતકે સિલસિલેસે ઈતને નેચરલ (natural) ઔર પરફેક્ટ (perfect) થે કે મૈંને ખુદ અપની તન્દુરૂસ્તીકી હિફાઝતકી ખાતિર ઉન તમામ તરીકોંકો અપના લિયા હૈ ઔર ઉન પર બહોત એહતિમામકે સાથ અમલ કરતા હૂં ઔર આઈન્દા ભી કરતા રહૂંગા.

દેખિયે! એક ગૈર મુસ્લિમ યોગા માસ્ટર જો ન તો ખુદાકી વહદાનિયત પર ઈમાન રખતા હૈ ઔર ન હી હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી રિસાલત પર ઈમાન રખતા હૈ, વો તો સુન્નતોંકે ફવાઈદકો જાનકર ઉન પર અમલ કરનેકો તૈયાર હૈ, ઔર હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી વહદાનિયત પર ઈમાન લાનેકે બાવુજૂદ, હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો અપના નબી ઔર રસૂલ માનનેકે બાવુજૂદ ઔર ઉનકે સાથ ઈશ્ક ઔર મુહબ્બતકા દા'વા કરનેકે બાવુજૂદ સુન્નતોં પર અમલ કરનેકો તૈયાર નહીં હૈં, તો ક્યા યે હમારે લિયે સોચનેકી બાત નહીં હૈ?

હમારી નિય્યત તો સિર્ફ નબીકી ઈત્તિબાઅ હૈ

ઔર ફિર આજકલ તો સુન્નતકે ફવાઈદ પર સાઈન્સી તજુર્બાગાહોંમેં ખૂબ રિસર્ચ હો રહી હૈ ઔર ઉન તજુર્બાગાહોંસે અકસરો બેશ્તર સુન્નતકે નિત નયે

ફવાઈદ સામને આતે રેહતે હૈં. ખુદ હમારે મુહક્કિકીનને ભી ઈસ મૌઝુઅ પર સાઈન્સી નુક્તએ નઝરસે ખૂબ તેહકીક કી હૈ ઔર મુખ્તલિફ પેહલૂઓસે સુન્નતકે ફવાઈદ ઉમ્મતકે સામને બયાન કિયે હૈં. ઉનહીં લોગોંમેં એક નામ હીકમ મુહમ્મદ તારિક મેહમૂદ ચુગ્તાઈ સાહબકા ભી હૈ જિનકી તેહકીકી કાવિશ "સુન્નતે નબવી ઔર જદીદ સાઈન્સ" કે નામસે દો જિલ્દોંમેં છપકર મંઝરે આમ પર આ ચુકી હૈ ઔર બાઝારમેં મિલતી ભી હૈ.

યે ઔર બાત હૈ કે હમ મુસલમાન કિસી સાઈન્સી ઔર દુન્યવી ફાઈદેકે પેશે નઝર સુન્નતોં પર અમલ નહીં કરતે, બલ્કે સિર્ફ ઔર સિર્ફ ઈસ લિયે અમલ કરતે હૈં કે યે હમારે નબીકી સુન્નત હૈ, યે હમારે આકા કા તરીકા હૈ. ઈસ લિયે કે સુન્નતકા ફૈઝાન કિસી સાઈન્સી તેહકીક ઔર વઝાહતકા મોહતાજ નહીં હૈ. સાઈન્સી તજુર્બગાહેં સુન્નતકી ઈફાદિયત બયાન કરેં ન કરેં, ઉસકી અહમિયતકો તસ્લીમ કરેં ન કરેં, હમેં ઉસસે કોઈ સરોકાર નહીં હૈ. હમારે અમલકે લિયે તો બસ ઈતના હી કાફી હૈ કે યે "સુન્નતેં" હમારે મહેબૂબકે તરીકે હૈં, ઉનકી અદાએં હૈં, ઉન આ'માલ પર ઉનકી નિસ્બતકા લગ જાના હી ઉનકી ઈફાદિયતકે લિયે બહોત બડી સનદ ઔર શહાદત હૈ જિસકે બાદ કિસી ઔર સનદ ઔર શહાદતકી જરૂરત બાકી નહીં રેહતી.

મહેબૂબકી હર અદા કાબિલે અમલ હુવા કરતી હૈ

દોસ્તો! મુઝે ઈલ્મકી રોશનીમેં સુન્નતકી શરઈ હૈસિયત સર ઔર આંખોંસે કુબૂલ હૈ. યે મૈંને કબ કહા કે સુન્નત પર ફર્ઝ યા વાજિબકી તરહ અમલ કરના જરૂરી હૈ. ઉસકી વઝાહત તો મૈં પેહલે ભી કર ચુકા હૂં ઔર અકસર કરતા રેહતા હૂં કે શરીઅતને આ'માલકે જો દરજાત મુકર્રર કિયે હૈં ઉન દરજાતકો મદ્દે નઝર રખતે

હુએ હી ઉન આ'માલ પર અમલ કિયા જાએગા. યે હરગિઝ નહીં હોગા કે કિસી અમલકો ઉસકે શરઈ દરજેસે ઘટાકર યા બઢાકર ઉસ પર અમલ કિયા જાએ. લેકિન ખુદારા, સુન્નતકી શરઈ હૈસિયતકે પેશે નઝર ઉસે હલ્કા બિલકુલ ન સમઝેં, આ'માલે મસ્નૂનાસે મુતઅલ્લિક અપની રવિશ (ચાલ) ઔર અપના ..વિયએ નિગાહ ઝરા તબ્દીલ કરેં. યે જો સુન્નતકી શરઈ હૈસિયત હમ જાનતે હૈં, ક્યા સહાબએ કિરામ (રદિ.) સુન્નતકી ઈસ શરઈ હૈસિયત પર ખબરદાર નહીં થે? ક્યા ઉનકો પતા ન થા કે સુન્નત પર ફર્ઝ યા વાજિબકી તરહ અમલ કરના જરૂરી નહીં હૈ? ફિર આખિર ક્યા વજહ હૈ કે સહાબએ કિરામ (રદિ.) "સુન્નત" કો હત્તલ ઈમ્કાન કાબિલે અમલ સમઝતે થે. ઉનકે નઝદીક સુન્નત કોઈ મા'મૂલી ચીઝ ન થી, બલ્કે બહોત બડી ચીઝ થી. ઈસ લિયે ઉનકો હર હર શો'બેકી સુન્નતોંકા બડા ખયાલ રેહતા થા ઔર વો અપની તાકત ભર તમામ સુન્નતોં પર નિહાયત એહતિમામકે સાથ અમલ કિયા કરતે થે. આખિર ક્યૂં? ઉસકી વજહ ક્યા થી?

સો ઉસકા સીધા ઔર સાફ જવાબ યેહી હૈ કે ઉનકો અપને મહેબૂબ જનાબ નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે બેઈન્તિહા મુહબ્બત થી, વો દીવાનગીકી હદ તક આપકો ચાહતે થે, ઉનકી યેહી મુહબ્બત ઉનકો આપકી ઈત્તિબાઅ પર મજબૂર કરતી થી. ઈસ લિયે ઉનકે નઝદીક અપને મહેબૂબકી હર અદા, આપકા હર કૌલ, હર ફેઅલ, હર અમલ લાઈકે અમલ થા, વો આપકે આ'માલકી ઈત્તિબાઅ કરના ઔર આપકી અદાઓંકી નકલ કરના અપને લિયે ફખ્ર ઔર સઆદતકી બાત સમઝતે થે.

ઈશ્કકી ચંદ મિસાલેં

હઝરાતે સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે નઝદીક "સુન્નત" કિતની અહમિયતકી હામિલ થી ઔર વો કિતને એહતિમામકે સાથ ઉસ પર અમલ કિયા કરતે થે, ઉસકી ચંદ મિસાલેં મૈં આપ હઝરાતકે સામને બયાન કરતા હૂં. ઝરા

તવજ્જોહસે સુનેં ઔર "ઈત્તિબાએ સુન્નત" સે મુતઅલ્લિક અપની સોચ ઔર અપને રવય્યેકા જાઈઝા ભી લેતે જાએં.

(૧) હઝરત અલી (રદિ.) કા એક વાકિઆ કિતાબોંમેં લિખ્ખા હુવા હૈ કે એક મરતબા આપ સફરકે ઈરાદેસે ઊંટ પર સવાર હુએ. જબ સવાર હો ગયે તો આપને ચંદ કલિમાત કહે. સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્ હમ્દુલિલ્લાહિ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ અલ્લાહુ અકબર. ફિર ઊંટકો કમચી (ચાબુક) મારી ઔર હંસે. કિસીને પૂછા કે આપને યે ક્યૂં કિયા? ફરમાયા કે મૈંને હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો દેખા કે આપ ઈસી તરહ ઊંટ પર સવાર હુએ, ઈસી તરહ યે કલિમાત કહે, ઈસી તરહ કમચી મારી ઔર હંસે. દેખિયે! સહાબએ કિરામ (રદિ.) ઈતની છોટી છોટી બાતોંમેં ભી આપકી ઈત્તિબાઅકા એહતિમામ કિયા કરતે થે.

(૨) ઈસી તરહકે દો વાકિએ હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) કે મુતઅલ્લિક ભી મન્કૂલ હૈં.

પેહલા વાકિઆ તો યે કે એક મરતબા આપ મદીના તય્યિબહ ઔર મક્કા મુકર્રમાકે રાસ્તેમેં સફર કર રહે થે. એક જગહ પહોંચકર આપ ઊંટસે ઉતરે ઔર એક દરખ્તકે નીચે ઝરા દેર લેટે, આરામ કિયા, ઉસકે બાદ સવાર હુએ ઔર ચલ દિયે. કિસીને પૂછા કે આપને ઐસા ક્યૂં કિયા? ફરમાયા કે મૈંને દેખા હૈ કે હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને યહાંસે ગુઝરતે હુએ ઈસ જગહ ઈતની દેર આરામ ફરમાયા હૈ.

ગૌર કરેં! કે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) ને ઉસ જગહ પહોંચકર ઉસ દરખ્તકે નીચે સિર્ફ આરામ નહીં કિયા, બલ્કે ઉતની હી દેર આરામ કિયા જિતની દેર હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને આરામ ફરમાયા થા. યે હૈ હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઈત્તિબાઅ ઔર આપકી ઈતાઅત જિસે હમ લોગ "સુન્નત હી તો હૈ" કેહકર છોડતે જાતે હૈં.

(૩) હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) હીકા એક ઔર વાકિઆ કિતાબોંમેં મઝકૂર હૈ કે આપ એક મરતબા ઊંટ પર સવાર હોકર કહીં તશરીફ લે

જા રહે થે. એક જગહ પહોંચકર ઊંટકો બિઠાયા, નીચે ઉતરે ઔર એક જગહ જાકર ઈસ તરહ બૈઠ ગયે જૈસે આદમી પેશાબ કરનેકે લિયે બૈઠતા હૈ, લેકિન પેશાબ ન કિયા, સિર્ફ હૈઅત બનાકર બૈઠે ઔર વાપસ તશરીફ લે આએ. કિસીને પૂછા કે યે ક્યા બાત હૈ? ફરમાયા કે ઈસ રાસ્તેસે ગુઝરતે હુએ આપને ઈસ જગહ પેશાબ કિયા થા.

દેખિયે! ઉનહેં પેશાબકી હાજત નહીં થી, લેકિન ઉસ જગહસે ગુઝરતે હુએ ઉનહેં અપને મહેબૂબકા અમલ યાદ આ ગયા. મહેબૂબકા અમલ યાદ આ જાએ ઔર એક આશિક ઉસ અમલકો છોડકર વહાંસે ગુઝર જાએ, યે કૈસે હો સકતા હૈ? મહેબૂબકી મુહબ્બતને મજબૂર કિયા કે યહાંસે ગુઝરતે હુએ ઉસ અમલકી નકલ કરતે હુએ ચલૂં. હાલાંકે હુઝુરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને યે અમલ ઈબાદતકે તૌર પર અંજામ નહીં દિયા થા, બલ્કે અપની એક ઈન્સાની જરૂરતકો પૂરા કરનેકે લિયે અંજામ દિયા થા, લેકિન હઝરાતે સહાબએ કિરામ (રદિ.) કી મુહબ્બત પર કુરબાન જાએં કે વો હઝરાત ઉન આ'માલમેં ભી આપકી ઈત્તિબાઅકો અપને લિયે લાઈકે સઆદત સમઝતે થે.

(૪) એક ઔર વાકિઆ મુલાહિઝા ફરમાએં. હઝરત હુઝૈફા (રદિ.) સે કિસીને પૂછા કે હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ દિન રાતમેં ક્યા અમલ કિયા કરતે થે? ફરમાયા કે સુબહ ઉઠો ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ (રદિ.) કે પાસ આ જાઓ. જિસ તરહ ઉનહેં વુઝૂ કરતે દેખો, સમઝ લો કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈસી તરહ વુઝૂ કિયા કરતે થે. જિસ તરહ ઉનહેં નમાઝ પઢતા દેખો ઔર નમાઝમેં કિયામ, રૂકૂઅ, સિજદહ ઔર કાઈદહ કરતે દેખો, સમઝ લો કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ નમાઝકે યે સારે અરકાન ઈસી તરહ અદા કિયા કરતે થે. જિસ તરહ વો ચલતે હૈં, સમઝ લો કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈસી તરહ ચલા કરતે થે. જિસ તરહ વો કિસીકે સલામકા જવાબ દેતે હૈં, સમઝ લો કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈસી તરહ સલામકા જવાબ દિયા કરતે થે. જિસ તરહ વો મુસાફહા કરતે

હેં, સમઝ લો કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈસી તરહ મુસાફહા કિયા કરતે થે. જિસ તરહ વો બૈઠતે હૈં, સમઝ લો કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈસી તરહ બૈઠા કરતે થે. જિસ તરહ વો કિસીકે સવાલકા જવાબ દેતે હૈં, સમઝ લો કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈસી તરહ લોગોંકે સવાલાતકે જવાબાત દિયા કરતે થે.

(૫) બાતચીતકી મુનાસિબતસે યહાં વો રિવાયત નકલ કરના મુનાસિબ મા'લૂમ હોતા હૈ જૈસે હઝરત શેખુલ હદીસ મૌલાના મુહમ્મદ ઝકરિયા સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂને અપને રિસાલા "ફઝાઈલે નમાઝ" મેં બયાન કિયા હૈ. વો રિવાયત યે હૈ.

હઝરત અબૂ ઉસમાન ફરમાતે હૈં કે મૈં એક મરતબા હઝરત સલમાન ફારસી (રદિ.) કે સાથ એક દરખ્તકે નીચે થા. ઉનહોંને એક દરખ્તકી એક ખુશ્ક ટેહની પકડકર ઉસે હરકત દી જિસસે ઉસકે પત્તે ગિર ગયે. ફિર મુઝસે કેહને લગે કે અબૂ ઉસમાન! તુમને મુઝસે યે ન પૂછા કે મૈંને યે ક્યૂં કિયા? મૈંને કહા આપ હી બતા દીજિયે ક્યૂં કિયા? ફરમાયા કે મૈં એક દફા નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે સાથ એક દરખ્તકે નીચે થા. આપને ભી દરખ્તકી એક ખુશ્ક ટેહની પકડકર ઈસી તરહ કિયા થા જિસસે ઈસ ટેહનીકે પત્તે જડ ગયે થે. ફિર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા થા કે સલમાન! પૂછતે નહીં કે મૈંને ઈસ તરહ ક્યૂં કિયા? મૈંને અર્ઝ કિયા કે આપ હી બતા દીજિયે ક્યૂં કિયા? આપને ઈરશાદ ફરમાયા થા કે જબ મુસલમાન અચ્છી તરહ વુઝૂ કરતા હૈ, ફિર પાંચોં નમાઝેં પઢતા હૈ તો ઉસકી ખતાએં ઉસસે ઐસી હી ગિર જાતી હૈં જૈસે યે પત્તે ગિરતે હૈં.

ઈસ હદીસકો નકલ કરનેકે બાદ હઝરત શેખ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ "ફાઈદા" કે ઝેલમેં લિખતે હૈં કે "હઝરત સલમાન (રદિ.) ને જો અમલ કરકે દિખલાયા, યે સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે ઈશ્કકી અદના મિસાલ હૈ. જબ કિસી શખ્સકો કિસીસે ઈશ્ક હોતા હૈ તો ઉસકી હર અદા ઉસે ભાતી હૈ ઔર ઈસી તરહ

હર કામકે કરનેકો જી ચાહા કરતા હૈ જિસ તરહ મહેબૂબકો કરતે દેખતા હૈ. જો લોગ મુહબ્બતકા ઝાઈકા ચખ ચુકે હૈં વો ઈસ હકીકતસે અચ્છી તરહ વાકિફ હૈં. ઈસી તરહ સહાબએ કિરામ (રદિ.) નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે ઈરશાદાત નકલ કરનેમેં અકસર ઉન અફઆલકી ભી નકલ કરતે થે જો ઉસ ઈરશાદાતકે વક્ત હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને કિયે થે."

(૬) ઈસી તરહ મૈંને એક કિતાબમેં પઢા કે એક સહાબી હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ. દેખા કે આપકે કુરતેકે બટન ખુલ હુએ હૈં. બસ ફિર ક્યા થા, ઉનહોંને ઉસકે બાદ સારી ઝિંદગી કભી બટન નહીં લગાયા. ઈસકા મતલબ હરગિઝ યે નહીં કે હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને કભી બટન નહીં લગાયા થા, બલ્કે આપસે બટનકા લગાના ભી સાબિત હૈ, લેકિન યે ઉનકી ઈશ્કકી બાત થી કે જિસ હાલમેં આપકો દેખા ઉસી હાલમેં અપની પૂરી ઝિંદગી ગુઝાર દી.

દેખિયે! યે હૈં સહાબએ કિરામ (રદિ.) જિનહોંને હર હર ચીઝમેં અપને આપકો હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે રંગમેં રંગ લિયા થા. યે ચંદ વાકિઆત તો સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે થે જિનહોંને હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે સાથ ઐસી મુહબ્બત કરકે દિખલાઈ કે ઈશ્ક ઔર મુહબ્બતકી દાસ્તાન ઉનહીં પર ખત્મ હો ગઈ, ઉનકે જૈસી મુહબ્બતકી મિસાલ ન ઉસસે પેહલે કભી મિલી ઔર ન કિયામત તક મિલ સકેગી. લેકિન ઐસા નહીં હૈ કે ઉનકે બાદ મુહબ્બત કરનેવાલે ઔર આપકી ઈત્તિબાઅ કરનેવાલે દુનિયાસે ખતમ હો ગયે; કરનેવાલોંને ઉસકે બાદ ભી અપની અપની બિસાત (તાકત) ભર ઈસ રાહમેં બહોત કોશિશ કી હૈ ઔર હર દૌરકે લોગોંકે લિયે અમલકી રાહ ખોલ ગયે હૈં. અબ મૈં આપ હઝરાતકે સામને હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે ઉનહીં મતવાલોંકે ચંદ વાકિઆત પેશ કરતા હૂં, મુલાહિઝા ફરમાએં.

(૭) હઝરત બશર હાફી (રહ.) ફરમાતે હૈં કે મૈંને એક મરતબા ખ્વાબમેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત કી. આપને ફરમાયા

અય બશર! તુમ જાનતે હો કે તુમ્હેં હક તઆલાને તમામ હમ અસર લોગોં પર ફૌકિયત ઔર ફઝીલત કિસ લિયે દી હૈ? મૈંને અર્ઝ કિયા કે અય અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ મૈં વાકિફ નહીં. આપને ફરમાયા ઈસ ફઝીલતકા સબબ યે હૈ કે તુમ મેરી સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ કરતે હો ઔર નેક લોગોંકી ઈઝ્ઝત કરતે હો ઔર અપને ભાઈયોંકી ખૈરખ્વાહી કરતે હો.

(૮) દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદકે બાની હુજ્જતુલ ઈસ્લામ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ કાસિમ નાનોતવી (રહ.) જબ મદીના મુનવ્વરહમેં દાખિલ હુએ તો ઉન પર જઝ્બ ઔર કૈફકા એક અજીબ આલમ તારી હુવા, જૂતે ઉતાર દિયે ઔર નંગે પાંવ ચલને લગે, રાસ્તેકે કંકરોં ઔર પત્થરોંસે પાંવ લહૂ લુહાન હો ગયે, લેકિન ઉનહેં ઉસકા હોશ ન થા. એક તરફ અદબ ઔર એહતિરામમેં ઉનકા યે મકામ થા ઔર દૂસરી તરફ ઈત્તિબાએ સુન્નતકા ઈસ કદર ખયાલ થા કે જબ જિહાદે આઝાદીમેં ઉનકી ગિરિફતારીકા વારંટ જારી હુવા તો તીન દિન તક રૂપોશ રહે ઔર ફિર બરસરે આમ (ખુલે આમ) ફિરને લગે. અકીદતમંદોંને બડી મન્નત સમાજત કી કે હઝરત! સરકારી અહલકાર આપકો તલાશ કરતે ફિર રહે હૈં, બેહતર થા કે આપ રૂપોશ હી રેહતે. ફરમાને લગે કે મૈં ઈસસે ઝિયાદા રૂપોશ નહીં રેહ સકતા. ક્યૂંકે હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ગારે સૌરમેં તીન હી દિન રૂપોશ રહે થે. અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ મુઝે ઈસ સુન્નત પર અમલકા મૌકા નસીબ હો ગયા, પતા નહીં ઈસ સુન્નત પર અમલકા મૌકા હાથ આતા ભી યા નહીં.

દેખિયે! ઈત્તિબાએ સુન્નતકા કિસ દરજા એહતિમામ થા કે સુન્નત પર અમલકી ખાતિર ગિરિફતારીકા ખતરા મોલ લેના તો ગવારા થા, લેકિન રૂપોશ રેહના ગવારા ન થા.

(૯) હઝરત ગંગોહી (રહ.) કે એક અકીદતમંદકી હઝરત મૌલાના ખલીલ અહમદ સહારનપુરી (રહ.) સે મુલાકાત હુઈ. ઉસને હઝરતસે પૂછા કે હઝરત! ફલાં અમલકા સુન્નત તરીકા ક્યા હૈ? હઝરત મૌલાનાકો યે બાત મા'લૂમ થી કે યે સાહબ હઝરત ગંગોહી (રહ.) કી સોહબતમેં રહે હૈં. લિહાઝા ઉનહીંસે પૂછા કે

આપને હઝરત ગંગોહી (રહ.) કો યે અમલ કિસ તરહ કરતે દેખા હૈ? અર્ઝ કિયા કે હઝરત તો ઈસ તરહ કિયા કરતે થે. ફરમાયા બસ યેહી સુન્નત હૈ.

દેખિયે! હઝરત મૌલાના ખલીલ અહમદ સાહબ (રહ.) કો હઝરત ગંગોહી (રહ.) કી ઝિંદગીકે બારેમેં કિસ કદર એ'તિમાદ થા કે કિતાબ દેખનેકી જરૂરત ભી મહેસૂસ ન કી, બલ્કે ફરમા દિયા કે જિસ તરહ હઝરતકો કરતે દેખા હૈ, સમઝ લો કે ઉસ અમલકા વોહી મસ્નૂન તરીકા હૈ.

(૧૦) હકીમુલ ઉમ્મત હઝરત મૌલાના અશરફ અલી થાનવી (રહ.) કો કૌન નહીં જાનતા, આપકી તસાનીફ (કિતાબોં) સે આજ પૂરી દુનિયા ફૈઝયાબ હો રહી હૈ. ઈતને બડે આલિમ ઔર ફકીહ હૈં, લેકિન ક્યા કેહ રહે હૈં ઝરા તવજ્જોહસે સુનેં. એક રોઝ ફરમાને લગે કે એક દિન મુઝે ખયાલ આયા કે હમ લોગ ઈત્તિબાએ સુન્નતકા તો બહોત ઝિક્ર કરતે હૈં મગર હમેં યે દેખના ચાહિયે કે ઉસકા કુછ હિસ્સા હમારે આ'માલમેં હૈ ભી યા નહીં?

ચુનાંચે મૈંને તીન રોઝકે લિયે અપને સારે મા'મૂલાત બંદ કર દિયે ઔર અપને તમામ આ'માલકા બગૌર જાઈઝા લેતા રહા. દેખના યે થા કે કિતની ઈત્તિબાએ સુન્નત હમ લોગ આદતન કરતે હૈં, કિતની ઈત્તિબાએ સુન્નતકી તૌફીક ઈલ્મ હાસિલ કરનેકે બાદ હુઈ ઔર કિતની બાતોંમેં અબ તક મહેરૂમી હૈ. તીન દિન તક તમામ ઉમૂરે ઝિંદગી ઔર રાત-દિનકે મા'મૂલાતકા જાઈઝા લેનેકે બાદ ઈત્મીનાન હો ગયા કે અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ મા'મૂલાતમેં કોઈ અમલ ખિલાફે સુન્નત નહીં હૈ.

(૧૧) હઝરત મદની (રહ.) કે ઝમાનેમેં એક શખ્સ થા જિસને હાથ સીધા રખનેકી એક મુદ્દત તક મશ્ક કી થી. ચુનાંચે ઉસને આધા ઘંટે તક હાથ સીધા રખનેમેં કામિયાબી હાસિલ કર લી થી. એક રોઝ વો શેખુલ ઈસ્લામ હઝરત મૌલાના હુસેન અહમદ મદની (રહ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા ઔર આપસે મુસાફહા કિયા. મુસાફહા કરતે હુએ ઉસને અપના હાથ હઝરતકે હાથ હીમેં રખ્ખા, અલાહિદા ન કિયા.

ચૂંકે હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ

જબ કિસીસે મુસાફહા કરતે તો અપના હાથ ઉસ વક્ત તક અલાહિદા ન કરતે જબ તકકે વો ખૂદ અપના હાથ ન ખીંચ લે. ચુનાંચે ઉન સાહબને મુસાફહામેં હઝરત મદની (રહ.) કા હાથ પકડે રખ્ખા, હઝરતને ભી અપના હાથ અલાહિદા ન કિયા, યહાં તકકે આધા ઘંટા ગુઝર ગયા. ઉસકે બાદ ઉન સાહબને ખૂદ હી અપના હાથ ખીંચ લિયા ઔર કેહને લગે કે દેખો ઈસે કેહતે હૈં ઈત્તિબાએ સુન્નત.

(૧૨) બાનીએ તબ્લીગ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂકો ભી ઈત્તિબાએ સુન્નતકા ઐસા હી ઝૌક થા ઔર યે ઝૌક ઔર શૌક તો હર અલ્લાહવાલેકા હુવા કરતા હૈ, ઈસી શૌક પર અમલ કરનેકી બિના પર વો અલ્લાહવાલા બના કરતા હૈ. આપકા એક વાકિઆ વફાતસે બિલ્કુલ કરીબકા હૈ. ઉસ વક્ત કમઝોરીકા યે આલમ થા કે આપ બિલ્કુલ બિસ્તરકે હો ચુકે થે, ઝબાન ભારી હો ગઈ થી, બોલને તકકી કુદરત નહીં થી, ઈશારોંસે બાત હો રહી થી. ઉસી દૌરાન હઝરતને આંખોંસે કુછ ઈશારા કિયા, ખુદ્દામને સમઝા કે હઝરત અપને પાંવસે મોઝે ઉતરવાના ચાહતે હૈં, લિહાઝા ઉનહોંને ઉતારના શુરૂ કિયા, મગર હઝરતને અપના પાંવ ખીંચ લિયા. કુછ દેર બાદ આંખોંસે ફિર ઈશારા ફરમાયા, ખુદ્દામ ફિર વોહી સમઝે ઔર મોઝે ઉતારને લગે, મગર હઝરતને ફિર પાંવ ખીંચ લિયા. ઐસા ચંદ મરતબા હુવા. જબ ખુદ્દામ કિસી નતીજે પર ન પહોંચ સકે તો હઝરતજી મૌલાના યુસુફ સાહબ (રહ.) કો બુલાયા ગયા. હઝરતજી તશરીફ લાએ, ઉનહોંને ભી ઈશારેસે વોહી સમઝા જો ખુદ્દામ સમઝ રહે થે. ફરમાયા કે મોઝે ઉતાર દો. ખુદ્દામને ફિર એક બાર મોઝે ઉતારને શુરૂ કિયે. હઝરતને અપને પાંવકી હરકતસે ફિર મના ફરમાયા. હઝરતજી મૌલાના યુસુફ સાહબ (રહ.) ને ફરમાયા કે અબ્બાજી મોઝે હી ઉતરવાના ચાહતે હૈં, લેકિન બાત યે હૈ કે તુમ સુન્નતકે ખિલાફ ઉતાર રહે હો, ઈસ લિયે મના ફરમા રહે હૈં. મોઝા પહેનતે વક્ત પેહલે દાએં પાંવમેં પેહના જાતા હૈ ફિર બાએં પાંવમેં, ઔર ઉતારતે વક્ત પેહલે બાએં પાંવસે ઉતારા જાતા હૈ ફિર દાએં પાંવસે. આપ લોગ બાએં પાંવસે શુરૂ કરનેકે બજાએ દાએં પાંવસે શુરૂ કર રહે હૈં. ઈસ લિયે અબ્બાજી રોક રહે હૈં. અલ્લાહુ

અકબર. દેખિયે! કિસ હાલતમેં હૈં, ઉસકે બાવુજૂદ ઈત્તિબાએ સુન્નતકા કિસ કદર ખયાલ હૈ.

(૧૩) સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ ઔર ઉસકે હદ દરજા એહતિમામસે મુતઅલ્લિક હઝરત શેખુલ હદીસ મૌલાના ઝકરિયા (રહ.) કા એક વાકિઆ ભી સુનતે ચલેં. ઈન્તિકાલસે કુછ હી દેર પેહલે કી બાત હૈ, હઝરતકે કોઈ ખાદિમ હઝરતકો વુઝૂ કરા રહે થે ઔર યે વુઝૂ હઝરતકી ઝિંદગીકા ગાલિબન આખરી વુઝૂ થા. વુઝૂ કરાતે હુએ ખાદિમને હઝરતકા હાથ પોંહચોં તક ધુલવાનેકે બાદ કુલ્લી કરાઈ ઔર ઉસકે બાદ સીધે નાકમેં પાની ડાલના શુરૂ કર દયા, મિસ્વાક કરાના ભૂલ ગયે. મગર ઉસ શખ્સકો દેખિયે જિસકી ઝિંદગીકા એક એક લમ્હા ઈત્તિબાએ સુન્નતમેં ગુઝરા થા ઔર જો ચંદ હી લમ્હોંકે બાદ અલ્લાહસે મુલાકાત કરનેવાલા થા ઉસ હાલમેં ભી ઈતના બાહોશ થા કે ફૌરન અપને ખાદિમકો મુતવજ્જેહ કિયા કે ભાઈ, મિસ્વાકકી સુન્નત રેહ ગઈ હૈ.

(૧૪) હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ શફીઅ સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂકે મુતઅલ્લિક લિખ્ખા હુવા હૈ કે જબ આપ રોઝએ અકદસ પર હાઝિર હોતે તો કભી રોઝએ અકદસકી જાલી તક પહોંચ નહીં પાતે થે, બલ્કે હમેશા યે દેખા ગયા કે જાલીકે સામને જો સુતૂન હૈ ઉસ સુતૂનસે લગકર ખડે હો જાતે ઔર જાલીકા બિલકુલ સામના નહા કરતે થે. ઔર અગર કોઈ આદમી વહાં ખડા હોતા તો ઉસકે પીછે જા ખડે હોતે ઔર વહીંસે સલામ અર્ઝ કરતે.

એક રોઝ ફરમાને લગે કે એક મરતબા રોઝએ અકદસકે પાસ ખડે ખડે મેરે દિલમેં યે ખયાલ આયા કે શફીઅ! તૂ શાયદ બડા સખ્ત દિલ હૈ. દેખ! યે અલ્લાહકે બંદે જાલીકે બિલકુલ કરીબ તક પહોંચ જાતે હૈં ઔર કુર્બ હાસિલ કરનેકી કોશિશ કરતે હૈં. સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા જિતના કુર્બ ભી નસીબ હો જાએ વો નેઅમત હી નેઅમત હૈ, લેકિન તૂ કરીબ હી નહીં હોતા, તેરા કદમ આગે બઢ્હતા હી નહીં હૈ, શાયદ યે દિલકી સખ્તી હૈ. ફરમાતે હૈં કે વહાં ખડે ખડે મેરે દિલમેં યે ખયાલ પૈદા હુવા. મગર ઉસકે ફૌરન બાદ યે મહેસૂસ હુવા કે જૈસે

રોઝએ અકદસસે યે આવાઝ આ રહી હો કે "જો શખ્સ હમારી સુન્નતોં પર અમલ કરતા હૈ વો હમસે કરીબ હૈ ચાહે વો હજારોં મીલ દૂર હો. ઔર જો શખ્સ હમારી સુન્નતોં પર અમલ નહીં કરતા વો હમસે બહોત દૂર હૈ ચાહે વો હમારી જાલિયોંસે ચિમટા હુવા હો."

હમ અપના જાઈઝા લેં

ઈન વાકિઆતકી રોશનીમેં હમેં અપની હાલતકા જાઈઝા લેના ચાહિયે કે હમ કિસ દરજા આપકે અફઆલ ઔર આ'માલ ઔર આપકી હરકાત ઔર સકનાતકી ઈત્તિબાઅ કરતે હૈં. હમેં જિસ કદર આપસે મુહબ્બત હોગી ઉસી કદર હમારી ઝિંદગીમેં આપકી ઈત્તિબાઅ હોગી. દૂસરે અલ્ફાઝમેં યેહી ઈત્તિબાઅ દર હકીકત હમારી મુહબ્બતકી અલામત ઔર પહેચાન હોગી. આજ જો હમસે આપકી ઈતાઅત નહીં હો પાતી ઉસકી વજહ યેહી હૈ કે હમારે અંદર ઉસ મુહબ્બતકી શિદ્દતકા ફુકદાન (ન હોના) હૈ, હમેં આપસે મુહબ્બત તો હૈ, લેકિન યે મુહબ્બત અભી બહોત મા'મૂલીસી ચિંગારીકી શકલમેં હૈ. જિસ દિન યે ચિંગારી શોઅલા બનકર ભડક ઉઠેગી ઉસ દિન હમારે નઝદીક ભી આપકા હર ફઅલ, હર અમલ ઔર આપકી હર અદા અમલકે લાઈક હોગી ઔર હમ કિસી હાલમેં ભી ઉનહેં છોડના ગવારા નહીં કરેંગે.

ઈતાઅતમેં કમી ક્યૂં?

ઈસી બાતકો આરિફ બિલ્લાહ હઝરતે અકદસ મૌલાના મુહમ્મદ અહમદ સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂને ઈસ તરહ ઈરશાદ ફરમાયા હૈ કે "જિસકો ખુદાવંદે કુદૂસસે ઔર ઉનકે રસૂલ હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુહબ્બત હોગી ઉસે અલ્લાહ તઆલાકી શરીઅત ઔર આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી

સુન્નતસે જરૂર મુહબ્બત હોગી ઔર યે મુહબ્બત ઉસે શરીઅત ઔર સુન્નત પર અમલ ઔર ઉસકી ઈતાઅત પર મજબૂર કરેગી. ઈસ લિયે કે મુહિબ અપને મહેબૂબકી જરૂર ઈતાઅત કિયા કરતા હૈ."

આગે ફરમાતે હૈં કે "બસ આજકલ બાલુજૂદ મુહબ્બતકે દા'વાકે ઈત્તિબાઅ ઔર ઈતાઅતમેં જો કમી નઝર આ રહી હૈ, યે દર હકીકત ઉસી મુહબ્બતકી કમીકા નતીજા હૈ."

સુના આપને! કે જિસે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુહબ્બત હોગી વો જરૂર સુન્નત પર અમલ કરેગા. જાન બૂઝકર સુન્નતકે ખિલાફ અમલકા સુદૂર ઉસસે હો હી નહીં સકતા.

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે સાથ મુહબ્બતકા પૈમાના

દોસ્તો! સુન્નતોં પર અમલ, દર હકીકત હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે સાથ મુહબ્બતકા એક પૈમાના હૈ. જિસે હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે જિસ કદર મુહબ્બત હોગી વો ઉસી કદર આપકી સુન્નતોં પર અમલ કરનેવાલા હોગા. અગર સુન્નતોં પર અમલકા એહતિમામ હૈ તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે ઉસ શખ્સકો હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુહબ્બત હૈ ઔર યે મુહબ્બત ઉસકે દિલમેં ઘર કર ગઈ હૈ. ચાહે યે શખ્સ ઝબાનસે કભી સુન્નતોંકે ફવાઈદ બયાન ન કરે, લેકિન ઉસકા યે અમલ બતલા રહા હૈ કે ઉસે આપસે ઔર આપકી સુન્નતોંસે પ્યાર હૈ. ઔર અગર ઝિંદગીમેં સુન્નતોંકા એહતિમામ નહીં હૈ તો ફિર ચાહે ઘંટોં સુન્નતોંકે ફવાઈદ બયાન કરતા હો, લેકિન ઉસકા સાફ મતલબ યે હૈ કે આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત સિર્ફ ઝબાનકી હદ તક હૈ, યે મુહબ્બત અભી દિલમેં પૂરી તરહ ઉતરી નહીં હૈ. અબ ઈસ પૈમાનેકો સામને રખકર

હર શખ્સકો યે જાઈઝા લેના ચાહિયે કે વો કિસ દરજા હુઝૂરે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુહબ્બત કરતા હૈ.

યાદ રખનેવાલે યાદ રખ્ખે જા રહે હૈં

દોસ્તો! કરનેવાલે કર રહે હૈં ઔર પૂરે એહતિમામકે સાથ સુન્નતોં પર અમલ કર રહે હૈં. અબ ઈત્તિબાએ સુન્નત ઉનકે લિયે મુશ્કિલ નહીં રહી, બલ્કે યે ઉનકી તબીઅતે સાનિયા બન ચુકી હૈ ઔર હાલ યે હો ગયા હૈ કે ઉનહેં કોઈ અમલ સુન્નતકે ખિલાફ અચ્છા હી નહીં લગતા. જહાં સુન્નતકે ખિલાફ અમલ હુવા કે ઉનકી તબીઅત અંદરસે બેચૈન હો જાતી હૈ કે હાય યે ક્યા હો ગયા? હમસે સુન્નતકે ખિલાફ અમલકા સુદૂર કૈસે હો ગયા?

મૈં ઐસે લોગોંકો જાનતા હૂં કે ઈત્તિબાએ સુન્નત જિનકી ઘુટ્ટીમેં પડ ચુકી હૈ, આ'માલે મસ્નૂનાકી તલાશ ઔર ઈતાઅતકી ઉનહેં સિર્ફ ફિક્ર હી નહીં હોતી, બલ્કે અબ યે ઉનકી આદત ઔર ઉનકા ઝૌક બન ચુકા હૈ. ઉસ એહતિમામ પર ઉનહેં મિલતા ક્યા હૈ? ઝરા યે ભી સુનતે ચલેં. જબ વો હર દમ આકાકો યાદ રખતે હૈં તો વો કરીમ ઝાત જિસને અપની હયાતે મુબારકામેં એહસાન કરનેવાલોંકે એહસાનકા બદલા પૂરા પૂરા દિયા હૈ ઔર અપની શાનકે મુતાબિક કઈ ગુના બઢાકર દિયા હૈ, વો ભલા ઉનહેં કૈસે ભૂલ સકતે હૈં, વો ભી ઉનહેં યાદ રખતે હૈં. આપકી તરફસે ઉનહેં બશારતેં મિલતી હૈં, સલામ ઔર પયામ આતા હૈ, આપ મુહબ્બતકે સાથ ઉનહેં અપને ઘર મદીના બુલાતે હૈં કે મેરે પ્યારો! મેરે યહાં આઓ. જબ કભી કિસી પરેશાનીકે સબબ આપકે યે ઉમ્મતી ગમઝદા ઔર પરેશાન હોતે હૈં તો આકાકી તરફસે ઉનહેં તસલ્લી દી જાતી હૈ કે પ્યારો! ગમ ન કરો, પરેશાન ન હોઓ, અન્કરીબ તુમહેં રાહત હો જાએગી.

ઝરા સોચેં તો સહી, કિસકી તરફસે તસલ્લી દી જા રહી હૈ? કૌન તસલ્લી દે રહા હૈ? દો જહાંકે સરદાર તસલ્લી દે રહે હૈં, મહેબૂબે રબ્બુલ આલમીન તસલ્લી

દે રહે હૈં, ઈમામુલ અંબિયા વલ મુરસલીન તસલ્લી દે રહે હૈં, સય્યિદુલ અવ્વલીન વલ આખિરીન તસલ્લી દે રહે હૈં, જિનકે સદકેમેં કાઈનાતકો રોઝી દી જાતી હૈ, વો ઝાત તસલ્લી દે રહી હૈ કે હાલાતસે ન ઘભરાઓ, ગમઝદા ન હોઓ, બસ અબ રાહત હોને હીકો હૈ.

બતાઈયે! આકા કી જાનિબસે તસલ્લી મિલનેકે બાદ આદમી કિતના ખુશ હોતા હોગા ઔર ઉસકે દિલકો કિતના સુકૂન ઔર ઈત્મીનાન હોતા હોગા કે આકાકી તરફસે તસલ્લી દી ગઈ હૈ, વહાંસે બશારત આ ગઈ હૈ. યે હૈ ઈત્તિબાએ સુન્નતકા ઔર આકાકો હર દમ યાદ રખનેકા સિલા. ઐસા નહીં હૈ કે યાદ રખનેકા તમામ તર સિલા (બદલા) આખિરતકે દિન હી મિલેગા, બલ્કે યાદ રખનેવાલે તો દુનિયામેં ભી યાદ રખ્ખે જાતે હૈં ઔર યાદ રખ્ખે જા રહે હૈં, ઉનહેં દુનિયામેં ભી ભુલાયા નહીં જાતા.

આપકે નામ પર જાન દેકર
ઝિંદગી ઝિંદગી પા ગઈ હૈ
ચલકર નક્શે કદમ પર નબીકે
બંદગી બંદગી પા ગઈ હૈ

મુહબ્બતકા તકાઝા

મૈં યે બાત પેહલે અર્ઝ કર ચુકા હૂં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને બંદોં પર હદ દરજા મહેરબાન હૈં ઔર ઉનસે બેઈન્તિહા પ્યાર ઔર મુહબ્બત કરતે હૈં. ઉસ મુહબ્બત ઔર પ્યારકા તકાઝા હી યે હૈ કે વો અપને બંદોંકો ઐસા રાસ્તા બતાએં જિન પર ચલના બંદોંકે લિયે આસાન હો. જબ વો અપને બંદોંસે સત્તર માંઓં ઔર સો (૧૦૦) માંઓંસે ઝિયાદા પ્યાર કરતે હૈં તો ફિર વો ઉનહેં ઐસા રાસ્તા ક્યૂંકર બતલાએંગે જિસ પર બંદે ચલ હી ન સકેં. યે કામ તો હમ ઔર આપ ભી નહીં કરતે, હમ ભી જિસસે મુહબ્બત કરતે હૈં ઉસકી રાહતકા

પૂરા ખયાલ રખતે હૈં ઔર ઉસે આસાન ઔર સહૂલતવાલા રાસ્તા બતાતે હૈં તાકે ઉસે કોઈ દિક્કત ઔર પરેશાની ન હો.

દેખિયે! હમ અપને બેટેસે મુહબ્બત કરતે હૈં. જબ ઉસે કિસી કામસે કહીં ભેજતે હૈં તો ઘરસે નિકલનેસે લેકર ઘર વાપસી તકકી હર બાત સમઝાતે હૈં. દેખો બેટા! બડી નોટેં અંદરવાલી જેબમેં રખ લેના, ખુલે પૈસે ઉપરકી જેબમેં રખના, રેલવે સ્ટેશન પહોંચનેકે બાદ જબ ટિકિટકી લાઈનમેં ખડે હોના તો મોબાઈલ અપને હાથમેં રખના, લાઈનમેં જેબ કતરે ભી ખડે હોતે હૈં જો જેબ કાટ લેતે હૈં, પૈસે ઔર મોબાઈલ ચુરા લેતે હૈં, લિહાઝા બહોત ખયાલ રખના, કહીં ઐસા ન હો કે નુકસાન હો જાએ.

ઔર સુનો! ઈતને બજેકી લોકલ ટ્રેન જો ફલાં જગહસે આતી હૈ ઉસીમેં બૈઠના, ઉસમેં ભીડ કમ હોતી હૈ. ઉસકે અલાવા દૂસરી ટ્રેનેં બહોત દૂરસે આતી હૈં, ઉનમેં ભીડ ભી બહોત હોતી હૈ ઔર જેબ કતરે ભી બહોત હોતે હૈં. લિહાઝા જો ટ્રેન બતા રહા હૂં ઉસીમેં બૈઠના, અગર વો ટ્રેન છૂટ ગઈ તો ફિર બડી દુશ્વારી હોગી.

દોસ્તો! રોઝાના લાખોં લોગ ટ્રેનસે સફર કરતે હૈં, લેકિન હમને આજ તક કિસીકો ઈસ તરહ નહીં સમઝાયા જિસ તરહ અપને બેટેકો સમઝાતે હૈં. ક્યૂં? ઈસી લિયે તો કે વો હમારા અપના હૈ, હમેં ઉસસે મુહબ્બત હૈ, યેહી મુહબ્બત હમેં ઉસકો સમઝાને પર ઔર ઉસકી રાહતકા ખયાલ રખને પર મજબૂર કરતી હૈ.

અલ્લાહકે પ્યારેકી પ્યારી અદાએં

જબ હમ અપને બેટેકો અપના સમઝતે હૈં ઔર ઉસસે મુહબ્બત કરતે હૈં તો ઉસે રાહત ઔર સહૂલતવાલા રાસ્તા બતાતે હૈં. તો ક્યા અલ્લાહ પાક હમેં અપના નહીં સમઝતે? હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ હમેં અપના નહીં સમઝતે? વો ભી તો હમેં અપના સમઝતે હૈં ઔર હમસે બે ઈન્તિહા પ્યાર કરતે હૈં.

ઝરા ગૌર કરેં કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને હમેં કિસ તરહ અપના સમઝા ઔર હમસે કિસ દરજા મુહબ્બત કી કે હમારે નફાકી ઔર હમારી રાહત ઔર સહૂલતકી હર છોટી બડી બાત હમેં બતાઈ ઔર હમેં નુકસાન પહોંચાનેવાલી હર છોટી બડી બાતસે આગાહ કિયા. ઝિંદગીકા કોઈ શો'બા ઔર કોઈ ગોશા ઐસા નહીં છોડા જિસમેં આપને હમારી રેહનુમાઈ ન કી હો. હત્તાકે બૈતુલખલામેં જાને, વહાં કદમ રખને, વહાં બૈઠને, ફારિગ હોનેકે બાદ વહાંસે કદમ હટાને ઔર ફિર વહાંસે બાહિર નિકલને તકકી હર બાત હમેં બતાઈ. આકાકી ઈન હિદાયાતકો સુનકર મદીનાકે યહૂદી, સહાબએ કિરામ (રદિ.) સે કેહને લગે કે યે તુમહારે કૈસે નબી હૈં જો તુમહેં પેશાબ ઔર પાખાના કરનેકા તરીકા ભી બતાતે હૈં. યે સુનકર સહાબએ કિરામ (રદિ.) શરમિંદા નહીં હુએ, બલ્કે બડે ફખ્રકે સાથ કહા કે હાં હાં, હમારે નબી હમસે ઈતની મુહબ્બત કરતે હૈં કે હમેં પેશાબ ઔર પાખાના કરનેકા તરીકા ભી સિખાતે હૈં.

મેરે ભાઈયો! સુન્નતકી શરઈ હૈસિયતસે ધોકેમેં ન આએં કે સુન્નત પર અમલ કર લિયા તો બહોત અચ્છા ઔર ન કિયા તો કોઈ ગુનાહ ન હોગા. નહીં નહીં, ઐસા નહીં હૈ. સુન્નત છોડનેકી ચીઝ હૈ હી નહીં, ઔર હો ભી કૈસે? ઈસ લિયે કે સુન્નતેં દર હકીકત અલ્લાહકે પ્યારેકી પ્યારી અદાએં હૈં જો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો બેઈન્તિહા મહેબૂબ હૈં. વો કબ યે ગવારા કર સકતે હૈં કે ઉનકે મહેબૂબકી અદાઓંકો ભુલા દિયા જાએ.

દેખિયે! જબ આદમીકો કિસીસે મુહબ્બત હોતી હૈ તો ઉસકી હર અદા ઉસે ભાતી હૈ, ઉસકા હર અમલ ઉસે પસંદ આતા હૈ ઔર વો ઉસકી નકલ કરનેકી કોશિશ કિયા કરતા હૈ. ચૂંકે હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ભી અલ્લાહકે મહેબૂબ ઔર લાડલે હૈં, ઈસ લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે નઝદીક ઉનકે મહેબૂબકી અદાએં ભી પ્યારી ઔર પસંદીદા કરાર પાઈ હૈં જિનકા જાન બૂઝકર છોડ દેના ઉનહેં કિસી હાલમેં પસંદ નહીં હૈ.

દોસ્તો! સુન્નતેં કરનેકે લિયે દી ગઈ થીં કે ઉનકે ઝરીએ હમ હર દમ

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખ સકેં, ઉનહેં કભી ફરામોશ ન કરેં. હર અમલમેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે તરીકેકી ઈત્તિબાઅકા મુતાલબા, દર હકીકત બંદોંકો એક ઐસે નિઝામસે વાબસ્તા કરના હૈ કે જિસસે વાબસ્તા હોકર બંદે હર વક્ત અપને નબીકો યાદ રખ સકેં. સુન્નત પર અમલકે મુતાલબેકા યે એક બડા મકસદ થા જો અબ હમારી નઝરોંસે ઓઝલ હો ગયા હૈ.

આ'માલે મસ્નૂનાકો સુન્નત કરાર દિયે જાનેકી હિકમત

રહી યે બાત કે જબ સુન્નતેં ઈસ કદર અહમિયતકી હામિલ હૈં તો ફિર સુન્નત છોડનેકો શરઅન મઅસિયત (ગુનાહ) ક્યૂં કરાર નહીં દિયા ગયા? તો ઈસકા જવાબ મૈં પેહલે અર્ઝ કર ચુકા હૂં કે સુન્નત છોડનેકો મઅસિયત કરાર ન દેના, દર હકીકત બંદોં પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ખાસ ફઝલ ઔર ઉનકી બહોત બડી મહેરબાની હૈ. ઈસ લિયે કે અગર હર અમલકો મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક અંજામ દેના ફર્ઝ યા વાજિબ કરાર દે દિયા જાતા તો ફિર હમેં બડી દિક્કત ઔર પરેશાની લાહિક હોતી. ઈસ લિયે કે ભૂલચૂક હમારે સાથ લગી રેહતી હૈ. ઉસ ભૂલચૂકકે સાથ હર વક્તકી સુન્નતોંકા ઈસ્તેહઝાર એક મુશ્કિલ કામ થા જિસકી સક્ત (તાકત) હમારે અંદર ન થી, લિહાઝા જબ કોઈ સુન્નત તર્ક હોતી (છૂટ જાતી) તો ઉસ તર્કે સુન્નતકે સબબ હમ ગુનેહગાર કરાર દિયે જાતે. જબકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો યે ગવારા ન થા કે ઉનકે બંદે હર દમ ગુનેહગાર લિખ્ખે જાએં, ઈસ લિયે આ'માલે મસ્નૂનાકો ફર્ઝ યા વાજિબ કરાર નહીં દિયા, બલ્કે સુન્નત હી રેહને દિયા, તાકે હમ હર વક્ત ગુનાહમેં મુબ્તલા ન હોં.

લેકિન સાથ હી યે ભી બતા દિયા કે મુઝે પસંદ તો યેહી હૈ કે મેરે બંદે અપને તમામ કામોંકો મેરે હબીબકે તરીકેકે મુતાબિક હી અંજામ દેં ઔર જહાં તક હો સકે ઉસ પર અમલકી કોશિશ કરેં. હાં અગર કિસી શરઈ ઉઝરકી બિના પર

ઉનહેં ઈસ તરીકેકે મુતાબિક અમલકા મૌકા ન મિલ સકા તો મૈં ઉસ અમલકે છૂટ જાને પર ઉનકી ગિરિફ્ત ન કરૂંગા, બલ્કે ઉસ અમલકે છૂટ જાને પર અગર ઉનહેં હસરત ઔર અફસોસ હોગા તો મૈં ઉસ હસરત ઔર આફસોસ પર ભી ઉનહેં બહોત કુછ અતા કરૂંગા.

દેખિયે! યે હૈ હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે આ'માલ ઔર અફઆલકો સુન્નત કરાર દિયે જાનેકી વજહ, તાકે બંદે સુન્નતકે છોડનેકે સબબ હર દમ ગુનાહકે મુરતકિબ ન હોં. વરના તો જાન બૂઝકર સુન્નતકા છોડ દિયા જાના ઉનહેં કિસી હાલમેં ગવારા (પસંદ) નહીં હૈ, બલ્કે ઈન્તિહાઈ ખતરેકી બાત હૈ.

અસલ મકસૂદ અમલ હૈ

અબ તકકી તમામ તર બાતચીત સુન્નતકી અહમિયત, ઉસકી ઈફાદિયત, ઉસ પર મુરત્તબ હોનેવાલે દુન્યવી ઔર ઉખ્રવી ફવાઈદ ઔર સમરાત પર મુશ્તમિલ થી જિસે મૈંને બતૌફીકે ઈલાહી કિસી કદર વઝાહતકે સાથ આપ હઝરાતકે સામને બયાન કિયા. ચૂંકે હમ ઈમાનવાલે હૈં ઔર હમેં અપને નબીસે મુહબ્બત ભી હૈ ઈસ લિયે મુઝે ઉમ્મીદ હી નહીં, બલ્કે યકીન હૈ કે ઈસ બાતચીતકો સુનકર હમારે દિલોંમેં સુન્નત પર અમલકા દાઈયા ઔર જઝબા પૈદા હુવા હોગા કે ઈન્શા અલ્લાહ આજસે હમ ભી સુન્નતોં પર અમલ કરેંગે, ગફલતવાલી ઝિંદગીસે તૌબા કરેંગે, અપની ઔર અપને ઘરવાલોંકી ઝિંદગીકો સુન્નતોંસે આરાસ્તા કરનેકી ફિક્ર ઔર કોશિશ કરેંગે, અબ તક જો ઝિંદગી ગુઝરી સો ગુઝરી, લેકિન આઈન્દા ઐસે નહીં જીએંગે, બલ્કે આકાકો યાદ રખકર ઝિંદગી ગુઝારેંગે.

લેકિન સુન્નતોં પર અમલ કૈસે કિયા જાએ, ઉસકી આસાન સૂરત ઔર ઉસકા આસાન તરીકા ક્યા હો, યે જાનના ઈન્તિહાઈ જરૂરી હૈ. અબ તકકી સારી બાતચીત તો એક બયાન થા, સિર્ફ બયાન કર દિયા જાએ ઔર બયાનકે બાદ મૈં

અપને ઘર ચલા જાઉં ઔર આપ હઝરાત અપને અપને ઘરોંકો ચલે જાએં ઔર મેરી ખૂબ તા'રીફ કરેં કે માશા અલ્લાહ આજ શકીલભાઈને સુન્નતકી અહમિયત પર બડા અચ્છા બયાન કિયા તો ભલા ઈસસે ક્યા ફાઈદા હોગા? અસલ મકસદ બયાન નહીં, અમલ હૈ. બયાન તો કર દિયા જાએ, લેકિન મકસૂદ તક પહોંચનેકી સબીલ ઔર તદબીર ન બતાઈ જાએ તો ફિર લોગ મકસૂદ તક કૈસે પહોંચેંગે? ફિર બયાનકા અસલ નફા ભી યેહી હૈ કે કહી જાનેવાલી બાતેં હમારી અમલી ઝિંદગીમેં દાખિલ હોં ઔર કેહનેવાલા ઔર સુનનેવાલે સિર્ફ કેહને ઔર સુનને તક મેહદૂદ ન રહેં, બલ્કે સબકે સબ અમલ કરનેવાલે બન જાએ. લિહાઝા મુનાસિબ માલૂમ હોતા હૈ કે અમલકો વુજૂદમેં લાનેકે સિલસિલેસે ભી કુછ બાતેં મુખ્તસર તૌર પર અર્ઝ કર દી જાએં તાકે લોગોંકો અમલકા તરીકા મા'લૂમ હો સકે.

સુન્નતેં કૈસે સીખેં?

દેખિયે! હમ અપની રોઝાનાકી ઝિંદગીમેં જિતને આ'માલ અંજામ દેતે હૈં, મસલન સોના, સોકર ઉઠના, કઝાએ હાજતકે લિયે જાના, ફારિગ હોકર નિકલના, વુઝૂ કરના, કપડા પહેનના, મસ્જિદમેં દાખિલ હોના, મસ્જિદસે નિકલના, ખાના, પીના, ગુસલ કરના, ઘરમેં દાખિલ હોના, ઘરસે નિકલના, વગૈરહ વગૈરહ. યે સારે આ'માલ વો હૈં જિનહેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ભી અંજામ દિયા કરતે થે, લેકિન એક ખાસ હૈઅત ઔર એક ખાસ તરીકેકે મુતાબિક. નીઝ ઉનહેં અંજામ દેતે વક્ત કુછ દુઆએં ભી પઢા કરતે થે. તકરીબન સભી જગહ યે નઝર આએગા કે આપને ફલાં અમલ ઈસ તરહ અંજામ દિયા ઔર અમલ કરતે વક્ત યે દુઆ ભી પઢી. યાની એક આપકા અમલ હૈ ઔર એક ઉસ અમલસે મુતઅલ્લિક આપકી દુઆ હૈ.

હમેં સિર્ફ યે કરના હૈ કે હમ જો ભી કામ કરેં ઉસમેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા તરીકા માલૂમ કરેં કે આકા ઉસ અમલકો કિસ તરહ

અંજામ દિયા કરતે થે ઔર ઉસ અમલકો અંજામ દેતે વક્ત ક્યા દુઆ પઢા કરતે થે, પસ જિસ અમલકા મસ્નૂન તરીકા ઔર ઉસ અમલસે મુતઅલ્લિક આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી દુઆ હમારે ઈલ્મમેં હો ઉસે તો હમ મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક ઔર મસ્નૂન દુઆકે એહતિમામકે સાથ હી અંજામ દેં. અલબત્તા જિસ અમલકા મસ્નૂન તરીકા ઔર ઉસ અમલસે મુતઅલ્લિક આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી દુઆ હમેં માલૂમ ન હો તો ઉસ બાતકો ઉસી વક્ત લિખ લેં કે મુઝે ઉસ અમલકી સુન્નત માલૂમ કરના હૈ યા ઉસ અમલકી દુઆ માલૂમ કરના હૈ. ઈસ કામકે લિયે કાગઝ કલમ હમેશા જેબમેં રખ્ખેં ઔર ફૌરન લિખ લિયા કરેં, ફિર યા તો અઝ ખુદ કિતાબમેં દેખકર માલૂમ કર લેં યા ફિર વક્ત નિકાલકર કિસી આલિમ યા મુફ્તીકે પાસ જાકર માલૂમ કરેં ઔર ઉસી વક્તસે ઉસ પર અમલ શુરૂ કર દેં.

અબ સુન્નતેં માલૂમ કરના મુશ્કિલ નહીં

મસ્નૂન આ'માલ ઔર મસ્નૂન દુઆઓંકા જાનના ઔર સીખના પેહલે કિસી ઝમાનેમેં મુશ્કિલ રહા હોગા, લેકિન અબ યે કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં રહા. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમારે અકાબિર ઔર ઉલમાએ કિરામકો જઝાએ ખૈર દેં કે ઉન્હોંને રોઝાનાકે સારે મસ્નૂન આ'માલ ઔર ઉનસે મુતઅલ્લિકા દુઆઓંકો હદીસકી બડી બડી કિતાબોંસે મુન્તખબ કરકે છોટે છોટે કિતાબચોં ઔર રિસાલોંમેં જમા ફરમા દિયા હૈ જો અબ બાઝારોંમેં નિહાયત મા'મૂલી કીમતોં પર મિલતે હૈં. તાકે ઉમ્મત આસાનીસે ઉન આ'માલ ઔર દુઆઓંકો અપના મા'મૂલ બના સકે ઔર ઉસે ઉન બાતોં પર મુત્તલેઅ હોનેકે લિયે હદીસકી બડી બડી કિતાબોંકો ખંગાલનેકી ઝેહમત ન હો. યે હમારે અકાબિરકી ઉમ્મત પર શફકત હી થી કે ઉન્હોંને ઉમ્મતકે નફાકી ખાતિર યે ખિદમાત અંજામ દી. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉનકી ખિદમાતકો કુબૂલ ફરમાએ ઔર અપની શાનકે મુતાબિક ઉન્હેં ઉસકા બેહતર બદલા અતા ફરમાએ.

ચંદ મુફીદ કિતાબેં

મૈં ઈસ સિલસિલેમેં આપ હઝરાતકો ઉન ચંદ કિતાબોંકે નામ બતા દૂં જો ખુદ મેરે ઘરમેં ભી મૌજૂદ હૈં ઔર જિનહેં મૈં એક ઝમાનાસે દેખતા ઔર પલટતા રેહતા હૂં ઔર ઉસીમેંસે દેખ દેખકર સુન્નતેં સીખતા ઔર દુઆએં યાદ કરતા રેહતા હૂં. વો કિતાબેં યે હૈં :

મસ્નૂન દુઆએં, હિસ્ને હસીન, ઝાદે મોમિન, અમલુલ યૌમિ વલ લૈલહ, અદુઆઉલ મસ્નૂન, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સુન્નતેં, ગુલદસ્તાએ સુન્નત, ઉસ્વએ રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ, શમાઈલે કુબરા.

મસ્નૂન આ'માલ ઔર મસ્નૂન દુઆઓંકે જાનને ઔર સીખનેકે સિલસિલેસે યે સારી કિતાબેં બહોત મુફીદ હૈં જો બાઝારમેં મિલતી હૈં ઔર આસાનીસે મિલ ભી જાતી હૈં. પહેલી પાંચ કિતાબેં દુઆએં યાદ કરનેકે સિલસિલેસે ઔર આખિરી કિતાબેં સુન્નતેં સીખનેકે સિલસિલેસે બહોત હી મુફીદ ઔર નાફેઅ હૈં. ઈન કિતાબોંકો ખરીદકર ઘર લાએં, ઉનહેં પઢનેકા એક વક્ત તય કરેં. મૈં આપસે ઝિયાદા નહીં, સિર્ફ પાંચ મિનિટ માંગતા હૂં કે આપ અપની મશ્ગૂલીમેંસે સિર્ફ પાંચ મિનિટ નિકાલેં, લેકિન રોઝાના પાબંદીકે સાથ નિકાલેં. દો મિનિટ સુન્નત સીખનેકે લિયે દેં ઔર તીન મિનિટ દુઆ યાદ કરનેમેં લગાએં. ઔર અગર કિસીકો ઈસસે ઝિયાદા મૌકા મયસ્સર હો તો વો હસ્બે ગુંજાઈશ ઉસસે ઝિયાદા વક્ત નિકાલે, લેકિન જો તય કરે ફિર ઉસ પર પાબંદીકે સાથ અમલ કરે.

દોસ્તો! હમ ઔર આપ કરકે દેખેં. ઈન્શા અલ્લાહ કુછ હી દિનોંકે અંદર બહોતસે આ'માલકા મસ્નૂન તરીકા ઔર ઉનસે મુતઅલ્લિકા દુઆએં હમેં યાદ હો જાવેંગી. અલ્લાહ પાક મુઝે ભી ઈસકી તૌફીક અતા ફરમાએં ઔર આપ હઝરાતકો ભી.

એક ધોકા

યહાં પહોંચકર કુછ લોગોંકો એક ધોકા લગતા હૈ જિસકા બતાના ઈન્તિહાઈ જરૂરી હૈ. વો યે કે કુછ લોગ દુઆ તો યાદ કરના શુરૂ કર દેતે હૈં ઔર ખૂબ મહેનતસે યાદ ભી કરતે હૈં, લેકિન જબ તક ઉનહેં પૂરી દુઆ યાદ નહીં હો જાતી ઉસ વક્ત તક વો ઉસ દુઆકો પઢના મુઅખ્ખર (દેર) કિયે રેહતે હૈં. યહાં ઉનકા નફસ ઉનહેં ઉચક લે જાતા હૈ ઔર વો ધોકા ખા જાતે હૈં. વો યે સમઝાતા હૈ કે અભી તો તુમ દુઆ યાદ કર રહે હો, જબ પૂરી દુઆ યાદ હો જાવેગી તબ પઢના શુરૂ કરના.

યાદ રખ્ખેં! યે નફસકા ધોકા હૈ, વો દુઆકે પઢનેકો દુઆકે યાદ હો જાને તક મુઅખ્ખર કરવાના ચાહતા હૈ. હમેં ઐસા ન કરના ચાહિયે, બલ્કે જબ તક ઝબાની યાદ ન હો ઉસ વક્ત તક ઉસ દુઆકો દેખકર પઢનેકા મા'મૂલ જારી રખના ચાહિયે, ઈસ લિયે કે અસલ મકસૂદ અમલ હૈ ઔર વો દેખકર પઢનેકી સૂરતમેં ભી હાસિલ હો રહા હૈ, લિહાઝા યાદ હો જાને તક દેખકર પઢનેકે અમલકો બંદ ન કરેં. દેખકર પઢતે રહેં, પઢતે પઢતે ઈન્શા અલ્લાહ કુછ દિનોંકે અંદર વો દુઆ ઝબાની ભી યાદ હો જાવેગી.

ઘરવાલોંકી ભી ફિક્ર કરેં

અપને સાથ સાથ ઘરવાલોંકી ભી ફિક્ર કરેં, ઉનહેં ભી અપને સાથ લેકર ચલેં. હમારે સારે કામોંકે લિયે હમારા વક્ત તય હોતા હૈ, લેકિન ઘરકી તા'લીમકા કોઈ વક્ત તય નહીં હોતા, બલ્કે ઉસકી ફિક્ર હી નહીં કી જાતી ઈલ્લા મા્શા અલ્લાહ. હમેં અપને ઘરકે સાઝો સામાનકી ખૂબ ફિક્ર હોતી હૈ કે હમારે ઘરમેં યે હોના ચાહિયે, હમારે ઘરમેં વો હોના ચાહિયે. ઘરવાલીસે પૂછતે હૈં, ઉસસે મશવરા કરતે હૈં કે ઔર ક્યા ક્યા લાના હૈ, ઔર ક્યા ક્યા જરૂરતેં હૈં.

દોસ્તો! સુન્નતેં ભી તો હમારી જરૂરત હૈં, બલ્કે બહોત બડી જરૂરત હૈં.

ફિર આખિર હમ ઉનહેં અપને ઘરમેં લાનેકી ફિક્ર ક્યૂં નહીં કરતે? ઘરકે દૂસરે સાઝો સામાનકી તરહ સુન્નતોંકો ભી અપની ઝિંદગીમેં ઔર અપને ઘરવાલોંકી ઝિંદગીમેં લાનેકી ફિક્ર કી જાની ચાહિયે. લૈકિન હમ ખૂદ સોચેં કે ક્યા હમ ઉન સુન્નતોંકો અપની જરૂરત સમઝતે હૈં? ઔર ઉનહેં અપની ઔર અપને ઘરવાલોંકી ઝિંદગીમેં લાનેકી વૈસી ફિક્ર કરતે હૈં જૈસી ફિક્ર ઘરકે સાઝો સામાનકે લાનેકી કરતે હૈં?

અમલ થોડા હો લેકિન પાબંદીકે સાથ

ખૈર, અબ તક જો હુવા સો હુવા, લેકિન અબ ઐસા ન કરેં, બલ્કે ઘરવાલોંસે મશવરા કરકે ઘરકી તા'લીમકા એક વક્ત ફૌરન તય કરેં, જિસમેં બીવી ભી મૌજૂદ હો, બચ્ચે ભી મૌજૂદ હોં, અમ્માં અબ્બા ભી મૌજૂદ હોં, દૂસરે ઘરકે લોગ ભી મૌજૂદ હોં. કુછ દેર ફઝાઈલે આ'માલકી તા'લીમ કર લેં, બેહિશ્તી ઝેવરસે એક આધ મસ્અલા સીખ લેં, ફિર મઝકૂરા કિતાબોંમેંસે કિસી એક કિતાબકો પસંદ કરકે કુછ દેર દુઆઓં ઔર સુન્નતોંકા મુઝાકરા કિયા કરેં.

ફિર ભી યે જરૂરી હૈ કે ઘરકી તા'લીમકા વક્ત ઈતના હી રખ્ખા જાએ જિસમેં સારે ઘરવાલે બશાશતકે સાથ બૈઠ સકેં. યે ન હો કે શુરૂકે દિનોંમેં તો ખૂબ જોશ ઔર જઝબેકા મુઝાહિરા હો ઔર ખૂબ દેર દેર તક તા'લીમ હોતી રહે, ફિર રફ્તા રફ્તા યે સિલસિલા હી બંદ હો જાએ, ઐસા ન કરેં, બલ્કે ઘરવાલોંકે સાથ મશવરા કરકે કુછ મુખ્તસર વક્ત તય કર લેં ઔર ઉસ પર પાબંદીકે સાથ અમલ જારી રખ્ખેં.

દુઆઓં ઔર સુન્નતોં પર અમલકી તરતીબ

મઝકૂરા કિતાબોંસે સુન્નતેં સીખને ઔર દુઆએં યાદ કરનેકી તરતીબ યે હો કે સબસે પેહલે ઉન કિતાબોંકે મઝામીનકી ફેહરિસ્ત દેખેં. ફેહરિસ્તમેં લિખ્ખે

હુએ ઉન આ'માલકો નિશાન ઝદ કરેં જિનસે હમેં રોઝાના સાબકા પડતા હૈ. ફિર ઉન આ'માલકા મસ્નૂન તરીકા ઔર ઉનસે મુતઅલ્લિકા દુઆએં દેખેં.

ઉસકા એક બેહતર તરીકા યે હૈ કે ફેહરિસ્તમેં લિખ્ખે હુએ આ'માલમેંસે જિન આ'માલસે રોઝાના સાબકા પડતા હૈ, અગર ઉન આ'માલમેંસે કિસી અમલકા મસ્નૂન તરીકા મા'લૂમ ન હો યા ઉસકી દુઆ યાદ ન હો તો કિતાબકે બિલકુલ શુરૂમેં ઉસ અમલકા ઉનવાન ડાલકર ઉસે સફા નંબર સમેત લિખ લેં. મસલન સોનેસે પેહલેકે મસ્નૂન આ'માલ યા દુઆ, સફા નંબર ૧૨.

સોકર ઉઠનેકે બાદકે મસ્નૂન આ'માલ યા દુઆ, સફા નંબર ૧૩.

કપડા પહેનનેકા મસ્નૂન તરીકા યા દુઆ, સફા નંબર ૨૫.

કપડા ઉતારનેકા મસ્નૂન તરીકા યા દુઆ સફા નંબર ૨૯.

વુઝૂકા મસ્નૂન તરીકા યા ઉસસે મુતઅલ્લિકા દુઆએં, સફા નંબર ૩૫.

પસ જબ સોનેકા વક્ત હુવા તો કિતાબ લે લેં ઔર ઈશારાતમેં દેખકર વો સફા ખોલ લેં જિસ પર સોનેસે પેહલેકે આ'માલે મસ્નૂના ઔર ઉસસે મુતઅલ્લિકા દુઆ લિખ્ખી હુઈ હૈ. કિતાબ દેખકર વો મસ્નૂન આ'માલ અંજામ દે લેં ઔર સોનેસે પેહલેકી દુઆ દેખકર પઢ લેં. સોકર ઉઠેં તો ફિર ઈસી તરહ કિતાબ ખોલ લેં ઔર સોકર ઉઠનેકે બાદકી દુઆ દેખકર પઢ લેં. ઈસી તરહ મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક કપડા પહેન લિયા ઔર પહેનનેકે બાદ કિતાબ ખોલકર કપડા પહેનનેકી દુઆ દેખકર પઢ લેં. ફિર જબ કપડા ઉતારા તો ફિર કિતાબ ખોલેં ઔર કપડા ઉતારનેકે બાદકી દુઆ દેખકર પઢ લેં. વુઝૂ કરકે આએં તો કિતાબ ખોલકર વુઝૂકે બાદકી દુઆ દેખકર પઢ લેં. ઈસ તરહ જિસ જિસ અમલસે સાબકા પડતા જાએ ઉસ વક્ત ઉસ અમલકો મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક અંજામ દેનેકે સાથ સાથ ઉસ અમલકી દુઆકો દેખકર પઢનેકા મા'મૂલ બનાયા જાએ.

ઈસ તરહ કિતાબકે શુરૂમેં લિખ લેનેકી સૂરતમેં યે આસાની રહેગી કે જિસ અમલકી દુઆ પઢની હૈ ઉસે રોઝાના ફેહરિસ્તમેં તલાશ કરનેકી ઝહમત ન હોગી, બલ્કે ઉન ઈશારાતકે ઝરીએ આસાનીસે ઉન સફહાત તક પહોંચા જા સકેગા

જિન પર મતલૂબા દુઆએં લિખ્ખી હુઈ હૈં.

યા ફિર યે કર લેં કે આજકલ બાઝારમેં બુકમાર્ક (bookmark) કે નામસે મુખ્તલિફ રંગોં પર મુશ્તમિલ ઐસે પેપર્સ મિલતે હૈં જિનહેં ઈશારાતકે તૌર પર ઈસ્તે'માલ કિયા જાતા હૈ. વો પેપર્સ ઐસે હોતે હૈં જો ઉસ સફહે પર ચિપક જાતે હૈં, ગિરતે નહીં હૈં. ઉનહેં ખરીદકર લે આએં ઔર મતલૂબા સફહાતકે દરમિયાન રખ લેં, બસ ઈસ તરહ દેખતે રહેં ઔર પઢતે રહેં, ઈન્શા અલ્લાહ કુછ દિનોંકે અંદર રોઝાનાકે સારે આ'માલકા મસ્નૂન તરીકા ભી મા'લૂમ હો જાએગા ઔર ઉનસે મુતઅલ્લિકા દુઆએં ભી યાદ હો જાવેંગી.

બચ્ચોંકી તરબિયત કૈસે કરેં?

ઈસ તરહ ખૂદ ભી અમલ કરેં ઔર સુન્નતકી અહમિયત ઔર ફાઈદા બચ્ચોંકો ભી ઝહન નશીન કરાએં ઔર ઉનહેં ભી સુન્નત પર અમલકે એહતિમામકી તરગીબ દેં. ઉસકી એક આસાન તરતીબ ભી ઘરકી તા'લીમ હી હૈ. ઉસ તાલીમકે ઝરીએ અપને સાથ સાથ અપને ઘરવાલોંકી ઝિંદગિયોંમેં દીન લાના ઔર સબકો સુન્નતકે સાંચેમેં ઢાલના આસાન હોગા. તાલીમકે દૌરાન ઝિયાદા ન સહી તો કમ અઝ કમ એક મસ્અલા બેહિશ્તી ઝેવરસે રોઝાના સીખેં ઔર સિખાએં, મઝકૂરા કિતાબોંસે એક સુન્નત ખૂદ ભી સીખેં ઔર ઘરવાલોંકો ભી બતાએં, અગર મુમકિન હો તો એક દુઆ રોઝાના યાદ કરેં ઔર ઉનહેં ભી યાદ કરાએં. તા'લીમકે શુરૂમેં પેહલે ગુઝિશ્તા દિનકે આ'માલકા ઈઆદા કરેં કે ગુઝિશ્તા કલ યે મસ્અલા બતાયા ગયા થા, યે સુન્નત બતાઈ ગઈ થી, યે દુઆ યાદ કરાઈ ગઈ થી, બતાઓ ઉસ પર અમલ હુવા યા નહીં? ફરદન ફરદન (એક એક કરકે) સબસે પૂછેં. અગર યાદ હો ગયા ઔર ઉસ પર અમલ હો ગયા હો તો ઉનકી હૌસલા અફઝાઈ કરેં, અપની હૈસિયતકે મુતાબિક કભી કભી ઈન્આમ ભી દિયા કરેં, ફિર આગે બઢેં. ઔર અગર સુન્નત પર અમલ ન હો સકા, યા દુઆ યાદ ન હો સકી, યા યાદ તો હો ગઈ

થી, લેકિન ઉસ પર અમલ ન હો સકા તો ડાંટ ડપટ ન કરેં કે ક્યૂં યાદ ન કિયા? ક્યૂં ભૂલ ગયે? અમલ ક્યૂં ન કિયા? ઈસ તરહકી ડાંટ ડપટસે ઉનકી હૌસલા શિકની હોગી ઔર ફિર અંદરસે સીખનેકી રગબત ભી ખતમ હો જાએગી, બલ્કે પ્યારસે કહેં કે કોઈ બાત નહીં બેટા, યે તુમ થોડા હી ભૂલે હો, તુમહેં તો નફસ ઔર શયતાનને ભુલા દિયા, વરના તુમ તો માશા અલ્લાહ બહોત બાઅમલ હો, લેકિન દેખો! આઈન્દા ખયાલ રખના, આઈન્દા ધોકા ન ખાના.

અપને સાથ સાથ ઘરવાલોંકે અમલકી નિગરાની ભી કિયા કરેં. જબ કભી બીવીકો જગાએં યા બચ્ચોંકો જગાએં તો પ્યારસે જગાએં, બચ્ચોંકે સર પર શફકતસે હાથ ફેરેં ઔર ઉનસે કહેં કે દેખો બેટા! આંખોંકો મલ લો, તીન બાર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ પઢ લો, એક બાર કલિમએ તય્યિબહ પઢ લો, ઔર દેખો! દુઆ પઢના મત ભૂલ જાના, સોકર ઉઠનેકે બાદકી દુઆ ભી પઢ લો. જબ વો બેડ (bed) સે નીચે ઉતરને લગેં તો ઉનસે કહેં કે બેટા! બાયાં પૈર પેહલે નીચે રખ્ખો, ઈસ લિયે કે આપ ઉપરસે નીચેકી તરફ આ રહે હોં, ઔર જબ હમારે નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઉપરસે નીચેકી તરફ આતે તો બાયાં કદમ પેહલે નીચે રખ્ખા કરતે થે. ઔર અગર વો બેડકે બજાએ નીચે બિસ્તર બિછાકર સોએ હોં તો ઉનસે કહેં કે બેટા! બિસ્તરસે ઉઠનેકે બાદ જબ ખાલી ફર્શ પર કદમ રખ્ખો તો હમેશા બાયાં કદમ પેહલે રખ્ખા કરો, ઈસ લિયે કે બિસ્તર ફર્શકે મુકાબલેમેં આ'લા હૈ ઔર હમારે નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ જબ આ'લાસે અદનાકી તરફ આતે તો બાયાં કદમ પેહલે બઢાયા કરતે થે. ફિર જબ વો ઈસ્તિન્જેકે લિયે બૈતુલખલા જાને લગેં તો ઉસ વક્ત ભી ઉનકી નિગરાની કરેં ઔર ઉનસે કહેં કે બેટા! સર ઢાંક લો, ચંપલ પહેન લો, બૈતુલખલા જાનેસે પેહલેકી દુઆ પઢ લો, બાયાં કદમ પેહલે અંદર રખ્ખો, ઉસકે બાદ પેહલે દાએં કદમચે પર સીધા પૈર રખ્ખો, ફિર બાએં કદમચે પર બાયાં પૈર રખ્ખો, ઈસ લિયે કે યે હમારે નબીકે તરીકે હૈં, આપ જબ બૈતુલખલા જાતે તો યે સબ આ'માલ અંજામ દિયા કરતે થે. ઈસી તરહ જબ વો ફારિગ હોકર બાહિર આને લગેં તો ફિર તલ્કીન કરેં કે બેટા! પેહલે બાએં કદમચેસે બાયાં કદમ હટાઓ, ફિર

દાએં કદમચેસે દાયાં કદમ હટાઓ, અબ દાયાં કદમ પેહલે બાહિર નિકાલો, અબ નિકલનેકે બાદકી દુઆ પળ્હ લો. જબ વો ઐસા કર લે જાએં તો ઉનહેં ખૂબ શાબાશી દેં, ખૂબ તા'રીફ કરેં કે માશા અલ્લાહ, દેખો મેરા બેટા કિતના અચ્છા હૈ, હર કામ સુન્નતકે મુતાબિક કરતા હૈ, અલ્લાહ પાક ઉસસે કિતને ખૂશ હો ગયે હોંગે, હમારે નબી કિતને ખૂશ હો ગયે હોંગે. બસ કુછ રોઝ ઈસ તરહ નિગરાની હોગી, ઈસ તરહ સમઝાના પડેગા, ફિર ઈન્શા અલ્લાહ ઉનહેં ઈન આ'માલકો ઈસી તરહ અંજામ દેનેકી આદત હો જાએગી.

ગર્ઝ યે કે અપની તાકત ભર બચ્ચોંકે તમામ આ'માલકી નિગરાની કરેં. યે ખયાલ ન કરેં કે યે બચ્ચે હૈં, અભી બહોત છોટે હૈં, અભી યે ક્યા સીખેંગે, ઉનહેં બચ્ચા સમઝકર હરગિઝ ન છોડેં. યે અગરચે અભી કમ ઉમ્ર ઔર ના સમઝ હૈં, લેકિન જબ ઈસી ઉમ્રસે ઉનકી ફિક્ર કી જાએગી ઔર ઈસ તરહ ઉનહેં સિખાયા ઔર બતાયા જાતા રહેગા ઔર ઉનકે અમલકી નિગરાની કી જાતી રહેગી તો ફિર ઈન્શા અલ્લાહ યેહી બચ્ચે શુઊરકી ઉમ્રકો પહોંચતે પહોંચતે બહોત કુછ સીખ જાએંગે, હર અમલકો મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક અંજામ દેના ઔર ઉસ અમલસે મુતઅલ્લિક દુઆકા એહતિમામ કરના ઉનકી તબીઅતમેં ઐસા રચ બસ ચુકા હોગા કે ફિર ઉનહેં ઉસકે ખિલાફ અમલ કરના અચ્છા હી નહીં લગેગા.

ઈસે મા'મૂલી ન સમઝેં

ઈસ તરહ નિગરાનીકા એક ફાઈદા તો યે હોગા કે ખૂદ હમેં મસ્નૂન આ'માલકે ઈત્તિબાઅકી ફિક્ર રહેગી ઔર સુન્નતોંકા ખયાલ રેહને લગેગા. ઔર દૂસરા ફાઈદા યે હોગા કે હમારે બચ્ચોંકી ઝિંદગિયાં બચપન હીસે મસ્નૂન આ'માલસે આરાસ્તા હોતી ચલી જાએંગી.

દોસ્તો! ઈન બાતોંકો મા'મૂલી ન સમઝેં, કરકે દેખેં, રોઝાના દસ પાંચ મિનિટ હી સહી, ઘરવાલોંકે લિયે જરૂર નિકાલેં, ઉનહેં અપને સાથ લેકર બૈઠેં, એક

મસ્અલા સિખા દેં, એક સુન્નત બતા દેં, એક દુઆ યાદ કરા દેં, નિગરાની રખ્ખેં, વક્તન ફ વક્તન યાદ દહાની કરતે રહેં, ફિર સોનેસે પેહલે અપને દિન ભરકે આ'માલકા ભી જાઈઝા લેં કે કિતને આ'માલ સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ પાએ ઔર કિતને આ'માલકી સુન્નતેં છૂટ ગઈ ઔર બચ્ચોંસે ભી દરિયાફત કરેં. ઈસ તરહ કરકે દેખેં, ધીરે ધીરે ઘરમેં દીન ન આએ ઔર ઘરવાલોંકી ઝિંદગી સુન્નત ઔર શરીઅતકે સાંચેમેં ન ઢલ જાએ તો મુઝસે કહેં.

જો કરના હો આજ કર લો

લેકિન હમેં ઈસકા મૌકા નહીં હૈ, હમારે મશાગિલ ઔર હમારે મસરૂફિયાત હમારે લિયે બહોત બડા ઉઝર હૈં, અપની ઔર અપને ઘરવાલોંકી દીની તરક્કી કૈસે હો, યે સોચનેકે લિયે હમારે પાસ વક્ત નહીં હૈ. જબકે કરનેવાલે અપને મશાગિલ ઔર અપની મસરૂફિયાતકે સાથ ઈન કામોંકે લિયે ભી વક્ત નિકાલ લેતે હૈં ઔર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ ખૂબ અમલ કર રહે હૈં. ઈસ લિયે કે વો ઈન આ'માલકી કદરો કીમતકો જાનતે હૈં, વો યે ભી જાનતે હૈં કે ઈન આ'માલકો ઈસી દુનિયામેં સીખના હૈ ઔર ઉનહેં મસરૂફિયાત ઔર મશાગિલકે સાથ ઉન પર અમલ કરના હૈ, ઈસ કામકે લિયે કોઈ અલાહિદા વક્ત નહીં મિલેગા. ઈસ લિયે વો ઉમ્રે અઝીઝકે ઔકાતકો ઝાએઅ (બરબાદ) નહીં કરતે, બલ્કે ઉનહેં પૂરા પૂરા વસૂલ કરનેકી કોશિશ કરતે હૈં.

રહે મશાગિલ ઔર મસરૂફિયાત, તો વો કભી પીછા નહીં છોડેંગી, જબ તક આંખ ખુલી હૈ ઉસ વક્ત તક યે સારે ઝમેલે સાથ લગે રહેંગે, ઉનસે છુટકારા તો બસ આંખ બંદ હોને પર હી મિલેગા. ઔર ફિર આજકલ કૌન શખ્સ મશ્ગૂલ ઔર મસરૂફ નહીં હૈ, હર આદમી મશ્ગૂલ હૈ, હત્તાકે બેકાર આદમી જિસકે પાસ કોઈ કામ નહીં હૈ વો ભી યેહી કેહતા હૈ કે મેરે પાસ ટાઈમ નહીં હૈ.

દોસ્તો! વક્ત કિસીકે પાસ નહીં હોતા, વક્ત તો નિકાલનેસે નિકલા કરતા

હૈ, લિહાઝા અપની ઝિંદગીકી કદર કરેં ઔર અપને ઔકાતકી તરતીબ બનાએં, ઉનહેં લગ્વિયાતમેં લગકર ઝાએઅ કરનેસે બચાએં. જબ ફિક્ર કરેંગે ઔર તરતીબ બનાએંગે તો ઈન્શા અલ્લાહ સારે કામોંકે લિયે વક્ત નિકલ આએગા.

તહદીસે નેઅમત

અપની બાતેં ઔર અપને મા'મૂલાત નકલ કરતે હુએ મુઝે ગૈરત બહોત આતી હૈ, લેકિન યે સોચકર કે મેરે કિસી અમલમેં ઈખ્લાસ તો હૈ નહીં, લિહાઝા કભી બયાનકે વક્ત ઈસ કબીલસે કોઈ ઐસી બાત ઝબાન પર આ જાતી હૈ જિસકે નકલ કર દેનેસે નફાકી ઉમ્મીદ હો તો ફિર નકલ ભી કર દેતા હૂં કે શાયદ કિસીકો નફા હો જાએ ઔર કોઈ અમલ કરનેવાલા બન જાએ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે ફઝલ ઔર અપને બુઝુર્ગોંકી સોહબતકે તુફેલ અપની મા'લૂમાતકી હદ તક સુન્નતોં પર અમલકી તૌફીક હોતી હૈ ઔર અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ મઝીદ સુન્નતોંકે જાનને ઔર મા'લૂમ કરનેકી ફિક્ર ઔર જુસ્તજૂ ભી લગી રેહતી હૈ. કોશિશ યેહી કરતા હૂં કે મસ્નૂન આ'માલ ઔર મસ્નૂન દુઆઓંકા જિસ કદર એહતિમામ હો સકે કર ઔર સુન્નત પર અમલકા કોઈ મૌકા જાન બૂઝકર હાથસે જાને ન દૂં.

ચુનાંચે જબ ખાના ખાનેકે લિયે બૈઠતા હૂં તો "અદુઆઉલ મસ્નૂન" નામી કિતાબ મેરે કરીબ રખ્ખી હોતી હૈ, ખાનેસે પેહલેકી જિતની દુઆએં મુઝે ઝુબાની યાદ હોતી હૈં ઉનહેં તો ઝુબાની પઢ લેતા હૂં, ઉસકે બાદ જિતની દેર મૈં દસ્તરખ્વાન પર ખાના લગતા રેહતા હૈ મૈં ઉતની દેર ભી ઝાએઅ જાને નહીં દેતા, બલ્કે કિતાબ ખોલકર ઉન દુઆઓંકો જો ઝુબાની યાદ નહીં હૈં દેખકર પઢતા રેહતા હૂં. ઈસી તરહ જબ ખાનેસે ફારિગ હોતા હૂં તો ખાના ખાનેકે બાદકી જો દુઆએં યાદ હોતી હૈં ઉનહેં ઝુબાની પઢ લેતા હૂં ઔર જો દુઆએં યાદ નહીં હોતીં ઉનહેં દેખકર પઢનેકી કોશિશ કરતા હૂં. રોઝ નહીં પઢ પાતા તો કમ અઝ કમ જિસ રોઝ ફુરસત હોતી હૈ, મૌકા હોતા હૈ, ઉસ રોઝ પઢનેકી કોશિશ કરતા હૂં.

11

અબ જબકે બાત ઝુબાન પર આ હી ગઈ હૈ તો ઈસ સિલસિલેકી દો તીન બાતેં ઔર ભી સુનતે ચલેં. નેઅમતકે ઝાહિર કરનેકે તૌર પર કેહતા હૂં કે રાસ્તે ચલતે હુએ જબ Speed breaker (સ્પીડ બ્રેકર) આતા હૈ તો મૈં અપની રફતાર કુછ ધીમી કર લેતા હૂં ઔર જબ Speed breaker (સ્પીડ બ્રેકર) કે બિલકુલ કરીબ પહોંચ જાતા હૂં ઔર કદમ બઢાનેકા મૌકા આતા હૈ તો અગર ઉસ વક્ત બાયાં કદમ બઢાનેકી નૌબત આતી હૈ તો મૈં રૂક જાતા હૂં, ઔર ઠહેરકર પેહલે ઉસ પર દાયાં કદમ રખતા હૂં ઔર ફિર અલ્લાહુ અકબર કેહતા હૂં. ફિર ઉસ પર બસ નહીં કરતા, બલ્કે ઉસકે બાદ બાયાં કદમ ભી ઉસ પર રખ લેતા હૂં, ઉસકે બાદ જબ સ્પીડ બ્રેકરસે નીચે ઉતરના હોતા હૈ તો ઉસ વક્ત પેહલે બાયાં કદમ આગે બઢાતા હૂં ઔર સુબ્હાનલ્લાહ કેહતા હૂં. ક્યૂં? ઈસ લિયે કે સ્પીડ બ્રેકર (Speed breaker) રોડ (road) કી સતહસે કુછ ઊંચા હોતા હૈ. ઔર સુન્નત યે હૈ કે જબ નીચેસે ઉપરકી તરફ જાના હો તો પેહલે દાયાં કદમ બઢાએ ઔર અલ્લાહુ અકબર કહે, ઔર જબ ઉપરસે નીચેકી તરફ આના હો તો પેહલે બાયાં કદમ બઢાએ ઔર સુબ્હાનલ્લાહ કહે.

યે જો પસ્તીસે બુલંદીકી તરફ ઔર બુલંદીસે પસ્તીકી તરફ આનેકા સુન્નત તરીકા કિતાબોંમેં મઝકૂર હૈ, યે સિર્ફ ઉસ વક્તકે લિયે નહીં હૈ જબ કે બહોત ઝિયાદા બુલંદીકી તરફ જાના ઔર વહાંસે નીચે ઉતરના હો, બલ્કે મુત્લક બુલંદી ઔર પસ્તીકા તઝકિરા હૈ ચાહે વો બુલંદી ઔર પસ્તી મા'મૂલી દરજાકી હી ક્યૂં ન હો. તો આખિર સ્પીડ બ્રેકર ભી તો રોડકી સતહસે કુછ ઊંચા હોતા હૈ, ફિર ભલા હમ સ્પીડ બ્રેકર પર ઈસ સુન્નતકો ક્યૂં ન ઝિંદા કરેં, વહાંસે ભી ગફલતકે સાથ ક્યૂં ગુઝર જાએ?

દોસ્તો! અગર હમને ઉસ વક્ત અમલકો ઝિંદા કિયા ઔર ઈસ સુન્નત પર અમલ કર લિયા તો બતાઓ ઈસ અમલકે સબબ હમેં કુછ નેકિયાં મિલેંગી યા નહીં? ઝાહિર હૈ કે મિલેંગી ઔર યે નેકિયાં કલ કિયામતકે રોઝ હમારે કામ આએંગી યા નહીં? ઝાહિર હૈ કે કામ આએંગી, ફિર આખિર ઉસ વક્ત ઈસ સુન્નતકો જો કે અમલકે એ'તિબારસે બહોત આસાન ભી હૈ, છોડ કરકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મહેબૂબિયત ઔર ઈસ અમલ પર મિલનેવાલી નેકિયોંસે ક્યૂંકર મહેરૂમ રેહા જાએ?

કાશ! હમ નેકિયોંકી કદર પહેચાનતે

દેખિયે! યે સુન્નત બઝાહિર તો એક સુન્નત મા'લુમ હોતી હૈ, લેકિન ફીલ હકીકત કઈ સુન્નતોં પર મુશ્તમિલ હૈ. વો ઈસ તરહ કે જબ સ્પીડ બ્રેકર (Speed breaker) પર ચઢતે હુએ હમને પેહલે દાયાં કદમ ઉસ પર રખ્ખા તો પસ્તીસે બુલંદીકી તરફ આનેકી સુન્નત અદા હુઈ જો કે પેહલી સુન્નત હૈ. ફિર અલ્લાહુ અકબર કહા તો યે બુલંદી પર ચઢનેકી દૂસરી સુન્નત અદા હુઈ, ઉસકે બાદ જબ સ્પીડ બ્રેકર (Speed breaker) સે નીચે ઉતરે તો ઉતરતે હુએ પેહલે બાયાં કદમ નીચે રખ્ખા જો કે બુલંદીસે પસ્તીકી તરફ આનેકા મસ્નૂન તરીકા હૈ, યે ઉસ વક્તકી તીસરી સુન્નત હુઈ, ઔર જબ ઉતરતે હુએ સુબ્હાનલ્લાહ કહા તો યે ચોથી સુન્નત અદા હુઈ. રાસ્તા ચલતે હુએ સ્પીડ બ્રેકરકે આ જાને પર હમેં ચાર સુન્નતોં પર અમલકા મૌકા મિલતા હૈ જિસે હમ નઝર અંદાઝ કરતે હુએ આગે બઢ જાતે હૈં ઔર કિતની નેકિયોંસે હાથ ધો બૈઠતે હૈં. અલ્લાહ પાક હમારે ઈસ કુસૂરકો મઆફ ફરમાએ.

દોસ્તો! બાત દર અસલ યે હૈ કે હમ નેકિયોંકી કદર ઔર અહમિયતકો જાનતે નહીં હૈં, જિસ દિન હમ નેકિયોંકી કદર ઔર અહમિયત જાન જાએંગે ઉસ દિન નેકિયોંકે હાસિલ કરનેકા કોઈ મૌકા હાથસે જાને ન દેંગે. ખુદા કરે કે હમ નેકિયોંકી અહમિયતકો સમઝનેવાલે બનેં, ઉનકી કદરો કીમતકો પહેચાનનેવાલે બનેં ઔર હર વક્ત નેકિયોંકે હાસિલ કરને ઔર ઉનકે જમા કરનેકી હિર્સ હમારે અંદર પૈદા હો જાએ.

મેરા એક ઔર મા'મૂલ

ઈસી તરહ જબ કભી ગાડીમેં બૈઠકર અપને ઘરસે નિકલતા હૂં તો ચૂંકે હમારી ગાડી હમારી હી બિલ્ડીંગકે કમ્પાઉન્ડ (compound) મેં ખડી હોતી હૈ

(વાઝેહ હો કે પૂરી ચાર મંઝિલા ઈમારત આપકી આતી હૈ) ઔર મૈંને અપને ઘરકે હુદૂદકી નિય્યત બિલ્ડીંગકે કમ્પાઉન્ડ હીસે કર રખ્ખી હૈ, ઈસ લિયે ગાડીમેં બૈઠનેકે બાદ બાયાં કદમ ઝરા આગે કર લેતા હૂં તાકે જબ ગાડી કમ્પાઉન્ડકી હદસે બાહિર નિકલે તો મેરા બાયાં કદમ પેહલે બાહિર નિકલે ઔર ઘરસે નિકલતે વક્ત બાયાં કદમ પેહલે નિકાલનેકી સુન્નત પર અમલ હો સકે. ઈસી તરહ જબ લૌટકર ઘર આતા હૂં ઔર ગાડી બિલ્ડીંગકે કરીબ પહોંચ જાતી હૈ તો ગાડીકે કમ્પાઉન્ડમેં દાખિલ હોનેસે પેહલે મૈં અપના દાયાં કદમ ઝરા આગે કર લેતા હૂં તાકે જબ ગાડી બિલ્ડીંગકે ઈહાતેમેં દાખિલ હો તો મેરા દાયાં કદમ પેહલે અંદર દાખિલ હો ઔર ઘરમેં દાખિલ હોતે વક્ત દાયાં કદમ પેહલે દાખિલ કરનેકી સુન્નત પર અમલ હો સકે.

ઈસી તરહ જબ ગાડીમેં બૈઠા સફર કર રહા હોતા હૂં તો ચૂંકે અબ બહોતસી જગહ બ્રીજ (પુલ) બન ચુકે હૈં, તો જબ કભી કોઈ બ્રીજ આતા દિખાઈ દેતા હૈ તો ગાડીકે બ્રીજ પર ચઢનેસે પેહલે મૈં અપના દાયાં કદમ કુછ આગે કર લેતા હૂં તાકે પસ્તીસે બુલંદીકી તરફ આતે હુએ દાયાં કદમ બઢાનેકી સુન્નત પર અમલ હો જાએ, ઈસી તરહ જબ ગાડી નીચેકી તરફ આ રહી હોતી હૈ તો ઉસ વક્ત મૈં અપના બાયાં કદમ ઝરા આગે કર લેતા હૂં તાકે બુલંદીસે પસ્તીકી તરફ આતે વક્ત બાયાં કદમ બઢાનેકી સુન્નત પર અમલ હો જાએ.

મિયાં! યે સારી બાતેં કિસીકી સમઝમેં આએ ન આએ, મુઝે તો યેહી સમઝમેં આતા હૈ કે હર દમ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખ્ખા જાએ, કભી ફરામોશ ન કિયા જાએ, બલ્કે યાદ રખનેકે બહાને ઔર મવાકેઅ તલાશ કિયે જાએં. ઈસ લિયે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો યેહી પસંદ હૈ ઔર વો યેહી ચાહતે હૈં કે ઉનકે બંદે બહાને બહાનેસે ઉનકે મહેબૂબકો યાદ રખ્ખા કરેં.

એક ફિક્રમંદ માં

એક સાહબ જિનહેં મૈં જાનતા હૂં, ઉનહોંને મુઝે બતાયા કે એક રોઝ મેરી

બેટી મેરે ઘર આઈ, ઉસકે સાથ ઉસકી એક તીન યા સાડે તીન સાલા બચ્ચી ભી થી. એક રોઝ ઈશાકી નમાઝકે બાદ હમ લોગ ખાને વગૈરહસે ફારિગ હોકર બૈઠે બાતચીત કર રહે થે. જબ બાતચીત હો ચુકી તો મેરી બેટીને અપની બચ્ચીસે કહા કે બેટા! અબ સોનેકા વક્ત હો ચુકા હૈ, ચલો ચલકર ઈસ્તિન્જા વુઝૂ કર લો, મિસ્વાક કર લો, કપડે બદલ લો ઔર સો જાઓ. યે કેહકર મેરી બેટી બૈતુલખલા તક ગઈ, બૈતુલખલાકા દરવાઝા ખોલા ઔર અપની બચ્ચીસે કહા આઓ બેટા! ઈસ્તિન્જા કર લો. જબ વો બચ્ચી બૈતુલખલાકે પાસ પહોંચી તો પેહલે દાયાં કદમ અંદર રખને લગી. માંને દેખા તો કહા નહીં બેટા, નહીં બેટા. બચ્ચી ફૌરન સમઝ ગઈ ઔર દાયાં કદમ પીછે કરકે બાયાં કદમ આગે કિયા ઔર માંસે પૂછા અમ્મી! યે વાલા? માંને કહા હાં બેટા, યે વાલા.

દેખિયે! બચ્ચી સિર્ફ તીન સાલકી હૈ, બહોત છોટી હૈ, અભી વો મુકલ્લફ ભી નહીં હૈ, ઉસકે બાવુજૂદ ઉસે ઉસકી માં ને કુછ તો સિખાયા સમઝાયા હોગા કે વો બૈતુલખલાકે પાસ પહોંચકર અપની માંસે પૂછ રહી હૈ કે અમ્મી! યે વાલા? યાની મૈં પેહલે બાયાં પૈર અંદર રખ્ખૂં? માં ને કહા હાં બેટા યે વાલા, જબ બૈતુલખલામેં દાખિલ હોતે હૈં તો પેહલે બાયાં કદમ અંદર રખતે હૈં.

અબ દેખિયે કે બચ્ચી સિર્ફ તીન સાલકી હૈ, લેકિન ઉસી ઉમ્રસે ઉસકી માં ઉસે કિસ તરહ સુન્નતોંકે એહતિમામકી મશ્ક કરા રહી હૈ. જબ એક બચ્ચીકો તીન સાલકી ઉમ્રસે ઈસ તરહ મસ્નૂન આ'માલકી મશ્ક કરાઈ જાએગી તો ફિર બડી હોનેકે બાદ આ'માલે મસ્નૂનાકે એહતિમામ પર ઉસે કૈસા દવામ હાસિલ હો ચુકા હોગા ઔર ઈત્તિબાએ સુન્નતમેં કિસ કદર પુખ્તગી આ જાએગી. ઔર ફિર ઝરા સોચેં તો સહી કે માં બેટીકા યે અમલ જબ હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર પેશ કિયા જાએગા તો આપ કિસ કદર ખૂશ હોંગે કે મેરી એક ઉમ્મતી અપની બેટીકો બચપન હીસે મેરી અદાઓંકી નકલ કરા રહી હૈ.

ઉનહીં સાહબને અભી કુછ અરસા પેહલે અપની નવાસીકા એક વાકિઆ ઔર સુનાયા કે મેરી બેટી અપની બચ્ચીકો લિયે એક જગહ મુલાકાતકે લિયે ગઈ,

ઉસ વક્ત ઉસકી ઉમ્ર તકરીબન સાડે પાંચ સાલ હો ચુકી થી. વહીં પડોસમેં કુછ જાનનેવાલે ઔર ભી રેહતે થે. વો એક જગહ અપની માં કે સાથ બૈઠી હુઈ થી કે પડોસકે ઘરસે એક બચ્ચા ઉસકે પાસ આયા ઔર ઉસસે કહા કે મેરે ઘર ચલો, મેરે પાસ બહોતસે ખિલોને હૈં, હમ લોગ વહાં ખેલેંગે. વો ઉસકે સાથ ખેલને ચલી ગઈ. જબ ખેલકર વાપસ આઈ તો અપની માંસે કેહને લગી કે અમ્મી! જબ મૈં ઉસકે સાથ ખેલ રહી થી તો ઉસકે ઘરવાલોંને મુઝે ખાનેકે લિયે કુછ ચીઝેં દી થીં, લેકિન મૈંને ખાયા નહીં, પતા નહીં ઉનકે ઘરકા ખાના ખાના ભી ચાહિયે યા નહીં? દેખિયે! સાડે પાંચ સાલકી બચ્ચી હૈ, લેકિન કૈસી એહતિયાત કર રહી હૈ. ભલા ઉસે જાઈઝ ઔર નાજાઈઝકા ક્યા પતા, લેકિન અભીસે જાઈઝ ઔર નાજાઈઝકી ફિક્ર હૈ.

ઉસી બચ્ચીકા એક મઝાકી વાકિઆ ભી સુનતે ચલેં. ઉન સાહબને બતાયા કે અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ મેરી બેટી ઘરમેં અપની બચ્ચીકો નિહાયત એહતિમામસે સુન્નતોં પર અમલકી મશ્ક કરાતી હૈ. ચૂંકે ઉસકે સામને બારબાર સુન્નતોંકા તઝકિરા હોતા રેહતા હૈ કે યે સુન્નત હૈ, યે સુન્નત હૈ, તો વો ઉસ લફ્ઝસે કદરે માનૂસ હો ચુકી હૈ.

એક રોઝ હુવા યે કે વો ખિડકી પર બૈઠી બાહિરકી તરફ દેખ રહી થી. ઉસકી માં ને જબ દેખા કે યે ખિડકી પર બૈઠી બાહિરકી તરફ દેખ રહી હૈ તો ઉસસે પૂછા કે બેટા! વહાં ક્યૂં બૈઠી હો? ક્યા દેખ રહી હો? કેહને લગી કે અમ્મી! ખિડકી પર બૈઠકર બાહિરકી તરફ દેખના સુન્નત હૈ. દેખિયે! ઘરમેં સુન્નતકા કિસ કદર તઝકિરા હુવા હોગા કે લફ્ઝ "સુન્નત" ઉસકી ઝબાન હી પર ચઢ ગયા ઔર વો અપને હર અમલકો સુન્નત બતલાને લગી.

ઇસી તરહ એક સાહબને અપની બચ્ચી જિસકી ઉમ્ર સિર્ફ છ સાલ હૈ, કે મુતઅલ્લિક સુનાયા કે એક મરતબા ઉનકી બેટી મકતબ (મદ્રસા) જાનેકે લિયે ઘરસે નિકલી, કુછ દૂર જાનેકે બાદ દો બારહ પલટકર આઈ, ઘરમેં દાખિલ હુઈ ઔર ફિર નિકલકર મદ્રસા જાને લગી. ઉસકી વાલિદાને દેખા તો ઉસસે પૂછા કે બેટા! ક્યા બાત હુઈ, તુમ લૌટકર ક્યૂં આ ગઈ થીં? કેહને લગી કે અમ્મી! ઘરસે નિકલતે વક્ત મુઝે નફસને ધોકા દે દિયા થા. પૂછા ક્યા ધોકા દિયા થા? કેહને લગી કે ઘરસે

નિકલતે વક્ત મૈં બાએં કદમકે બજાએ દાએં કદમસે બાહિર નિકલ ગઈ થી, કુછ દૂર જાનેકે બાદ મુઝે ખયાલ હુવા કે મુઝે નફસને ધોકા દે દિયા ઔર બાએં કદમકે બજાએ દાએં કદમસે બાહિર નિકાલ દિયા, ઈસ લિયે મૈં ફૌરન પલટ આઈ ઔર દાએં પાંવસે ઘરમેં દાખિલ હુઈ, ઘરમેં દાખિલ હોનેકી દુઆ પઢી ઔર ફિર બાએં કદમસે બાહિર નિકલી ઔર ઘરસે નિકલનેકે બાદકી દુઆ પઢી.

દોસ્તો! યે સબ ક્યા હૈ? યે સબ દર હકીકત ઉન ફિક્રમંદ માંઓંકી તરબિયત ઔર સુન્નતોંકે એહતિમામકે અનવાર ઔર બરકાત હૈં કે ઈતની છોટી ઉમ્રમેં ઉનકી બચ્ચિયોંકા દીની શુઊર બેદાર હો ચલા હૈ, ઉનકે અંદર દીની ફિક્ર પૈદા હો ગઈ હૈ. સુન્નતોંકે એહતિમામકી બરકતસે ઉન્હેં ઈસી ઉમ્રસે નફ્સ ઔર શયતાનકી જાનિબસે દિયે જાનેવાલે ધોકે સમઝમેં આને લગે હૈં. હમ સમઝ સકતે હૈં કે જિસ ઘરમેં બચપનસે બચ્ચોંકી તરબિયત ઈસ રૂખ પર કી જાએગી ઔર ઉનકે તમામ આ'માલકો સુન્નતકે સાંચેમેં ઢાલનેકી કોશિશ કી જાએગી ઔર બારબાર ઉનકે સામને સુન્નતકા તઝકિરા કિયા જાતા રહેગા તો ફિર ઉન ઘરોંકે બચ્ચે જવાન હોકર ફરાઈઝ ઔર વાજિબાતકી અંજામદહી પર ઔર હરામ ઔર નાજાઈઝ ઉમૂરસે બચને પર કિસ કદર સખ્તીસે કારબંદ (પાબંદ) રહેંગે. ખુદા કરે સુન્નતોંકા ઐસા એહતિમામ હમારી ઔર હમારે બચ્ચોંકી ઝિંદગીમેં ભી પૈદા હો જાએ તાકે હમેં ભી સુન્નતોંકે ફાઈદે ઔર સમરાત હાસિલ હોં ઔર ઉનકી બરકતસે હમારી દુનિયા ઔર આખિરતકી ઝિંદગી સંવર જાએ.

છુટ્ટીકે દિનોંકે દીની પ્રોગ્રામ

દોસ્તો! હમ છુટ્ટીકે દિનકા ઈન્તિઝાર કરતે હૈં, ઉસ દિનકે અપને બહોતસે પ્રોગ્રામ પેહલેસે તય કર લેતે હૈં કે હમેં યે કરના હૈ, યે કરના હૈ, વહાં જાના હૈ, ઉનસે મિલના હૈ. જહાં હમ અપને બહોતસે કામ ઔર પ્રોગ્રામ તય કરતે હૈં વહીં છુટ્ટીકે દિનકા એક કામ યે ભી તો તય કરેં કે ઈતવારકે રોઝ હમારી છુટ્ટી હોગી, ઉસ

દિન હમેં ફુરસત રહેગી, લિહાઝા ખાનેકે બાદકી જો દુઆએં અદ્દુઆઉલ મસ્નૂન ઔર હિસ્ને હસીન વગૈરહ કિતાબોંમેં લિખ્ખી હુઈ હૈં હમ ઉનહેં રોઝાના નહીં પઢ પાતે તો કમ અઝ કમ ઈતવારકે રોઝ કિતાબમેંસે દેખકર પઢેંગે.

ઈસી તરહ સોનેસે પેહલેકી ભી બહોતસી દુઆએં ઈન કિતાબોંમેં લિખ્ખી હુઈ હૈં જિનહેં રોઝાના પઢનેકા મૌકા નહીં મિલતા, લિહાઝા છુટ્ટીસે એક રોઝ પેહલે હમ સોનેસે પેહલેકી સારી દુઆએં ઈન કિતાબોંમેંસે દેખકર પઢેંગે. ઔર અગર કામકે દિનોંમેં ભી કિસી રોઝ જલ્દી ઘર પહોંચનેકા ઈત્તિફાક હો ગયા, ખાના ભી જલ્દી ખા લિયા, બિસ્તર પર ભી જલ્દી આ ગયે તો ઈન્શા અલ્લાહ ઉસ રોઝ ભી સોનેસે પેહલેકી સારી દુઆએં પઢેંગે.

દોસ્તો! યે સબ કરનેકે કામ હૈં ઔર ઈસી દુનિયામેં કરને હૈં, ઉનહેં મસરૂફિયાતમેં રેહતે હુએ કરને હૈં, ઈન કામોંકો કરનેકા કોઈ અલગ વક્ત હમેં નહીં મિલેગા, બલ્કે ઈનહી ઔકાતમેંસે વક્ત નિકાલકર હમેં ઈન આમાલકો અંજામ દેના હોગા. વરના તો વક્ત ગુઝરતા જાએગા ઔર હમ નફસ ઔર શયતાનકે ધોકેમેં આકર રોઝ યે સોચતે રહેંગે કે ઈન્શા અલ્લાહ કલસે કરેંગે, પરસૂંસે કરેંગે, બસ આઈન્દા હફ્તેસે તરતીબ બના લેંગે, ઝરા યે કામ નિમટ જાએ ફિર જરૂર કરેંગે.

યાદ રખ્ખેં! યે સબ નફસ ઔર શયતાનકે ધોકે હૈં જિનમેં મુબ્તલા હોકર હમ આજ તક ધોકા ખા રહે હૈં ઔર અપને સબસે બડે મોહસિનકો ભૂલકર ઔર ઉનકે તરીકોંકો ફરામોશ કરકે એક બે-ઢબ ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં.

ફુરસતકા ઈન્તિઝાર ન કરેં

મેરે દોસ્તો! કલ કભી ન આયા હૈ ન કભી આએગા, કોઈ કામ ન નિમટા હૈ ન નિમટેગા. યે દુનિયા હૈ, યહાં તો મશાગિલ ઔર મસરૂફિયાત સાથ લગી રહેંગી, અભી એક કામસે નિમટે નહીં કે ફૌરન દૂસરા કામ સર પર સવાર રહેગા.

યહાં મૌકા કહાં? યહાં તો મૌકા નિકાલનેસે નિકલેગા. વરના ઈસી સોચમેં સારી ઉમ્ર ગુઝર જાએગી ઔર એક દિન મૌતકા ફરિશ્તા વાપસીકા પૈગામ લેકર હાઝિર હો જાએગા કે બસ વક્ત પૂરા હો ચુકા, અબ ચલો, ફિર ઉસ વક્ત ન મોહલત મિલેગી ઔર ન હી ઉસ વક્તકા અફસોસ કિસી કામ આએગા.

મિલ જાએ જો ભી વક્ત ગનીમત સમઝકે ચલ
ક્યા એ'તિબાર સાંસકા જબ તક ચલી ચલે

દોસ્તો! આજ મૌકા હૈ, ફુરસત હૈ, સિહ્હત ભી હૈ, ઉસસે પેહલે કે યે મૌકા હાથસે નિકલ જાએ, યે ફુરસતકે લમ્હાત મઝીદ મશાગિલકે હુજૂમમેં ખો જાએ ઔર ખુદા ન ખ્વાસ્તા યે સિહ્હત કિસી બીમારીમેં તબ્દીલ હો જાએ તો ફિર ઉસ વક્ત હમ ક્યા કર સકેંગે? લિહાઝા ઈસ ધોકેમેં ન રહેં કે અભી બહોત મશ્ગૂલ હૈં, ફુરસત મિલને પર કરેંગે, અભી સિહ્હતમંદ હૈં ફિર કર લેંગે, અભી તો જવાની હૈ બાદમેં કર લેંગે. ઈસ લિયે કે મૌતકા કોઈ વક્ત મુકર્રર નહીં હૈ, મૌત સિર્ફ બુઢોંકો નહીં આતી જવાનોંકો ભી આતી હૈ, મૌત સિર્ફ બીમારોંકો નહીં આતી, સિહ્હતમંદ ઔર તન્દુરસ્ત લોગોંકો ભી આતી હૈ, મૌત સિર્ફ કમઝોરોંકો નહીં આતી, કવી ઔર તવાના (તાકતવર) લોગોંકો ભી આતી હૈ.

ઈબરત આમોઝ વાકિઆ

અભી ચંદ સાલ પેહલેકી બાત હૈ કે હમારે પડોસમેં દો આદમી રહા કરતે થે જિનકી આપસમેં બડી ગેહરી દોસ્તી થી, દોનોં બહોત તન્દુરસ્ત ઔર ગઠીલે બદનકે માલિક થે. એક મરતબા વો દોનોં પંદરહવીં શા'બાનકી રાતમેં ઈખટ્ઠે કબ્રસ્તાન ગયે જહાં એક કબ્ર ખોદી હુઈ થી. ચૂંકે પંદરહવીં શા'બાનમેં આઈન્દા એક સાલકે દૌરાન પૈદા હોનેવાલે બચ્ચોં ઔર મરનેવાલોં લોગોંકે મુતઅલ્લિક ફૈસલા હો જાતા હૈ, લિહાઝા ઉનમેંસે એક શખ્સને ઉસ કબ્રકો દેખકર કહા કે "દેખેં આજ ઈસમેં કૌન આનેવાલા હૈ." વો કબ્ર ઈસી બુન્યાદ પર ખોદી ગઈ થી કે એક મય્યિતકો

લાયા જા રહા હૈ, લેકિન યે તો અલ્લાહ પાક હી જાનતે થે કે જિસ મય્યિતકે લિયે ખોદી ગઈ હૈ વોહી ઉસમેં દફનાઈ જાએગી યા કોઈ ઔર ઉસમેં દફનાયા જાએગા.

અબ હુવા યે કે જિસ મય્યિતકે લિયે વો કબ્ર ખોદી ગઈ થી ઉસકે લાનેમેં કિસી વજહસે દેર હો ગઈ ઔર જિસને યે જુમ્લા કહા થા કે "દેખેં આજ ઈસમેં કૌન આનેવાલા હૈ" સુબહ હોતે હોતે ઉન સાહબકા ઈન્તિકાલ હો ગયા. જબ ઉનકે રિશ્તેદાર કબ્રસ્તાનકે ઝિમ્મેદારોંકો કબ્ર ખોદનેકે સિલસિલેસે કહેનેકે લિયે ગયે તો ઉનહોંને કહા કે એક કબ્ર તૈયાર હૈ જો કિસી ઔરકે લિયે બનાઈ ગઈ થી, લેકિન વો મય્યિત અબ તક નહીં લાઈ ગઈ હૈ. આપ ઐસા કરેં કે અપની મય્યિતકો લે આએં, હમ ઈસી કબ્રમેં ઉનહેં દફના દેંગે ઔર ઉસ મય્યિતકે લિયે દૂસરી કબ્ર બના દેંગે.

દેખા આપને! યે હૈ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ફૈસલા ઔર ઉનકી જાનિબસે લિખ્ખી ગઈ તકદીર, કે મરનેવાલા મરનેસે પેહલે ખૂદ અપની આંખોંસે અપની કબ્રકો દેખેગા, દેખતે વક્ત ઉસકે વહમો ગુમાનમેં ભી ન હોગા કે જિસ કબ્રકો મેં દેખ રહા હૂં ઔર જિસકે મુતઅલ્લિક યે જુમ્લા કેહ રહા હૂં વો દર અસલ મેરી હી કબ્ર હૈ ઔર સુબહ હોતે હોતે મૈં ખૂદ ઉસમેં દફનાયા જાઉંગા.

મૌતકા કોઈ વક્ત મુકર્રર નહીં

દોસ્તો! મૌતકા કોઈ વક્ત મુકર્રર નહીં હૈ ઔર ઉસસે કિસીકો ચારએકાર નહીં હૈ, વક્ત આ જાને પર યે કિસીકો નહીં છોડતી. ફિર ચાહે બુઢ્ઢા હો યા જવાન, મર્દ હો યા ઔરત, બીમાર હો યા તન્દુરૂસ્ત, ઝઈફ હો યા કવી, શેહરી હો યા દેહાતી, અમીર હો યા ગરીબ, યે જબ ચાહે, જહાં ચાહે ઔર જૈસે ચાહે આકર દબોચ લેતી હૈ. લિહાઝા ઉસસે પેહલે કે મૌત અપને પંજે હમ પર ગાડ દે ઔર હમેં આકર દબોચ લે, હમ અપની ઝિંદગીકી કદર કર લેં, અપને ઔકાતકી તરતીબ બના લેં, રોઝાના સીખતે રહેં અમલ કરતે રહેં, સીખતે રહેં અમલ કરતે રહેં. જબ હમ હર વક્ત હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખતે હુએ ઝિંદગી ગુઝારેંગે

તો જિસ વક્ત હમેં કબ્રમે આપકા ચેહરએ અનવર દિખલાયા જાએગા તો ઈન્શા અલ્લાહ ઉસ વક્ત હમેં આપકો પહેચાનનેમેં ન સિર્ફ યે કે દુશ્વારી ન હોગી, બલ્કે ચેહરએ અનવર પર નઝર પડતે હી હમારા ચેહરા ખૂશીસે દમક ઉઠેગા કે જિસ ઝાત ઔર જિસ શખ્સિયતકો નમૂના ઔર આઈડિયલ બનાકર મૈંને અપની ઝિંદગી ગુઝારી થી આજ વો શખ્સિયત બ-નફ્સે નફીસ મેરે સામને મૌજૂદ હૈ.

હમ તય કર લેં

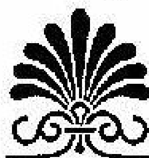
લિહાઝા આજકી ઈસ મજલિસમેં હમ સબ પક્કા ઈરાદા કરેં, યે તય કરકે ઉઠેં કે આજસે હમ અપને હર અમલમેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો યાદ રખ્ખેંગે, કોઈ અમલ સુન્નતકે ખિલાફ અંજામ નહીં દેંગે. અગર ભૂલેસે કોઈ અમલ સુન્નતકે ખિલાફ હો ગયા તો સબસે પેહલે તૌબા ઈસ્તિગ્ફાર કરેંગે, અંદર હી અંદર નાદિમ ઔર શરમિંદા હોંગે કે હાય યે મુઝસે ક્યા હો ગયા, ફિર ઉસકે બાદ ઉસ અમલકો દો બારહ સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ દેંગે. મસલન અગર ભૂલેસે કપડા પેહલેં બાંઈ આસ્તીનમેં પહેન લિયા તો કપડા ઉતાર લેંગે, કપડા ઉતારતે વક્તકી દુઆ પઢેંગે, ઈસ ગલતી પર તૌબા ઈસ્તિગ્ફાર કરેંગે, ફિર દો બારહ મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક પહેનેંગે ઔર કપડા પહેનનેકી દુઆ ભી પઢેંગે. ઈસી તરહ અગર પેહલે બાએં પૈરમેં જૂતા પહેન લિયા તો નિકાલ લેંગે, તૌબા ઈસ્તિગ્ફાર કરેંગે, ફિર સુન્નત તરીકેકે મુતાબિક પેહલે દાએં પૈરમેં પહેનેંગે. ઈસી તરહ ઘરમેં દાખિલ હોતે વક્ત અગર પેહલે બાએં પૈરસે દાખિલ હો ગયે તો પેહલે મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક બાહિર આ જાએંગે, ઘરસે બાહિર નિકલનેકી દુઆ પઢેંગે, ઉસ ભૂલ પર તૌબા ઈસ્તિગ્ફાર કરેંગે, ફિર દો બારહ મસ્નૂન તરીકેકે મુતાબિક દાએં પૈરસે દાખિલ હોંગે ઔર દાખિલ હોનેકી દુઆ ભી પઢેંગે. આપ કરકે દેખેં, કુછ દિનોંકે બા'દ ઈત્તિબાએ સુન્નત તબીઅતે સાનિયા બન જાએગી, ફિર ઈન્શા અલ્લાહ હર અમલ સુન્નતકે મુતાબિક અંજામ પાને લગેગા.

અલ્લાહ પાક હમારે ઈસ કેહને સુનનેકો કુબૂલ ફરમાએ ઔર હમેં ઈન ગુઝારિશાત પર સો ફીસદ અમલકી તૌફીક નસીબ ફરમાએ ઔર હમ સબકે ઝાહિર ઔર બાતિનકી ઐસી કામિલ તરબિયત ફરમાવેં કે હઝરત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે મુકાબલેમેં હમેં કોઈ ચીઝ અચ્છી ન લગે. કોઈ હમારી કિતની હી મુખાલિફત કરે કર લે, કોઈ હમેં છોડતા હો તો છોડ દે, લેકિન હમ કભી હુઝૂરકો ન છોડેં, ઉનહેં છોડના હમેં ગવારા હી ન હો. ઈસ લિયે કે આકાસે બઢકર હમારા કોઈ મોહસિન નહીં, ઉનસે બઢકર હમારા કોઈ ખૈર ખ્વાહ નહીં, ઉનસે ઝિયાદા કિસીને હમારી ફિક્ર નહીં કી, ઉનસે ઝિયાદા હમારે લિયે કોઈ રોયા નહીં, ઔર સિર્ફ યેહી નહીં કે ઉનકી જરૂરત હમેં સિર્ફ દુનિયામેં પડેગી, બલ્કે મરનેકે બાદ ભી ઉનકી સિફારિશકે બગૈર ચારએ કાર નહીં હૈ. તો ફિર ભલા હમ ક્યૂંકર ઉનહેં ભૂલ જાએં?

અલ્લાહ પાક હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઉન ખૈર ખ્વાહિયોં, ઉન ફિક્રોં ઔર ઉન કુઢનોંકા એહસાસ હમારે અંદર પૈદા ફરમાએ ઔર હમેં આપકી કામિલ મુહબ્બત, કામિલ અકીદત, કામિલ અદબ, કામિલ અઝમત, કામિલ મા'રિફત, કામિલ ઈત્તિબાઅ ઔર આપકા કામિલ ઈશ્ક નસીબ ફરમાએં, બલ્કે ઈશ્કકી વો દીવાનગી જો હઝરાતે સહાબએ કિરામકો અતા ફરમાઈ થી, ઉસકા કુછ હિસ્સા હમેં ભી નસીબ ફરમાએં ઔર હમેં આપકી ઝાહિરી સુન્નતોંકે સાથ સાથ બાતિની સુન્નતોં પર ભી અમલકી તૌફીક મરહમત ફરમાએં. આમીન.

વ આખિરુ દઅ્વાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

ખતમ શુદ

નઅત

હઝરત મૌલાના કારી સિદ્દીક અહમદ સાહબ બાન્દવી (રહ.)

નબીકી સુન્નતોં પર જો કોઈ આમિલ નહીં હોતા
વો કુછ ભી કર રહા હો ઉસસે કુછ હાસિલ નહીં હોતા

કરિશ્મે કુછ દિખાએ યા વલી ઉસકો કહે કોઈ
ગિરોહે ઔલિયામેં વો કભી શામિલ નહીં હોતા

સફર નાકિસ હી રેહતા હૈ કભી મંઝિલ નહીં મિલતી
ન હો ગર રેહબરે કામિલ સફર કામિલ નહીં હોતા

અમલ પૈહમ હો ફિર અલ્લાહકી મરઝી ભી હાસિલ હો
તો ઐસે કામમેં ફિર કોઈ ભી હાઈલ નહીં હોતા

જો ફિક્રે આખિરતમેં દિન રાત બેચૈન રેહતા હૈ
ખુદાકી યાદસે એક આન ભી ગાફિલ નહીં હોતા

જિસે ઈશ્કે પયમ્બર હૈ જિસે પાસે શરીઅત હૈ
વો અહકામે શરીઅતસે કભી જાહિલ નહીં હોતા

ખુદાકે દરપે સાઈલ બનકે જાના જિસકો આતા હૈ
કિસીકે દરપે જાકર વો કભી સાઈલ નહીં બનતા

વો ગુમરાહીમેં રેહતા હૈ હિદાયત મિલ નહીં સકતી
તરીકે હકકી જાનિબ જિસકા દિલ માઈલ નહીં હોતા

નહીં હોતા હૈ જિસમેં ખિદમતે મખ્લૂકકા જઝબા
કિસીકી ભી નઝરમેં વો કિસી કાબિલ નહીં હોતા

બહોત તેહકીક કી સાકિબ તેરા બસ જુર્મ પે નિકલા
ખિલાફે શરઅ બાતોંકા કભી કાઈલ નહીં હોતા

